28

ΜΑΡΤΗΣ 1987

ΡΗΞΗ

για ένα αυτόνομο εναλλακτικό επαναστατικό κίνημα

ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

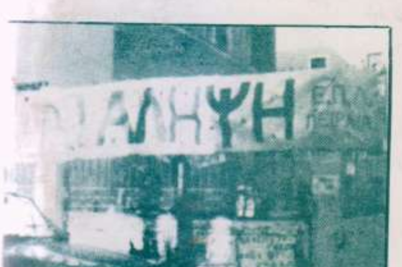

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ

ΣΧΟΛΙΑ

Ξένοι εργάτες στην Ελλάδα

ΓΚΛΑΣΝΟΣΤ;

Βοήθεια οι διεθνιστές!

AIDS

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΕΝΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΣΟΥΜΕ ΜΕΣΑ

Αν κάτι έχει γίνει έντονα φανερό σ' ολη την περίοδο μετά τις δημοτικές εκλογές είναι ότι αυτή την στιγμή, στην Ελλάδα, δεν υπάρχει μια πειστική πρόταση διεξόδου από την κρίση. Δεν υπάρχει αυτή η σύνθεση στρωμάτων που θα μπορούσε να προτείνει και να επιβάλει μια διέξοδο. Τρεις μήνες λοιπόν μετά την αποστολή του μηνύματος, οι αλλαγές στο πολιτικό σκηνικό φαίνονται ραγδαίες.

Το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται σε μια κατάσταση διάλυσης. Οι ισορροπίες που με τόση "δεξιοτεχνία" χειριζόταν η "ηγετική" φυσιογνωμία του Α. Παπανδρέου διαλύθηκαν. Από τη στιγμή που το ΠΑΣΟΚ, κάτω από την πίεση της πραγματικότητας, αρχίζει να εφαρμόζει πολιτική λιτότητας, η ταξική βάση του, η περιβόητη Εθνική Λαϊκή Ενότητα αποσυντίθεται στα εξ ων συνετέθη.

Έτσι βρισκόμαστε σήμερα σε μια κατάσταση όπου οι μικρομεσαίοι εγκαταλείπουν το κίνημα. Ο ίδιος ο ..Ραυτόπουλος αντιπολιτεύεται την κυβέρνηση, ενώ η ΠΑΣΠ στα πανεπιστήμια μετονομάζεται σε "αυτόνομη ΠΑΣΠ". Κάτω από την πίεση του κόσμου, έστω κι αυτού που έχει μείνει, η συνδικαλιστική ηγεσία του ΠΑΣΟΚ είναι αναγκασμένη, για να μπορέσει να διατηρήσει κάποια δύναμη, να ακολουθεί πότε πότε τα κελεύσματά του.

Η οικονομική πολιτική που ακολούθησε το ΠΑΣΟΚ, το απογύμνωσε από κάθε βάση. Μόνοι εναπομείναντες φαίνεται να είναι ένα κομμάτι των τεχνοκρατών και ένα μέρος του δημόσιου τομέα. Κάτω από τη γενική πίεση και μετά τις απώλειες των δημοτικών εκλογών το ΠΑΣΟΚ φαίνεται να οδεύει προς τη διάλυση. Τα ανεξέλεγκτα αλληλοκαρφώματα για τα σκάνδαλα, ο ανασχηματισμός, ο τρόπος εφαρμογής του ΦΠΑ, δείχνουν ένα ΠΑΣΟΚ που πολιτεύεται σαν αντιπολίτευση!

Από τη άλλη έχουμε ενδείξεις υποχώρησης του ΠΑΣΟΚ από

⇨

την αλύγιστη εφαρμογή της λιτότητας. Η υποχώρηση στους απεργούς σκουπηδιάρηδες ήταν μια τέτοια περίπτωση. Παρ' όλους τους λεονταρισμούς του Μένιου το πρωί, και την αποστολή των ΜΑΤ, το βράδυ ανακοινωνόταν η απόφαση για την ικανοποίηση των περισσοτέρων αιτημάτων των απεργών. Ακόμη και η ιστορία γύρω από την Κεντρική Τράπεζα δείχνει την έκταση που έχουν πάρει οι αντιθέσεις μέσα στο ΠΑΣΟΚ για το τι είδους πολιτική μπορεί να ακολουθηθεί χωρίς να ακούγεται η φωνή της βάσης. Αναφέρουμε σαν ένα ακόμα παράδειγμα, το νόμο για τα νοίκια.

Η ίδια η οικονομική πολιτική της λιτότητας φαίνεται να προχωράει με τα δόντια. Αν δεν υπήρχαν οι διεθνείς, οικονομικά ευνοϊκές συγκυρίες (πτώση τιμής πετρελαίου, μείωση επιτοκίων) καθώς και το πάγωμα των τιμών, τα κέρδη αυτής της πολιτικής θα ήταν πενιχρά.

Από την άλλη τα ελλείματα του δημόσιου τομέα εξακολουθούν να παραμένουν μεγάλα (η μείωση που επήλθε ήταν αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των τιμών των παρεχόμενων υπηρεσιών), πράγμα που σημαίνει ότι ο δημόσιος τομέας θα εξακολουθεί να διογκώνεται. Η πολιτική της λιτότητας φαίνεται ότι θα συνεχιστεί για αρκετά χρόνια. Μπροστά σ' αυτή την προοπτική όλα τα κόμματα δηλώνουν αδυναμία να προτείνουν μια πειστική διέξοδο από την κρίση.

Μπροστά στα "εκφυλιστικά φαινόμενα" και το αδιέξοδο που σημαδεύεται από τις τεράστιες απεργιακές κινητοποιήσεις του Φεβρουαρίου, το ΠΑΣΟΚ, δηλαδή ο ...Αντρέας, σαν μόνη λύση μετά τη διάλυση του κόμματος που είχε επιλέξει από πέρισυ δεν είχε τι άλλο να ...διαλύσει κι έτσι αποφάσισε να διαλύσει και την κυβέρνηση. Ο "σαρωτικός ανασχηματισμός" μετά από ένα άχρωμο και ανύπαρκτο κόμμα οδηγεί και σε μια άχρωμη και ανύπαρκτη κυβέρνηση. Η εξουσία συγκεντρώνεται στο Καστρί, με βαθμούς συγκεντρωτικότητας και απολυταρχισμού που αρχίζει επικίνδυνα να μοιάζει νε ολοκληρωτικά καθεστώτα, και τον παλιό καλό εθνικοσοσιαλισμό. Το αποκορύφωμα αυτής της πρακτικής ήταν η εκλογή των μαριονετών που πέταξε από την κυβέρνηση στο εκτελεστικό γραφείο με υποχρεωτική υπερψήφιση δέκα ατόμων γιατί διαφορετικά θα ήταν άκυρα τα ψηφοδέλτια. Οπως έγραψε ο Γ. Μασσαβέτας ο Τσαουσέσκου και ο Κιμ Ιλ Σουνγκ βρήκαν άξιο μιμητή. Δεν είναι τυχαίο, βέβαια, η συγκέντρωση οικονομικών δραστηριοτήτων στο κράτος έχει φτάσει σε τέτοιο βαθμό που θα έπρεπε να βρεί και την αντιστοιχία της στο πολιτικό επίπεδο, ιδιαίτερα μέσα σε συνθήκες κρίσης. Ο Παπανδρέου αφού πρώτα διάλυσε ουσιαστικά τη βουλή και την μετέβαλε σε λόχο, στη συνέχεια αποδυνάμωσε το δεύτερο κέντρο εξουσίας, την Προεδρία, με την αναθεώρηση που έκανε και την αποπομπή του Καραμανλή, στη συνέχεια διάλυσε ουσιαστικά το ίδιο του το κόμμα και τέλος την κυβέρνηση. Μέσα στην κρίση η πολιτική μετακινείται σε ολοκληρωτικές κατευθύνσεις. Αλλά θα επανέλθουμε σ' αυτό.

Σημασία πάντως έχει ότι με όλους τους ζογκλερισμούς και την συγκέντρωση των εξουσιών δεν μπορεί να λυθεί το οικονομικό και πολιτικό αδιέξοδο. Το ΠΑΣΟΚ—Ανδρέας θα συνεχίσει να ταλαντεύεται, να αναπηδάει από την μια τοποθέτηση στην άλλη, έχοντας σαν μοναδικό στόχο την επιβίωση και ταυτόχρονα την διαχείρηση χωρίς καμιά προοπτική διεξόδου- τουλάχιστον άμεσα-απο την κρίση.

'Οσο για τη Νέα Δημοκρατία παραμένει απλά σε μια πολιτική φθοράς. Δεν έχει τη δυνατότητα να προτείνει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, το μόνο που κάνει είναι να προσπαθεί να διαχειριστεί και να καρπωθεί την κρίση του ΠΑΣΟΚ, μια και δεν τολμάει να αναλάβει η ίδια να διαχειριστεί την εξουσία και τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική κοινωνία: Εθνικό, Κυπριακό, βάσεις, οικονομική διαχείρηση. Παρ' όλη λοιπόν την επιτυχία των δημάρχων της στις δημοτικές εκλογές και ιδιαίτερα την κατάληψη των μεγάλων δήμων, παρ' ότι αποτελεί την κατ' εξοχήν έκφραση του ιδιωτικού κεφαλαίου και της "ατομικής πρωτοβουλίας", παρ' όλο που πιθανότατα σε τυχόν εκλογές θα ήταν ήδη πρώτο κόμμα, οι δυνάμεις που εκφράζει δεν κρίνουν ακόμη πως είναι ικανές να διαχειριστούν την πολύπλευρη κρίση του τέλους της μεταπολίτευσης. Παρ' όλο που έχει αρχίσει η περίοδος του "πέρα από την πολιτική", του αντικρατισμού, του νέου στυλ πολιτικής που εισήγαγε ο Αδριανόπουλος και ο Έβερτ η Νέα Δημοκρατία δεν δείχνει να έχει ακόμα ούτε την διάθεση ούτε τη δυνατότητα να καλύψει το κενό που αφήνει η υποχώρηση του ΠΑΣΟΚ. Η δεξιά και η κοινωνία χρειάζονται ακόμα βαθύτερους κραδασμούς.

'Οπως έχουμε τονίσει, το τέλος του κοινωνικού διπολισμού της μεταπολίτευσης -αντιπαράθεση δεξιάς- αριστεράς και των αντίστοιχων κοινωνικών δυνάμεων, το τέλος της Ε.Λ.Ε έχει σαν συνέπεια την δημιουργία τριών κοινωνικών πόλων τουλάχιστο. Τα εργατικά στρώματα βαθμιαία αποχωρίζονται από το ΠΑΣΟΚ και την συμμαχία με την τεχνοκρατία και τους μικρομεσαίους. Εκεί εξ' άλλου θεμελιώνεται και το περιβόητο τέλος της μεταπολίτευσης, αυτό τον κοινωνικό τριπολισμό, αυτή την κοινωνική και πολιτική κινητικότητα προσπαθεί να εκφράσει το ΚΚΕ για να μεταβληθεί στον τρίτο πολιτικό πόλο της ελληνικής κοινωνίας, πόλο που θα διεκδικεί από τους άλλους την πρωτοκαθεδρία και που προοπτικά θα του επιτρέψει να διεκδικήσει μερίδιο από την εξουσία, σαν αναγκαίος εταίρος του ΠΑΣΟΚ. Το ΚΚΕ μετά τις δημοτικές εκλογές εξακολουθεί να διατηρεί τα σχήματα της συμπαράταξης και συνεχίζει τα ανοίγματα προς τον "ευρύτερο αριστερό χώρο", μέσα από το μοίρασμα των θέσεων του Συνεδρίου και την προσπάθεια προσανατολισμού με ευνοϊκό τρόπο των εξελίξεων στα μικρά κόμματα και τις ΠΑΣΟΚογενείς κινήσεις. Ανοίγματα προς ΣΣΕΚ, τον Κατριβάνο και την ΕΔΑ του, ένα κομμάτι του Εσωτερικού κλπ.

Βέβαια πριν απ' όλα επιθυμεί να εντάξει την εργατική αμφισβήτηση, να μαντρώσει την συνδικαλιστική κινητικότητα και αυτονομία που γεννιέται.'Ομως το ΚΚΕ υπονομεύεται από την ίδια του τη φύση και το πρόγραμμά του. 'Οταν το πρόγραμμά του εξαντλείται στην κρατικοποίηση σαν μόνη πανάκεια για τη λύση των προβλημάτων μοιάζει σαν να μιλάει για σκοινί στο σπίτι του κρεμασμένου. Γιατί τόσο στην Ελλάδα έχουν αποδειχτεί τα όρια και οι "αρετές" της κρατικοποίησης, όσο και στη μητέρα πατρίδα σήμερα χτυπιέται η υπερβολική κρατικοποίηση.'Ετσι κινείται στην κόψη του ξυραφιού. Καβαλάει την "προλεταριακή τίγρη" πιστεύοντας πως την υποτάσσει για μια μακρόχρονη περίοδο, όμως στη βάση της αυτή η απόπειρα είναι υπονομευμένη από την ίδια τη φύση του ΚΚΕ. Δεν μπορεί ένα κόμμα που προτείνει το ξεπερασμένο και σε κρίση μοντέλο του υπαρκτού σοσιαλισμού, ένα κόμμα που παραμένει δέσμιο του κρατισμού και του ολοκληρωτισμού να διαφοριστεί μακροπρόθεσμα από τον κρατισμό της άλλης "αριστεράς", δηλαδή του ΠΑΣΟΚ. Το ΚΚΕ μ' όλες του τις προσπάθειες δεν μπορεί στην καλύτερη περίπτωση παρά να εκφράσει εν μέρει την εργατική αμφισβήτηση και όχι να την εντάξει μακροπρόθεσμα σταθερά και οργανικά. Ο "τρίτος πόλος" δεν μπορεί να προέλθει από το ΚΚΕ. Τρίτος πόλος σημαίνει άλλα οράματα, άλλη οπτική, πέρα από εκείνα της ιστορικής αριστεράς.Οψόμεθα.

Εκείνο πάντως που μπορεί άνετα να κάνει το ΚΚΕ είναι να πλευροκοπήσει κάθε απόπειρα δημιουργίας ενός σχετικά αυτόνομου πόλου ανάμεσα σ' αυτό και το ΠΑΣΟΚ. Το ΚΚΕεσωτ. και η ΕΔΑ, όπως πιστεύουμε και οι διάφορες ΠΑΣΟΚογενείς κινήσεις, αρχίζουν να καταλαβαίνουν ήδη γιατί δεν μπορεί να υπάρξει τέτοιος ενδιάμεσος πόλος. Η μόνη τους προοπτική είναι ο τσακωμός για τους τίτλους, οι προσφυγές σε δικαστήρια και οι δαιμονολογίες.

Το παράδειγμα της ΕΔΑ είναι κυριολεκτικά κωμικό αν και είχε μια γεύση τραγικού. Μερικά μεγάλα παιδιά που στην πλειοψηφία τους βρίσκονται πάνω από τα εξήντα τους χρόνια παίζουν διασπάσεις και ανανέωση με ένα φραξιονιστικό ζήλο που σ' αυτή την περίπτωση μόνο παλιμπαιδισμό μπορεί να θυμίζει.'Οσο για το "νέο φορέα" θα ήταν αστείο να πιστέψουμε ότι μερικοί μεσόκοποι "ανένταχτοι", που έχουν να συμμετάσχουν σε πρακτικές πολιτικές διαδικασίες πάρα πολλά χρόνια, αν συμμετείχαν ποτέ, θα απαντήσουν στην στελεχική απογύμνωση του πάλαι ποτέ ΚΚΕ εσωτ. Τα " ανοίγματα"του ΚΚΕ υπερφαλλαγίζουν κάθε απόπειρα για δημιουργία ενός πειστικού "ανανεωτικού" φορέα. Εκεί εξ' άλλου βρίσκεται εγκλωβισμένη και η άλλη τάση του ΚΚΕ εσωτ.,η "αναβάθμιση". Η διεκδίκηση της ανανεωτικής αριστεράς από την πλευρά της, η διεκδίκηση του ευρωκομμουνισμού, του "κάπα", την εγκλωβίζει σε μια σχεδόν αξεπέραστη αντίφαση. Η ανανεωτική αριστερά και ο ευρωκομμουνισμός έχουν ταυτιστεί στην Ελλάδα με δεξιές πρακτικές και με μια θέση μεσότητας ανάμεσα στα μεγάλα κόμματα. Η "ανανεωτική αριστερά" στην Ελλάδα δεν μπορεί να γίνει νοητή χωρίς την ΕΑΔΕ,και την "εθνική ενότητα" που εξ' άλλου αποτελούσε μεταφορά στις ελληνικές συνθήκες των αντίστοιχων προτάσεων του ΚΚΙ' 'Ετσι το ξεπέρασμα από τα αριστερά της "εθνικής ενότητας" προυποθέτει ή οδηγεί τελικά σε ρήξη με την ίδια την έννοια της "κομμουνιστικής ανανέωσης" και τον ευρωκομμουνισμό. Και ο δρόμος είναι μακρύς.

'Οσο για το χώρο πέρα από τα κόμματα , το χώρο της άκρας αριστεράς, τους αντιεξουσιαστές, τους οικολόγους, και εδώ η ανωριμότητα είναι προφανής. Η ιδεολογική καθυστέρηση της άκρας αριστεράς, ο γκρουπουσκουλισμός, έστω και σε συρρικνωμένα μεγέθη, ο αεροβατών ουτοπισμός με την ταυτόχρονη συντηρητικότητα των πρακτικών, όλα αυτά εξακολουθούν να υπονομεύουν κάθε απόπειρα για μια ευρύτερη συγκρότηση.'Οσο τέλος για τον οικολογικό χώρο και μάλιστα εκείνον που βρίσκεται πιο κοντά στην άκρα αριστερά θα διαπιστώσουμε και εδώ μια αντίστοιχη λογική. Ο εγκλωβισμός σε ζητήματα "οικολογικά" σε μια κοινωνία όπου η οικολογική διάσταση είναι σαφώς ΜΙΑ διά-

28

Η ΦΑΡΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ

Ετούτη η φάρσα που παίζετε μαζί μας
ας είναι λέω
φυσικά τραβάει πολύ μακριά, φυσικά κανείς δεν μπορεί ν' ανεχτεί τέτοιο πράγμα
στην πραγματικότητα, ωστόσο, δεν έχετε όρεξη για αστεία
στην πραγματικότητα είσαστε πια περίπου ξοφλημένοι
γι' αυτό αμφισβητώ τα χωρατά σας, τις διπλωματικές γραβάτες σας αν τούτο είναι το μοναδικό σκοινί για να πια στείτε,την έχετε άσχημα
κι ακόμα πιο άσκημα εκείνοι, που στ' όνομά τους κάνετε τα θλιβερά σας χωρατά.

Corps diplomatique socialiste - Χ.Μ. Ετσενσμπέργκερ

Η φάρσα είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του θαυμαστού πολιτικού μας κόσμου - θιάσου. Από την αναδόμηση ως το διορισμό στο εκτελεστικό γραφείο, από το Νταβός ως την εθνικοποίηση του Πρίνου, από την δικτατορία του προλεταριάτου ως το δημοκρατικό δρόμο για το σοσιαλισμό, από την μετεξέλιξη ως την αναβάθμιση. Το πρόβλημα δεν είναι μόνο αυτή καθ' εαυτή η φάρσα αλλά οι συνέπειες και τα όριά της.Γνωρίσαμε τόσο τις συνέπειες (περίπτωση Ρούσσου) όσο και τα όρια της (η στάση του ΚΚΕ απέναντι στις απεργίες) τους δύο τελευταίους μήνες. Οπως επίσης γνωρίσαμε και την εισβολή των θεατών στη σκηνή και την ανατροπή των όρων του παιχνιδιού(Γαλλία Ισπανία κτλ)

Στο τεύχος αυτό, επιμένουμε περισσότερο σ' αυτήν ακριβώς την εισβολή και την ανατροπή, όπου αυτή συνέβη από την άλλη προσπαθούμε να περιγράψουμε τη κατάσταση των "απορριμμένων" της κοινωνίας μας όπως οι μετανάστες, οι μειονότητες, και να ξεκαθαρίσουμε έννοιες όπως "εναλλακτικοί","διεθνισμός" που τόσο ταλαιπωρούνται από τους ντόπιους επαναστάτες.Δίνουμε ιδιαίτερο βάρος στα κινήματα και τα προβλήματα των εκπαιδευτικών χώρων, παρουσιάζοντας και αναλύοντας την κινητικότητα που αναπτύχθηκε τους τελευταίους μήνες, έχουμε τις οικολογικές σελίδες, άρθρα για το *AIDS*,το στρατό....

Θα τα ξαναπούμε σε 2-3 μήνες και ετοιμάζουμε ορισμένες εκπλήξεις.......

ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΔΙΚΑΙΩΘΕΙ Ο ΡΟΥΣΣΟΣ

Η μεταγωγή του Ρούσσου στις φυλακές αποφασίστηκε όταν το περιοδικό είχε σχεδόν ετοιμαστεί γι' αυτό και θα αρκεστούμε σ' ένα μικρό σχόλιο. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν ήταν μόνο άδικη και απάνθρωπη, αφού ο Ρούσσος δεν έχει αναρρώσει από την πολυήμερη απεργία πείνας, αλλά ισοδυναμεί και με ψυχολογική και σωματική εξόντωση του ισοβίτη. Αν η ευρύτατη συμπαράσταση που γνώρισε ο αγώνας του Ρούσσου δείχνει πως μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας αναγνωρίζουν το δίκαιο του αγώνα αυτού, είναι ανάγκη αυτή η συμπαράσταση να συνεχιστεί και να διευρυνθεί ώστε να καταδείξουμε την απανθρωπιά και το ρατσισμό της εξουσίας και να δικαιωθεί ο αγώνας του Ρούσσου.

ΡΗΞΗ **για ένα αυτόνομο εναλλακτικό επαναστατικό κίνημα**

τεύχος 28 - Μάρτης 1987 - Κεντρική διάθεση: ΑΘΗΝΑ, Κέντρο Εναλλακτικής Πληροφόρησης και Δράσης, Θεμιστοκλέους 37, Τηλέφωνο 3626319 — "Κομμούνα" Σουλίου 9, Τηλέφωνο 3602644 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, "Πράξη", Καστριτσίου 11, α' όροφος— Φωτοστοιχειοθεσία:Ελεύθερος Τύπος Ζ.Πηγής 17, Ηλεκτροτύπ Τζωρτζ 3, Κομμούνα Θεμιστοκλέους 37, Σύνθεση ΕΠΕ, Καλλιρόης 26 —Αναπαραγωγές films Καλέμη Σόλωνος 116—Τυπογραφείο Γ. Παπάς Κωλέττη 32.
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο Χρ. Σταματοπούλου .

ΡΟΥΣΣΟΣ - ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ: 1-0

Πριν μερικά χρόνια θα ήταν αδιανόητο να αναπτυχθεί κίνημα συμπαράστασης στο Χρ. Ρούσσο, στις μέρες μας όμως όχι μόνο αγκάλιασε πλατύτερα κοινωνικά στρώματα αλλά και η απεργία πείνας του ισοβίτη αποτέλεσε ζήτημα που απασχόλησε τύπο,κόμματα,συνδικαλιστικές οργανώσεις, το σύνολο της νεοελληνικής κοινωνίας.Και δεν ήταν το γεγονός ότι ένας κρατούμενος έκανε απεργία πείνας για να μειωθεί η ποινή του αλλά ότι αυτός ο κρατούμενος ήταν ομοφυλόφιλος.Αυτό αποτέλεσε το κεντρικό σημείο στα πηγαδάκια, τις συζητήσεις, τις ανακοινώσεις και γι' αυτό θεωρούμε την υπόθεση του Χρ.Ρούσσου πολύ σημαντική, ότι εγκαινιάζει μια νέα περίοδο για την κοινωνία και το κίνημα. Ποιός φανταζόταν ότι η απεργία πείνας ενός "πούστη ", θα δίχαζε τους νεοέλληνες, θα ταρακουνούσε το θρόνο του Σαρτζετάκη, θα ήταν η αφορμή για να ανοίξει ο διάλογος για ζητήματα που μέχρι σήμερα απασχολούσαν μόνο μειοψηφίες όπως ο ρατσισμός και οι κοινωνικές διακρίσεις, οι φυλακές η ομοφυλοφιλία, η σεξουαλικότητα.Ετσι ο αγώνας του Χρ.Ρούσσου παίρνει ευρύτερες διαστάσεις που θα προσπαθήσουμε να τις εξετάσουμε καλύτερα.

ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Το κίνημα συμπαράστασης στους φυλακισμένους, αφορούσε πρώτα απ' όλα τους πολιτικούς κρατούμενους και κατόπιν επεκτάθηκε στους ποινικούς για να ασκήσει κριτική συνολικά στο σωφρονιστικό σύστημα και τις φυλακές - κάτεργα.Οι πολιτικοί κρατούμενοι, θύματα της καταστολής, των σκευωριών και της τρομοκρατικής νομοθεσίας, εξαιτίας της πολιτικής τους αντιπαλότητας με το κράτος αποτέλεσαν πεδίο παρέμβασης του αριστερίστικου και αντιεξουσιαστικού χώρου, δίνοντας ένα στίγμα που περιθωριακά μόνο ασχολιόταν με τους λεγόμενους ποινικούς. Ποτέ δεν οργανώθηκε καμιά καμπάνια απελευθέρωσης ή συμπαράστασης σ' ένα ποινικό, έστω κι αν ερμηνεύονταν πολιτικά ή κοινωνιολογικά τα κίνητρά του. Ο αστερισμός της μεταπολίτευσης καθόριζε τα πλαίσια της κοινωνικής κίνησης. Μια κίνηση πολιτική και εκσυγχρονιστική. Το κράτος "εκτάκτου ανάγκης" έπρεπε να μετασχηματιστεί σε κοινωνικό κράτος, να πραγματοποιηθούν μεταρρυθμίσεις δεκαετιών, να κατακτηθούν πολιτικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες, να οργανωθούν και να αναπτυχθούν αγώνες που ανέβαζαν τη διαπραγματευτική δύναμη των κοινωνικών χώρων,να επεκταθεί η κυριαρχία των κομμάτων σε κάθε συλλογικό κοινωνικό ιστό.

Σε μια χώρα που η πολιτική δέσποζε και καθόριζε την πρακτική των ανθρώπων ενώ η κοινωνία ελάχιστες φορές είχε κατορθώσει να αυτονομηθεί και να δημιουργήσει δικούς της χώρους και θεσμούς, ήταν λογικό να αναπτυχθεί και ο προληπτικός ρεφορμισμός του ΠΑΣΟΚ. Το κράτος, εγκολπωνόταν το μειοψηφικό λόγο των κοινωνικών κινημάτων, τον μετέβαλε σε λόγο εξουσίας, τον μετέτρεπε σε θεσμό. Έτσι το κράτος φαινόταν να προχωρεί πιο γρήγορα από την κοινωνία σε κοινωνικά προβλήματα. Είδαμε στο γυναικείο να θεσμοποιεί τον πολιτικό γάμο, να θεσπίζει το οικογενειακό δίκαιο, να νομιμοποιεί τις εκτρώσεις, να ετοιμάζεται να δημιουργήσει σπίτια κακοποιημένων γυναικών (!),παρά την ανυπαρξία ισχυρού φεμινιστικού κινήματος,παρά το ότι συνάντησε σημαντικές αντιδράσεις από συντηρητικούς κύκλους.Μια κοινωνία ατροφική,δεμένη με τα κόμματα,με σημείο αναφοράς το κράτος και τους μηχανισμούς του και εξάρτησης απ' αυτό,χωρίς τα κινήματα που αναπτύσσονται μέσα της να έχουν εμβέλεια και αξιοπιστία και σπάνια να ξεφεύγουν από την καταγγελία και τις ποσοτικές διεκδικήσεις.Ενώ υπάρχουν οικολογικά προβλήματα τον πρώτο λόγο να έχουν το υπουργείο και οι κομματικοί υπάλληλοι αντί να τον έχουν οι οικολογικές κινήσεις, ενώ υπάρχει πρόβλημα στέγης το κράτος να διακανονίζει τις διαφορές ενοικιαστών - ιδιοκτητών κ.ό.κ. Αυτό είναι και το τίμημα της μεταπολίτευσης που οι συνέπειες αγγίζουν κάθε πλευρά της κοινωνίας και (θα) βαραίνουν τις λειτουργίες της. Η αναφορά σε ιδεολογίες του περασμένου αιώνα, που λίγη σχέση έχουν με τη σημερινή κοινωνική οργάνωση και με τις ανάγκες που αναπτύσσονται, η ανάπτυξη των παραδοσιακών, ξεπερασμένων πολιτικών κομμάτων σαν εκφραστών της συλλογικής δράσης και συνείδησης που μετατρέπονται σε διαχειριστές και δια-

στρεβλωτές της, η πολιτικολογία που αντικαθιστά την κοινωνική πρακτική και τη μίζερη μικρομεσαία καθημερινότητα.

Οι αλλαγές όμως δεν άργησαν να έρθουν, και πρώτο δείγμα αποτέλεσαν οι δημοτικές εκλογές. Η Δεξιά, μεταμορφωμένη βέβαια, ένιωσε το σφυγμό μιας κοινωνίας που δεν άντεχε άλλο τα πλαστικά σημαιάκια και τις κόρνες των αυτοκινήτων,τα μπαλκόνια και τους οπαδούς τους, τα μεγαλεπήβολα σχέδια και οράματα που συντηρούσαν μια ανυπόφορη ζωή. Επιζητούσε κάποιες αλλαγές εδώ και τώρα, για συγκεκριμένα προβλήματα που την απασχολούσαν και γνώριζε τη λύση τους. Οι τεχνοκράτες της άχρωμης "ήρεμης δύναμης" του Έβερτ ήταν πιό πειστικοί από τους κομματικούς υπαλλήλους που η γενικολογία και τα διλλήματα που πρόβαλλαν ελάχιστους συγκινούσαν πιά.

Σ' αυτό το κλίμα ήρθε η απεργία πείνας του Χρ.Ρούσσου που έφερε στο προσκήνιο άλλα στρώματα που προσπάθησαν να καταγραφούν τις μέρες που αναπτυσσόταν το κίνημα συμπαράστασης. Αν ο Εβερτ μαζί με την εγκατάλειψη της Πολιτικής κατάργησε και τις κοινωνικές αντιθέσεις κάποιοι άλλοι επιβεβαίωσαν ότι οι κοινωνικές αντιθέσεις υπάρχουν και οξύνονται μόνο που είναι και διαφορετικού τύπου αλλά δεν καλύπτονται από τη γενική πολιτική.Οι αντιθέσεις και δεν είναι μόνο ιδεολογικές του τύπου σοσιαλιστής - κομμουνιστής, δεν είναι μόνο πολιτικές του τύπου συντηρητικός - προοδευτικός αλλά είναι, πρώτα και κύρια, κοινωνικές που σιγά - σιγά μεταλάσσονται, μπαίνουν στον αστερισμό του "μετασοσιαλιστικού" χαρακτήρα εγκαταλείποντας οριστικά τη μεταπολίτευση. Γιατί, κι αυτό είναι το πιο σημαντικό, δεν υπερασπιζες κάποιες οικονομικές ή θεσμικές διεκδικήσεις αλλά το δικαίωμα στη σεξουαλική διαφορά,στην ελεύθερη σεξουαλικότητα.Στα πηγαδάκια δε συζητιόταν η ανακοίνωση της Ν.ΠΑΣΟΚ ή η διαφοροποίηση του Παπανδρέου απο το Σαρτζετάκη αλλά ο κοινωνικός ρατσισμός απέναντι στους ομοφυλόφιλους. Αυτό τί άλλο δείχνει εκτός από το ότι κομμάτια, ευρύτερα από κάθε άλλη φορά, της κοινωνίας, με τους ρυθμούς τους, απομακρύνονται από τον κλοιό της μεταπολίτευσης και διεκδικούν έναν ποιοτικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. Ένας μετασχηματισμός που για να είναι πραγματικός, δε θεσμοθετείται ούτε πλαισιώνεται από την εξουσία, αλλά έχει σαν κινητήριο μοχλό την ίδια την κοινωνία και που έρχεται σε σύγκρουση με το ρεφορμισμό της εξουσίας, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Και αυτές οι ποιοτικές αλλαγές είναι που την αφορούν στο σύνολό της, πέρα από κάθε υποκείμενο ή ιδιαιτερότητα, αφού και οι ίδιες οι ποιοτικές αλλαγές έχουν μια ολικότητα, που δεν εντοπίζεται μόνο σ' ένα πεδίο της κοινωνικής δραστηριότητας αλλά που διαχέεται σ' όλα τα επιμέρους (πολιτισμικό,ιδεολογικό,δικαϊκό,πολιτικό,σεξουαλικό). Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο όλη η Ελλάδα ασχολήθηκε με το Χρ. Ρούσσο: από νοικοκυρές μέχρι καθηγητές παν/μίου, από συνταξιούχους μέχρι καλλιτέχνες. Κι ας μην ξεχνάμε ότι η ομοφυλοφιλία μέχρι πρότινος ήταν "ταμπού" για μια κοινωνία που κυριαρχεί ο "ανδρισμός" και η φυλετική καταπίεση της γυναίκας.

Ένας κόσμος που πάντα αναφερόταν σε ηγέτες και κόμματα, παίρνει το λόγο σε πρώτο πρόσωπο, εκφράζει την προσωπική του άποψη για θέματα που καθιστούν άχρηστη την κομματική ταυτότητα, αφού το θέμα αυτό είναι εκτός προγράμματος. Και δεν είναι τυχαίο ότι οι " κομματικοί" είναι και οι πιό αμήχανοι. Μπόρεσαν να αναλύσουν όλες τις δευτερεύουσες πλευρές της απόρριψης της χάριτος, τη φθορά του Σαρτζετάκη από την κυβέρνηση, τις βλέψεις του Αντρέα για την προεδρία, για τον " ύποπτο ρόλο" του κινήματος συμπαράστασης, αλλά δε μπορούν να πούν κουβέντα για την ομοφυλοφιλία, για τις φυλακές. Μ' αυτό τον τρόπο αποδεικνύουν καθαρότερα και το πόσο εύκολα ξεπερνιούνται απο την κοινωνία,πόσο δεμένα είναι (τα κόμματα) με τη μεταπολίτευση και την πολιτικοποίηση της. Κόμματα δεμένα με τον εκσυγχρονισμό και τις μεταρρυθμίσεις, με την πολιτική αλλαγή της κοινωνίας, με μοντέλα ξεπερασμένα αδυνατούν να συλλάβουν την κοινωνική κίνηση, να κατανοήσουν τις νέες αντιθέσεις που γεννιούνται .

Ο προληπτικός ρεφορμισμός του κράτους,ο λόγος των κυρίαρχων κομμάτων έχει τα όρια του. Και αυτά τα όρια ξεπέρασαν οι χιλιάδες κόσμου που συμμετείχαν στις πορείες, που υπέγραψαν τα κείμενα συμπαράστασης, που έστειλαν γράμματα στις εφημερίδες αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά τη δυναμική της κοινωνίας μας. Μια δυναμική που καιρό τώρα ψάχνει τα μέσα και τα θέματα για να εκφραστεί. Μια έκφραση όμως που να καλύπτει τις ανάγκες της, ανάγκες που βγαίνουν από το περιθώριο της ιδιωτικής - προσωπικής ζωής και ζητούν μια συλλογική ικανοποίηση τους. Και αυτό είναι καίριο : οι ανάγκες να καθορίζουν την πολιτική και κοινωνική κίνηση και όχι το αντίστροφο που αντιστοιχεί μ' έναν ολοκληρωτικό τρό-

ΡΟΥΣΣΟΣ - ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ: 1-0

πο άσκησης της πολιτικής. Γι' αυτό και το " Βήμα" είδε με αντιπάθεια τη "συναισθηματική φόρτιση" τον "ομαδικό πυρετό" που αναπτύχθηκε γύρω απο την απεργία πείνας του Ρούσσου. Ο αυθορμητισμός, η αγανάκτηση, ο λόγος του "χύδην όχλου" είναι στοιχεία ύποπτα και επικίνδυνα για όλους αυτούς που τον ελέγχουν μέσα από τον τύπο, τα κόμματα, τη ραδιοτηλεόραση. Προσπάθησαν να μεταθέσουν το πρόβλημα εκεί που είναι ο προνομιακός τους χώρος, εκεί που η πολιτική ξαναγίνεται απρόσωπη, αφηρημένη, γενική. Αυτή τη φορά όμως δεν το πέτυχαν. Τα αιτήματα, τα συνθήματα, ο παλμός δόθηκαν απ' αυτούς που συμμετείχαν στο κίνημα συμπαράστασης. Η λογική που προχωρά πέρα απο τη μεταπολίτευση, πέρα από την Πολιτική των κομμάτων, προβάλλει άλλες ανάγκες, επιδιώκει από σήμερα την αλλαγή, ποιοτική αυτή τη φορά, της κοινωνιάς και των σχέσεων που αναπτύσσονται μέσα σ' αυτή και ξεπερνά τα ταμπού και τους διαχωρισμούς του παρελθόντος (πολιτικό - κοινωνικό, προσωπικό - πολιτικό), βγήκε ισχυροποιημένη με το κίνημα συμπαράστασης στον απεργό πείνας.

ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ

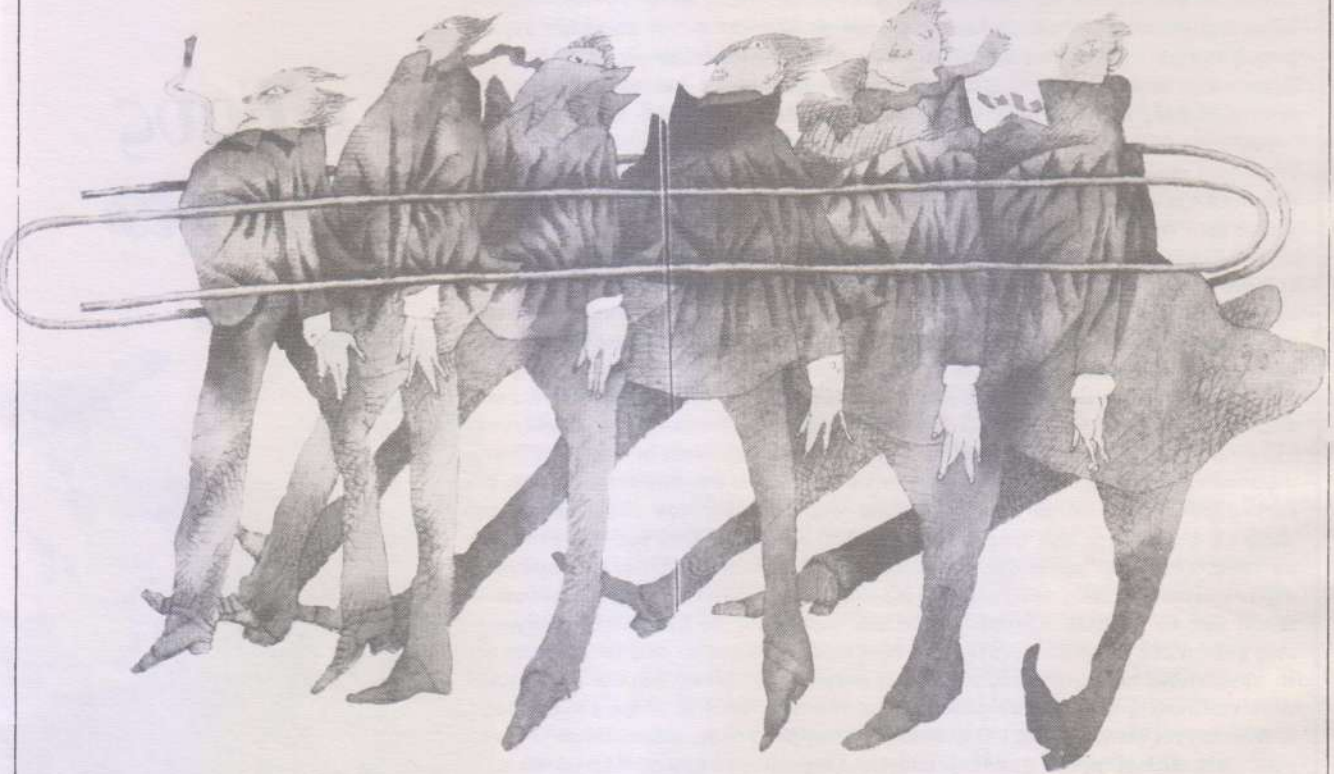
Μετά από πολύ καιρό τα Προπύλαια απόκτησαν μια διαφορετική εικόνα. Δεν ήταν η μιζέρια των 200-300 αριστεριστών και αντιεξουσιαστών με τα τριάντα κόκκινα πανώ, αλλά χιλιάδες κόσμου διαφορετικών ηλικιών,στρωμάτων,πολιτικών απόψεων με .....ελάχιστα πανώ. Μια πολυμορφία, ένα ανακάτεμα που καιρό είχαμε να δούμε. Και το θέμα, για το οποίο όλος αυτός ο κόσμος είχε συγκεντρωθεί,ήταν ο πιο βασικός συντελεστής αυτης της επιτυχίας.

Ολη την προηγούμενη περίοδο η τακτική που ακολουθούσε αυτός ο χώρος ήταν συνειδητά, μειοψηφική. Μειοψηφική με μια διπλή έννοια: είτε τα θέματα που έθιγε ήταν μειοψηφικά δηλαδή δεν ευαισθητοποιούσαν έναν ευρύτερο κόσμο, είτε οι πρακτικές που ακολουθούσε ήταν μειοψηφικές με συνέπεια να τον αποξενώνουν απο την υπόλοιπη κοινωνία . Στην περίπτωση που παρέμβαινε υιοθετώντας πλειοψηφικούς όρους, σε κάποιο συγκεκριμένο χώρο η λογική ήταν αυτή της αγωνιστικής πλειοδοσίας απέναντι στο ΚΚΕ, οπότε....μηδέν.

Οταν στα τέλη του Γενάρη φούντωνε το κίνημα συμπαράστασης και συντονιζόταν ένα ευρύ κοινωνικό κομμάτι με τον αγώνα του Χρ.Ρούσσου οι διάφοροι " επαναστάτες" το σνόμπαραν με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο. Η συμπαράσταση τους εξαντλήθηκε στην τυπική παρουσία στην πορεία και μερικών ούτε καν σ' αυτήν.Για ποιό λόγο; θέματα όπως η απεργία πείνας ενός ομοφυλοφιλου ισοβίτη βρίσκονται έξω από τη λογική τους, τα θύματα του σωφρονιστικού συστήματος κατέχουν δευτερεύουσα θέση μπροστά στην ....ταξική πάλη ή την οικοδόμηση του " κόμματος". Ολοι αυτοί που στα έντυπά τους γράφουν πύρινα άρθρα για αγώνες για κινήματα, για πάλη, πάλι ήταν απόντες, η παρουσία ή η απουσία τους χάθηκε μέσα σε χιλιάδες κόσμου. Κόσμος που είχε μια άλλη λογική, αρκετά διαφορετική, για την αλλαγή της κοινωνίας, για τη δημιουργία ενός κινήματος. Μια αλλαγή που δεν αφορά μόνο ένα υποκείμενο, ενα τομέα της κοινωνικής δραστηριότητας, μια ιστορική στιγμή αλλά κάθε στιγμή όλους μας. Που δεν θεωρεί τον κοινωνικό ρατσισμό, τη σεξουαλικότητα σαν δευτερεύοντα που έπονται κάποιας συνολικότερης κοινωνικής αλλαγής αλλά πεδία στα οποία πειραματιζόμαστε, προτείνουμε, διεκδικούμε τη διαφορά, αλλάζουμε την καθημερινότητα και τις σχέσεις μας. Γι' αυτό και η εμετική ανακοίνωση του Σαρτζετάκη προκαλούσε οργή και αγανάκτηση. Μια αδικαιολόγητη απόρριψη χάριτος ακολουθούσε μια ανακοίνωση που έδειχνε για άλλη μια φορά, το πρόσωπο της εξουσίας. Τρομολαγνεία, σεξολαγνεία, απέχθεια για τον Ρούσσο,διερεύνηση των σεξουαλικών ρόλων,εισαγγελικού τύπου στήριξη των αρχών του δικαίου κλπ. Κομπλεξική εξουσία που θεμελιώνει τη βία της και νομιμοποιεί τη δολοφονία της πάνω στους σεξουαλικούς ρόλους και στη μη -ειλικρινή μεταμέλεια του ετοιμοθάνατου Ρούσσου. Αν στην δίκη της Κολιτσοπούλου, ο φυλετικός ρατσισμός προσωποποιήθηκε, στον αγώνα του απεργού πείνας προσωποποιήθηκε η αντίσταση στο ρατσισμό της εξουσίας,φέρνοντας στην επιφάνεια μια άλλη κοινωνική αντίθεση:αυτή που αντιπαλεύει την ανδροκρατική οργάνωση της κοινωνίας, που κατανέμει ρόλους θέσεις, στάσεις, σ' όλη την κλίμακα της ανθρώπινης συμπεριφοράς και δραστηριότητας. " Είμαστε όλοι παθητικοί" για μια εξουσία που έχει αναβαθμίσει, αποδεχτεί και νομιμοποιήσει όλες τις μορφές της " ενεργητικότητας", από το βιασμό μέχρι το νταβαντζηλίκι. " Είμαστε όλοι παθητικοί" για μια κοινωνία που έχει δημιουργήσει, θεμελιώσει την παθητικότητα και την έχει εξαρτήσει από την καταπίεση και την εκμετάλ-

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ ΝΑ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙΣ ΜΙΑ ΑΠΕΡΓΙΑ

Αυτή την περιβόητη φράση του "γιού του λαού" Μωρίς Τορέζ που είχε γίνει σλόγκαν στη Γαλλία του '68 θυμήθηκε το ΚΚΕ μετά την μεγάλη απεργία της 16ης Φλεβάρη. Την επόμενη μέρα οκτάστηλος τίτλος του "Ριζοσπάστη", "τώρα η σκυτάλη στα σωματεία".Το ΚΚΕ τρόμαξε από την έκταση της απεργιακής κινητοποίησης που υπήρξε η μεγαλύτερη στη ματαπολεμική Ελλάδα, όπως και από τη διάθεση που έδειχναν οι εργαζόμενοι να τη συνεχίσουν. Ήταν φανερό πως η συνέχεια του κινήματος με τέτοιους όρους μαζικότητας και επιτυχίας θα είχε σαν κατάληξη την πτώση της κυβέρνησης Παπανδρέου. Και βέβαια το ΚΚΕ δεν αποτελείται από "τυχοδιώκτες", αποτελείται από "υπεύθυνους πολιτικούς", και μάλιστα, από εκείνους που δεν μπορούν να ανεχθούν το κενό, την "αναρχία", το αυθόρμητο.

Με τι θα αντικαθιστούσαν την καταρρέουσα κυβέρνηση ; Προφανώς με τίποτα, γιατί όχι μόνο δεν διαθέτουν τη δύναμη,αλλά ακόμα σημαντικότερο, δεν διαθέτουν το πρόγραμμα, το σχέδιο κοινωνίας, το όραμα που θα μπορούσε να αντικαταστήσει το ΠΑΣΟΚ. Προφανώς λοιπόν θα άνοιγαν τους ασκούς του Αιόλου για τους "αναρχικούς", τους εργαζόμενους, τους αυθορμητιστές, το μέλλον θα ήταν άδηλο. Και κάτι τέτοια τους τρομάζουν τους "κομμουνιστές". Πρέπει να ξέρουν που πατάν, που πηγαίνουν, τι θα συμβεί την επομένη, γι' αυτό και είναι ενάντιοι στις ...επαναστάσεις, προτιμούν τη σιγουριά, είτε της αντιπολίτευσης,είτε μέσα από κυβερνητική συμμαχία - αν έρθει ποτέ είτε ακόμα καλύτερα από την αδελφική βοήθεια των "φίλων χωρών". Αυτό το απεργιακό κίνημα που είχε ξεσπάσει οδηγούσε σε δρόμους ανεξέλεγκτους και απρόβλεπτους.

Και ξαφνικά οι συμμαχίες αλλάζουν.Το ΚΚΕ ξεπουλάει τη ΣΣΕΚ και τους ανεξάρτητους συνδικαλιστές,εκπαραθυρώνει τον Πουλαρίκα στις Τράπεζες και ω, του θαύματος συμμαχεί με την ΠΑΣΚΕ. Είναι βέβαιο δε ότι αυτή του η συνετή στάση θα εξαργυρωθεί με διευθετήσεις στη ΓΣΕΕ.

Όσοι δε πρόσβλεπαν στο ΚΚΕ για μια "αριστερή συνεργασία " καταλάβαιναν τώρα,όσοι τουλάχιστον θέλουν σο πίεσης, τρομάζουν χειρότερα οι ίδιοι όταν πλησιάζει να μεταβληθεί σε όργανο ανατροπής.

Αυτή η στροφή πρέπει να παρθεί σοβαρά υπ' όψη.Σημαδεύει το τέλος της συμπόρευσης του ΚΚΕ με τις διαθέσεις των εργαζομένων.Από εδώ και πέρα το ΚΚΕ θα μεταβληθεί σε δύναμη περιορισμού των απεργιακών κινητοποιήσεων και θα προωθήσει νέες μορφές κοινωνικού μορατόριουμ. Σήμερα το βάρος των κινητοποιήσεων και της προώθησης τους θα περάσει στους ανεξάρτητους και αυτόνομους συνδικαλιστές και τον ίδιο τον κόσμο. Το ΚΚΕ τελείωσε την απεργία.

«Τους έχω

Παρελαύνουν αδιάκοπα μέσα από τις στήλες των εφημερίδων, στα κοσμικά μπάρ και τις δεξιώσεις, αρθρογραφούν σε περιοδικά, μιλάνε από την τηλεόραση, συμμετέχουν σε συνέδρια και σε φόρουμ, περιφέρονται με την πίπα τους πάνσοφοι και περισπούδαστοι. Μιλάνε για την αριστερά, τους ανένταχτους,άμα λάχει και για κανένα "νέο υποκείμενο", την οικολογία και την αναγκαία συμπόρευσή της με την "ταξική πάλη". Μιλάνε, μιλάνε, μιλάνε, χωρίς τελειωμό. Συζητάνε για κόμματα και φορείς, ετοιμάζουν μανιφέστα και παρεμβάσεις, κάνουν διαλέξεις και τραβάνε και καμιά υπογραφή κάτω από κανένα κείμενο " για υπογραφές".Δεν παρευρίσκονται σε καμιά διαδήλωση, σε καμιά κινητοποίηση, παρά μόνο από το πεζοδρόμιο με το γνωστό γλυκόπικρο και συγκαταβατικό χαμόγελο. Τον" ταξικό εχθρό" έχουν να τον αντιμετωπίσουν τουλάχιστον από την περίοδο της δικτατορίας·έξω από ένα εργοστάσιο,ένα κατειλημμένο λύκειο,μια παραγκογειτονιά,στα Εξαμίλια, στα αυθαίρετα του Σχιστού και του Περάματος, σε ένα χώρο αντιπαράθεσης δεν έχουν βρεθεί ποτέ στο πρόσφατο παρελθόν τους ούτε καν σαν δημοσιογράφοι. Όμως κάνουν πολιτική! Ιδιαίτερα σήμερα, σήμερα που καταρρέει το πολιτικό πλαίσιο της μεταπολίτευσης έχουν πολλαπλασιάσει τις δραστηριότητές τους. Η μπογιά τους περνάει πιο πολύ, ανακατεύονται με δεκάδες νέους "φορείς", η κίνηση των... ενάντια στην κίνηση των.... Και οι εφημερίδες τους πασάρουν, τους σπρώχνουν στην επιφάνεια, τους χαϊδεύουν απ᾽όλες τις πλευρές. Είναι οι "κριτικοί διανοούμενοι" της χώρας. Κριτικοί απέναντι σε όλα· μόνο ένα δεν κριτικάρουν, τον διανοούμενο, τον εαυτό τους, το άθλιο σαρκίο τους, που περιφέρεται από μπαρ σε φορέα, και από φορέα σε μπαρ. Στα μπαράκια λένε ναι. Και στον εαυτό τους. Τέτοιους "κριτικούς διανοούμενους" διαθέτει η χώρα. Και πράγματι σήμερα είναι ο καιρός τους περισσότερο από ποτέ άλλοτε. Μια και η μεταπολίτευση και το ΠΑΣΟΚ καταρρέει, μια και ακόμα και το ΚΚΕ κάνει ανοίγματα στις ευρύτερες προσωπικότητες της αριστεράς, μια και σε όλα τα κόμματα και τα κομματίδια της αριστεράς περνάει ο άνεμος της κρίσης, μια και όλοι αναζητούν υπαρκτά ή φτιαχτά ονόματα για να πλασαριστούν ή να τους πλασάρουν, οι ανένταχτοι είναι χρυσός! Ο ανένταχτος Σαββόπουλος, και οι άλλοι "ανένταχτοι" και παλιοί προλεταριακοί επαναστάτες Μικρούτσικοι, Μάνου κλπ, οι Μπουλάδες και οι Φατμέ καταλαμβάνουν την τηλεόραση, τι να κάνει το ΠΑ-

παθητικότητες

Μια υποψία με τρώει εδώ και μερικές μέρες... Κάτι μου λέει ότι η αποπομπή του Γ. Γεννηματά από το υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας δεν οφείλεται σε κανέναν από τους λόγους που διαβάσαμε από εδώ και από κει. Όχι, ο Γεννηματάς δεν διώχτηκε ούτε για να ενισχύσει το κόμμα, ούτε γιατί θορυβήθηκε ο Αντρέας από την αυξανόμενη δημοτικότητά του. Όσο περνάνε οι μέρες, όλο και πιο πολύ βεβαιώνομαι ότι έπεσε κι αυτός θύμα του... αρρενωπού μας προέδρου. Ναι, μη γελάτε. Αν διαβάσετε κι εσείς το φυλλάδιο που κυκλοφόρησε το υπουργείο με τον τίτλο "*Aids* - Οδηγίες προς τους ομοφυλόφιλους", είμαι σίγουρη πως θα συμφωνήσετε μαζί μου.

Κατ᾽ αρχήν το φυλλάδιο έχει γραφτεί "σε συνεργασία με το ΑΚΟΕ", όπως μας πληροφορούν ανερυθρίαστα οι συντάκτες του στην τελευταία σελίδα. Δηλαδή, ούτε λίγο ούτε πολύ μας λένε πως το υπουργείο συνεργάστηκε με μια οργάνωση που εκφράζει την πιο "κατάπτυστη" μερίδα του πληθυσμού της κατά τ᾽ άλλα υγιέστατης ελληνικής κοινωνίας μας.

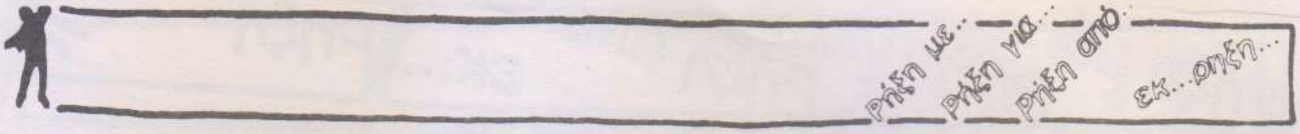
Και σαν να μην έφτανε αυτό, το κείμενο του φυλλαδίου προχωράει σε απροκάλυπτη προώθηση της ομοφυλιφιλίας (και δη της.. παθητικής!) όταν ανάμεσα στις υπόλοιπες οδηγίες, αναφέρει και τα εξής : "Η δημιουργία κλίματος τρυφερότητας μπορεί να σας βοηθήσει να ανακαλύψετε το σεξ χωρίς κινδύνους. Αναπτύξτε τη φαντασία σας..."(!!)

Επιμύθιον : ο φόβος φυλάει τα έρημα ή πως η υγιώς σκεπτόμενη εξουσία μας ξεχνάει τους ηθικούς της κανόνες και καταφεύγει σε άτομα "αμφιβόλου ηθικής" προκειμένου ν᾽ αντιμετωπίσει τον αόρατο και πανίσχυρο εχθρό.

Εγώ πάντως επιμένω ότι τον Γεννηματά τον έφαγε ο Σαρτζετάκης. Εσείς τι λέτε;

Υ.Γ Προφανώς η "συνεργασία με το ΑΚΟΕ" δεν είναι άσχετη με την ποιότητα του φυλλαδίου στην οποία δεν μας είχε συνηθίσει μέχρι τώρα το υπουργείο.Γραμμένο χωρίς σεμνοτυφίες, με ειλικρίνεια, επιστημονική ακρίβεια, και, κυρίως, κατανόηση και συμπάθεια, είναι πράγματι πρόοδος αν θυμηθούμε εκείνο το απερίγραπτο φυλλάδιο για τη στειρότητα,όπου,ανάμεσα στις αιτίες της γυναικείας στειρότητας αναφερόταν και η ....συχνή εναλλαγή ερωτικού συντρόφου!

Χ.Σ.

σιχαθεί»

ΣΟΚ με τους Ανδριόπουλους; Οι διάφοροι παρεπιδημούντες στα υπουργεία Νέας Γενιάς και άλλοι,γίνονται περιζήτητοι δημοσιογράφοι για να κανοναρχάνε από το πρωί μέχρι το βράδυ: η αριστερά, της αριστεράς και άλλα παρόμοια. Βέβαια ούτε καν σαν δημοσιογράφοι δεν πλησιάζουν την κοινωνία για να ασχοληθούν με ένα κοινωνικό πρόβλημα αυτοί οι "κριτικοί διανοούμενοι". Όμως οι κυνηγοί κεφαλών των κομμάτων τους έχουν στρώσει στο κυνήγι για να ψαρέψουν κανένα, να τον κάνουν δικό τους "ανένταχτο", με το αζημίωτο βέβαια, μέχρι και βουλευτιλίκι προσφέρει το επάγγελμα. Και μιλάνε, μιλάνε, μιλάνε, ένας τόννος από σκουπίδια από ένα μύλο που αλέθει εν κενώ λέξεις και τίποτα ζωντανό,αυθεντικό,πραγματικό.Λες και δεν υπάρχει ούτε μια σταγόνα αίμα μια σταγόνα ζωή σ' όλο αυτό το σκουπιδαριό.Τα περιοδικά τους έχουν μεταβληθεί σε έντυπα που για χιλιάδες σελίδες και εκατομμύρια φορές θα γράφουν για "πολιτική" και "αριστερά". Και πλάι τους ο σύντροφος Μανώλης να σκοτώνεται για έναν άθλιο τίτλο, για έναν...Κακουλίδη,οι Πασοκογενείς και άλλοι μαρξιστές να ψάχνουν μέσα από τον τετραγωνισμό της 3ης Σεπτέμβρη για τον κατάλληλο και τα περισσότερα εχέγγυα προσφέροντα φορέα, ο Κύρκος και η παρέα του να περιφέρουν το ζωντανό πτώμα του δικού τους φορέα, που γεννήθηκε κιόλας νεκρός. Κι όλα αυτά για το ... τίποτα, για ένα πουκάμισο αδειανό, ακριβώς γιατί σ'αυτό το χώρο δεν υπάρχει πια τίποτε, δυστυχώς τίποτε, φρασεολογία και αεροκοπανία! Γιατί αυτή η ιδιομορφία της Ελλάδας, αυτό το μεταπολιτευτικό δημιούργημα, ο χώρος στα ενδιάμεσα ΠΑΣΟΚ και ΚΚΕ, που με βάση ιστορικές ιδιομορφίες, δημιουργήθηκε στην Ελλάδα,σήμερα έχει πεθάνει, και πέθανε από ασφυξία και άνοια και οι εκπρόσωποί του, οι ποικιλώνυμοι φορείς και ανένταχτοι. Μα θα πεις τώρα, που καταλαμβάνουν τη δημοσιότητα, την τηλεόραση, τις εφημερίδες, τους "φορείς"; Ε, ναι, τώρα, ακριβώς γιατί κανένας δεν τους φοβάται πια, ποιός φοβάται π.χ. το Διονύση; Γιατί κανένας από εκείνους που ξέρουν πραγματικά δεν τους παίρνει σοβαρά υπ' όψιν. Είναι οι γελωτοποιοί του βασιλέως, του μεγάλου "κόσμου της αριστεράς". Και έτσι όσο περισσότερο προβάλλονται, όσο περισσότερο μπερδεύονται σε φορείς, που θα εγκαταλείψουν αύριο για να βρεθούν σε κάποιον άλλο, τόσο περισσότερο προκαλούν στο βάθος-βάθος οίκτο και απέχθεια. Περιθώριο διαφορετικά; Δεν το πιστεύω, αλλά και αν το πίστευα, καλύτερα το περιθώριο, χίλιες φορές. Γιατί αυτούς τους έχω σιχαθεί!

ενα ανεκδοτο

Πολύς λόγος γίνεται για τραίνα τελευταία και έτσι αξίζει να θυμηθούμε ένα παλιό, αλλά πάντα καλό, σχετικό ανέκδοτο. Το συμβάν εκτυλίσσεται μέσα σ' ένα τραίνο στη Σιβηρία, με το οποίο - χιουμοριστική αδεια - συνταξιδεύουν ο Λένιν, ο Στάλιν, ο Χρουτσώφ και ο Μπρέζνιεφ.

Ξάφνου το τραίνο σταματά και όλοι μαθαίνουν πως τα καύσιμα του έχουν εξα[illegible] των επιφανών γραμματέων του κόμματος με σκοπό να βρεθεί λύση.

Ο Λένιν λέει : "Θα πούμε στους επιβάτες να κάνουν ένα κόκκινο μεροκάματο και να σπρώξουν το τραίνο μέχρι τον επόμενο σταθμό".

Και ο Στάλιν συμπληρώνει : "Θα τους ζητήσουμε να κάνουν ένα κόκκινο μεροκάματο κι όποιος δεν δεχτεί θα τον στείλουμε σε στρατόπεδο εργασίας."

Ο Χρουτσώφ αντιπροτείνει :"Θα δώσουμε υλικά κίνητρα και πριμ σ' όποιους θα συμμετάσχουν στο σπρώξιμο".

Κι ο Μπρέζνιεφ : "Όχι, σύντροφοι. Θα βάλουμε εκατό να σπρώχνουν από τη μια μεριά κι εκατό από την άλλη. Έτσι όλοι θα νομίζουν ότι το τραίνο κινείται...."

Ρήξη με... ρήξη για... ρήξη από... εκ...Ρηξη

Η νέα δεξιά...

"Βοήθεια, η δεξιά ξαναγυρίζει!" Αυτό ήταν ένα από τα βασικά συνθήματα των γάλλων σοσιαλιστών στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Μόνο που η -κυριολεκτικά- τρομοκρατική αυτή επινόηση των διαφημιστών του σοσιαλιστικού κόμματος δεν το βοήθησε να διατηρήσει την πλειοψηφία, όπως η αντίστοιχη -τηρουμένων των αναλογιών- καμπάνια για ξερονήσια και υπονόμευση των κατακτήσεών μας, δεν έσωσε την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές.

Κι αυτό είναι πολύ λογικό αν συγκρίνει κανείς τις προεκλογικές καμπάνιες, κι ακόμη παραπέρα το ιδεολογικό πρόσωπο της σημερινής δεξιάς και αριστεράς. Απέναντι σε μια αριστερά γερασμένη, απαρχαιωμένη, με σημείο αναφοράς τις αρχές του αιώνα ή το πολύ-πολύ το κεϋνσιανό κράτος του μεταπολέμου, που εφαρμόζει, όπου έχει βρεθεί στην εξουσία, την μονεταριστική συνταγή της λιτότητας σαν απάντηση στην κρίση, η δεξιά με το ανανεωμένο πρόσωπο και προσωπικό, με "ρεαλιστικές" απαντήσεις στα οικονομικά προβλήματα, με υποσχέσεις για λιγότερο κρατισμό, μοιάζει πολύ πιο πειστική και για πολλούς, ιδιαίτερα νέους χωρίς εμπειρία δεξιάς διακυβέρνησης, ελκυστική.

Το γεγονός αυτό το νέο πολιτικό προσωπικό της δεξιάς δείχνει να το έχει καταλάβει πολύ καλά -το αποδεικνύει άλλωστε και το ύφος και ο χαμηλός τόνος της προεκλογικής εκστρατείας των τριών δεξιών δημάρχων. Η εποχή της αναπαράστασης σε συμβολικό επίπεδο -από τα προεκλογικά μπαλκόνια- των ιστορικών συγκρούσεων που διαπέρασαν την ελληνική κοινωνία (διχασμός, εμφύλιος, αποστασία) έδωσε στη δεξιά την οργανωμένη βάση που της έλειπε όσο είχε την κυβερνητική εξουσία. Τώρα είναι η σειρά του καινούργιου πολιτικού της επιτελείου να "ντύσει" αυτή την οργανωμένη βάση με μια πειστική ιδεολογία. Έτσι το "εμφυλιοπολεμικό στρατηγείο" των Αβέρωφ-Μιχαλολιάκου, των Ρέϊντζερ και των Κενταύρων, δίνει τη θέση του στους Έβερτ-Ανδριανόπουλο, που απαλλαγμένοι από τα αμαρτήματα του παρελθόντος μπορούν χωρίς κανένα κόμπλεξ να δηλώνουν νεοφιλελεύθεροι. Και να προσπαθούν να παράγουν ιδεολογία γι'αυτή την οργανωμένη βάση που παρέλαβαν. Βλέπουμε έτσι να ξεπηδούν σαν τα μανιτάρια περιοδικά, βιβλία, εκδοτικοί οίκοι, εργαστήρια πολιτικού προβληματισμού.

Σχήματα που θα ήταν αδύνατο να υπάρξουν καν την δεκαετία της μεταπολίτευσης, σήμερα όχι μόνο επιβιώνουν, αλλά βάλλουν ευθέως και με όρους πλειοψηφικούς -ιδίως σε στρώματα νεολαίας όπως οι φοιτητές- την ιδεολογική κυριαρχία της αριστεράς.

Περιοδικά όπως το "Μεθαύριο" του κ.Λάμψα, η "Εποπτεία" του κ. Παπανδρόπουλου, οι "Βιβλιοροές", η "Ελληνική Ευρωεκδοτική", το Ίδρυμα Γουλανδρή, το Κέντρο Πολιτικού Προβληματισμού, που εκστρατεύουν ενάντια σε "κάθε ολοκληρωτισμό" είτε αυτός είναι ο ρώσικος ολοκληρωτισμός είτε είναι η Νικαραγουανή επανάσταση. Που προσπαθούν να μας πείσουν πως η μοίρα κάθε επαναστατικής απόπειρας είναι το γκουλάγκ, πως η μόνη λύση είναι η "νεοφιλελεύθερη λύση". Και πράγματι, όσο δεν ορθώνεται ένας άλλος λόγος, και φυσικά όχι από τη μεριά της αριστεράς μιας και αυτό είναι πια αδύνατο, η μόνη πειστική απάντηση στην κρίση, η μόνη πειστική απάντηση στο γκουλάγκ του ολοκληρωτισμού, θα παραμένει η νεοφιλελεύθερη απάντηση. "Βοήθεια", λοιπόν, "η δεξιά ξαναγυρίζει". Ποιά όμως δεξιά ;

Μιά δεξιά που, φυσικά, θά ταιριάζει σ'αυτό τον τόπο. Δηλαδή μικρομεσαία, μεταπρατική, με τα μάτια στραμμένα στη Δύση (και μόνο σ'αυτήν). Και φυσικά ανάλογη θα είναι και η ιδεολογία που προσπαθεί να διαμορφώσει.

Ιδεολογία που κατά τον προσφιλή τρόπο του ελληνικού αστισμού εισάγεται συλλήβδην από χώρες "πλούσιες" σε παραγωγή νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας όπως π.χ. η Γαλλία και αποφεύγει ή αδυνατεί να παράγει εγχώρια τέτοια, παρά τις φιλότιμες πλην όμως μάταιες προσπάθειες διαμόρφωσης ενός στελεχικού δυναμικού "οργανικών διανοούμενων" του κόμματος της ελληνικής δεξιάς.

Φυσικά αυτή η εν πολλοίς άκριτη εισαγωγή προιόντων(μαζικής ιδεολογικής) παραγωγής δεν είναι πάντα εύκολο να αποφύγει τις κακοτοπιές που προέρχονται από τις διαφορετικές προτεραιότητες και επιλογές των διεθνών φίλων της ΝΔ.

Ο λόγος για μια πρόσφατη έκδοση του νεοφιλελεύθερου εκδοτικού οίκου "Βιβλιοροές" με τον ελκυστικό αλλ' εν πολλοίς αναληθή τίτλο "Οι μυστικοί φάκελλοι της τρομοκρατίας" όπου εγκαλούνται ως τρομοκράτες οι πάντες, όχι μόνον οι Λίβυοι, οι Ιρανοί, οι Σύριοι αλλά και οι Ιρλανδοί του **IRA**, οι Βάσκοι της ΕΤΑ και ο **ASALA** και φυσικά οι Ερυθρές Ταξιαρχίες και η γαλλική Άμεση Δράση, αλλά ακόμη και οι δυτικογερμανοί Πράσινοι, των οποίων ο "σκληρός πυρήνας" αυτός που ασχολείται με τα πυρηνικά κέντρα και τις αμερικάνικες βάσεις στην ΟΔΓ, πέτυχε να κάνει εκπαίδευση στις δολιοφθορές στο στρατόπεδο Λαχέζ της Νότιας Υεμένης (!)

Δεν είναι όμως μόνο αυτό που πρέπει να προκαλέσει έκπληξη και δικαιολογημένη οργή στον έλληνα αναγνώστη. Γιατί το εμετικό αυτό κατασκεύασμα, για τη σοβαρότητα του οποίου μπορούμε απλώς να σημειώσουμε ότι ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως πηγές μια ελλάσσονος σημασίας καθημερινή εφημερίδα του Παρισιού (την **QUOTIDIEN DE PARIS**) και ένα εβδομαδιαίο έντυπο ανάλογο του δικού μας "Καί" προς το πολιτικότερο. (το **VSD**).

Υπάρχει και μια "εν παρόδω" αναφορα που μας αφορά άμεσα. Πρόκειται για τον ισχυρισμό του συγγραφέα ότι η Ελλάδα και η Κύπρος βοηθούν λίγο πολύ τους Αρμένιους του **ASALA**, γιατί "ενδιαφέρονται ...να δημιουργήσουν δυσκολίες στο

...και η «εθνικόφρων» δεξιά

καθεστώς της Άγκυρας, απέναντι στο οποίο προβάλλουν επί δεκαετίες -αν όχι για αιώνες -εδαφικές διεκδικήσεις, ειδικά σε κυπριακό επίπεδο".

Ατόπημα σοβαρό για ένα χώρο που για χρόνια τώρα μονοπωλεί την "εθνικοφροσύνη" και "ταλαιπώρησε" πάρα πολλούς, ακριβώς κατηγορώντας τους ως "αντεθνικώς δρώντας". Ατόπημα που αντελήφθησαν και οι επικεφαλείς του εκδοτικού οίκου, κατόπιν εορτής όμως, και σπεύδοντας να το "διορθώσουν" καταφεύγουν σε ένα νέο ατόπημα, εμπαίζοντας αυτή τη φορά την νοημοσύνη μας και την απλή λογική.

Στην επόμενη έκδοσή τους ζητούν συγγνώμη από το αναγνωστικό κοινό αποδίδοντας σε μεταφραστικό λάθος την καθαρή φιλοτουρκική θέση του γάλλου συγγραφέα. Έτσι παραθέτουν την "σωστή" αυτή τη φορά μετάφραση, αποδίδοντας την γαλλική λέξη **REVENDICATIONS** ως "διαφορές" κι έτσι ούτε γάτα ούτε ζημιά. Μόνο που ακόμη και ο αδαής, ανοίγοντας ένα γαλλοελληνικό λεξικό μπορεί να διαπιστώσει ότι η μετάφραση της επίμαχης λέξης είναι "διεκδίκηση, απαίτηση".

Φτηνό το κόλπο σας και κυρίως δεν μπορεί να κρατήσει ούτε τα προσχήματα. Σίγουρα δεν είμαστε εμείς που θα συμβουλεύσουμε τη δεξιά για το πώς θα μπορέσει να παράγει ιδεολογία. Όμως δεν μπορούμε παρά να πούμε για άλλη μια φορά πόσο κάλπικη ηχεί η -δήθεν- εθνικόφρων φωνή του αστισμού και πόσο συντελεί τελικά στην παραίτηση του κόσμου απέναντι στην επιθετικότητα των γειτόνων μας, που πια δεν απειλεί μόνο το εναπομείναν κομμάτι της μακρινής και λησμονημένης Κύπρου, αλλά -όπως έδειξε και το επεισόδιο στον Έβρο-την ίδια την υπόσταση και την εδαφική κυριαρχία του ακρωτηριασμένου ελληνικού κράτους.

Τώρα βέβαια, αν ρωτήσετε ποιός είναι υπεύθυνος που τέτοιες "κοτσάνες" αποτελούν για πολλούς κοινό τόπο στην Δυτική Ευρώπη (και όχι μόνον), αυτό είναι μια άλλη μακριά και θλιβερή ιστορία, -και σ' αυτήν δεν εμπλέκεται μόνο η ελληνική δεξιά, αλλά το σύνολο σχεδόν των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, κυβερνητικών και μή.....

Εικόνες μιάς οργουελιανής πραγματικότητας

Στο "1984" του Όργουελ τρία υπερκράτη (η Ευρασία, η Ωκεανία και η Ανατολασία) πολεμούν μεταξύ τους 25 χρόνια συνεχώς χωρίς ποτέ να έχει νικήσει ή ηττηθεί κανένα απ' αυτά. Τα αίτια του πολέμου έχουν απ' όλους πια ξεχαστεί κι αυτό που έχει απομείνει είναι η παθιασμένη βαρβαρότητα των πολεμικών συγκρούσεων, που εκτυλίσσονται στις παραμεθόριες ζώνες. Τα επίμαχα εδάφη έχουν πλούσια ορυκτά, που κάθε κράτος τα εποφθαλμιά. Στις πόλεις υπάρχει μια κατάσταση γενικευμένης στέρησης, εξαθλίωσης και φόβου. Οι κοινωνίες είναι οργανωμένες πυραμιδωτά και στην κορυφή υπάρχει ένας ημίθεος αρχηγός, που το πρόσωπό του είναι αντικείμενο λατρείας. Το κράτος και τα μέσα πληροφόρησης καλλιεργούν ένα είδος υστερικού μίσους για το αντίπαλο έθνος και την ιδέα ότι η ημέρα της ολοκληρωτικής νίκης πλησιάζει χωρίς όμως ποτέ να φτάνει.

Η μόνη διαφορά του Περσο-ιρακινού πολέμου μ' αυτόν της μυθιστοριογραφικής φαντασίας του Όργουελ είναι ότι δεν έχει συμπληρώσει εικοσιπενταετία. Οι αφορμές του πολέμου έχουν απ' όλους - ακόμα και τους στρατιώτες- ξεχαστεί, ενώ τα ευλογοφανή αίτια (π.χ. έλεγχος των πετρελαιοπηγών του κόλπου) δεν μπορούν να εξηγήσουν την πρωτοφανή βιαιότητα αυτού του πολέμου. Δίπλα στον παραλογισμό του πολέμου έχει προστεθεί κάθε ανορθολογικό στοιχείο όπως ο θρησκευτικός φανατισμός, η τυφλή υποταγή, το ένστικτο του θανάτου. Ένα μακελειό που δεν λέει να σταματήσει : χαρακώματα με χιλιάδες νεκρούς στοιβαγμένους, χρήση χημικών όπλων, βομβαρδισμοί νοσοκομείων και σχολείων και τα πρακτορεία να μεταδίδουν διογκωμένες τις απώλειες του εχθρού - χωρίς βέβαια ν' αναφέρουν τις δικές τους- και να αναγγέλουν πανηγυρικά τις τυχόν νίκες και την αποστολή επιπλέον στρατευμάτων στο μέτωπο. Χιλιάδες άνθρωποι κάθε ηλικίας και φύλου να δολοφονούνται καθημερινά και οι "επίσημοι" ν' αρνούνται κάθε προσπάθεια ειρήνευσης και διαλόγου.

Όλη αυτή η φρίκη εισβάλλει βίαια στην καθημερινότητά μας από τα μέσα πληροφόρησης. Καθημερινά σε κάποια από τις τελευταίες σελίδες των εφημερίδων δίπλα στο *AIDS* και στον Γκορμπατσώφ, καθημερινά στις τηλεοπτικές ειδήσεις λίγο πριν τ' αθλητικά.

Έχει γίνει κι αυτό ένα θέμα ρουτίνας, όπως ο πόλεμος στο Λίβανο και οι σφαγές των Παλαιστινίων... Έχουμε εξοικιωθεί τόσο με τη βαρβαρότητα του πολιτισμού μας που οι αντιδράσεις μας περιορίζονται σε θαυμαστικά επιφωνήματα, για να γυρίσουμε μετά από λίγο σελίδα ή κανάλι, ξεχνώντας τα θύματα αυτής της ανελέητης και αναίτιας σφαγής.

100, 200 και στο βάθος η Ελλάδα του 2000

"....Χαφιέδες και πρεζάκηδες
και ταξικά κοθώνια,
δεν θα σε αλαφιάζουνε
με τις πολιτικές τους......"

Επιτέλους! Μ' ένα χτύπημα, ο στρατηγός Αντώνης κάνει πράξη τα οράματα τόσων γενεών που ως γνωστόν πάλευαν για αποκέντρωση, κοινωνικοποίηση, λαϊκή συμμετοχή. Τέλος πια στο γραφειοκρατικό συγκεντρωτισμό της Ασφάλειας, τέλος στους ανευθυνουπεύθυνους του "100", τέλος και στη μισθωτή εργασία των χαφιέδων-καταδοτών(αν και αυτό είναι κάπως πρόωρο' ο σοσιαλισμός προχωρεί ως γνωστόν με βήματα αργά αλλά σταθερά).

Τώρα πια που ο στρατηγός μετά την υπόθεση των Εξαρχείων, των πανκ και των λοιπών κοινωνικών αποβρασμάτων πήρε προσωπικά το θέμα των ναρκωτικών, η αλλαγή προχωρά με ακόμη πιο γοργά βήματα.

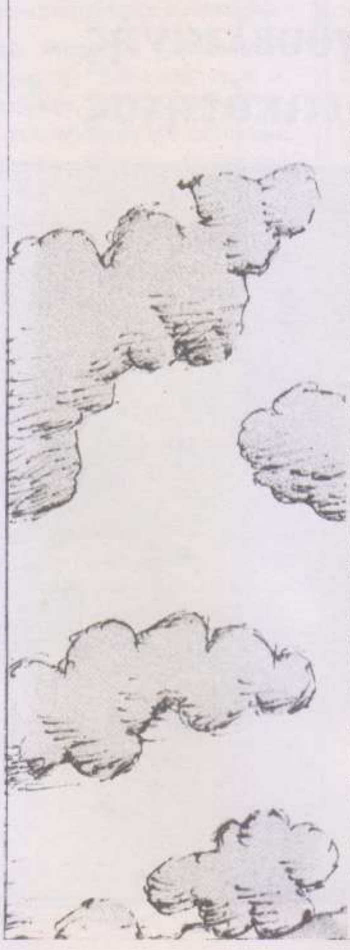
Σπεύδει λοιπόν ο στρατηγός πριν καν τη ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου από τη βουλή(αυτά θα κοιτάμε τώρα, ε Αντώνη;) να το κάνει πράξη, θεσπίζοντας καινούργια υπηρεσία που θα δέχεται τα τηλεφωνήματα των γνωστών αγανακτισμένων πολιτών(;) που θα καταγγέλουν περήφανα ότι πχ "βλέπουν από το μπαλκόνι τους να γίνεται χρήση ή ακόμη και εμπορία ναρκωτικών".

Αν λοιπόν ο γιός σας γυρίσει κάποια μέρα στο σπίτι με τα μάτια κάπως πιο θολά απ' ότι συνήθως μπορείτε να σχηματίσετε στο καντράν του τηλεφώνου σας τον αριθμό 200 και να καταγγείλετε το γεγονός στις αρμόδιες υπηρεσίες που θα φροντίσουν χωρίς ολιγωρία να τον στείλουν για αποτοξίνωση στον ...Κορυδαλλό και να σας τον παραδόσουν μετά πέντε χρόνια κανονικό ηρωινομανή.

Να κάνουμε μια ερώτηση στρατηγέ; Τα τηλεφωνήματα και οι καταγγελίες θα είναι ανώνυμα ή επώνυμα;

Γιατί αν θέλετε να προστατεύσετε τον κοινωνικοποιημένο χαφιεδισμό που δημιουργείτε κάτω από το τόσο βολικό πέπλο της ανωνυμίας,υπάρχει, ξέρετε, ο κίνδυνος κάποιοι έξυπνοι να σας τη χαλάσουν τη δουλειά. Αν πχ. η υπηρεσία σας δέχεται εκατοντάδες τηλεφωνήματα τη μέρα του τύπου, "κάτω από το μπαλκόνι μου βλέπω ένα τρίχρονο παιδάκι να τρυπιέται", ή "στο απέναντι παράθυρο είναι κάτι μακρυμάλληδες που γελάνε συνέχεια, τι να κάνω;" Τότε σίγουρα η υπηρεσία σας θα αναγκαστεί να παίρνει υπ' όψιν μόνο τις σοβαρές καταγγελίες, δηλαδή τις επώνυμες. Και αυτό θα δυσκολέψει τα πράγματα γιατί είναι γνωστό πόσο η "σιωπηλή σας πλειοψηφία", η "μάζα" των υποστηρικτών της αλλαγής σιχαίνεται και φοβάται την επωνυμία. Κι αυτό θα σας δυσκολέψει τα πράγματα στρατηγέ. Βλέπετε πόσο εύκολο είναι;

Συννέφιασε, συννέφιασε ...

"Η Κυριακή ποτέ δεν είναι συννεφιασμένη με το Βήμα.."μας πληροφορεί πρόσφατη τηλεοπτική διαφήμιση της καλής και, όπως πολλοί πιστεύουν, έγκυρης εφημερίδας. Μόνο που δεν είναι λίγες οι φορές που ο ευαίσθητος σε θέματα δημοκρατίας αναγνώστης έχει συννεφιάσει διαβάζοντας τα όσα από τις στήλες της έγκριτης εφημερίδας καταμαρτυρούνται. Δεν πρόκειται να χρειαστεί να ανατρέξουμε στο μακρινό παρελθόν για να τεκμηριώσουμε τα όσα λέμε. Ούτε και να αναφερθούμε στους επώνυμους συντάκτες, που θεωρητικά εκφράζουν μόνο τον εαυτό τους, όπως πχ. τον συμπαθή κ. Μπουσμπουρέλη που, ξετρελαμένος όπως δείχνουν τα πράγματα από τις μαγικές ικανότητες (φευ, μαθητευόμενου όμως μάγου) του τιμονιέρη Ανδρέα Παπανδρέου. δείχνει να επιστρέφει τάχιστα στο αποκρουστικό εκείνο : "ένας λαός, ένα κράτος, ένας φύρερ".

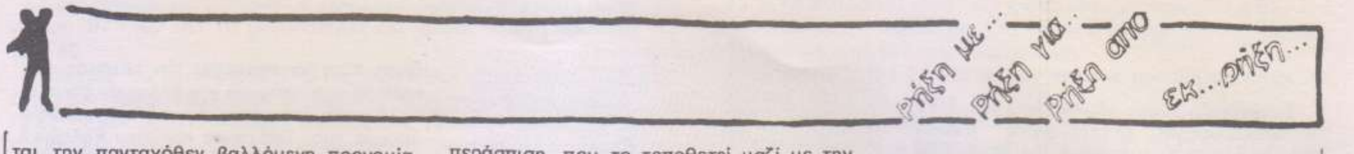
Θα αρκεστούμε σε δύο περιπτώσεις, χαρακτηριστικές της αντιμετώπισης φλεγόντων κοινωνικών προβλημάτων, που ξεκινούν μάλιστα από αρκετά διαφορετικούς κοινωνικούς χώρους, όπως παρουσιάζονται "επίσημα", δηλαδή από την ανώνυμη στήλη "Σχόλια-Απόψεις-Διάλογος" και συνήθως εκφράζει την "γενική γραμμή" κάθε εφημερίδας για διάφορα θέματα.

Με τον χαρακτηριστικό τίτλο "Σκουπίδια και πολίτες", δημοσιεύτηκε στις 14/12/86 στην καλή και φιλοκυβερνητική εφημερίδα τρεις μόνο μέρες πριν την πολιτική επιστράτευση των απεργών εργατών καθαριότητας των ΟΤΑ, ένα τέτοιο ανυπόγραφο σχόλιο όπου, εμμέσως πλην σαφώς, με ύφος ποντιοπιλατικό εκατηγορείτο η συγκεκριμένη απεργία, σαν στρεφόμενη εναντίον του κοινωνικού συνόλου και καταχρηστική δικαιώματος εναντίον όλων των άλλων πολιτών".

Με λίγα λόγια ο ανώνυμος συντάκτης του δημοσιεύματος έλεγε: σεβαστό το δικαίωμα των εργαζομένων να απεργούν, όχι όμως και των σκουπιδάρηδων, γιατί αυτή η απεργία θίγει το κοινωνικό σύνολο. Όπως μπορεί να καταλάβει ο ευφυής αναγνώστης, στη θέση των σκουπιδιάρηδων θα μπορούσε να βρίσκεται οποιοσδήποτε άλλος κλάδος εργαζομένων, χωρίς να αλλάξει το παραμικρό από το εν λόγω δημοσίευμα. Είτε ήσαν απεργοί ταχυδρομικοί, είτε οδηγοί λεωφορείων, είτε θυρωροί, θα παρέμενε το ίδιο γιατί είναι πασίγνωστο πόσο βλάπτουν οι απεργίες (γενικώς) το κοινωνικό σύνολο!

Το δεύτερο παράδειγμα αφορά την πιο πρόσφατη απεργία πείνας του ισοβίτη Χρήστου Ρούσσου και την κινητοποίηση που ακολούθησε. Εδώ τα πράγματα είναι πιο ξεκάθαρα. Απόλυτα συνταυτισμένος με το ήθος της ανακοίνωσης του κυρίου Προέδρου, αλλά και χωρίς να απέχει παρασάγκας από το ύφος του, αφού υπερασπίζε-

→ →

ται την πανταχόθεν βαλλόμενη προνομία του Προέδρου να απονέμει χάρη μέσα "στη Μοναξιά των Προνομίων της Εξουσίας", καταλήγει, σ' αυτό που δεν κατέληξε το προηγούμενο σχόλιο : "Θα γίνει η απεργία πείνης μια άλλη μέθοδος αποφυλακίσεως των καταδίκων;", φρονώντας πως μ' αυτή την μέθοδο ο πρόεδρος καλείται να αποφασίζει "υπό το κράτος ενός εμμέσου, αλλά σαφούς εκβιασμού" όπως για παράδειγμα υπό το κράτος ενός παρόμοιου εκβιασμού καλείται να αποφασίσει και ο υπουργός εσωτερικών ή οικονομικών απέναντι στα προβλήματα των απεργούντων κλάδων εργαζομένων.

Και αυτή η υπεράσπιση του κυρίου Προέδρου από το επίσημο ΒΗΜΑ (γιατί, και αυτό προς τιμήν του συντάκτη, στην ακριβώς επόμενη σελίδα δημοσιεύεται ο καυστικότατος "Μπούφος" του Ν. Δήμου, εκεί όμως η ευθύνη βαραίνει αποκλειστικά τον ίδιο)υπεράσπιση, που το τοποθετεί μαζί με την "Αυριανή" και την "Ελεύθερη Ώρα" στις γραμμές των υποστηρικτών των αξιών της ελληνοχριστιανικής, λευκής και φαλλοκρατικής παράδοσης, δεν είναι τίποτε άλλο από την με κάθε τρόπο υπεράσπιση των θεσμών και του κράτους.

Και αν επρόκειτο για υπεράσπιση της σταθερότητας των θεσμών την οποία οφείλει να σέβεται κάθε "έγκυρη" εφημερίδα δεν θα είχαμε και μεγάλες αντιρρήσεις. Μόνο που κάθε φορά που προκύπτει ένα πρόβλημα όχι μόνο αμφισβήτησης αλλά και ερμηνείας των θεσμών και του νομικού πλαισίου που τους περιβάλλει, η "έγκυρη" αυτή εφημερίδα σπεύδει να πάρει το μέρος της πιο ωμά και απροκάλυπτα ολοκληρωτικής ερμηνείας του νομικού πλαισίου (δες και το σχετικό άρθρο της Λ. Κανέλλη στο ίδιο φύλλο της εφημερίδας, 1/2/87).

Φυσικά μας έχει συνηθίσει η "καλή" εφημερίδα να δίνει εκ του αφανούς τη σκληρή γραμμή στην κυβέρνηση - την κάθε κυβέρνηση - ουρλιάζοντας για "νόμο και τάξη" όπως όλοι οι μικρομεσαίοι νοικοκύρηδες που αποτελούν, εν μέρει, το κυριακάτικο κοινό της. Αρκεί μόνο να θυμηθούμε τις εκκλήσεις για δολοφονία του γιατρού Τσιρώνη ή πιο πρόσφατα όταν ζητούσε, λίγο ως πολύ, να κρεμαστούν στο Σύνταγμα για παραδειγματισμό οι φυλακισμένοι αντιφασίστες της επίσκεψης Λεπέν.

Σύννεφα λοιπόν και μάλιστα σύννεφα μαύρα, απόκλισης ολοκληρωτικής, μπαίνουν κάθε Κυριακή στο σπίτι του αναγνώστη που συνεχίζει να ανησυχεί. Να ανησυχεί όντως για την πορεία των θεσμών και του νομικού πλαισίου. Όχι όμως προς την ίδια κατεύθυνση των ανησυχιών του σιβυλλικού(;) ανωνυμογράφου. Μάλλον προς την εντελώς αντίθετη κατεύθυνση......

Ή κάνουμε συνδικαλισμό ή δεν κάνουμε. Κάτι τέτοιο σκέφτηκε ο "Ριζοσπάστης" και ανέλαβε νε υπερασπίσει τα "δίκαια αιτήματα" της συμπαθούς τάξης των Σωμάτων Ασφαλείας. Να 'ναι ξεκούραστοι οι άνθρωποι όταν βαράνε τους διαδηλωτές και να πληρώνονται και υπερωρίες.

Φταίει πάλι το διεστραμμένο αριστερίστικο μυαλό μας ή πράγματι το "συνδικαλιστικό ενδιαφέρον" του Ριζοσπάστη συνδυάζεται με τις πρόσφατες δηλώσεις των βουλευτών του ΚΚΕ στη Βουλή που, βασιλικότεροι του βασιλέως,προσπάθησαν να ελαχιστοποιήσουν τις ευθύνες των αστυνομικών στη διακίνηση των ναρκωτικών;

Αδιαφορία για τα προβλήματα της σχολής υπαστυνόμων

ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΣ δόκιμοι υπαστυνόμοι διαμαρτύρονται για την αδιαφορία που δείχνει η πολιτική και μη, ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ στα προβλήματά τους. Η σχολή υπαστυνόμων λειτουργεί με βάση ένα κανονισμό που τον έφτιαξαν αστυνομικοί που τελείωσαν τη σχολή προ εικοσιπενταετίας και δεν έχουν επαφή με τη σημερινή πραγματικότητα. Με βάση τον κανονισμό αυτό που δεν βλέπει άλλο μέσο εκτός από τις ποινές για τη στήριξη της πειθαρχίας και που δεν καθορίζει συγκεκριμένα τη δικαιοδοσία των ανωτέρων, μικροπαραπτώματα μετατρέπονται σε αυστηρά χρηματικά πρόστιμα και γενικά βασιλεύει η αυθαιρεσία στην επιβολή ποινών. Από το άλλο μέρος ο τιμωρούμενος δεν έχει δικαίωμα ούτε σε γραφτή απολογία που να παίρνεται υπόψη, ούτε ν' υπερασπίσει τον εαυτό του σ' ένα συμβούλιο στη σύνθεση του οποίου να υπάρχουν και εκπρόσωποι των μαθητών.

ΑΛΛΑ ούτε και υπάρχουν υπηρεσιακές συγκεντρώσεις, ό[…] να μπαίνουν σε συζήτηση τα ζητήματα της εκπαίδευσης ς[…] οποία να παίρνουν μέρος οι δόκιμοι. Και όταν γίνονται τέ[…] επικρατεί ο κλασικός μονόλογος για «ευπρεπή εμφάνιση» και […]

…ωτέρων» … στη βάση … πολίτες και … ον κανονι… συχνά δεν … του περιε… αιά χρόνια … ιστικό συμ… θεν, χωρίς … ν. Οι ίδιες … εσωτερικής … ς διάφορες … ούτε στον … το ΠΑΣΟΚ … κο γενικό… …σμός.

Συνδικαλισμός στην ΕΛ-ΑΣ

Ο εντεινόμενος αυταρχισμός της κυβέρνησης στο χρόνο που μας πέρασε είχε τις επιπτώσεις του και στην ΕΛ-ΑΣ, που όχι μόνο χρησιμοποιήθηκε όπως και επί Δεξιάς, σαν μηχανισμός καταστολής του μαζικού διεκδικητικού κινήματος των εργαζόμενων, αλλά και όξυνε παραπέρα τα πολλά και καυτά προβλήματα των αστυνομικών. Η κατάσταση αυτή κάνει ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη του συνδικαλισμού των ίδιων των εργαζόμενων της ΕΛ-ΑΣ που όλοι ανεξάρτητα από πολιτικές τοποθετήσεις … νειδητοπο…

περισσότερο αυτή ανάγκη, για να μπο[…] στην πράξη να διε[…] κούν νόμιμα τη λύση [των] προβλημάτων τους.

Μόνο με τη θέση του πλάι στο λαό και όχ[ι] ενάντια στο λαϊκό κίνημα και με την ενότητά τους μπορούν πραγματικά να πετύχουν θετικά βήματα στον εκδη[…] κρατισμ…

Οι επαρχιακοί αστυνομικοί σταθμοί

Πολλοί επαρχιακοί αστυνομικοί σταθμοί έχουν στην ευθύνη τους μέχρι και δέκα χωριά με συνολικό πληθυσμό πάνω από 5-6 χιλιάδες κατοίκους ενώ η δύναμή τους είναι 3-4 άνδρες μαζί με τον ενωμοτάρχη διοικητή του σταθμού. Οι άνδρες της δύναμης του σταθμού βρίσκονται σε συνεχή υπηρεσία ώστε η κούραση να 'ναι μεγάλη, ιδιαίτερα μάλιστα σ' εκλογικές περιόδους που φτάνουν στα όρια της εξάντλησης. Δουλεύουν πάνω από 70 ώρες τη βδομάδα.

Τα μέσα που διαθέτουν οι σταθμοί για να επιτελέσουν το έργο τους είναι από λειψά έως ανύπαρκτα. Δεν υπάρχουν για τη μεταφορά άλλοι τρόποι εκτός από κανένα άθλιο μηχανάκι της υπηρεσίας ή τα... ιδιωτικό αυτοκίνητο των εργαζομένων (χωρίς …ιμική αποζημίωση για καύσιμα. Άλλοτε πάλι αναγ… …οιχειώδεις μετακι… …ποχρεώνονται σε … διαθέτουν αυτοκί… …ι κακά επακόλουθα. … ανάγκες εξάλλου, …ή ύλη, εξοπλισμός …ατα που δίνονται εί… … μ' αποτέλεσμα να … το ίδιο το προσω… …ές του δαπάνες. Και …ατα αυτά τα υφίσταν…

ται τόσο οι απλοί αστυνομικοί του σταθμού, όσο και ο διοικητής τους.

Όταν υπάρχουν κάποια ιδιαίτερα σοβαρά ζητήματα (κλοπές, αρχαιοκαπηλείες κλπ) που απαιτούν συστηματικές έρευνες, χρόνο και μέσα, τότε φαίνονται περισσότερο τα μεγάλα κενά της υπηρεσίας. Υπάρχουν αρκετοί σταθμοί που λειτουργούν είτε σε ορεινές και άγονες περιοχές, είτε σε παραμεθόριες οι οποίοι όπως ομολογείται δεν έχουν σχεδόν καθόλου δουλειά.

Σκέψη και πρόταση των περισσότερων ανδρών είναι να καταργηθούν αυτοί οι σταθμοί και να υπαχθούν τα χωριά στην ευθύνη και δύναμη άλλων κοντινών σταθμών. Ο έλεγχος και η αστυνόμευσή τους να γίνεται με περιπολίες από τον κεντρικό σταθμό. Με την προϋπόθεση, όμως, ότι θα εξοπλιστούν οι επαρχιακοί αυτοί σταθμοί με τα ανάλογα υλικά […] μέσα. Αξίζει εδώ να […] …λήματα …

Η ...εξισορρόπηση!

Οι εργαζόμενοι αστυνομικοί που πριν την ενοποίηση ανήκαν στην αστυνομία δέχτηκαν ένα ακόμα... δώρο με την ευκαιρία των γιορτών. Από το μισθό του Νοέμβρη έλειπαν πέντε χιλιάδες δραχμές. Η αιτία είναι ότι στην περίοδο ενοποίησης αστυνομίας και χωροφυλακής το ταμείο ασφάλισης της χωροφυλακής είχε έλλειμμα 1 δισ. ενώ της αστυνομίας περίσσευμα 700.000.000. Έτσι τώρα με στόχο την εξισορρόπηση αυτής της διαφοράς παρακρατείται το παραπάνω ποσό. Ας σημειωθεί δε ότι οι κρατήσεις που γίνονται στην αστυνομία ήταν αρκετά υψηλές γι' αυτό και έπαιρναν το εφ' άπαξ του 1.200.000 ενώ ήταν αρκετά χαμηλότερες στην χωροφυλακή στην οποία το εφ' άπαξ ήταν 700.000.

Επειδή λοιπόν οι αστυνομικοί έχουν πληρώσει και με το παραπάνω τις εισφορές τους, και επειδή το κράτος όταν προχωράει σε νέους θεσμούς για τη βελτίωση της κοινωνίας και των εργαζομένων, πρέπει να έχει συνολικά την ευθύνη γι' αυτά τα βήματα και να μην ταφορτώνει στις πλάτες των εργαζομένων οφείλει και εδώ, αφού

Στη φρουρά του Προέδρου

Διανύουμε το δεύτερο χρόνο υπηρεσίας στην ασφάλεια του Προέδρου της Δημοκρατίας Χ. Σαρτζετάκη. Χρόνια βέβαια τα προβλήματα του αστυνομικού προσωπικού υπήρχαν. Περιμέναμε όμως στο κύτταρο της Δημοκρατίας που είναι η Προεδρία σαν υπηρεσία αλλά και σαν θεσμός να ευαισθητοποιείται τουλάχιστον στις ανάγκες και τα προβλήματα του προσωπικού και πιο συγκεκριμένα της φρουράς που κάτω από δύσκολες συνθήκες εκτελεί το έργο της φύλαξης του Προέδρου. Από το 1985 είχε θιχτεί το πρόβλημα της θέρμανσης στις εξωτερικές σκοπιές οι οποίες λόγω της θέσης (κήπος) και της κατασκευής (ξύλινες) γίνονται ανυπόφορες για την εκτέλεση της υπηρεσίας. Επίσης υπάρχουν 2 θέσεις υπηρεσίας μέσα στο κρύο και την βροχή δίπλα από τους τσολιάδες.

Η απάντηση των προϊσταμένων γι' αυτό το θέμα είναι «ότι έχουν ενημερωθεί οι υπεύθυνοι», «ότι περιμένουν την δαπάνη από την Προεδρία», «ότι απαιτείται καινούργια ηλεκτρολογική εγκατάσταση» κλπ. την στιγμή που υπάρχει θέρμανση στο θερμοκήπιο μέσα στον κήπο.»

Το πρόβλημα όμως παραμένει ενώ έχουμε μπει στην καρδιά του δεύτερου χειμώνα. Ας μας απαντήσουν οι …άλλοι τέλος πάντων, αν θα μπει θέρμανση… και … σοβαρό εί… αυτό που …

Για τη νυχτερινή υπηρεσία των αστυνομικών

Σχετικά με το ωράριο των εργαζομένων στην ελληνική Αστυνομία γνωρίζουμε ότι είναι ένα τεράστιο θέμα με πολλά παράθυρα και γι' αυτό με πολλές παραβιάσεις και ανωμαλίες σε βάρος των εργαζομένων.

Μια πτυχή του προβλήματος είναι η μεταφορά «δι' ιδίων μέσων» των αστυνομικών, που εκτελώντας κάποια νυχτερινή βάρδια τελειώνουν την υπηρεσία τους χωρίς να έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν — λόγω του προχωρημένου της ώρας — άλλο μεταφορικό μέσο από το ταξί.

Μια υπηρεσία στα Εξάρχεια ή στο Ολυμπιακό που τελειώνει μετά τις 12.30 στοιχίζει στον εργαζόμενο που κατοικεί στον Πειραιά, στο Αιγάλεω, στην Ηλιούπολη κλπ. γύρω στο χιλιάρικο!! -

…ρώνεται την …ινή βάρδια …μενοι αλλά την …άνω. …τι η υπηρεσία …νεται να λύνει …

Διόρθωση... ημαρτημένων

«Πολύ καλή η παράσταση του ΣΤΑΘΗ για τα Χρόνια Πολλά» και την «Καλή Χρονιά» στους άνδρες των ενόπλων Δυνάμεων, αλλά υπάρχουμε και μεις οι αστυνομικοί...». Είχε πολύ παράπονο το τηλεφώνημα που πήραμε... Κι αλλο… και άλλο... Και τρίτο... Αυτό θα πει…

ΤΟ ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΣΕ

Συνέντευξη τύπου έδωσε την Τρίτη 10/2 η νεοϊδρυθείσα Επιστημονική Ένωση Εναλλακτικής Ενημέρωσης, με θέμα:"Μια άλλη άποψη για το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνομπίλ και τις επιπτώσεις του στην Ελλάδα".

Πρόκειται για μια ομάδα επιστημόνων διαφόρων κλάδων που σχηματίστηκε αμέσως μετά τη καταστοφή του Τσερνομπίλ με σκοπό τη δημιουργία ενός κέντρου μελέτης, έρευνας και πληροφόρησης πάνω στα μεγάλα περιβαλλοντολογικά προβλήματα της χώρας.

Πρώτη διαπίστωση και αφορμή για τη συγκρότηση της ομάδας υπήρξε η πλημμελέστατη πληροφόρηση από την πλευρά της Πολιτείας σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις του πυρηνικού ατυχήματος στην Ελλάδα και συνακόλουθα η μη λήψη στοιχειωδών μέτρων για την προστασία του πληθυσμού.

Στη συνέντευξη τύπου η Ένωση παρουσίασε την μέχρι τα τώρα δουλειά της. Αφού ξεκίνησε με ένα ιστορικό των γεγονότων εντοπίζοντας τις ανακολουθίες και τις αντιφάσεις της κυβερνητικής αντιμετώπισης,προχώρησε σε μια κριτική του νομικού πλαίσιου που ρυθμίζει την ραδιοπροστασία στην Ελλάδα. Εκεί μάθαμε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Όπως το ότι ,σύμφωνα με ένα χουντικό νόμο που ισχύει ακόμα, τον 845/71, η εγκατάσταση πυρηνικού εργοστάσιου στην Ελλάδα μπορεί να γίνει μ ε α π λ ή ά δ ε ι α τ ο υ υ π ο υ ρ γ ο ύ Β ι ο μ η χ α ν ί α ς, μετά από γνώμη (και όχι σ ύ μ φ ω ν ο γνώμη) της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας.

Η ΕΕΑΕ εξαρτάται απόλυτα από την εκάστοτε κυβέρνηση στο βαθμό που ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος, και τα μέλη της διορίζονται απο τον υπουργό Έρευνας και Τεχνολογίας.

Τα μέγιστα επιτρεπτά όρια ραδιορύπανσης ρυθμίζονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και του κατά περίπτωση υπουργού, σε συνεργασία με επιστήμονες που τελούν σε άμμεση υπαλληλική εξάρτηση. Όμοια και οι μετρήσεις καθώς και η χρησιμοποίηση συντελεστών για το καθορισμό των μεγεθών ραδιορύπανσης γίνεται πάλι από επιστήμονες που είναι κυβερνητικοί υπάλληλοι.

Είναι προφανές ότι άνθρωποι που έχουν μια τέτοια υπαλληλική σχέση είναι πρακτικά αδύνατο να ασκήσουν οποιοδήποτε επιστημονικό έργο,ανεξάρτητα από πολιτικές ή οικονομικές σκοπιμότητες. Πράγμα που αποδείχτηκε περίτρανα στη περίπτωση του Τσερνομπίλ όταν τα μέτρα που πρότεινε η κυβέρνηση άλλαζαν από τη μια μέρα στην άλλη με μοναδικό γνώμονα τα συμφέροντα της αγροτικής παραγωγής άσχετα από τα επίπεδα ραδιομόλυνσης. Και αν παρ' ελπίδα, κάποιος φανεί ιδιαίτερα τολμηρός και διαφωνήσει ανοικτά με τις κυβερνητικές επιταγές, τότε τον περιμένει μια άλλη παράγραφος του ίδιου χουντικού νόμου σύμφωνα με την οποία προβλέπεται φυλάκιση για τους "παρανόμως αποκαλύπτοντες και καθιστώντας προσιτά σε τρίτους έγγραφα,σχέδια,ειδήσεις ή μεθόδους που αφορούν πυρηνικές εγκαταστάσεις" και τα οποία έχουν από την αρχή χαρακτηριστεί σαν απόρρητα. Αρκεί να θυμηθούμε ότι τα στοιχεία από τις μετρήσεις, λίγο καιρό μετά το ατύχημα του Τσερνομπίλ, χαρακτηρίστηκαν από την κυβέρνηση σαν απόρρητα και έπαψαν να κοινοποιούνται, για να δούμε ότι δεν απέχουμε και πολύ από παρόμοια σενάρια.

Το τρίτο μέρος της συνέντευξης τύπου αφορούσε την διασπορά των ραδιονουκλιδίων και την κατανομή τους στην τροφική αλυσίδα (ιδιαίτερα του καισιου). Η Ένωση παρέθεσε μια σειρά από ενδιαφέροντα στοιχεία, στηριγμένα σε μελέτες που έχουν γίνει σχετικά με την συμπεριφορά του καισιου στην τροφική αλυσίδα. Μέσα από αυτά τα στοιχεία φαίνεται πως το καίσιο είναι ένα εξαιρετικά μακρόβιο και χημικώς ενεργό ραδιονουκλίδιο, πράγμα που δεν δικαιολογεί κανένα εφησυχασμό αλλά αντίθετα απαιτεί όχι μόνο συνεχείς και μακρόχρονες έρευνες, τόσο στις τροφές όσο και στον ίδιο τον άνθρωπο, αλλά και συγκεκριμένα μέτρα για την ελάττωση της αποροφήσής του από τα φυτά, που φυσικά ούτε που τα ακούσαμε από κυβερνητικά χείλη.

Τέλος οι ομιλητές ανακοίνωσαν ότι μέσα σε σύντομο διάστημα,η Ένωση θα έχει στη διάθεσή της μηχάνημα εξαιρετικής ακρίβειας που θα επιτρέπει την μέτρηση του καίσιου στα τρόφιμα και δήλωσαν ότι σκοπεύουν να ασκήσουν αγωγή στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και στην Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας για σοβαρότατες παραλείψεις σ' ότι αφορά την πληροφόρηση του κοινού και τη μη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία του πληθυσμού.

Δημοσιεύουμε παρακάτω τα συγκεκριμένα μέτρα που η Ένωση κρίνει απαραίτητα να παρθούν, έστω και καθυστερημένα, ώστε να μειωθεί όσο είναι δυνατό η πρόσληψη ραδιενεργών ισοτόπων:

1.Ενημέρωση του λαού για τους κινδύνους της ακτινοβολίας, τον τρόπο της ραδιενεργού μόλυνσης και τη σκοπιμότητα των λαμβανόμενων μέτρων.

2.Δημοσιευση των στοιχείων του Δημόκριτου από τις μετρήσεις που έγιναν.Πλήρη διαφάνεια και δημοσιότητα για τις μετρήσεις και τους έλεγχους που εξακολουθούν να γίνονται.

3.Καταστροφή των ζωοτροφών της εσοδείας του 1986 μετά το Τσερνομπίλ,με τη χορήγηση των αναγκαίων αποζημιώσεων.

4.Αυστηρό έλεγχο των τροφίμων (ιδίως του κρέατος ,γάλακτος,γαλακτοκομικών και δημητριακών). Έλεγχο που θα συνεχιστεί για τα επόμενα τρία χρόνια τουλάχιστον με προοπτική να συνεχιστεί αν και όπου χρειάζεται.

5.Λήψη μέτρων για την ελάττωση της απορρόφησης CS-137 από τα φυτά, όπως: βαθιά άρρωση,χρήση αλκαλικών λιπασμάτων, εμπλουτισμός της γής με κάλιο και τέλος εγκατάλειψη των πιθανώς πιο βεβαρημένων περιοχών από τη γεωργία ή κτηνοτροφία.

6.Οδηγίες για την αραίωση του καισιου-137 από ορισμένες τροφές κατά το μαγείρεμα.

7.Εγκατάσταση σταθμών μέτρησης και συναγερμού για την πυρηνική ρύπανση κατά τρόπο ώστε να καλύπτουν επαρκώς τον ελληνικό χώρο.

8.Διενέργεια επιδημιολογικών μετρήσεων , με διαφανείς διαδικασίες, της ολόσωμης συγκέντρωσης καισιου -137 σε ανθρώπους, ώστε να μπορούμε να συλλάβουμε το μέγεθος του κινδύνου με σαφήνεια

Πέρα όμως από τα οποιαδήποτε μέτρα η Επιστημονική Ένωση Εναλλακτικής Ενημέρωσης επισήμανε πολύ εύστοχα τους κινδύνους που περικλείει η λεγόμενη "ειρηνική" χρήση της πυρηνικής ενέργειας σ' ό,τι αφορά τις ατομικές μας ελευθερίες.Ακριβώς γιατί σε περίπτωση σοβαρού πυρηνικού ατυχήματος, τα πιο αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία του πληθυσμού δεν θα ήταν τίποτα άλλο από μια μεταφορά στην πραγματικότητα των φρικιαστικών σκηνών από φίλμ επιστημονικής φαντασίας (υποχρεωτικοί εγκλεισμοί στα σπίτια,μετακινήσεις πληθυσμών, κλπ). Και αυτό δεν είναι κάτι μακρυνό. Ήδη προβλέπεται από τη γερμανική νομοθεσία, όπως είχε πεί ο Όττο Βόλφ, εκπρόσωπος των Γερμανών Πράσινων, σε μια ομιλία του στη χώρα μας το περασμένο καλοκαίρι.

Η Ένωση κυκλοφόρησε επίσης μια μπροσούρα σχετικά με τις επιπτώσεις του Τσερνομπίλ, μεταφρασμένη από την αντίστοιχη γερμανική που εκδόθηκε τον Μάιο του 1986 από το Ινστιτούτο για την Ενέργεια και την περιβαλλοντική Έρευνα της Χαϊδεβέργης.

Οι απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων το πρώτο δίμηνο του '87 ήταν από τις μεγαλύτερες της χώρας από τη δεκαετία του '40.

Απεργίες σαν αυτή της ΠΟΠ-ΟΤΑ, της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, της ΟΤΟΕ, της 15ης του Γενάρη (που ουσιαστικά ήταν γενική απεργία) με ΓΣΕΕ - ΕΚΑ - ΣΕΑ - ΑΔΕΔΥ ή αυτές στις 12 και 16 Φλεβάρη, σε παλιότερες εποχές , για τους επαναστάτες, θα σήμαινε το όπλο ανά χείρας. Από τότε "δυστυχώς" πολλά άλλαξαν και εκεί που τη μια, σ' αυτή τη χώρα, έχεις τα-πάνω-σου την άλλη είσαι με τα-κάτω-σου.

Ενώ το εργατικό και συνδικαλιστικό φάνηκε να ξανακουνιέται και να προσπαθεί και πάλι να ανατρέψει με συντονισμένες ενέργειες την οικονομική πολιτική, η ηγεσία των συνδικάτων μας παραπέμπει ξανά στους αγώνες κατά κλάδους σωματεία, λες και η εισοδηματική πολιτική ισχύει διαφορετικά σε κλάδους και σωματεία.

Στην ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ (πρόταση για πενθήμερη απεργία) η ΕΣΑΚ-Σ αντέδρασε και η παραίτηση του γενικού γραμματέα της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ ανατράπηκε την τελευταία στιγμή.

Στην ΑΔΕΔΥ η ΕΣΑΚ-Σ με την νέα της τακτική πλησίασε πιο πολύ την ΠΑΣΚΕ.

Όλη αυτή τη στροφή της ΕΣΑΚ-Σ ήρθε να καλύψει πολιτικά το Π.Γ του ΚΚΕ, που με ανακοίνωσή του στις 20 Φλεβάρη με το πρόσχημα ότι η Ν. Δημοκρατία εκμεταλλεύεται πολιτικά τις απεργίες, αναγγέλλει την αναστολή τους.

Η αλλοπρόσαλη πολιτική τακτική των ΚΚΕ - ΕΣΑΚ-Σ τα τελευταία χρόνια τους οδηγεί σε μια πολιτική χωρίς αρχές, που η ΕΣΑΚ-Σ οδηγείται σε συνεργασίες με την ΔΑΚΕ (π.χ ΕΚ Θεσσαλονίκης), πότε με την ΣΣΕΚ(ΕΚΑ), με το ΑΕΜ (Ε.Κ Πειραιά) κα με τη νέα της τακτική ξαναστρέφεται προς την ΠΑΣΚΕ.

Το ΚΚΕ προσπαθώντας να κρύψει το νέο μορατόριουμ από τους

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΟΣ

Οι απεργίες αυτές όσο κι αν ήταν από τα πιο γραφειοκρατικά πυροτεχνήματα, όσο κι αν πίσω από την "αγωνιστική" επιστροφή των κυβερνητικών κρύβονταν σκοπιμότητες, ήταν η πίεση των χιλιάδων χαμένων εργατοωρών προς το ΠΑΣΟΚ. Πανελλαδικές απεργίες με ΓΣΕΕ—ΣΕΑ—ΑΔΕΔΥ δεν γίνονται συνήθως έτσι για πλάκα ή για να ρίξουν στάχτη στα μάτια των εργατών.

Το κυριότερο αυτών των απεργιών είναι το γενικότερο κλίμα που διαμόρφωσαν και η ενίσχυση ορισμένων πρωτοποριών που σε περιόδους ύφεσης υποφέρουν από την αβάσταχτη μοναξιά του ενός εργοστασίου ή της μιας επιχείρησης.

Την περίοδο που διανύουμε (Γενάρης-Φλεβάρης) στο συνδικαλιστικό-εργατικό κίνημα αναπτύσσονται νέες τακτικές και δημιουργούνται νέες "άτυπες" συμμαχίες από τη μεριά των γραφειοκρατών-ρεφορμιστών που για το μέλλον και την έκβαση των εργατικών αγώνων είναι αποφασιστικής σημασίας.

Ενώ το ερώτημα από τη μεριά της βάσης του κινήματος ήταν μετά τις 24άωρες απεργίες τί; Η απάντηση ήταν : αγώνες κατά κλάδους και εργοστάσια μαζί με τις "φήμες" για νέο μορατόριουμ μεταξύ ΚΚΕ-ΠΑΣΟΚ.

Στις συναντήσεις του προεδρείου του ΕΚΑ με του υπουργό εργασίας,στις 16 Φλεβάρη τόσο στις δηλώσεις του υποργού(ότι η οικονομική πολιτική δεν αλλάζει - για τη ΓΣΣΕ το συζητάμε), αλλά και στο Ρίζο της 17ης Φλεβάρη (για αγώνες κατά κλάδους) φάνηκε καθαρά ότι το ΚΚΕ και η ΕΣΑΚ-Σ εγκατέλειπαν την κεντρική αντιπαράθεση με την κυβέρνηση. Δεν μπορεί να χαρακτηριστούν τυχαία γεγονότα η στάση της ΕΣΑΚ-Σ στην ΟΤΟΕ (όπου με τη στάση της ανέτρεψε το προεδρείο της ΟΤΟΕ, Πουλαρίκας-ΣΣΕΚ-ΑΕΜ) και αντιτάχθηκε στην πρόταση για απεργία διαρκείας σαν κλιμάκωση των 48άωρων απεργιών της ΟΤΟΕ.

εργαζόμενους και τη βάση του, ξαναυψώνει τα αντιδεξιά λάβαρα, ανακαλύπτει το νεοφιλελευθερισμό της Ν.Δ. και θέλοντας να προστατέψει τις απεργίες, τις σταματάει.

Οι απεργίες δεν βάζουν ζήτημα εκλογών κι ούτε έχουν στόχο την ανατροπή της κυβέρνησης, δηλώνει ο Φλωράκης. Όμως όσοι θέλουν την ανατροπή της εισοδηματικής πολιτικής, αντικειμενικά θέλουν ή τουλάχιστον δεν έχουν πρόβλημα αν ανατρέποντας το ένα ανατραπεί και το άλλο, μιας και ο Παπανδρέου δήλωσε ότι προτιμάει να χάσει τις εκλογές, παρά να αλλάξει την εισοδηματική πολιτική.

Το τι έχει σαν στόχο η ηγεσία του ΚΚΕ, αυτή την περίοδο, φαίνεται καθαρά στο Ρίζο της 17ης Φλεβάρη, όπου το μόνο σημαντικό των τελευταίων απεργιών εναι η νέα κοινωνική συμμαχία που διαμορφώνεται μεταξύ εργαζομένων και μικρομεσαίων ΕΚΑ-ΓΣΕΒΕ.

Η πολιτική της συμπαράταξης είναι κύρια το άνοιγμα του ΚΚΕ προς τεχνοκρατικά και μικρομεσαία στρώματα (τύπου Νικολάου-Αρσένη - Γκολφινόπουλο κλπ) και δεν μπορεί να στηρίζεται στο εργατικό κίνημα και ακόμη περισσότερο στους αγώνες του.

Ο Μ. Θεοδωράκης όπως πάντα αποκαλυπτικός, σε συνέντευξή του στην"Ελευθεροτυπία," τραβώντας τη λογική της συμπαράταξης στα άκρα, δηλώνει ότι η 3η του Σεπτέμβρη πρέπει να είναι η πολιτικοϊδεολογική πλατφόρμα της συμπαράταξης.

Η ηγεσία του ΚΚΕ σε μια προσπάθεια ζωής ή θανάτου (σαν κόμμα εξουσίας-ρυθμιστής) προσπαθεί να γαντζωθεί από την εξουσία ή κάποια κομμάτια της, όπως αυτό της ΓΣΕΕ, αλλά με μια πολιτική τέτοια που θα γίνεται αποδεκτή από τους αστούς και το κράτος.

Οι άλλοι δύο μικροί της συνδικαλιστικής συμπαράταξης ΣΕΑ,

ΣΣΕΚ-ΑΕΜ παραπαίουν από τις πιο δεξιές θέσεις μέχρι τις πιο αριστερές.

Το ΑΕΜ, του υπό διάλυση ΚΚΕεσωτ., αποδυναμωμένο τα τελευταία χρόνια χτυπά πότε δεξιά (πρόταση για συμμετοχή στο νόθο συνέδριο της ΓΣΕΕ) και φτάνει μέχρι την υιοθέτηση της πρότασης Πουλαρίκα για απεργία διαρκείας ή κοινή στάση στην ΓΕΝΟΠ -ΔΕΗ με ΣΣΕΚ για πενθήμερη απεργία.

Στη διαμόρφωση της τελικής πρότασης της παράταξης αυτής, επικρατούν οι γνωστές κυρκικές ευρωκεντρικές, μεταρρυθμιστικές λογικές, που σε περιόδους κρίσης είναι δεξιές.

Οι πολιτικοσυνδικαλιστές της ΣΣΕΚ αφού έφαγαν το καπέλλο των δημοτικών εκλογών με τη συμπαράταξη και κέρδισαν τη γραμματεία του ΕΚΑ, η νέα στροφή της ΕΣΑΚ-Σ δεν τους αφήνει πολλά περιθώρια επιλογών. Μετά την απομάκρυνση-επιστροφή στο ΠΑΣΟΚ των Καραμάνου-Σπυρόπουλου, την κίνηση Αρσένη για ΠΑΣΟΚογενές κόμμα που πολλοί της ΣΣΕΚ βλέπουν με ενδιαφέρον, οι εναπομείνουσες επιλογές της ΣΣΕΚ είναι δύο : ή θα γίνουν δορυφόροι του ΚΚΕ, που αυτό σημαίνει πλήρη υποταγή στις επιλογές του κόμματος (ΑΚΕ-Νάσηδες με λίγα λόγια) ή θα αναγκαστούν να ακολουθήσουν τη μοίρα των εργατικών αγώνων.

Το γραφειοκρατικό αλαλούμ συμπληρώνεται με την "αγωνιστική" επιστροφή της ΠΑΣΚΕ. Οι κυβερνητικοί γραφειοκράτες της ΓΣΕΕ με τις δύο τετράωρες στάσεις εργασίας του καλοκαιριού, τις δύο 24άωρες (15 Γενάρη και 12 Φλεβάρη) κατάφεραν να πάρουν την πρωτοβουλία από την αντιπολιτευτική ΣΕΑ. Η "αγωνιστική" επανεμφάνιση της ΠΑΣΚΕ-ΓΣΕΕ απαντούσε σε δύο πλευρές και φαίνεται να τα κατάφερε προς τη βάση του ΠΑΣΟΚ όπου ναι μεν κατανοούσε το κυβερνητικό πρόβλημα των ρετιρέ αλλά δεν έβλεπε φως προς τα υπόγεια και η 205 δρχ. αύξηση δεν είναι παρά μια ακόμη ηλίθια προσφορά προς τη βάση του ΠΑΣΟΚ. Οι οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ-ΠΑΣΚΕ έχουν από καιρό διαλυθεί κι' αυτό φάνηκε καθαρά τόσο στις δημοτικές εκλογές όσο και με το νέο Ε.Γ του Α.Π για την ανασυγκρότηση του κινήματος. Μια γραφειοκρατία συνδικαλιστική και κομματική θα πρέπει να στηρίζεται σε μαζικές οργανώσεις ώστε να μπορεί να διαπραγματεύεται με το κόμμα-κράτος-ΣΕΒ κλπ., και η ΠΑΣΚΕ αλλά και η ΓΣΕΕ μετά το συνέδριο είχαν χάσει την επιρροή τους στους εργαζόμενους.

Από την άλλη η νέα τακτική της ΠΑΣΚΕ μετά τις συναντήσεις όλων των συνδικαλιστικών παρατάξεων στα γραφεία της ΕΣΑΚ-Σ μαζί με τη νέα θέση της ΓΣΕΕ για καταστατικό συνέδριο το '87, άνοιγε το δρόμο για το νέο μορατόριουμ. Ενώ τα δημοσιεύματα φέρουν τον Ραυτόπουλο θυσιασμένο προς χάριν του νέου μορατόριουμ με αντικαταστάτες έναν εκ των δύο "καθαρών" Κανελόπουλος- Σπυρόπουλος, η ΠΑΣΚΕ και το ΠΑΣΟΚ φαίνεται να ξανακερδίζουν το παιχνίδι.

Μελλοντικά ίσως οι γραφειοκράτες της ΠΑΣΚΕ να δεχτούν να νομιμοποιήσουν την παρουσία τους στη ΓΣΕΕ μιας και η επιστροφή των βαρβάρων δεν φαίνεται πολύ μακριά. Μια ΓΣΕΕ με όλες τις παρατάξεις και τη ΔΑΚΕ στη διοίκηση όχι μόνο δεν θα την ανέτρεπε ο Μητσοτάκης αλλά θα την καλούσε να συνεχίσει την αγωνιστική της πορεία.

Ανεξάρτητα με το τι θα κάνουν ή δεν θα κάνουν οι ρεφορμιστές και οι γραφειοκράτες, το εργατικό κίνημα και οι αγώνες του θα πρέπει να συνεχιστούν. Όσο βαραίνει η συνδικαλιστική γραφειοκρατία πάνω στην εργατική τάξη άλλο τόσο οι εργατικοί αγώνες καθορίζουν την πολιτική της γραφειοκρατίας κύρια της αριστερής. Η επίθεση του κεφαλαίου κύρια στις προβληματικές όπου οι απολύσεις και το κλείσιμο εργαστασίων ή επιχειρήσεων (όπως Λάρκο Τσαούσογλου, Τσιμέντα Χαλκίδας, ΗΒΗ κλπ) δεν έχει ακόμη κριθεί . Θα δοθούν μικρές και μεγάλες μάχες. Ο δρόμος προς την ήττα του κινήματος είναι ακόμη ανοιχτός και με την πολύμορφη επίθεση που δέχεται η ήττα δεν είναι μακρινή. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να κατανοηθεί νωρίς από τη βάση του κινήματος, μα πιο πολύ από αυτό που λέγεται εργατική πρωτοπορία.

Έχω γράψει και άλλες φορές για μια αλλαγή τόσο των αιτημάτων όσο και της ανάγκης να βγουν οι εργατικοί αγώνες προς τα έξω, προς την κοινωνία. Το 35άωρο σαν στρατηγικό αίτημα των εργαζομένων , απάντηση στους εκσυγχρονισμούς του καφαλαίου, το επίδομα ανεργίας χωρίς προυποθέσεις ίσο με το βασικό μισθό, δίνοντας τους μια ταξική ανταγωνιστική κοινωνικότητα μπορούν να συσπειρώσουν δίπλα στις εργατικές πρωτοπορίες τις κοινωνικές. Το μπλοκ των καταπιεσμένων θα πρέπει στις μέρες μας να αποχτήσει το δικό του αυτόνομο λόγο και να οργανώσει την αυτοάμυνά του. Αν το εργατικό κίνημα ηττηθεί η ήττα του δεν μπορεί παρά να είναι η ήττα της κοινωνίας μας συνολικά.

Μπορεί ακόμη στη χώρα αυτή να βυζαντινολογούμε ή να αμπελοφιλοσοφούμε για την αρχαία Ελλάδα, μπορεί να τη βρίσκουμε στα μπαρ ή στα σκυλάδικα, πολλά μπορεί.

Μετά την ήττα τίποτα δεν θάναι όπως πριν.

Κοσμάς ο Αιτωλός
ή κατά κόσμον
Κώστας Καλεσάκης

ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Στις 14 Φλεβάρη πήγαμε στη Χαλκίδα και επισκεφθήκαμε τις εγκαταστάσεις των Τσιμέντων Χαλκίδας. Ήταν μια βροχερή μέρα και στο εργοστάσιο οι εργάτες είχαν ανάψει φωτιές για να αντιμετωπίσουν την παγωνιά. Φυλάν μέρα - νύχτα τις εγκαταστάσεις και δεν αφήνουν κανέναν άνθρωπο της εργοδοσίας να πλησιάσει.Στα γραφεία του σωματείου συζητήσαμε με τον γραμματέα Γ. Χατζηδιονυσίου που μας φάνηκε ένας αρκετά έξυπνος συνδικαλιστής, που γνωρίζει αρκετά καλά τα προβλήματα που τους απασχολούν.

Μας έδειξε τον πομπό που φέραν που ήδη άρχισε να εκπέμπει για να δημοσιοποιήσουν το πρόβλημά τους. Μας είπε πως οι διαδηλώσεις στην Αθήνα δεν προξενούν πια εντύπωση, γι' αυτό θα προσπαθήσουν να ευαισθητοποιήσουν το λαό της περιοχής. Ήδη φτιάξαν δύο περίπτερα στο κέντρο της Χαλκίδας όπου μοιράζουν έντυπο υλικό και μιλάν με τον κόσμο.

Ο πομπός των Τσιμέντων Χαλκίδας και η κατάληψη, στην ουσία του εργοστασίου, δείχνουν το δρόμο...

Παναγιώτης Κόρπας

Στις 3 Φλεβάρη οι 1.150 εργαζόμενοι στα Τσιμέντα Χαλκίδας κάναν διαδήλωση στα υπουργεία Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας για να διαμαρτυρηθούν για τις 300 διαθεσιμότητες του Κιοσέογλου.

Στην ανακοίνωση που μοιράσαν γράφουν μεταξύ άλλων :

"Οι 1.150 εργαζόμενοι στα Τσιμέντα Χαλκίδας
ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΥΝ
με αγανάκτηση τη διοίκηση της εταιρείας, που με την ανοχή της κυβέρνησης, αιφνιδιαστικά και ύπουλα πέταξε στο δρόμο 300 οικογενειάρχες, βγάζοντάς τους σε διαθεσιμότητα, δηλώνοντας ακόμη, με πολύ κυνισμό, πώς σύντομα θα κλείσει το εργοστάσιο αν δεν χαριστούν τα 27 δισεκατομμύρια χρέη της.

Μπροστά σ' αυτή την προκλητική και αυθαίρετη πράξη της εργοδοσίας, οι εργαζόμενοι στα Τσιμέντα Χαλκίδας έδωσαν την απάντησή τους :
ή ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ή ΟΛΟΙ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ,
κηρύσσοντας απεργία μέχρι να ανακληθούν και οι 300 διαθεσιμότητες.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τις δεκαετίες του '60 και του '70 όσοι θέλανε να μιλήσουν για το σύγχρονο ρατσισμό των κεντρο-ευρωπαίων δεν είχαν παρά να διηγηθούν πώς οι Γερμανοί συμπεριφέρονταν στα εργοστάσια και στις συνοικίες στους Έλληνες εργάτες μετανάστες, στους γκασταρμπάιτερ (αλλά και στους άλλους ξένους εργάτες). Κανένας τότε δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι κάτι ανάλογο θα μπορούσε να συμβεί και στην Ελλάδα, πούναι κύρια μια χώρα εξαγωγής εργατικών χεριών. Κι όμως το απίθανο έγινε. Και τι ειρωνεία : όλα όσα λέγονταν για την υπερεκμετάλλευση και τη καταπίεση των φουκαράδων ελλήνων μεταναστών στο εξωτερικό σβήστηκαν μονοκοντυλιά. Και οι Έλληνες, εργαζόμενοι και μη, άρχισαν να συμπεριφέρονται σαν "Γερμανοί" : "οι ξένοι μας παίρνουν τις δουλειές", "να πάνε πίσω στις χώρες τους", "οι ξένοι είναι επικίνδυνοι γιατί προκαλούν επεισόδια". Έχει ο καιρός γυρίσματα....

Πράγματι ποιός δεν θυμάται τις μέρες του Φλεβάρη, πέρυσι, όταν οι 235 Πακιστανοί εργάτες των ναυπηγείων Σκαραμαγκά άρχιζαν τον αγώνα τους ενάντια στις απολύσεις και για να υπερασπίσουν τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα για σύνταξη, που πλήρωναν 16-15 χρόνια. Όταν οι "συνάδελφοί" τους τους πούλησαν, αφήνοντάς τους μόνους στο έλεος του Γραφείου Αλλοδαπών, των διαφόρων υπουργείων και του ΟΑΕΔ, όταν το σωματείο τους, η "Τρίαινα", δήλωνε ότι "δεν μπορεί να κάνει τις απολύσεις τους κεντρικό ζήτημα". Βέβαια αν οι 235 ήταν Έλληνες τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά...

Ποιός δεν θυμάται το πογκρόμ ενάντια στους "θορυβώδεις" Ιρακινούς στο Αιγάλεω, με πρωτοστάτη το δήμαρχο του ΠΑΣΟΚ;

Στη σημερινή περίοδο αυξανόμενης και συνεχούς οικονομικής κρίσης, η αγορά εργασίας σπάει στα δύο. Από τη μια μεριά οι εργαζόμενοι και από την άλλη όσοι δουλεύουν στη "μαύρη" αγορά, που και που, με μεροκάματα της πείνας,ανασφάλιστοι. Σ' αυτούς βρίσκονται και οι περισσότεροι από τους ξένους εργάτες. Είναι μια αγορά, που όσο αυξάνει η κρίση, αυξάνει και ο πληθυσμός της. Πάνω σ' αυτήν βασίζεται εξάλλου, η επιβίωση και, πιθανόν, η ανάκαμψη που τόσο αναμένουν τα αφεντικά.

Για να περάσει λοιπόν η λιτότητα, η εξυγίανση στην παραγωγή πρέπει να υποδειχτούν τα "ανήσυχα παιδιά", οι "υπαίτιοι". Να είναι αντιμέτωποι όλοι με όλους, χάνοντας το στόχο πούναι τ' αφεντικά και το κεφάλαιο.

Για να το πετύχουν εφαρμόζουν το "διαίρει και βασίλευε". Έτσι οι " άνεργοι απειλούν και πιέζουν τους μισθούς προς τα κάτω",κι άντε ο εργαζόμενος να κάνει απεργία, όταν κάποιος απολύεται. Από την άλλη μεριά οι εργαζόμενοι παρουσιάζονται στους άνεργους σαν "εξασφαλισμένοι" εισοδηματικά, σαν "καλοπερασάκηδες". Οι πιο καλά αμειβόμενοι, τα "ρετιρέ", διεκδικούν σύμφωνα με τον Αντρέα, ενώ οι φουκαράδες οι χαμηλόμισθοι υπομένουν τη μοίρα τους προς χάριν της ανάκαμψης, περιμένοντας το ... πιλάφι στον άλλο κόσμο. Οι ξένοι, τελικά, παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων ... Ποιοί Έλληνες όμως δέχονται να κάνουν το σταυλίτη, τον χοιροτρόφο, νάναι τα πόδια τους μισό μέτρο μέσα στο νερό όλη τη μέρα στα ναυπηγεία, να κοιμούνται τρεις-τρεις σ' ένα δωματιάκι, ή να δουλεύουν σαν κατώτερα πληρώματα στα πλοία, 18 ώρες τη μέρα, με μισθούς πολύ χαμηλότερους απ' αυτούς που προβλέπουν οι ελληνικές συλλογικές συμβάσεις των ναυτικών; Ποιοί δέχονται μεροκάματα από 700 ως 1500 δρχ. και τις περισσότερες φορές χωρίς ασφάλιση;

Οι Έλληνες εργαζόμενοι υπερασπίζοντας τα ξένα αδέλφια τους και τους άνεργους, τα πιο αδύναμα, εκμεταλλευόμενα και καταπιεσμένα κομμάτια της τάξης τους μπορούν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την ενότητα τους, που θα τους επιτρέψει να αντιπαρατεθούν στα αντεργατικά και ρατσιστικά σχέδια κυβέρνησης-κεφάλαιου.

Οι Έλληνες εργαζόμενοι υπερασπιζόμενοι σ ή μ ε ρ α τα ξένα αδέλφια τους, υπερασπίζουν α ύ ρ ι ο τον ίδιο τους τον εαυτό. Κι ας μη ξεχνάμε : πέρα από τα "ρετιρέ" και τους ορόφους, υπάρχουν και τα "υπόγεια" ... Και τα "υπόγεια" είναι μέρος της πολυκατοικίας...

Ο κρατικός ρατσισμός ενάντια στους ξένους εργάτες βρίσκει, δυστυχώς, το συμπλήρωμά του στον κ ο ι ν ω ν ι κ ό ρατσισμό, στο ρατσισμό και την αδιαφορία της κοινωνίας σ' ότι είναι "ξένο", σ' ότι είναι δ ι α φ ο ρ ε τ ι κ ό από την "πλειοψηφία" της. Μια πλειοψηφία πούχει γαλουχηθεί με τη νοοτροπία του "γιατί οι άλλοι να είναι διαφορετικοί". Με συνέπεια να αρνείται το δ ι κ α ί ω μ α σ τ η δ ι α φ ο ρ ά.Θύματα αυτής της κατάστασης είναι δυό μειονότητες που ζουν στο περιθώριο της κοινωνίας : οι τσιγγάνοι και οι Πομάκοι της Θράκης.

Οι πρώτοι αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των εποχιακών εργατών γης με χαμηλά μεροκάματα, οι δεύτεροι κάνουν τις πιο επικίνδυνες και βαριές δουλειές στα μεταλεία και στις οικοδομές. Οι πρώτοι έχουν έναν "ιδιότυπο" τρόπο ζωής και κοινωνικής συμπεριφοράς. Και όχι μόνο αυτό αλλά ζούνε και σε τσαντήρια...Οι δεύτεροι έχουν ένα πιο σοβαρό "αμάρτημα" : τυχαίνει νάναι μουσουλμάνοι μέσα σε μια Ελλάδα .... χριστιανών. Πολλοί λένε ότι η ελληνική κοινωνία είναι ανεκτική, ότι δεν υπάρχει πρόβλημα.

Κι όμως, ποιός δεν θα θυμάται πέρυσι το διωγμό των

τσιγγάνων από το σχολείο στα Εξαμίλια; Ποιός δεν θα θυμάται το διώξιμο του σχολείου στα Λιόσια, όπου ο δήμαρχος ήταν του ΚΚΕ; Ποιός δεν ξέρει ότι οι ᾽Ελληνες στρατιώτες της Θράκης παρακινούνται από τις διοικήσεις τους να μην αγοράζουν από μαγαζιά μουσουλμάνων; Ποιός ξέρει ότι πίσω από το Γκάζι,οι Αθηναίοι προσπαθούν να διώξουν τους Πομάκους γιατί ζουν μέσα στην.... αθλιότητα; Αν αυτά δεν είναι κοινωνικός και κρατικός ρατσισμός, τότε τί είναι;

Μπορεί βέβαια, κάποιος να πει ότι δύο διαφορετικοί κοινωνικοί τρόποι ζωής είναι δύσκολο να συμβιώσουν. Αυτό όμως δεν σημαίνει καταπίεση του ενός από τον άλλο. Απλά σημαίνει δ ι κ α ί ω μ α σ τ η δ ι α φ ο ρ ά . Κι ας μη ξεχνάμε ότι "ένας λαός που καταπιέζει άλλους δεν έχει το δικαίωμα να λέγεται ελεύθερος".

Τελειώνοντας, μια αναφορά στους πολιτικούς πρόσφυγες από Τουρκία,ανατολικές και άλλες ασιατικές χώρες. Πολλές φορές ιδιαίτερα οι Τούρκοι πολιτικοί πρόσφυγες κατηγορήθηκαν σαν πράκτορες του Εβρέν, γι᾽ αυτό και βάζουν το καλοκαίρι φωτιές στα δάση! Η ...δημοκρατική "Αυριανή" πρότεινε μάλιστα να τους περιορίσουν σ᾽ ένα νησί! ᾽Αλλοι πάλι, μέσω του "Βήματος" κατηγορούνται ότι ζουν και κάνουν πολιτική δραστηριότητα με την ανοχή και τα χρήματα του ελληνικού δημοσίου. Πρόκειται για μια ανοιχτή επίθεση στο δικαίωμα πάλης από το εξωτερικό στρατευμένων ατόμων ή ομάδων ενάντια σε πολιτικά καθεστώτα με τα οποία διαφωνούν. Ας μη ξεχνάμε ότι επί δικτατορίας οι ᾽Ελληνες του εξωτερικού βοηθήθηκαν υλικά και ηθικά και ότι διάφορα κινήματα εκεί ανδρώθηκαν. Και ρωτάμε : η Μελίνα θα μπορούσε να έκανε ότι έκανε αν ήταν κλεισμένη σ᾽ ένα στρατόπεδο, όπως οι πρόσφυγες στο Λαύριο, που, πέρα απ᾽ αυτό ζουν στη μιζέρια χωρίς λεφτά, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, χωρίς δικαιώματα με ξυλοφόρτωμα από τα ΜΑΤ όποτε θελήσουν να διεκδικήσουν κάτι;

Είναι δύσκολο σήμερα να πηγαίνεις ενάντια στο ρεύμα, στο κοινωνικό ρεύμα, μέσα σε κλίμα αδιαφορίας. Γι᾽ αυτό ακριβώς η υπεράσπιση των ξένων εργατών των μειονοτήτων και των πολιτικών προσφύγων σ ή μ ε ρ α ,είναι η προυπόθεση για την υπεράσπιση α ύ ρ ι ο όλων των εργαζόμενων, των κοινωνικών στρωμάτων και όσων θα έχουν το θάρρος να "διαφέρουν", ίσως μάλιστα πιο προχωρημένα, με όραμα μια άλλη κοινωνία.

Οι ξένοι εργάτες, οι τσιγγάνοι, οι Πομάκοι, οι πολιτικοί πρόσφυγες σήμερα. ΑΥΡΙΟ ΠΟΙΟΙ;

Για ένα σύλλογο υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ξένων εργατών και των μειονοτήτων.

Ανεπαίσθητα , σιγά - σιγά, η Ελλάδα μεταβάλλεται σε μια χώρα "πολυεθνική". Αυξάνεται το ποσοστό των ξένων που ζουν και σπουδάζουν εδώ - και είναι προφανές ότι τα επόμενα χρόνια αυτοί θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο - διευρύνεται αδιάκοπα ο τουρισμός που σημαίνει ένα αυξανόμενο κύμα ξένων που περνούν - και ορισμένοι δουλεύουν περιοδικά στην Ελλάδα, αυξάνονται οι ξένοι πολιτικοί πρόσφυγες, ιδιαίτερα από χώρες του τρίτου κόσμου και τις ανατολικές χώρες. και τέλος οι παλιές μειονότητες, τσιγγάνοι,Πομάκοι κλπ. εντάσσονται όλο και περισσότερο στην παραγωγική μηχανή, και είναι βέβαιο πως στα επόμενα χρόνια θα εμφανιστούν και άλλες μειονότητες. Αυτή η μεταβολή, πρωτόγνωρη για τη σύγχρονη Ελλάδα, με τέτοια χαρακτηριστικά δημιουργεί τόσο μια διαίρεση της αγοράς εργασίας σε εξασφαλισμένους και συνδικαλισμένους ᾽Ελληνες εργαζόμενους και σε αναδφάλιστους, αποκλεισμένους και γκετοποιημένους ξένους εργάτες, Πομάκους, τσιγγάνους.

Είναι λοιπόν καιρός, είναι ήδη αργά, ν᾽ αρχίσει μια καμπάνια πληροφόρησης και υπεράσπισης των δικαιωμάτων των κάθε είδους μειονοτήτων που ζουν στην Ελλάδα με βάση τις παρακάτω αρχές :

1. Πλήρη εξασφάλιση των εργασιακών και πολιτικών δικαιωμάτων των μειονοτήτων κάθε είδους, ίση αμοιβή για ίση δουλειά, στέγαση, περίθαλψη, ασφάλεια, εκπαίδευση.

2. Νομιμοποίηση όλων των ξένων εργατών που βρίσκονται στην Ελλάδα ώστε να μην πέφτουν θύματα υπερεκμετάλλευσης και των ρατσιστικών διώξεων της αστυνομίας. Παραχώρηση ασύλου και εργασιακών δικαιωμάτων σε όλους τους πολιτικούς πρόσφυγες.

3. Παράλληλα με τη δυνατότητα πρόσβασης στο εκπαιδευτικό και πολιτιστικό σύστημα της Ελλάδας, δυνατότητα διατήρησης και της πολιτιστικής αυτονομίας των μειονοτήτων με στόχο τη δημιουργία προοπτικά μιας Ελλάδας με πολυ-πολιτιστική διάρθρωση.

Με βάση αυτούς τους συνοπτικούς στόχους βλέπουμε αναγκαία τη διαμόρφωση ενός σωματείου - συλλόγου υπεράσπισης των δικαιωμάτων όλων των μειονοτήτων που βρίσκονται, ζουν και δουλεύουν στην Ελλάδα, που θα έχει στόχο αρχικά την πληροφόρηση και παρά πέρα την ίδια την αυτοοργάνωση των μειονοτήτων.

Βλέπουμε το σύλλογο να διαμορφωθεί σε βάση πλουραλιστική και να περιλαμβάνει όλους - ᾽Ελληνες και ξένους - που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν και να βοηθήσουν σε μια τέτοια κατεύθυνση.

Θεωρούμε αυτή την υπόθεση εξαιρετικά σημαντική και βλέπουμε να προσφέρει σύντομα σε ξένους και μειονότητες νομική βοήθεια, εκπαιδευτική, συνδικαλιστική βοήθεια, υπεράσπιση στις σχέσεις τους με το κράτος, τους εργοδότες κλπ.

Για να μη κυριαρχήσει και αναπτυχθεί ένας έρπων ρατσισμός για να πάψουμε να είμαστε η χώρα του Πλυτζαρόπουλου, που έπνιξε τους ξένους λαθρομετανάστες.

12100 άτομα έναντι 32350 στα μέσα του '80 (μείωση κατά 63%). Η μείωση αυτή οφείλεται στη διεθνή εμπορική ναυτιλιακή ύφεση που αφορά και τους έλληνες εργαζόμενους που από 91872 το '80 μειώθηκαν σε 52741 το '82. Η δραστική μείωση των ξένων στα ελληνικά καράβια οφείλεται και στα μέτρα που πάρθηκαν επί Κατσιφάρα, το 1982, όταν αναγγέλθηκε ότι θα απαγορεύεται η πρόσληψη ξένων στα ανώτερα πληρώματα (ασυρματιστές κλπ).

Σύμφωνα με τελευταία στοιχεία (1986) του Υπ Εργασίας (δηλώσεις γ.γ. στο "Δημοκρατικό Λόγο", 29 Μάρτη '86) ο αριθμός των νόμιμων ξένων εργαζόμενων είναι σήμερα γύρω στις 32500 (ή 45000 μαζί με τους ναυτικούς) ενώ ανεπίσημες εκτιμήσεις τον ανεβάζουν στις 60.000 (ή 75.000 μαζί με τους ναυτικούς).

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ (ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ) ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΥΡΩΠΗ	ΑΦΡΙΚΗ	ΑΜΕΡΙΚΗ	ΑΣΙΑ	ΩΚΕΑΝΙΑ	ΑΚΑΘΟΡΙΣΤΟΙ
1973	6.982	3.968	526	912	1.001	325	250
1974	19.376	12.155	546	1.910	2.688	715	1.362
1975	19.764	10.365	503	1.494	4.635	528	2.237
1976	23.118	9.746	694	2.306	6.637	772	2.963
1977	28.854	12.659	843	2.925	7.607	1.080	3.740
1978	29.706	13.437	949	3.259	7.955	1.187	2.919
1979	29.838	14.615	1.020	3.488	7.862	1.306	1.547
1980	28.628	14.216	1.180	3.405	7.919	1.354	554
1981	30.016	14.411	1.488	3.384	8.919	1.277	537
1982	29.766	14.532	1.553	3.109	8.983	1.349	240
1983 *	28.572	14.896	1.524	2.641	8.068	1.264	179

* Αριθμός απασχολούμενων αλλοδαπών στις 30.9.1983

Υπάρχει επισης μια σημαντική ιδιαιτερότητα λόγω της ελληνικής παγκόσμιας διασποράς: από τους 30.000 περίπου "ξένους" το 43% (!) είναι <u>ομογενείς</u> από Τουρκία, Αλβανία, ή έχουν κυπριακή υπηκοότητα, ενώ ένα άλλο 25% προέρχεται από χώρες της ΕΟΚ. Αυτό σημαίνει ότι στους πρώτους χορηγείται οπωσδήποτε άδεια εργασίας, ενώ οι δεύτεροι καλύπτονται από τις συνθήκες προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Μένει λοιπόν ένα 32% που αφορά τους νόμιμους ξένους εργάτες δηλ. περίπου 10.000 άτομα που προέρχονται από Αφρική (16%), Ασία (28%), Αμερική (28%), Αυστραλία (13,5%). Ευρώπη (13%) ακαθόριστοι (2%).

2. Η πτώση ενός μύθου: «Οι ξένοι μας παίρνουν τη δουλειά»

"...και δεδομένου ότι ένας μεγαλος αριθμός αλλοδαπών καλύπτουν θέσεις οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από έλληνες μισθωτούς, είτε γιατί δεν διαθέτουν τις ειδικές γνώσεις των αλλοδαπών, είτε γιατί οι έλληνες μισθωτοί δεν προσφέρονται να απασχοληθούν σε αυτό λόγω της φύσης της εργασίας, όπως πχ εργάτες βουστασίων, χοιροτροφίων, πτηνοτροφίων, σταυλίτες κλπ. ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΟΤΙ ΟΙ ΝΟΜΙΜΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΔΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ". Τάδε έφη Ι. Χατζηπαναγιώτου σε κοινή έκδοση ΟΑΕΔ-Υπ. Εργασίας με τίτλο: "Η εξέλιξη της ελληνικής αγοράς εργασίας" Αθήνα 1981.

Με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια: το σλόγκαν "οι ξένοι μας παίρνουν τη δουλειά" χρησιμοποιειται για προπαγανδιστικούς λόγους έτσι ώστε να στρέφεται η δυσαρέσκεια των ελλήνων ανέργων ενάντια στα ξένα αδέλφια τους, ενώ παράλληλα οι εργοδότες κάνουν τη δουλειά τους με φτηνά και υποταγμένα εργατικά χέρια, εκεί όπου το μεροκάματο δεν προτίξανε έλληνες και η δουλειά είναι

Γκασταρμπάϊτερ στην Ελλάδα

1. Οι ξένοι εργάτες στην Ελλάδα

το θεσμικό πλαίσιο

Η απασχόληση των ξένων στην Ελλάδα καθορίζεται από προπολεμικούς νόμους! (άρθρο 13 του Ν. 4310/1929 τροποποιημένο με τους Ν 5288/31 και 5405/32, τους Α.Ν. 46/36 και 320/36) που απαγορεύουν την απασχόληση ξένων σε οποιαδήποτε δουλειά αν δεν είναι εφοδιασμένοι με άδεια εργασίας! Ο μόνος μεταπολεμικός νόμος είναι ο 1346/83 που αναφέρεται κύρια στις παραβάσεις των εργοδοτών στην απασχόληση ξένων εργατών χωρίς άδεια και που προβλέπει φυλάκιση μέχρι 3 μήνες και χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 δρχ. Παράλληλα δε την άμεση απέλαση των "παράνομων" ξένων εργατών. Από ότι τουλάχιστον έχει δημοσιευτεί δεν ξέρουμε αν υπάρχουνε εργοδότες που φυλακίστηκαν ή που πλήρωσαν τέτοια πρόστιμα. ΞΕΡΟΥΜΕ όμως ότι μέσα στο 1986 απελάθηκαν 150 ξένοι εργάτες. Οι νόμοι λοπόν υπάρχουν μόνο που εφαρμόζονται μονόπλευρα, ταξικά.

η απασχόληση

Σύμφωνα με στοιχεία του τέλους 1983 απασχολούνταν νόμιμα στην Ελλάδα 28500 εργαζόμενοι έναντι 29000 το 1982 και 30000 το 1981. Από αυτούς το 71,2% ήταν άντρες και το 28,8% γυναίκες, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 1% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας.

Στον παραπάνω αριθμό δεν περιλαμβάνονται όσοι απασχολούνται σε ελληνικά πλοία που στα τέλη του '82 ήταν

επικίνδυνη και ανθυγιεινή. Το παράδειγμα εξάλλου της απόλυσης των 230 πακιστανών εργατών από τα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά μιλάει μόνο του: στη θέση των απολυμένων δεν προσλήφθηκε κανένας έλληνας εργάτης (απεναντίας απολύονται κάθε τόσο 2-5 εργαζόμενοι), που σημαίνει ότι ο δρόμος της ανεργίας είναι κοινός για έλληνες και ξένους εργάτες, με τη διαφορά ότι οι ξένοι εργάτες σαν πιο ευάλωτοι χτυπιούνται πρώτοι, πράγμα που γίνεται πιο εύκολα αποδεκτό. Κάπου εκεί αρχίζει ο ρατσισμός και, ακόμα περισσότερο, όταν ο ξένος είναι "μελαμψός"...

3. Το ΠΑΣΟΚ ανθρωποκυνηγός παράνομων ξένων εργατών

Ενα μπαράζ απελάσεων των αλλοδαπών που εργάζονται παράνομα στην Ελλάδα άρχισε τελευταία το Υπ. Εργασίας "Ηδη τα πρώτα αποτελέσματα έχουν φανεί. Στο τρίμηνο που μεσολάβησε εντοπίστηκαν και απελάθηκαν 150 παράνομα εγκατεστημένοι και απασχολούμενοι αλλοδαποί εργάτες" (δήλωση γ.γ. Υπ. Εργασίας, "Δημοκρατικός Λόγος", 29 Μάρτη '86). Και όχι μόνο αυτό αλλά μειώθηκε και ο αριθμός των παρεχόμενων νέων αδειών: "Πρώτο μέτρο που πήραμε ήταν η μείωση κατά 5% των αδειών που χορηγούνται για την είσοδο και παραμονή ξένων εργατών στην χώρα μας." Να σημειωθεί ότι το μέτρο αυτό πλήττει επίσης μέρος των τούρκων και κούρδων πολιτικών προσφύγων

Σύμφωνα πάντα με τον "ανθρωποκυνηγό" γ.γ. του Υπ. Εργασίας "... αρχίσαμε αιφνιδιαστικούς ελέγχους με τους επιθεωρητές εργασίας εκεί όπου είχαν δηλωθεί ή καταγγέλθηκε ότι εργάζονται αλλοδαποί. Ασφαλώς όμως εδώ θα χρειαστούμε τη βοήθεια όλων για να δοθεί τέλος σε ένα ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΓ ΑΔΙΚΙΑΣ" Ο χαφιεδισμός λοιπόν συστατικό στοιχείο της εργατικής πολιτικής του ΠΑΣΟΚ και της κοινωνικής συναίνεσης. Οπου δείτε μελαμψό εργάτη τηλεφωνείστε στην Επιθεώρηση Εργασίας και, αν είναι παράνομος, πιθανόν έλληνα άνεργε καταδότη να βρεις δουλειά... Ολοι εναντίον όλων. Ο θάνατός σου η ζωή μου. Αυτός είναι ο σοσιαλισμός του ΠΑΣΟΚ. Βέβαια τέτοια φαινόμενα χαφιεδισμού είναι καθημερινά. Το τελευταίο με την εκτέλεση του Αγγελόπουλου από τη 17Ν όπου με την επικήρυξη των 50 εκατομ. αστυνομικές πηγές δήλωσαν ξεκθαρα ότι σκέφτονται να συνεργαστούν και σε μόνιμη βάση με όσους προσφέρθηκαν να δώσουν πληροφορίες.

Το πιο επικίνδυνο όμως σημείο του αντεργατισμού αλλά και του ρατσισμού, του ΠΑΣΟΚ είναι ότι <u>καταδιώκοντας</u> τους παράνομους ξένους εργάτες παρουσιάζεται <u>παράλληλα</u> και σαν υπερασπιστής τους από την εκμετάλλευση των αφεντικών! Στέλνοντας τους να πεθάνουν της πείνας στις χώρες τους είναι για το ΠΑΣΟΚ απονομή δικαιοσύνης, εφόσον τους γλυτώνει από την καθημερινή εκμετάλλευση με μεροκάματο 1000-1500 δρχ. Με δυο λόγια αντί για μεροκάματο πείνας, σκέτη πείνα!

Ολα αυτά όμως ας μην ξενίζουν. Είναι αποτέλεσμα της αντίληψης του ΠΑΣΟΚ: "Η Ελλάδα στους έλληνες", "Ο επιμένων ελληνικά", "Πρώτα η Ελλάδα" κλπ. Είναι φυσικό λοιπόν γι αυτούς να έχουν στο στόχαστρο <u>πρώτα</u> τους ξένους εργάτες που τους υποδεικνύουν σαν <u>υπεύθυνους</u> της ανεργίας των ελλήνων και να περνιούνται έτσι δημαγωγικά σαν υπερασπιστές της απασχόλησης ντόπιων εργατών. Το πιο επικίνδυνο όμως είναι ότι αυτή η επίθεση καλύπτεται με ένα ιδεολογικό πέπλο... πάλης ενάντια στην εκμετάλλευση των ξένων εργατών από τα ντόπια αφεντικά! Κι αυτό είναι το πιο σοβαρό. Γιατί κάπου εκεί αρχίζει να εκκολάπτεται ο σοσιαλφασισμός.

4. Ποιο μέλλον για τους ξένους εργάτες στην Ελλάδα

Ο ρόλος των ξένων εργατών στην Ελλάδα πολύ απέχει από εκείνον που παίζουν στη Δ. Ευρώπη στους εργατικούς αγώνες για δυο κύρια λόγους: Στη Δ. Ευρώπη (πχ Γαλλία, Γερμανία) οι περισσότεροι βρίσκονται μέσα στις μεγάλες παραγωγικές βιομηχανικές μονάδες που τους επιτρέπει να μπορούν να πιέζουν αποτελεσματικά και δεύτερο ο αριθμός τους είναι μεγάλος που σημαίνει ότι ο αγώνας τους έχει κοινωνικό αντίκτυπο (ας θυμηθούμε το πεντάχρονο αγώνα των ξένων εργατών ενάντια στις αυξήσεις νοικιών στις εργατικές εστίες γύρω στο '75, τους αγώνες στην αυτοκινητοβιομηχανία το '84).

Ο μικρός αριθμός των ξενών εργατών στην Ελλάδα, το γεγονός ότι απασχολούνται σε βιοτεχνίες κύρια και ότι είναι εντελώς διασπαρμένοι γεωγραφικά προσδιορίζουν τα όρια του ρόλου που μπορούν να παίξουν στους εργατικούς αγώνες. Μπορούμε να πούμε ότι ο αγώνας των απολυμένων πακιστανών εργατών ήταν, στις δεδομένες συνθήκες, ένα καλό παράδειγμα των δυνατοτήτων της πάλης τους. Οι ξένοι εργάτες δεν μπορούν λοιπόν να παίξουν πρωταρχικό ρόλο στους εργατικούς αγώνες. Η παρουσία τους όμως και μόνο βάζει μεγάλο <u>κοινωνικό</u> και <u>πολιτικό</u> πρόβλημα που έχει σχέση με την <u>ενότητα</u> της εργατικής τάξης και το <u>ρατσισμό</u>.

Οι ίδιοι λόγοι που ισχύουν για το κοινωνικό τους βάρος ισχύουν και για τις δυνατότητες οργάνωσης τους. Το δικαίωμα και η αναγκαιότητα οργάνωσης τους <u>και</u> σαν ξένοι εργάτες είναι πάντως προφανής για να μπορέσουνε να παλέψουν ενάντια στην μη ανανέωση των αδειών παραμονής, για τη χορήγηση αδειών εργασίας κλπ. Το ζήτημα είναι να εξεταστεί αν είναι δυνατή και βιώσιμη η μορφή κάποιας οργάνωσης τύπου "συλλόγου αλληλεγγύης" που από τα πράγματα (λόγω δηλ. μη υπαρξης επαφών-σχέσεων μεταξύ εργατών διαφορετικών εθνικοτήτων) θα βασιζόταν στην αρχή πάνω στους απολυμένους πακιστανούς εργάτες των Ναυπηγείων, μιας και αυτοί έχουν κάποια εμπειρία πάλης και ένοιωσαν και οι ίδιοι τις δυσκολίες του αγώνα από την έλλειψη μόνιμης οργάνωσής τους.

Από την άλλη μεριά η πάλη των ελλήνων εργατών (που δεν εκδηλώθηκε δυστυχώς με τη μορφή συμπαράστασης στους πακιστανούς απολυμένους εργάτες) ενάντια στις διακρίσεις που χτυπάνε ορισμένες κατηγορίες είναι μια προϋπόθεση της συνολικής υπεράσπισης της τάξης τους και της ενότητας τους. Οι άξονες για να καταπολεμηθεί η αντεργατική-ρατσιστική πολιτική ενάντια στους ξένους εργάτες οφείλουν να διεκδικούν την

*λεύτερη είσοδο και κυκλοφορία ξένων εργατών
*ισότητα στην πρόσληψη και στο μισθό
*ισότητα συνδικαλιστικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων

που σημαίνει άμεσα

*ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ
*ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ-ΕΡΓΑΣΙΑΣ για τους ξένους εργάτες

Το πόσο προωθημένο ταξικά είναι το επίπεδο της πάλης στην Ελλάδα δεν κρίνεται μονάχα από το μέγεθος, τη δυναμικότητα, τις μεθόδους και τις διεκδικήσεις των κινητοποιήσεων, αλλά και από το αν οι εργάτες μπορούνε να αντισταθούν στον κατατεμαχισμό τους σε ξένους-έλληνες, νέους-ηλικιωμένους, άνδρες-γυναίκες, υπερασπίζοντας ΣΗΜΕΡΑ τα πιο αδύναμα και κτυπημένα κομμάτια τους. Γιατί αυτό που μένει στο τέλος κάθε αγώνα δεν είναι τόσο το τι επιτεύχθηκε υλικά (που εξάλλου μέρα με τη μέρα ξαναπαίρνεται πίσω από τα αφεντικά) αλλά η όλο και μεγαλύτερη ΕΝΟΤΗΤΑ που πετυχαίνεται στις τάξεις των εκμεταλλευμένων.

Goodyear: μικρό ιστορικό ενός σωματείου

Το σωματείο της **Goodyear** είναι το μοναδικό, στη Θεσσαλονίκη τουλάχιστον, που η ιστορία και η δράση του συνεχίζεται δίχως διακοπή, απ' τα πρώτα σκιρτήματα αυτοοργάνωσης της εργατικής τάξης το '74-'75 μέχρι σήμερα.

Αυτό είναι αποτέλεσμα δύο παραγόντων.

Ο πρώτος είναι η ίδια η φύση της εταιρείας. Η **Goodyear** είναι ένας κολοσσός με τεράστια ποσοστά κέρδους, έτσι ώστε κι οι μεγαλύτερες για τα ελληνικά δεδομένα οικονομικές παροχές στους εργαζόμενους να είναι ανεκτές, αρκεί το εργοστάσιο να δουλεύει. Ακόμα είναι μια πολυεθνική εταιρεία και άρα πολύ λίγο ενδιαφέρεται να ασκήσει μια κοινή πολιτική με τους ντόπιους βιομήχανους (σκληρή στάση απέναντι στις αυξήσεις, επενδυτικές αποχές κλπ). Ο "κορμός" της εταιρείας βρίσκεται σε χώρες της Δ. Ευρώπης και την Αμερική κι αυτό έκανε σχετικά πιο εύκολη τη διεκδίκηση αιτημάτων που στα εργοστάσια στο εξωτερικό έχουν κατακτηθεί από χρόνια.

Έτσι όταν η εταιρεία κατάλαβε ότι δεν μπορεί να συμπεριφέρεται σαν άποικος κι αναγκάστηκε να αποδεχτεί την ύπαρξη σωματείου και την προβολή διεκδικήσεων, άρχιζε να εφαρμόζει τις πιο προχωρημένες μεθόδους διοίκησης κι οργάνωσης της εργασίας, να υποχωρεί με σχετική ευκολία στα οικονομικά αιτήματα, ενώ αντίθετα είχε σκληρή στάση σ' ότιδήποτε έβαζε σε κίνδυνο τους ρυθμούς δουλειάς, να προσπαθεί να αποφύγει απεργιακές κινητοποιήσεις που κόστιζαν πολύ.

Ο δεύτερος και πιο σημαντικός παράγοντας είναι η δυνατότητα των εργατών της **Goodyear** να αξιοποιούν την πείρα τόσο των δικών τους αγώνων, όσο και των κινητοποιήσεων άλλων κομματιών της εργατικής τάξης. Το σωματείο ποτέ δεν κλείστηκε στον εαυτό του, αντίθετα λειτουργούσε πάντάμε μεγάλη εξωστρέφεια, παρον και έτοιμο να βοηθήσει κάθε απεργία, κάθε συνολική κινητοποίηση των συνδικάτων, κάθε προσπάθεια ευρύτερης ενότητας των εργοστασιακών σωματείων. Αυτό τον καιρό συζητιέται η πρόταση να γίνει προσπάθεια για τη δημιουργία μιας διεθνούς όλων των εργαζομένων στην **Goodyear**, πάνω σε μια μίνιμουμ συμφωνία διεθνούς αλληλεγγύης.

Στο επίπεδο της εξέλιξης των διεκδικήσεων βλέπουμε ότι δεν πρόκειται για μερικές εκατοντάδες υψηλόμισθων βολεμένων, δειγμάτων της "λευκής εργατικής τάξης". Αντίθετα η λογική που διαμορφώνεται σιγά-σιγά είναι μια λογική ποιοτικών διεκδικήσεων, μια αντίληψη του εργάτη σαν παραγωγού και όχι εμπορεύματος, όπως λένε κι οι ίδιοι. Οι συνθήκες δουλειάς αντιμετωπίζονται όχι σαν αφορμή για να ζητάς περισσότερα λεφτά μόνο, αλλά με έναν διαρκή και συστηματικό αγώνα για τη βελτίωσή τους. Από ένα σημείο και μετά το αίτημα για λιγότερη δουλειά γίνεται κεντρικό με τη διεκδίκηση της μείωσης του ωραρίου (ο τωρινός στόχος είναι το 35ωρο), της αύξησης των καλοκαιρινών αδειών για όλους, των "κοινωνικών αδειών", σε περιπτώσεις σοβαρών ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων.

Η εσωτερική δημοκρατία είναι όρος ύπαρξης του σωματείου. Κι αυτό φαίνεται από τη χρησιμοποίηση μέσων διαλόγου και έκφρασης ασυνήθιστων για εργατικό σωματείο. Η μπροσούρα για τα 10 χρόνια του σωματείου αποτελεί μια υποδειγματική δουλειά καταγραφής, ανάλυσης και κριτικής της εμπειρίας του εργατικού κινήματος τόσο στο εργοστάσιο όσο και γενικότερα. Η εφημερίδα, η "Φωνή του Σωματείου", έχει εκδόσει μέχρι τώρα 10 φύλλα, κι είναι ένα βήμα ελεύθερης έκφρασης και συζήτησης όχι μόνο για τα προβλήματα της δουλειάς και του εργοστασίου (θέματα όπως η κρίση της πολυεθνικής **Goodyear**, τα προβλήματα εργασίας, συζήτηση με το νομικό σύμβουλο του σωματείου κ.ά.), αλλά και για θέματα γενικότερου εργατικού ενδιαφέροντος (κινητοποιήσεις σε άλλα εργοστάσια και κλάδους εργαζομένων, εργατικά ατυχήματα κλπ) και θέματα όπως η Β' **Biennale**, το βίντεο σαν θέαμα του θεάματος, τα σκουπίδια κι η ανακύκλωση, αφιέρωμα στα παιδιά, για τις γυναίκες της **Goodyear** και τη διπλή τους βάρδια (σπιτιδουλειά), για τη Ν. Αφρική και τις δολοφονίες μαύρων εργατών. Όλα αυτά τα θέματα είναι από το δέκατο φύλλο της εφημερίδας.

Όπως η ζωή του εργάτη δεν αρχίζει και δεν τελειώνει μέσα στο χώρο δουλειάς, έτσι κι η δράση του σωματείου δεν μπορεί παρά να επεκτείνεται και έξω απ' αυτόν. Οι κοινωνικές εκδηλώσεις, εκδρομές, χοροί, εκδηλώσεις για τα παιδιά, είναι δραστηριότητες που υπαγορεύονται από τη λογική της αντιμετώπισης των εργατών σαν ολόπλευρα άτομα. Όλα αυτά δένουν τον κόσμο μεταξύ του, σπάνε την αποξένωση της δουλειάς και ταυτόχρονα μεταβάλλουν το σωματείο σε κάτι πολύ περισσότερο από ένα συνδικαλιστικό εργαλείο διεκδικήσεων.

Αυτή η προσπάθεια θα ολοκληρωθεί με τη δημιουργία μιας λέσχης του σωματείου στην πόλη, με βιβλιοθήκη, χώρους για συζητήσεις, ψυχαγωγία κλπ. Μια απόπειρα δηλαδή να μεταφερθεί και στον ελεύθερο χρόνο αυτό το πνεύμα της συλλογικότητας και της κοινότητας που βρίσκεται πίσω από κάθε επιτυχία των εργατών στο χώρο δουλειάς τους.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ GOODYEAR

Περίοδος 74-75.: συζητήσεις για το αν θα επιδιωχθεί η ίδρυση εργοστασιακού σωματείου ή αν θα μπουν στο κλαδικό. Δύο απόπειρες για τη δημιουργία εργοστασιακού σωματείου χτυπιούνται από την εταιρεία και ένα σωματείο - σφραγίδα που είχε δημιουργήσει.

Στα μέσα του '75 γίνεται μάζεμα χρημάτων και υπογραφών κρυφά. Το σωματείο ιδρύεται τον Αύγουστο του '75. Στην συνέλευση γίνονται εκλογές και ψηφίζεται το πρώτο πλαίσιο διεκδικήσεων για αύξηση 25 %. Η εταιρεία υποχωρεί.

1976. 40 μέρες απεργιακός αγώνας για ανθυγιεινό επίδομα και καλύτερες συνθήκες δουλειάς. Έκδοση εφημερίδας της απεργίας. Σπαστή απεργία (1 ώρα δουλειά, 1 ώρα στάση) για καλύτερη αποτελεσματικότητα, δίχως την υπερβολική επιβάρυνση των απεργών. Αναστολή τελικά της απεργίας.

Φλεβάρης του '76. Τροποποίηση του καταστατικού (ένα από τα πρώτα που συντάχθηκαν στη δημοτική).

1977. Διεκδικήσεις για οικονομικές και θεσμικές παροχές. Ταυτόχρονα ξεκίνημα δικαστικού αγώνα για το ανθυγιεινό επίδομα, που τελικά δικαιώθηκε το 1980.

1978. Μέσα στους σεισμούς, η εταιρεία τιμωρεί 50 εργάτες με 2ήμερη αργία. Μετά από 3ωρη στάση αναγκάζεται να τους πληρώσει τα μεροκάματα. Εκλογές και νέα διοίκηση. Κεντράρισμα των διεκδικήσεων στις συνθήκες εργασίας.

Ιούνης '79. Έκρηξη λέβητα με δυο νεκρούς. Η εταιρεία δοκιμάζει να απαγορεύσει στους εργάτες να πάνε στην κηδεία. Το σωματείο παρεμβαίνει, το εργοστάσιο σταματάει. Όλοι πηγαίνουν στην κηδεία. Παράλληλα σε συνέντευξη τύπου καταγγέλλεται η εταιρεία για ανύπαρκτη ασφάλεια στους χώρους δουλειάς.

1979. Αγώνας για το 45ωρο με συνεχείς στάσεις εργασίας. Ασφαλιστικά μέτρα της εταιρείας, που χάνει όμως τη δίκη. Οι εργαζόμενοι αρνούνται να δουλέψουν πάνω από 45 ώρες. Μετά από απεργία 12 ημερών κερδίζεται 24 % αύξηση, 10 % επίδομα γάμου, νόμος 2112 (μονιμοποίηση) για όσους είχαν πάνω από 10 χρόνια στο εργοστάσιο, 3 εβδομάδες άδεια το καλοκαίρι.

1-3-1980. Επίσημη εφαρμογή 45ωρου.

1981.40ωρο.

1982-83.Το μεροκάματο από 1.167 φτάνει τις 1.822 δραχμές.

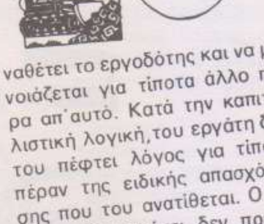
1985. Νέες εκλογές και λίγο μετά διοικητική κρίση μετά από παραίτηση του προέδρου. Παρ' όλα αυτά και δίχως να χρειαστεί απεργία, κερδήθηκε δραχμική αύξηση 6.500 δρχ. συν 10 %, νυχτερινό 35 % κλπ.

1 Δεκέμβρη '85 – 1986. Νέα απεργιακή κινητοποίηση. Αυξήσεις (6.500 + 10 %), 6η τριετία, 5 βδομάδες άδεια. Επί δύο μήνες, μέρα παρά μέρα, για να μην εξαντληθούν γρήγορα. Ταυτόχρονα όμως αρχίζει και δικαστικός αγώνας, η εταιρεία ζητάει ασφαλιστικά μέτρα και τα πετυχαίνει. Όμως η απεργία δεν είναι το μοναδικό μέσο έκφρασης της αντίθεσης των εργαζομένων. Την άλλη μέρα, με απόφαση της Γεν. Συνέλευσης (281 υπέρ - 2 κατά) όλοι οι εργαζόμενοι κυκλοφορούν στο εργοστάσιο με μαύρα περιβραχιόνια και κονκάρδες που γράφουν "ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΙ". Όσο κι αν φαίνεται περίεργο, αυτή η μορφή διαμαρτυρίας πετυχαίνει και τα αιτήματα κερδίζονται.

Ο ΕΡΓΑΤΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ ΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ

Το κεφάλαιο όπως αγοράζει τα υλικά για να κατασκευάσει το προϊόν έτσι αγοράζει και την δική μας ανθρώπινη δύναμη με μόνη την διαφορά ότι τα υλικά τα μετράει με το ζύγι ενώ εμάς με το ρολόι.

Ο εργοδότης ιδιοχτήτης των μέσων παραγωγής (ιδιώτης ή κράτος), αντιμετωπίζει τον εργάτη με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπί_ι και τα άλλα εμπορεύματα της παραγωγικής διαδικασίας. Για να κινηθεί η παραγωγική διαδικασία χρειάζονται πρώτες ύλες, χρειάζονται μηχανήματα, κτίρια, ηλεκτρικό, ένα σύνολο εγκαταστάσεων. Από μόνα τους ωστόσο αυτά τα υλικά στοιχεία δεν μπορούν να μπουν σε κίνηση αν δεν τα θέσει σε κίνηση το ιδιόμορφο εμπόρευμα που λέγεται εργατική δύναμη. Έτσι ο εργάτης για τη λογική του εργοδότη επιχειρηματία δεν αποτελεί τίποτε άλλο από ένα εμπόρευμα ανάμεσα στα άλλα που ωστόσο έχει τη μαγική ικανότητα να τα θέτει σε έναν ξέφρενο ρυθμό αρθρώνοντάς τα μεταξύ τους. Για τον καπιταλιστή ο εργάτης έχει μια τιμή όπως έχουν όλα τα εμπορεύματα και η τιμή αυτή καθορίζεται κατά κύριο λόγο από την προσφορά και τη ζήτησή του. Ο εργάτης για τον εργοδότη επιχειρηματία αντιμετωπίζεται σαν ένα από τα στοιχεία της παραγωγικής διαδικασίας απογυμνωμένης από κάθε ανθρώπινη ιδιότητα. Ο εργάτης πρέπει να επιτελεί την εργασία για την οποία προσλήφθηκε αδιαμαρτύρητα, γι' αυτό φροντίζουν τόσο οι εσωτερικοί κανονισμοί εργασίας όσο και το σύνολο των νομοθετικών έργων, εγκυκλίων κυβερνητικών που ρυθμίζουν τις υποχρεώσεις του εργάτη δένοντές τον σαν αντικείμενο μέσα στο προτσές της παραγωγής. Ο εργάτης πρέπει να εκτελεί την εργασία που του α-

ναθέτει το εργοδότης και να μη νοιάζεται για τίποτα άλλο πέρα απ' αυτό. Κατά την καπιταλιστική λογική, του εργάτη δεν του πέφτει λόγος για τίποτε πέραν της ειδικής απασχόλησης που του ανατίθεται. Ο εργάτης δεν πρέπει δεν πρέπει να ξέρει απο πού προέρχονται οι πρώτες ύλες, δεν πρέπει να ξέρει ούτε να ρωτάει πόσο στοιχίζουν, δεν πρέπει να ξέρει γιατί παράγει σήμερα α ποσότητα και αύριο β, δεν πρέπει να ξέρει πόσο πουλιέται το προϊόν που ο ίδιος παράγει, δεν πρέπει να ξέρει ούτε να ρωτάει για το συνολικό σχεδιασμό παραγωγής και διάθεσης του τελικού εμπορεύματος. Όλα αυτά ανήκουν στο διευθυντικό προσωπικό του καπιταλιστικού εργοστασίου και κατά κύριο λόγο το ανώτερο. Αυτοί είναι που αποφασίζουν, σχεδιάζουν, διευθύνουν. Οι εργάτες απλά πρέπει να εκτελέσουν τις εντολές, να υλοποιήσουν τα προγράμματα της επιχείρησης, χωρίς ποτέ να τους ζητιέται η γνώμη. Από τον εργάτη το μόνο που ζητιέται είναι να ξοδέψει τις ζωντανές του δυνάμεις κάνοντας συνεχώς αποβλακωτικές κινήσεις, χωρίς να ξέρει για ποιό σκοπό καταβάλλει αυτές τις προσπάθειες. Ο εργάτης παύει να είναι άνθρωπος από τη στιγμή που δρασκελίζει το κατώφλι της εισόδου του εργοστασίου, και αποκτά ξανά την ανθρωπινή του ιδιότητα από τη στιγμή που εγκαταλείψει το εργοστάσιο μέχρι την άλλη μέρα. Αυτή την τύχη επιφυλάσσει το κεφάλαιο για τον εργάτη.

• Η Σ.Ε.

ΠΥΡΚΑΛ: Εργάτες και διευθυντές

Η εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και για το 1987 δεν λογίζεται απλά σαν τη συνέχεια της πολιτικής λιτότητας για τους μισθωτούς.

Αποτελεί πιο πέρα το μοχλό του ανταγωνισμού μεταξύ του μεγάλου και του μικρού κεφάλαιου με τάση κίνησης προς το συμφέρον του δεύτερου. Δηλαδή τείνει να εξισώσει τους μισθούς σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις σε επίπεδα που επιτρέπουν στις πρώτες μόνο να επιβιώνουν.

Εξισώνοντας τους μισθούς σε επιχειρήσεις έντασης κεφάλαιου και εργασίας καταφέρνει να μην επιτρέπει τη διαμόρφωση των μισθών σύμφωνα με τους ρυθμούς έντασης της εργασίας και αποδοτικότητας του κεφαλαίου αυξάνοντας με αυτό τον τρόπο τα κέρδη του μεγάλου κεφαλαίου.

Από αυτή την πολιτική της έντασης της εκμετάλλευσης , την οποία εξυπηρετεί η ΑΤΑ, τα προεδρικά διατάγματα και η προκάτ από την κυβερνητική ΓΣΕΕ εθνική συλλογική σύμβαση,εξαιρεί με βούλευμα η κυβέρνηση το διευθυντικό και τεχνικό προσωπικό των επιχειρήσεων. Το συμμαχικό εκείνο κομμάτι του κεφάλαιου που διαχειρίζεται τη διοίκηση, τα μέσα παραγωγής και ελέγχει τη ζωντανή εργασία των επιχειρήσεων.

Θα παρακολουθήσουμε σ' αυτό το κείμενο την εφαρμογή του βουλεύματος παροχής αυξήσεων, πέρα από την εισοδηματική πολιτική, στο διευθυντικό και τεχνικό στελεχικό δυναμικό, στο χώρο της πολεμικής βιομηχανίας, ιδιαίτερα στη μονάδα της ΠΥΡ-ΚΑΛ, Ελευσίνας.

Κατ' αρχήν σημειώνουμε ότι ολόκληρη η παραγωγική λειτουργία της ΠΥΡ-ΚΑΛ Ελευσίνας είναι τυποποιημένη. Τα γομωτήρια και η συναρμολόγηση αποτελούν τις αλυσίδες παραγωγής οι οποίες δουλεύουν συνεχώς στα πλαίσια μιας παραγωγικής λειτουργίας εντατικής και όχι εκτατικής. Η ανάδυση δυνατοτήτων παραγωγής καινούργιων προϊόντων είναι αργή και εμφανίζεται θα λέγαμε σπάνια.

Η ΠΥΡ-ΚΑΛ δουλεύει από τη δεκαετία του 40 με παγκόσμιες προδιαγραφές πυρομαχικών και μόνο σήμερα στη δεκαετία του 80 μετέτρεψε με δική της πατέντα το αμερικάνικο βομβιδοβόλο των 155μ σε βομβιδοβόλο μικρών διαστάσεων.

Το ελληνικό **know how** στο χώρο της πολεμικής βιομηχανίας είναι θα λέγαμε από μηδενικό έως ελάχιστο αλλά και έτσι είναι εξαρτημένο από την αμερικάνικη πολεμική τεχνολογία, αφού τα πυρομαχικά της ΠΥΡ-ΚΑΛ εκτοξεύονται από αμερικάνικα κανόνια.

Δεν είναι δύσκολο να κατανοήσουμε επομένως ότι σ' αυτά τα πλαίσια της τυποποιημένης παραγωγής δύο παράγοντες παίζουν ρόλο στην εξέλιξη της μονάδας:η οργάνωση της παραγωγής και η ζωντανή εργασία. Με το κυβερνητικό βούλευμα παροχής αυξήσεων σε όσους οργανώνουν την παραγωγή μπορούμε να πούμε ότι η κυβέρνηση δίνει τις δυνατότητες στο διευθυντικό προσωπικό να προχωρήσει στο έργο του.

Η φιλοσοφία του βουλεύματος είναι να εξασφαλιστούν εκείνοι οι όροι οργάνωσης της παραγωγής που να υποτάσσουν τη ζωντανή εργασία, τους χειρώνακτες στη λογική της αξιοποίησης του κεφαλαίου,στη λογική της υπερ-εκμετάλλευσης.

Πίνακας των αυξήσεων

1. Για τους διευθυντές πρώτης βαθμίδας της εταιρείας ο κατώτερος καταβαλλόμενος μηνιαίος μισθός θα είναι 165.000 δρχ

2. Για τους διευθυντές δεύτερης βαθμίδας, στους οποίους περιλαμβάνονται οι αναπληρωτές διευθυντές της πρώτης βαθμίδας και οι διευθυντές των εργοστασίων, ο κατώτερος καταβαλλόμενος μισθός θα είναι 145.000 δρχ.

3. Για τους προϊστάμενους Υπηρεσιών ο κατώτερος μηνιαίος μισθός θα είναι 120.000 δρχ.

4. Τέλος για τους προϊστάμενους (εργοδηγούς) Τμημάτων ο κατώτερος μηνιαίος μισθός θα είναι 85.000 δρχ.

Το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο στην ΠΥΡ-ΚΑΛ Ελευσίνας για τον ανειδίκευτο χειρώνακτα είναι 332,08 δρχ. Ο καθαρός μισθός 54.000! Με το επίδομα θέσεως, μια τριετία και το πριμ παρουσίας φτάνει στις 60.000 δρχ.!

Να λοιπόν που η βασική μισθολογική αντίθεση στο χώρο του εργοστασίου εξακολουθεί να αποτελεί στην Ελλάδα το κομβικό σημείο αναφοράς της ταξικότητας της κοινωνίας.

Ποιά είναι η στάση του συνδικάτου σ' αυτή την κίνηση της κυβέρνησης και της εργοδοσίας; Σαν εναλλακτική λύση διάλεξε να ζητήσει από την εταιρεία, αφού έδωσε μεγάλες αυξήσεις στους διευθυντές και στους προϊσταμένους να δεχτεί τη συμμετοχή των ανειδίκευτων στα οφέλη που προέρχονται από τη συμμετοχή τους στην παραγωγή!!! Μ' αυτή τη λογική κατεβαίνουν στη διεκδίκηση της συλλογικής σύμβασης του 1987!!

Το συνδικάτο λοιπόν γίνεται φανερό ότι δεν μπορεί να διεκδικήσει μ' αυτόν τον τρόπο αυξήσεις για τους εργάτες. Το συνδικάτο μπορούσε και μπορεί να αντιμετωπίσει αυτήν την κίνησή του βουλεύματος και την εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης μόνο αν υιοθετούσε μια ταξική πολιτική.Με πολιτική δραστηριοποίηση να πετύχει τον έλεγχο των μισθών των διευθυντών για να πετύχει αύξηση του εργατικού μισθού.

Ιδιαίτερα όμως το συνδικάτο στην ΠΥΡ-ΚΑΛ Ελευσίνας όχι μόνο δεν κάνει ταξική πολιτική, αλλά σαν θεσμός εξουσίας σήμερα πάνω στους εργάτες, συνδιαλέγεται με το διευθυντικό και τεχνικό προσωπικό και μέσα από αυτό το δρόμο συμβάλλει στην αποδυνάμωση της εργατικής ταξικής σκέψης και πράξης.

Από την πλευρά τους οι εργάτες και οι εργάτριες στην ΠΥΡ-ΚΑΛ δίνουν ασυντόνιστα, ατομικά αλλά με συνέχεια τη δική τους σιωπηλή μάχη ενάντια στις κινήσεις των βουλευμάτων, των προεδρικών διαταγμάτων και γενικά στην εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης. Η λευκή απεργία είναι η μέθοδος αντίστασής τους ενάντια στη παραγωγικότητα, ενάντια στην απλήρωτη δουλειά, ενάντια στην εντατική παραγωγή μέσα από τον καθημερινό αυστηρό έλεγχο της απόδοσής των. Είναι βέβαια μια μάχη μοναχική και όχι συλλογική. Απαραίτητη όμως για να δημιουργήσει αύριο καινούργιες συλλογικότητες στη βάση καινούργιων αγώνων για το εργατικό κίνημα.

Ενάντια στη λογική της διαίρεσης των κατακτήσεων του βιομηχανικού συνδικάτου προς την κατεύθυνση της ανάδειξης του εργατικού ζητήματος στο επίπεδο γενικά της παραγωγής, στο επίπεδο επομένως της κοινωνίας.

Κ.Χ.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

Στις 6-12-86 έγινε μια συζήτηση με θέμα την "εκπαίδευση των τσιγγάνων" στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης στην Πλάκα. Διοργανωτής ήταν η οργάνωση Save the children (που δουλεύει για την ένταξη των μειονοτήτων στην ευρύτερη κοινότητα) και προσκεκλημένοι , σύμβουλοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αντιπρόσωποι της Ν.Ε.Λ.Ε., της γραμματείας λαϊκής επιμόρφωσης, επιμορφωτές εκπαιδευτικοί,κοινωνικοί λειτουργοί κ.α.

Από την παρουσίαση των θεμάτων και τη συζήτηση έγιναν φανερές οι προσπάθειες που γίνονται για την εκπαίδευση των γύφτων. Προγράμματα γι' αυτό το σκοπό έχουν καταρτιστεί απο το υπουργείο Παιδείας και προωθούνται με τη συνεργασία των παραπάνω φορέων.

Δάσκαλοι επιμορφωτές ανέλαβαν το εκπαιδευτικό έργο και κάτω απο δύσκολες συνθήκες προσπαθούν να πετύχουν το στόχο τους.Θεωρούν απαραίτητο τον αλφαβητισμό των γύφτων και την εκπαίδευση τους, γιατί μόνο έτσι θα καταφέρουν να γίνουν παραγωγικά στοιχεία , να βρούν μια καλή δουλειά, να μή γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης και να μπορούν τέλος πάντων και αυτοί σαν άνθρωποι να λυτρωθούν από τη μάστιγα της περιπλάνησης και να μένουν σ' ένα ανθρώπινο σπίτι.

Πολύ ωραίες και αγνές φαίνονται αυτές οι προσπάθειες. Τις προβάλλει το ραδιόφωνο και ο τύπος μαζί με την εξαθλίωση των γύφτων και τα χίλια κακά της μοίρας τους Εκείνο που παραλείπουν να παρουσιάζουν τα μέσα ενημέρωσης είναι η ιστορία τους, η εξέλιξή τους σαν ξεχωριστό λαό των Ρωμά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πολιτισμού τους.

Αν μελετήσουμε αυτά τα χαρακτηριστικά και σταθούμε κριτικά στις προσπάθειες εκπαίδευσης τους μπορούμε να δούμε τι κρύβεται πίσω απο αυτές.

Οι γύφτοι σαν απόγονοι του λαού των Ρωμά έχουν δική τους γλώσσα(προφορικός λόγος) και πριν την οριοθέτηση και ενίσχυση των συνόρων των εθνικών κρατών περιπλανώνταν σ' όλο τον κόσμο.

Κατά την περιπλάνηση τους μπορούσαν να ασχοληθούν με εργασίες που δεν καθόριζαν τον τρόπο ζωής τους αλλά καθορίζονταν από αυτόν. Ζωή γι' αυτούς σήμαινε περιπλάνηση και έλλειψη κατοικίας σήμαινε ελευθερία. Τα πράγματα δυσκολεύουν όμως με την οριοθέτηση των εθνικών κρατών και στη συνέχεια με την οργάνωση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Δεν μπορούν πλέον να περνούν εύκολα απο τη μια χώρα στην άλλη,περιορίζονται χωρικά οι περιπλανήσεις τους, οι δυνατότητες να ασκήσουν τα παλιά τους επαγγέλματα, ενώ σιγά-σιγά απαραίτητη προυπόθεση για την εύρεση εργασίας είναι η μόνιμη εγκατάσταση. Κάτι τέτοιο όμως έρχεται σε αντίθεση με την κοινωνική τους οργάνωση,τις αξίες τους και με τον τρόπο ζωής τους.

Την έλλειψη ιδιοκτησίας, την απουσία θρησκευτικής συνείδησης, εθνικιστικών και ρατσιστικών αντιλήψεων, την άρνηση της ταυτότητας, των αφεντικών και της μόνιμης εργασίας θα πρέπει να τα απαρνηθούν για να μπορέσουν πλέον να επιβιώσουν.Έχοντας αυτές τις αξίες και κρατώντας αυτές τις αντιλήψεις τους δεν ελέγχονται εύκολα απο το κράτος που επιδιώκει την ομογενοποίηση του πληθυσμού για καλύτερο έλεγχο.

Οι αξίες τους μπορούν να γίνουν επικίνδυνες από τη στιγμή που υπάρχει κρίση των θεσμών και του πολιτισμού μας. Ο πολίτης σήμερα θα πρέπει να μην εναντιώνεται στην οικολογική καταστροφή και στην άρρωστη ζωή των πόλεων. Θα πρέπει να δέχεται τις αξίες και το ρυθμό ζωής που του επιβάλλονται χωρίς καμμιά αντίσταση.Ετσι αναπτύσσεται ένας ρατσισμός απέναντι στους περιπλανόμενους γύφτους, που εκφράζεται και απο τους Έλληνες-το 56% των Αθηναίων έχουν ρατσιστικές αντιλήψεις γι' αυτούς και στην επαρχία είναι ακόμα χειρότερα -αλλά και από τους τσιγγάνους που έχουν δεχτεί τη μόνιμη κατοικία και την ενσωμάτωση.

Οι γύφτοι που επιμένουν στην περιπλάνηση είναι αναγκασμένοι να δουλεύουν εποχιακά σε βαριές αγροτικές δουλειές και να ασχολούνται με το εμπόριο. Δουλεύουν στις πιο δύσκολες δουλειές που δεν δέχονται να δουλέψουν οι "λαϊκοί" (βλ.Ρήξη 23-24 σελ.44) και επιμένουν στον τρόπο ζωής τους.

Δεν δέχονται τις πιέσεις των αφεντικών, δουλεύουν όποιες ώρες θέλουν και όποτε θέλουν, και στις περισσότερες περιπτώσεις εκμεταλλεύονται την έλλειψη εργατικών χεριών, ζητούν μεγάλες αμοιβές, είναι πολύ ανταγωνιστικοί και καταφέρνουν ν' ανεβάζουν το μεροκάματο.

Με την εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας στον αγροτικό χώρο οι αγροτικές δουλειές για τους γύφτους λιγοστεύουν και σιγά-σιγά θα εξαφανιστούν. Έτσι θα είναι υποχρωμένοι να δουλεύουν κάτω απο τις εργασιακές σχέσεις της αστικής κοινωνίας με αντίθετες αξίες απο τις δικές τους.

Σ' αυτό το σημείο έρχεται το κράτος ν' αμβλύνει τις αντιθέσεις,εξαφανίζοντας τα ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά τους. Γι' αυτό το σκοπό προσφέρει κοινωνικές παροχές -σε αντάλλαγμα της ενσωμάτωσης- και επιστρατεύει το μηχανισμό της εκπαίδευσης για να κάνει "ανθρώπους "τους γύφτους.

Στήνονται λοιπόν τροχόσπιτα,αντίσκηνα, χρησιμοποιούνται εγκαταλελειμένα κτήρια κι αρχίζει η εκστρατεία της επιμόρφωσης στο Μενίδι, στα Μέγαρα, στα Λιόσια κ.α Οι επιμορφωτές εκπαιδευτικοί θα "βοηθήσουν"τα γυφτάκια να γίνουν "ελεύθεροι ,υπεύθυνοι,δημοκρατικοί πολίτες, να υπερασπίζονται την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία, να εμπνέονται απο αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται απο πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης. "Η ελευθερία της θρησκευτικής τους συνείδησης είναι απαραβίαστη" (Αρθρο 1,&1 του νόμου 1566/85 για την α' Βαθμ.και β' βαθμ. εκπαίδευση).Θα βοηθήσουν τα γυφτάκια να "εξοικειωθούν" βαθμιαία με τις ηθικές, θρησκευτικές, εθνικές, κοινωνικο-οικονομικές, πολιτικές, αισθητικές,κλπ. αξίες, να δεχτούν και να ευαισθητοποιηθούν απέναντι στις συγκεκριμένες καταστάσεις που εκφράζουν τις αξίες αυτές και τέλος να τις οργανώσουν σε σύστημα αξιών, ώστε να αποτελεί κώδικα συμπεριφοράς και απλής μορφής Βιοθεωρία"(Αναλυτικό πρόγραμμα των Α'και Β' τάξεων του δημ. σχολείου).

Όσοι από τους επιμορφωτές ακολουθούν ένα τέτοιο πρόγραμμα θα ενισχυθούν οι προσπάθειές τους,όσοι όμως προβάλλουν περισσότερο τις αξίες των γύφτων θα απομονωθούν αφού δεν επιτυγχάνονται οι "εκπαιδευτικοί στόχοι".

Ας δούμε όμως τα προβλήματα που συναντούν οι επιμορφωτές στην προσπάθεια υλοποίησης του έργου τους. Τα γυφτάκια είναι ανήσυχα και δεν κάθονται φρόνιμα, το σκάνε απο το σχολείο, λένε ψέμματα, τραγουδούν και χορεύουν πάνω στα θρανία, είναι ευερέθιστα και ευέξαπτα, βρίσκονται σε ένταση και δεν ησυχάζουν.Δεν μπορούν εύκολα λοιπόν τα γυφτάκια να γίνουν "ανθρωποι."Δεν μπορούν να προσαρμοστούν στην ιδέα πως όταν κάνουν το μάθημα της Γλώσσας δεν πρέπει να τραγουδούν αλλά ότι θα τραγουδήσουν κάποια άλλη ώρα.

Δεν μπορούν να δεχτούν τον εγκλεισμό τους στα τέσσερα ντουβάρια της αίθουσας και την επιβολή της πειθαρχίας απο το δάσκαλο -λα. Δεν δέχονται την κατάτμηση και τον καθορισμό των δραστηριοτήτων τους ούτε τον έλεγχο του επιμορφωτή. Έχουν συνηθίσει σε ένα τρόπο ζωής που δεν χαρακτηρίζει "τον άνθρωπο".

Ταξιδεύουν,τραγουδούν, χορεύουν, δουλεύουν όποτε θέλουν και όπως θέλουν. Έχουν συνηθίσει να κοιμούνται κάτω από τα δέντρα, να τρέχουν στα χωράφια, να πλένονται στους ποταμούς-που ο πολιτισμός μας δεν έχει αφήσει κανέναν καθαρό- και συγχρόνως να μαθαίνουν. Να μαθαίνουν και να μιλούν απο μικρά παιδιά τη γλώσσα τους και τη δική μας, να αποκτούν γνώσεις για διάφορες καλλιέργειες δουλεύοντας, να μαθαίνουν να οδηγούν, να εμπορεύονται και να κλέβουν αυτά που είναι αδύνατο να αποκτήσουν με την εργασία τους, χρησιμοποιώντας την αναπτυγμένη φαντασία τους, την ετοιμότητά τους και την σωματικές και πνευματικές δεξιότητες τους.

Όλες αυτές οι γνώσεις και ικανότητες όμως είναι επικίνδυνες αφού δεν ελέγχονται ούτε κατευθύνονται (από το σύστημα) και επομένως "άρρωστες".

Οι παιδοψυχολόγοι ανάγουν αυτή την "προβληματική συμπεριφορά" των γύφτων σαν εκδήλωση κάποιας ψυχικής ανωμαλίας και βρίσκουν λύσεις για την εξυγίανσή της.

Έτσι δίνοντας οδηγίες μπορούν να αμβλύνουν τις αντιθέσεις και να γίνει πιο ανώδυνα η ενσωμάτωσή τους. Θα πρέπει και τα γυφτάκια να αποκτήσουν την υγιή συμπεριφορά των παιδιών της αστικής κοινωνίας μας. Θα πρέπει να δέχονται αδιαμαρτύρητα να πηγαίνουν στο φραγμένο με κάγκελα σχολείο, να κάθονται στα θρανία και να "διασκεδάζουν" στο διάλειμμα.Μετά το τέλος της σχολικής ημέρας , αφού πάρουν τη δόση των αξιών μας, θα πάνε να κλειστούν στο σπίτι να διαβάσουν και να παίξουν σε κάποιο δωμάτιο ή στη γειτονική παιδική χαρά κάτω απο κάποια επιτήρηση. Θα πρέπει να δέχονται αδιαμαρτύρητα τις αρρώστιες των πόλεων και να περιμένουν την ώρα της γυμναστικής στο σχολείο για να γυμναστούν

Όλα αυτά φυσικά είναι ακατόρθωτα και δεν μπορούν να τους τα επιβάλουν όσο οι γύφτοι περιπλανώνται. Ως πότε όμως θα τα καταφέρνουν;

Τα περιθώρια στενεύουν, οι δουλειές γι' αυτούς λιγοστεύουν και σε λίγο δεν θα μπορούν να αποκτήσουν τα απολύτως αναγκαία για την επιβίωσή τους.

Η ενσωμάτωση λοιπόν είναι αναπόφευκτη και ο πολιτισμός τους άλλο ένα θύμα του δικού μας.

Από το '74 και με την επιστράτευση-φιάσκο και την ήττα στην Κύπρο, ως το '83-'84 με το κύμα αυτοκτονιών, ο στρατός σαν μηχανισμός μπήκε σε βαθιά κρίση σ'όλα τα επίπεδα λειτουργίας του.

Κρίση που συνεχίζεται μέχρι σήμερα ενώ οι σοσιαλιστές του Παπανδρέου ξεκινήσανε κάποιες προσπάθειες για το ξεπέρασμά της.

Ας συνοψίσουμε όμως τα στοιχεία της κρίσης:

Α. Με την πτώση της χούντας **καταρρέει ο αυτόνομος πολιτικός ρόλος του στρατού** και από κέντρο εξουσίας και αποφάσεων μεταβάλλεται σε εγγυητή της τάξης στα χέρια της εκάστοτε κυβέρνησης. Φυσικά το είδος της μεταπολίτευσης (μικρή σχετικά ανάπτυξη μαζικού κινήματος, και κύρια μικρή σε βάθος πολιτικοποίηση, πτώση της χούντας λόγω εθνικών) που επιτρέπουν στους φασίστες αξιωματικούς μια ασυλία και στο μηχανισμό τη συνέχιση της ύπαρξής του με σχετικά ανέπαφες τις εσωτερικές συνθήκες διαπαιδαγώγησης-εκμετάλλευσης-καταπίεσης της νεολαίας. (Αρκεί εδώ να θυμηθούμε το πραξικόπημα που σχεδιαζόταν επί ΠΑΣΟΚ και που ουσιαστικά αυτό το συγκάλυψε, ας θυμηθούμε ότι γύρω από τις μεγάλες πόλεις υπάρχουν χιλιάδες στρατιωτών-απομεινάρι του παλιότερου πολιτικού ρόλου του στρατού-ενώ βέβαια οι ανάγκες άμυνας βρίσκονται στα ανατολικά). Κανείς όμως δεν τολμάει να επικαλεστεί το χακί σαν παράγοντα διαμόρφωσης της δημοκρατίας, ρόλο που είχε ο στρατός από το 1910!

Β. Η **εξωτερική κατασταλτική λειτουργία του στρατού στην κοινωνία παύει** και αναλαμβάνεται κατά κύριο λόγο από τα παραστρατιωτικά τμήματα της αστυνομίας(ΜΑΤ μηχανοκίνητα, ΜΕΑ κλπ).

Φυσικά παραμένει αναλλοίωτη μέχρι πρόσφατα η εσωτερική κατασταλτική λειτουργία ως προς τους νέους και τις ανάγκες τους. Διατηρούνται επίσης οι λειτουργίες "έκτακτης ανάγκης" όπως ο απεργοσπαστισμός, που δεν έχει βέβαια βίαιη μορφή (το ιππικό που σφάζει τους απεργούς) αλλά διορθωτικό ρόλο. Ως προς τις λειτουργίες που δεν μπορεί αυτόνομα να επιτελέσει ο υπόλοιπος πολιτικός κρατικός μηχανισμός και το ιδιωτικό κεφάλαιο : δημιουργία δρόμων, έργων, κατάσβεση πυρκαγιών, απεργοσπαστικός μηχανισμός μέχρι τη φύλαξη των .. σταθμών πρόβλεψης σεισμών ΒΑΝ κλπ.

Γ. Μαζί με τον πολιτικό και κατασταλτικό ρόλο του στρατού παρασύρθηκε και ο **ιδεολογικός του ρόλος**. Οι "στρατιωτικές αρετές συγκινούν όλο και λιγότερους νέους ενώ το φασιστικό τρίπτυχο "πατρίς-θρησκεία-οικογένεια" μαζί με τον "εσωτερικό κίνδυνο" έχουν αντικατασταθεί από άλλα συνθήματα τα οποία παρήγαγαν πολιτικές δυνάμεις και όχι ο στρατός, που υποτάσσεται σ' αυτά.

Δ. Η **διάσταση του στρατού ως μηχανισμού κοινωνικοποίησης** των νέων περισσότερο βιώνεται αρνητικά παρά θετικά κι αυτό γιατί η απόσταση μεταξύ των συνθηκών διαβίωσης και των δικαιωμάτων "μέσα" στα στρατόπεδα σε σύγκριση με την κοινωνία "έξω" είναι τεράστια. Έτσι ο μηχανισμός βρίσκεται σε συνεχή απολογητική θέση σε σχέση με την κοινωνία για να την πείσει για την "αναγκαιότητα των θυσιών" και για την "πενιχρότητα των μέσων" του για καλυτέρευση των συνθηκών.

Ε. Ο **στρατός** ήταν και παραμένει μια **δημόσια υπηρεσία** που σκοπό έχει την άμυνα. Κρίνοντας τον λοιπόν ως δημόσια υπηρεσία αποκαλύπτεται όπως και για όλες τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες ότι βρίσκεται σε τρομερή κρίση λόγω της γραφειοκρατικής δομής του, των πεπαλαιωμένων συνηθειών, των σκανδάλων, της λογικής του "μέσου" που κυριαρχεί, των λαδωμάτων, της ανευθυνότητας.

Φυσικά έχει ένα τεράστιο προνόμιο, σε αντίθεση με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες, που τον βοηθάει να καλύπτει αυτή την κρίση : έχει την στρατιά των άμισθων υπαλλήλων-στρατιωτών που με τις υπηρεσίες τους προσπαθεί να καλύπτει τα σπασμένα.

Ζ. Έτσι φτάνουμε και στο τελικό, ολοκληρωτικό σημείο κρίσης που καθορίζει ό-
...λλη την άμυνα

«Αξιόμαχη άμυνα» και κίνημα στρατευμένων πολιτών

Είναι φανερό, με αποκορύφωμα τη δολοφονία του συνάδελφου Ζήση Καραγώγου στον Έβρο, ότι όλα τα παραπάνω στοιχεία οδηγούν και στην κρίση του στρατού σαν εγγυητή και οργανωτή της άμυνας. Όλοι οι Έλληνες και Ελληνίδες από τον πιο πολεμόχαρο στρατοκράτη ως την πιο ακραιφνή ειρηνίστρια εύχονται "να μην μας βρει το κακό" : ο πόλεμος, λες και είναι κάτι που εξαρτάται από μας μόνο και όχι και από τους Τούρκους στρατοκράτες και τις πολιτικο-οικονομικά άρχουσες τάξεις.

Έτσι παρ' όλη την κρίση εμείς εμμένουμε στην παλιά καλή δομή με ορισμένους εκσυγχρονισμούς που επέβαλε το ΠΑΣΟΚ :

1. Αμυντικός προσανατολισμός προς ανατολάς.
2. Σιωπηρή αποφασιστικοποίηση-κάθαρση ορισμένων αξιωματικών και δομών.
3. Αγορά νέων όπλων (χωρίς να πέφτει βάρος στον τομέα όπου υπερτερούμε από οποιονδήποτε επιτιθέμενο : στους ανθρώπους, το λαό και το ηθικό του, την αίσθηση της δίκαιης άμυνας.

Και ας εξηγηθούμε. Οι συνθήκες ζωής και εκπαίδευσης των στρατιωτών είναι σήμερα τόσο παράλογες σε σχέση με τη λογική της υπόλοιπης κοινωνίας, που οδηγούν τους πολίτες-στρατιώτες στην αδιαφορία ακόμη και για την άμυνα και την εκπαίδευσή τους.

Συγχρόνως η οργάνωση της άμυνας (του στρατού) με βάση πρότυπα από χώρες με τεράστιο πληθυσμό και επιθετικές δυνατότητες (Γαλλία, Αμερική) έρχεται σε αντίθεση με τη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα του λαού και της χώρας που ούτε τις οικονομικές δυνατότητες αλλά ούτε τις δημογραφικές έχει για μια τέτοιου τύπου οργάνωση.

Έτσι στο βαθμό που οι στρατιωτικοί μηχανισμοί Ελλάδας Τουρκίας δομούνται εσωτερικά με την ίδια πάνω κάτω λογική είναι φυσικό να επικρατήσει, σε περίπτωση σύγκρισης, ο πολυπληθέστερος σε αριθμό και αυτός που έχει υποτάξει την κοινωνία στις βλέψεις του, δηλαδή ο τούρκικος.

Το πρόβλημα του ελληνικού στρατού είναι ότι από τη μεταπολίτευση και μετά δεν

...τόλμησε ν...
...ου βάλει ουσιαστικά χέρι και ισ... ίσα η εκάστοτε κυβέρν... ση καλόπιανε τους αξιωματικούς για να τους έχει με το μέρος της.

Κι αυτό γιατί καμιά κυβέρνηση μπροστά στα εθνικά προβλήματα δεν πήρε την ευθύνη να βγάλει το φίδ... από την τρύπα, πράγμα που ... σήμαινε κινητοποίηση-εξοπλισμό όλου του λαού, άρα και α... πλωμα της δημοκρατίας-αυτοδιαχείρησης' αλλά άφηνε αυτόν τον άχαρο ρόλο στους αξιωματικούς και το στρατό.

Η ΝΕΑ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Όπως έχουμ... επαναλάβει σε παλιότερα τεύχη της Ρήξης, το εθνικό ζή... τημα για την άρχο... σα τάξη της Ελλάδας (οποιαδήποτε

φύση και μορφή κι αν έχει αυτή η τάξη) αποτελεί παράγοντα αποσταθεροποίησης της κυριαρχίας της, πράγμα που η ίδια το ξέρει πολύ καλά. Λόγω ακριβώς του μεγέθους και των δυνατοτήτων της χώρας, αλλά και εξαιτίας ιστορικών λόγων διαμόρφωσης των κρατών και της στρατηγικής ισορροπίας της περοχής.

Έτσι σήμερα που τα ζητήματα με την Τουρκία έχουν κλείσει τον "κύκλο της εισβολής"(74-86), βρισκόμαστε μπροστά στην αναγκαιότητα να ανοιχτεί ένας καινούργιος κύκλος στις σχέσεις, που περνάει έτσι κι αλλιώς από την υποταγή του ενός ή του άλλου στις προτάσεις του απέναντι : είτε η Ελλάδα θα δεχθεί τον "διάλογο" που προτείνει η Τουρκία, αναγκαζόμενη να δεχθεί τουρκική επέκταση και επικυριαρχία στην Κύπρο και το Αιγαίο, είτε η Τουρκία θα προσπαθήσει να τον επιβάλει με πόλεμο. Είτε θα υπάρξει μια τέτοια αποτελεσματική κινητοποίηση του ελληνικού λαού που θα υποχρεώσει τους Τούρκους στρατοκράτες να αποδεχτούν το ***status quo*** στο Αιγαίο και να σταματήσουν την επιθετικότητά τους στην Κύπρο.

Σήμερα λοιπόν παρά ποτέ είναι αναγκαία η παρέμβαση στα εθνικά ζητήματα και στο ζήτημα της άμυνας από τη μεριά του λαϊκού κινήματος και πρώτα απ'όλα από τους ίδιους τους στρατιώτες.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Το ζήτημα είναι τι μπορεί να προτείνει ένα κίνημα δικαιωμάτων των στρατιωτών. Αυτό για να μπορεί να είναι ρεαλιστικό και νικηφόρο σήμερα δεν μπορεί να αγνοήσει τις ανάγκες της άμυνας, αλλά ίσα-ίσα χρησιμοποιώντας την σαν βάση να επεκτείνει παραπέρα τα όποια δικαιώματα έχει κατακτήσει(υποτυπώδεις επιτροπές, ένστολη συμμετοχή σε ορισμένες εκδηλώσεις, σε εκλογές σωματείων, συλλόγων κλπ). Και εξηγούμαστε. Απέναντι στην ιεραρχικοποιημένη δομή της άμυνας που τελικά εξυπηρετεί τον γραφειοκρατικό μηχανισμό του στρατού και που στηρίζεται στην εκμετάλλευση των χιλιάδων άνεργων πεντακοσιόμισθων νέων έχουμε να προτείνουμε :

Άμυνα που θα στηρίζεται στις δυνατότητες, τις ανάγκες και τα δικαιώματα του λαού :

- 12 μήνες θητεία, γιατί τόσοι φτάνουν για την εκπαίδευση κα διατήρηση των μονάδων, οργανωμένων βέβαια με άλλον τρόπο.
- Μισθό 500 δραχμές την ημέρα, γιατί τόσο είναι το μίνιμουμ που χρειάζεται να καλυφθούν οι ανάγκες των στρατιωτών.
- Πλήρη εξίσωση των πολιτικών δικαιωμάτων των στρατιωτών με αυτά της υπόλοιπης κοινωνίας, γιατί όπως λέει και το σύνθημα του Γενικού Επιτελείου "ελεύθερον τε εύψυχον"' και εύψυχον είναι μόνο οι πολίτες που έχουν πλήρη συνείδηση του ρόλου και της ευθύνης τους και όχι βέβαια οι στρατιώτες-εκτελεστικά όργανα.
- Κατάργηση των πειθαρχικών ποινών και των στρατοδικείων και αντικατάστασή τους από πολιτικά δικαστήρια όπως γίνεται με όλους τους πολίτες.
- Θα πρέπει να επεκταθεί ο θεσμός της εθνοφυλακής, με συμμετοχή σ' αυτήν - περιοδικά όλων των πολιτών χωρίς εξαίρεση και με άμεσο έλεγχο από το λαό.

Όλα αυτά, βέβαια , δεν μπορούν παρά να συνδυαστούν με άλλη μορφή κοινωνικής οργάνωσης στις ευαίσθητες περιοχές (νησιά Αιγαίου, Κύπρος και Έβρος). Δηλαδή τέτοιων παραγωγικών , πολιτιστικών και συνθηκών ζωής που οι νέοι δεν θα φεύγουν από τις παραμεθόριες περιοχές αλλά ίσα-ίσα θα έχουν λόγους να μένουν, να ζουν, να εκπαιδεύονται στα όπλα και να υπερασπίζουν τις περιοχές ζωής τους.

Αυτό σε τελική ανάλυση σημαίνει κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη αυτών των περιοχών αλλά και ένταξη των νέων με τις αυτόνομες ανάγκες τους στις κοινωνικές διαδικασίες και όχι φυλάκισή τους για δύο χρόνια στη θητεία. Σημαίνει ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, δημιουργία συνεταιρισμών νέων, θεσμοθέτηση κινήτρων, δανείων επιχειρήσεων εναλλακτικής τεχνολογίας και εργασίας κλπ.

Ο βασικός τρόπος δηλαδή για να αυξηθεί κάθετα το αξιόμαχο του λαού είναι η άνοδος του ηθικού του, κι αυτό γίνεται ταυτίζοντας τις συνθήκες ζωής των ένοπλων, μ' αυτές των "απ' έξω", και γενικότερα κάνοντας την υπόθεση της άμυνας υπόθεση όλου του λαού, και όχι ενός κομματιού του μόνο, του πιο απροστάτευτου και καταπιεσμένου : των νέων.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ — ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ

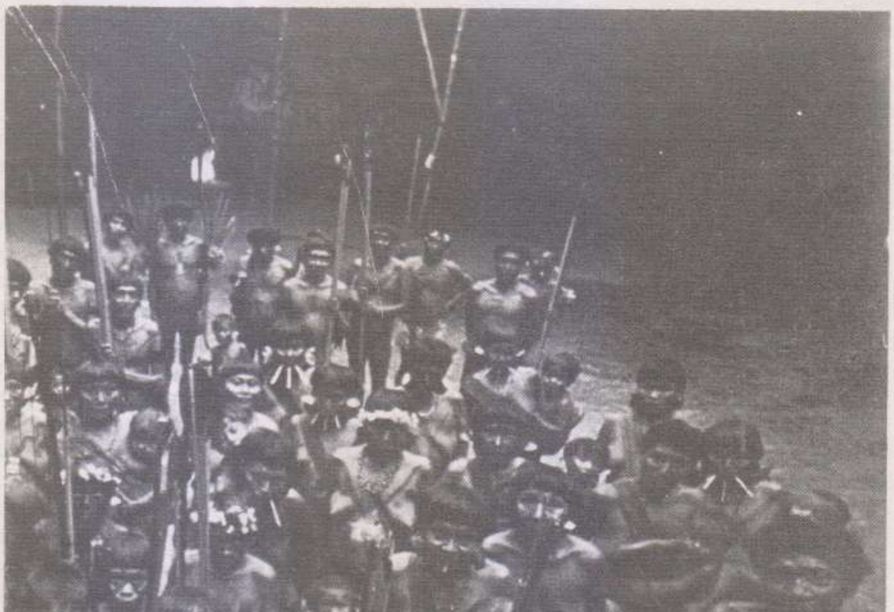
Σήμερα μετά πέντε χρόνια περίπου, είναι φανερά τ' αποτελέσματα που έφερε ο πρωτοπόρος ηρωϊκός αγώνας των επιτροπών στρατιωτών-ναυτών-σμηνιτών :

1. Πέσαν τα τείχη σιωπής και οι καταγγελίες των στρατιωτών αμέσως ερευνώνται,ενώ οι πιο σοβαρές έχουν επιπτώσεις στους υπαίτιους αξιωματικούς.
2. Δημιουργήθηκαν άτυπες επιτροπές ελέγχου συνθηκών.
3. Δόθηκε βάρος στα πολιτιστικά (τηλεόραση, βίντεο κλπ).
4. Σε επίπεδο επιχειρηματολογίας η ιεραρχία είναι σε μια σχετικά αμυντική και απολογητική στάση.

Όλα αυτά βέβαια εννοείται ότι διαφέρουν από μονάδα σε μονάδα , ενώ σε ορισμένες δεν ισχύουν.

Αν λοιπόν αυτό το πρώτο κίνημα μπορούμε να το ονομάσουμε κίνημα καταγγελιών - αποδοχής των αιτημάτων από την κοινωνία σήμερα το κίνημα των στρατιωτών πρέπει να έχει τη μορφή της άμεσης οργάνωσης σε επιτροπές και συνδικάτο των στρατευμένων (όπως στην ΕΟΚ) για τη διεκδίκηση των αυτόνομων αιτημάτων για μια ανθρώπινη ζωή, για μια εναλλακτική λαϊκή άμυνα, σε σύνδεση και συμπαράταξη με τους "απ' έξω", με όλο το λαό.

στρατευμένος πολίτης
Βαγγέλης Πατσός

οι ΔΙΕΘΝΙΣΤΕΣ

Όπως έχει παρατηρηθεί πάντα στην ιστορία, όταν μια άποψη αποδεικνύεται λαθεμένη από την ίδια την εξέλιξη της πραγματικότητας, οι φορείς της δεν αναγνωρίζουν πάντα τη λαθεμένη αντίληψη αλλά αντίθετα ένα κομμάτι από αυτούς την οδηγεί στην ακρότατη συνέπειά της. Αυτό συμβαίνει σήμερα με το θέμα της ελληνοτουρκικής διαμάχης, με το κυπριακό, το εθνικό ζήτημα γενικότερα. Ότι ακριβώς συνέβη το 40-41 με τις τροτσκιστικές "ντεφαιτιστικές" απόψεις. Εκείνη η άποψη που (ευτυχώς δεν έκφραζε το σύνολο των τροτσκιστών) θεωρούσε το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο σαν απλά ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την ιταλική επίθεση κατά της Ελλάδας σαν απλή "ενδοϊμπεριαλιστική διαμάχη" στη συνέχεια, απογυμνωμένη από υποστηρικτές, έφτασε να υποστηρίζει πως ο γερμανικός στρατός και οι γερμανοί φαντάροι είναι "αδέρφια" μας, αρνούμενη έτσι να συμμετάσχει στον εθνικό απελευθερωτικό αγώνα και να δοκιμάσει - να παλαίψει - για να πάρει έναν πιο ταξικό - επαναστατικό περιεχόμενο. Έτσι - τηρουμένων των αναλογιών - εκείνη η "διεθνιστική" άποψη που αρνούνταν τον επιθετικό ρόλο του τουρκικού κράτους στην Κύπρο και το Αιγαίο, μπροστά στην σημερινή - απρόκλητη - ανάπτυξη της τούρκικης επιθετικότητας στο Αιγαίο και στην Κύπρο όχι μόνο δεν ανακρούει πρύμνα, αλλά αντίθετα συνεχίζει "επιθετικά" δικαιολογώντας τα αδικαιολόγητα. Δείγματα γραφής αυτού του απειλούμενου "διεθνισμού", είναι ένα άρθρο στο Σχολιαστή του Φεβρουαρίου, με τον εύγλωττο τίτλο "Βοήθεια οι Έλληνες", του Τάκη Μαστραντώνη και ένα "Γράμμα από την Κύπρο", που δημοσιεύτηκε στη Μαμή τον ίδιο μήνα. Με φόντο βέβαια τη διεθνιστική πρωτοβουλία του Μίκη Θεοδωράκη και του ΚΚΕ για ελληνοτουρκική φιλία.

Και τα δύο αυτά έντυπα είναι γνωστά για τη "διεθνιστική" τους θέση απέναντι στα εθνικά ζητήματα, με ειδίκευση το πρώτο στον "εθνικισμό" της αριστεράς και το δεύτερο στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων! Όμως πια υπερβαίνουν και τον ίδιο τον εαυτό τους, μπροστά στην ίδια την εξέλιξη της πραγματικότητας.

ΒΟΗΘΕΙΑ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ο Τάκης Μαστραντώνης στο Σχολιαστή ανησυχεί έντονα για μια στροφή που διαπιστώνει στην αντιμετώπιση της τούρκικης επιθετικότητας και στρατιωτικής απειλής από την ελληνική κοινή γνώμη και ιδιαίτερα εκείνη της αριστεράς. Λέει λοιπόν πως σιγά - σιγά αρχίζει να εξαφανίζεται ο "αριστερός" εθνικισμός που την τούρκικη επιθετικότητα τη χρέωνε ακέραια στη ΣΙΑ, το ΝΑΤΟ, τους Αμερικάνους, και αναδεικνύεται ένας "νέος εθνικισμός", που θεωρεί υπεύθυνο για επιθετικότητα το ίδιο το τούρκικο κράτος! Να λοιπόν, το επικίνδυνο σημείο για τους διεθνιστές! Έπρεπε να περάσουν δώδεκα χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, με εποικισμό της Βόρειας Κύπρου, με δημιουργία τουρκοκυπριακού κράτους, αποστολή νέων τουρκικών στρατευμάτων, με αδιάκοπες και συνεχείς προκλήσεις και αμφισβητήσεις των Τούρκων στο Αιγαίο και τη Θράκη, για ν' αρχίσει να καταρρέει ο μύθος που έχει οικοδομήσει η "διεθνιστική αριστερά" της μεταπολίτευσης (που λαθροχειρώντας ο κύριος Μαστραντώνης τη χαρακτηρίζει "εθνικιστική" γιατί γι' αυτόν ίσως η σωστή "διεθνιστική" θέση θα ήταν να μη μιλάμε καν για εισβολή(!). "Οι Τούρκοι είναι αδέλφια μας" και αυτό όχι μόνο σαν λαός, όσο αδέλφια μας είναι και οι άλλοι λαοί, αλλά και το ίδιο το Τούρκικο κράτος. Υποκινητές δεν είναι άλλοι από τους Αμερικάνους ή στην πιο τραβηγμένη εκδοχή από τις υπερδυνάμεις. Το τούρκικο κράτος δεν είναι παρά ένα ενεργούμενο στα χέρια τους. Αυτή η ηλίθια και μυωπική τοποθέτηση είχε μια διπλή ρίζα:

Α. Την άρνηση κατανόησης των φαινομένων του αστικού (αλλά και "σοσιαλιστικού" άμα τύχει) εθνικισμού και σωβινισμού και επεκτατικότητας. Σύμφωνα με την μακραίωνη και κοντόθωρη παράδοση της ελληνικής αριστεράς για όλα ευθύνονται οι μεγάλες δυνάμεις - η CIA, η Ιντέλλιντζες κ.ο.κ. που βρίσκονται πάντα πίσω από κάθε επεκτατισμό, κίνηση, επίθεση. Έτσι για παράδειγμα ο επεκτατισμός του Ισραήλ χρεωνόταν πάντα στη CIA και τους Αμερικάνους. Όμως ο επεκτατισμός του Βιετνάμ, ο επεκτατισμός της Λιβύης στο Τσάντ, οι συγκρούσεις Ινδίας - Πακιστάν, Ιράκ - Ιράν, τα εγκλήματα της Συρίας στο Λίβανο, και τέλος ο τούρκικος επεκτατισμός; Φαίνεται πως η ελληνική αριστερά αδυνατεί να κατανοήσει ότι το εθνικιστικό και σωβινιστικό φαινόμενο είναι πρωτογενές και οι διεθνείς αναφορές και στηρίξεις απλά επιτρέπουν, υποβοηθούν, ενισχύουν ή αντίθετα αμβλύνουν την εκδήλωσή τους χωρίς όμως να τον δημιουργούν εκ του μηδενός. Αυτή η βαθειά ριζωμένη παράδοση, "για όλα φταίνε οι μεγάλοι", πρόσφερε το φόντο για την άρνηση αντιμετώπισης της τουρκικής επιθετικότητας μετά την εισβολή στην Κύπρο από την ελληνική αριστερά και βέβαια σιγοντάριζε την αντίστοιχη στάση των ελληνικών κυβερνήσεων.

Ο ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

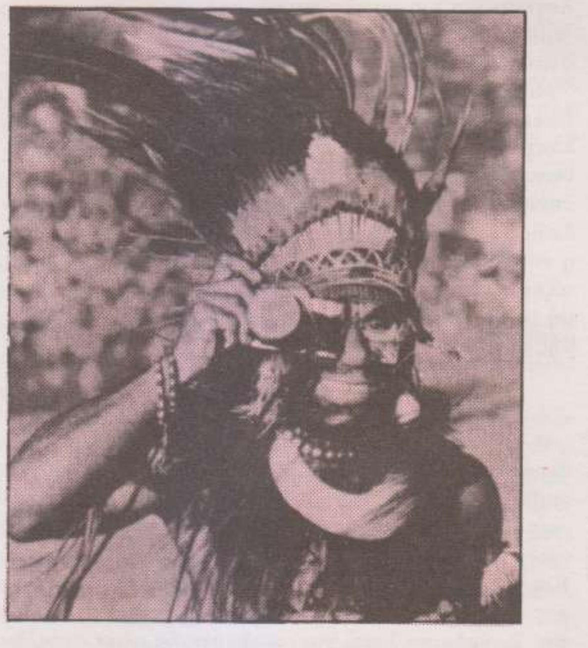
Β. Την ψευτοδιεθνιστική και ψοφοδεή στάση της ελληνικής αριστεράς που με το πρόσχημα της υποκίνησης των "τούρκων στρατοκρατών" από τις υπερδυνάμεις και ιδιαίτερα την "CIA - ΝΑΤΟ - προδοσία" αρνούνταν να αντιμετωπίσει κατάματα το εθνικό ζήτημα και την πραγματικότητα των εθνικών αντιπαραθέσεων. Αρχικά η αριστερά πιστή στην " διεθνιστική " παράδοση του ευρωπαϊκού εργατικού κινήματος, "κάτω τα σύνορα και οι πατρίδες" αρνιόταν πάντα ένα πρωταρχικό και στοιχειώδες γεγονός. Η κατάργηση των συνόρων και των πατρίδων προϋποθέτει πάντα μερικά "απλά γεγονότα", όπως την ανάπτυξη των ανταλλαγών και της επικοινωνίας ανάμεσα στους λαούς σε τέτοια έκτα-

σ η   κ α ι   β ά θ ο ς   ώ σ τ ε   ν α   ξ ε π ε ρ α σ τ ο ύ ν τ α   ε θ ν ι κ ά   κ ρ ά τ η   κ α ι   σ ύ ν ο ρ α   κ α ι δ ε ύ τ ε ρ ο   κ α ι   α π ο φ α σ ι σ τ ι κ ό   σ η μ ε ί ο   τ η ν ε ξ ά λ ε ι ψ η   κ ά θ ε   ε θ ν ι κ ή ς   κ α τ α π ί ε σ η ς κ α ι   δ ι ε κ δ ί κ η σ η ς   ε ν ό ς   έ θ ν ο υ ς   π ά ν ω σ τ ο   ά λ λ ο. Και είναι εδώ δίπλα μας το βάσκικο και ιρλανδέζικο κίνημα σαν ζωντανή απόδειξη αυτής της πραγματικότητας στην ίδια την καρδιά της "διεθνοποιημένης" Ευρώπης.

Ο ραγιαδισμός και η μεταφορά ξένων προτύπων,όντας πάντα εργολαβία της ελληνικής αριστεράς,για άλλη μια φορά κάνει το θαύμα του. Η παραδοσιακή Αριστερά,το ΚΚΕ και το ΑΚΕΛ,πιστοί στη γραμμή της Σοβιετίας ήδη από τη δεκαετία του 60, σαμπόταραν κάθε απόπειρα για να λυθεί το εθνικό ζήτημα της Κύπρου και βοήθησαν να φθάσει το Κυπριακό εκεί που έφτασε σήμερα, στα πρόθυρα του συνολικού εξανδραποδισμού των Κυπρίων, όλα αυτά γιατί η Σοβιετική Ένωση χρειαζόταν πάντα τη σφήνα της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης για να δυναμιτίζει την ενότητα του ΝΑΤΟ και ταυτόχρονα ήθελε να αποτρέψει την "Νατοποίηση" της Κύπρου, δηλαδή την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, που αποτελούσε το αίτημα του εθνικοαπελευθερωτικού Κυπριακού κινήματος.

Όσο για την υπόλοιπη αριστερά, την "μοντέρνα" μεταπολιτευτική αριστερά και ιδιαίτερα την άκρα αριστερά, κάνει μια όμοια άκαιρη και χωρίς νόημα μεταφορά. Μεταφέρει τις ευρωπαϊκές συνθήκες - της Δυτικής Ευρώπης - στην Ελλάδα, και μάλιστα όχι οποιασδήποτε Δυτικής Ευρώπης, δηλαδή όχι των Βάσκων και της Ιρλανδίας, αλλά την Ευρώπη που φωτίζει τις ψυχές των ελλήνων "διεθνιστών", την Ευρώπη της Αγγλίας, της Γαλλίας,της Γερμανίας, την Ρωσία του 17 κ.ο.κ.

Πράγματι σήμερα στις περισσότερες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες της Δύσης ο εθνικισμός έχει ξεπεραστεί, οι δυτικές ευρωπαϊκές χώρες βαδίζουν σταθερά σε υπερεθνικές ενότητες, αφού πρώτα απότυχαν να αποκτήσουν την κοσμοκρατορία ή την κυριαρχία πάνω στην Ευρώπη, απόπειρα που κράτησε σχεδόν 400 ή 500 χρόνια. Και σ' αυτή την δυτικοευρωπαϊκή πραγματικότητα μεταφέρουν οι ευρωπαιοθρεμένοι διεθνιστές μας στην Ελλάδα, η οποία ενώ αναπτύσσει οικονομικούς, πολιτιστικούς και πολιτικούς δεσμούς και μάλιστα προνομιακούς με την Δυτική Ευρώπη,ζει σε ένα περιβάλλον χωρών με τις οποίες διατηρεί υποτυπώδεις σχέσεις. Με την Αλβανία βρισκόμαστε ακόμα σε "εμπόλεμη κατάσταση" και το πρόβλημα της ελληνικής μειονότητας παραμένει, με την Γιουγκοσλαβία ανακύπτει διαρκώς το Μακεδονικό, όσο για την Τουρκία, βρισκόμαστε σχεδόν επί ποδός πολέμου. Αυτή είναι η βαλκανική και ανατολικο-μεσογειακή μας πραγματικότητα που θέλει να ξεχνάει ο ελληνικός τροτσκισμός και οι περισσότερες ομάδες του - ευτυχώς όχι όλες - όπως και εκείνο το κομμάτι που προέρχεται από τον "ευρωκομμουνισμό". Και πάντα βέβαια επιστρατεύεται η διεθνιστική στάση του Λένιν στη ...Ρωσία. Η σημερινή Ελλάδα των δέκα εκατομμυρίων, της κρίσης , συρρικνωμένη στα ιστορικά εθνικά της όρια, που απειλείται με ακρωτηριασμό στα νησιά συγκρίνεται με την φυλακή των λαών, την τσαρική ή και σοβιετική Ρωσία, που κατέχει το ένα έκτο της γης, που αποτελούσε και αποτελεί το μεγαλύτερο ιμπεριαλιστικό κράτος. Το "κάτω η ιμπεριαλιστική πατρίδα " του Λένιν μεταφέρεται εκτός τόπου και χρόνου. Και βέβαια ξεχνιόνται όλα τα

άλλα που έχει πεί ο Μάρξ, ο Ενγκελς, ο Λένιν κ.λ.π. για τους εθνικούς και εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες. Και πάνω απ' όλα βέβαια ξεχνιέται η φοβερή εμπειρία του 20ου αιώνα που έδειξε πως όπου υπάρχει εθνική καταπίεση και απειλή εκεί επιβιώνουν και κυριαρχούν οι πατρίδες.

Αυτή ήταν η δεύτερη και βασικότερη αιτία της στάσης της ελληνικής αριστεράς σε όλες τις εκφράσεις. Είτε απο μοσχοβίτικη δουλοπρέπεια είτε από υπόκλιση στην νέα "ευρωπαϊκή" υπόσταση. Βέβαια θα λέγαμε την μισή αλήθεια αν μεναμε μόνο εδώ. Αν δεν δείχναμε και τις ευθύνες και την πραγματικότητα του ίδιου του ελληνικού λαού, πάνω στην οποία πάτησαν αυτού του τύπου οι διεθνιστές προσπαθώντας να υποδαυλίσουν την απάθεια. Τον ευδαιμονισμό του χ ό μ ο   μ ε τ α π ο λ ι τ ε ύ τ ι κ ο υ ς που,αφού από την εθνική κρίση και την απώλεια της Κύπρου εισέπραξε την μεταπολίτευση και την ανάγκη συναίνεσης και ευρωπαϊκού δρόμου της άρχουσας τάξης,επαναπαύτηκε σ' αυτές τις κατακτήσεις και αρνείται να δει ένα βασικό και πρωταρχικό γεγονός. Ο   ε λ λ η ν ι κ ό ς   λ α ό ς   α ν τ ι μ ε τ ω π ί ζ ε ι   π ρ α γ μ α τ ι κ ή   ε ξ ω τ ε ρ ι κ ή   α π ε ι λ ή και αυτή δεν αποφεύγεται με ξόρκια αλλά αντιμετωπίζοντας κατάματα την πραγματικότητα. Οι ευθύνες αυτής της αριστεράς είναι τεράστιες, γιατί αυτή τελικά θα καταλήξει να ευνοήσει την στρατοκρατία και τις συντηρητικές λύσεις που δήθεν ξορκίζει. Γιατί είτε θα αναλάβει ο ίδιος ο λαός το ζήτημα της άμυνας, μεταβάλλοντάς το σε μοχλό νέων κατακτήσεων-γιατί μια λαϊκή άμυνα που στηρίζεται στον ένοπλο λαό αποτελεί βάση πολλαπλών κοινωνικών κατακτήσεων και αποτρέπει οποιαδήποτε στρατοκρατική ή σωβινιστική παρέκβαση - είτε,ακριβώς γιατί το ζήτημα είναι πραγματικό, θα ακολουθηθεί η λύση που προτείνει σήμερα το ΠΑΣΟΚ: παραμονή στο ΝΑΤΟ και φιλία με τους Αμερικάνους για να αποτρέψουν την τουρκική επιθετικότητα και ταυτόχρονα ενίσχυση της στρατοκρατικής δομής στο στρατό.

Σήμερα έχουμε οδηγηθεί κάπου εκεί. Η πλειοψηφία του ελληνικού λαού εθίζεται και έχει ήδη μισοαποδεχτεί τη λογική: μια και απειλούμαστε από τους Τούρκους καλύτερα να τα έχουμε καλά με τους Αμερικάνους για να προστατευτούμε.

Μια αριστερά που προτείνει απαγκίστρωση από τους Αμερικάνους και το ΝΑΤΟ χωρίς ανάπτυξη λαϊκής εναλλακτικής άμυνας, που σημαίνει και την ανάπτυξη νέων κοινωνικών δομών αλληλεγγύης και αυτοδιαχείρισης είναι συνυπαίτια με την κυβέρνηση και τη δεξιά για την πρόσδεση στο Αμερικανικό άρμα, ότι και να λέει, κι αυτό γιατί η τουρκική επιθετικότητα είναι πραγματική, και αντιμετωπίζεται είτε με προσφυγή στη συμμαχία και κλασσική δομή στρατού, είτε μια νέα στρατηγική κοινωνικής και λαϊκής άμυνας.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

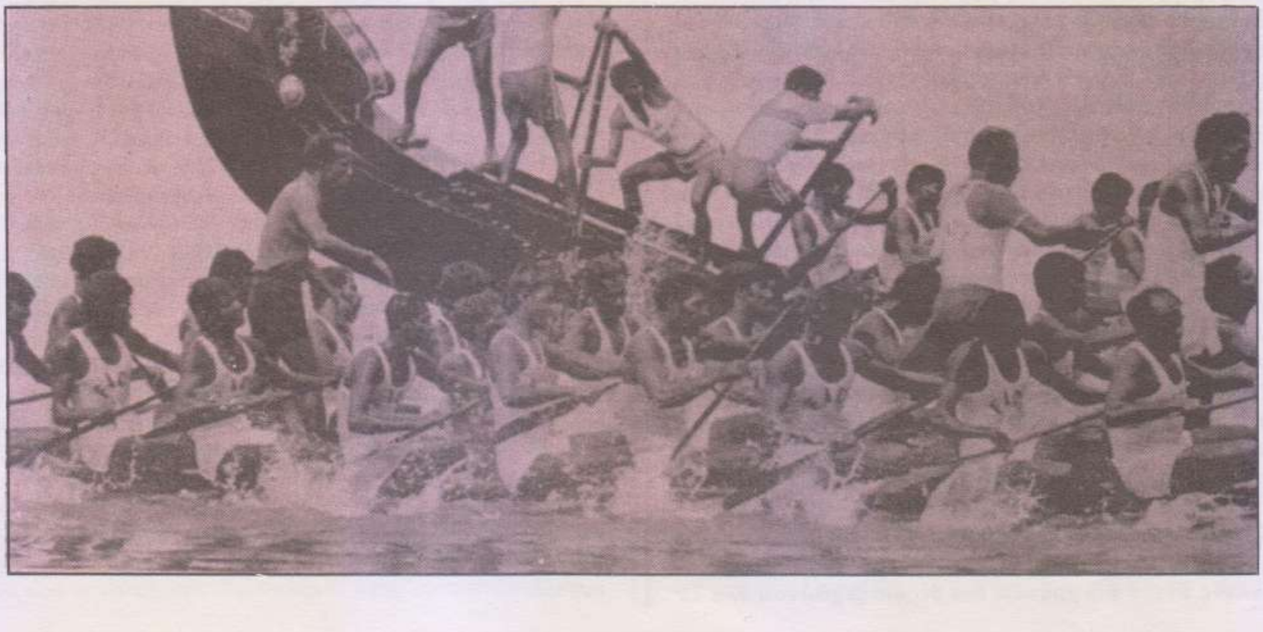
Η επιμονή της Τουρκικής επιθετικότητας σαν μιας σταθεράς της ελληνικής μεταπολιτευτικής πραγματικότητας επιβάλλει πολλαπλές αναθεωρήσεις στις πολιτικές δυνάμεις. Το παραμύθι της αμερικάνικης υποκίνησης σαν γενεσιουργού αιτίας της τούρκικης επιθετικότητας καταρρέει Και σ' αυτό βοήθησαν πολλοί παράγοντες. Η κλιμάκωση της επιθετικότητας στην Κύπρο, η ανάπτυξη του αγώνα του Κούρδικου λαού για ανεξαρτησία μέσα στην ίδια την Τουρκία,η επιμονή της αμφισβήτησης του καθεστώτος του Αιγαίου, η αναβίωση ενός επιθετικού και"αυτοκρατορικού" Οθωμανικού ισλαμισμού στη Τουρκία˙όλα αυτά τα στοιχεία όπως και η πληθυσμιακή και οικονομική επέκταση της Τουρκίας παράλληλα με την αναβάθμιση της στη διαθνή σκακιέρα μετά την απώλεια του Ιράν(παράδειγμα η πρόσφατη διεκδίκηση των πετρελαίων της Μοσσούλης σαν ζωτικού χώρου για τα τούρκικα συμφέροντα.) όλα αυτά δείχνουν πως δυστυχώς το ζήτημα είναι πραγματικό, πρωτογενές και δεν αντιμετωπίζεται με ξόρκια.

Ακριβώς αυτή η νέα πραγματικότητα, δηλαδή η σταδιακή μεταβολή της Τουρκίας σε περιφερειακή δύναμη - σταθμό - μέσα στο πλέγμα του παγκόσμιου συσχετισμού δυνάμεων, που σαν τέτοια έχει την εύνοια και των δύο υπερδυνάμεων, και κινδυνεύει να αποκτήσει και εκείνη της Ευρώπης,πιέζει για μια νέα στρατηγική και τακτική την Ελλάδα. Το ΠΑΣΟΚ έκανε την επιλογή του, πίσω από την ΝΑΤΟική "θωράκιση" και την Αμερικάνικη υπερδύναμη, να είμαστε καλά παιδιά για να "κρατήσουνε" του Τούρκους. Απέναντι σ' αυτή τη στρατηγική τι έχει να προτείνει ο κρετίνικος διεθνισμός της αριστεράς; Μα τι άλλο, το Μίκη Θεοδωράκη και την ελληνοτουρκική φιλία! Δηλαδή οδήγηση της τύφλωσης στο έσχατο σημείο της. Οι προκλήσεις και η πίεση της Τουρκίας θα συνεχίζονται και η Ελλάδα, το ελληνικό κράτος και πίσω του ο ελληνικός λαός, θα τρυπώνουν πίσω από την αμερικάνικη και νατοϊκή ομπρέλλα για να σωθούν.

Ετσι λοιπόν ο Τάκης Μαστραντώνης,μια και η πραγματικότητα γίνεται πιο διάφανη,αναλαμβάνει να προχωρήσει τα πράγματα πιο πέρα. Ο " αριστερός εθνικισμός" μας λέει πεθαίνει , (όπως είπαμε η άρνηση του εθνικού προβλήματος και το φόρτωμα όλων των δεινών στη *CIA* βαφτίζεται "αριστερός εθνικισμός"),και σήμερα περνάμε σε καθαρό "εθνικισμό". Ας δούμε λοιπόν μερικά δείγματα απ' αυτό τον τρομερό εθνικισμό που καταγγέλει ο Μαστραντώνης (χωρίς βέβαια να σημαίνει ότι δεν υπάρχει και πραγματικός εθνικισμός που βέβαια σιγοντάρει με την στάση του ο κ. Μαστραντώνης και όλη η αριστερή παρέα του).Διαβάζουμε λοιπόν:

" Σήμερα δεν έχουμε να κάνουμε με τον "αριστερό εθνικισμό"της μεταπολίτευσης, που διακήρυττε σαν εχθρό του τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, την καταπίεση του οποίου από κοινού μοιράζονταν οι λαοί της Ελλάδας και της Τουρκίας. Σήμερα "εχθροί είναι οι Τούρκοι", ανεξάρτητα απο την παρουσία ή όχι του αμερικάνικου παράγοντα.." (Σχολιαστής τεύχος 47 σελ. 6-7)

"Αυτή η αδιαφορία για το χαρακτήρα του τούρκικου καθεστώτος φτάνει μερικές φορές στα άκρα. Έτσι ο "καθηγητής" Μπουροδήμος που φιλοξενείται στην "Καθημερινή" (5 και 6/1/87) εκθέτει τον ανυπόκριτο θαυμασμό του για τα τουρκικά πανεπιστήμια σε αντίθεση με τα δικά μας". Δηλαδή και ο θαυμασμός για τη χούντα του Εβρέν

χρεώνεται στον ..ελληνικό εθνικισμό ! Τι πλούτος επιχειρημάτων!

Παρακάτω η βασική κριτική στον "εθνικισμό" :

"Για παράδειγμα ο Μ. Χαραλαμπίδης της "αριστερής αντιπολίτευσης" του ΠΑΣΟΚ δημοσίευσε στην "Ελευθεροτυπία" σε δύο συνέχειες (12 και 13 Ιανουαρίου) το άρθρο "Ελληνοτουρκική φιλία; Ναι, αλλά πώς;". Εκεί μεταξύ άλλων περισπούδαστων διαβάζουμε: "Η υπαρκτή τουρκική αριστερά οδηγείται σε αλλεπάλληλες ήττες, διασπάσεις γιατί ...εγκλωβίζεται, ενσωματώνεται με διάφορες μορφές στη λογική και τη στρατηγική του τουρκικού ρατσιστικού κράτους. Έτσι είναι η αμφισβητήσιμο αν ..μπορεί και θέλει να λειτουργήσει σαν δύναμη εγκατάλειψης ή αποτροπής του τουρκικού επακτατισμού. Αποτελούσε και αποτελεί αναγκαιότητα για το δικό μας λαό να αναδειχτεί, να υπάρξει στο εσωτερικό της τουρκικής κοινωνίας μια νέα πολιτική δύναμη, της οποίας το απελευθερωτικό σχέδιο θα συναντάται και θα συμπορεύεται με το δικό μας". Ο κ. Χαραλαμπίδης νομίζω ότι αποτελεί τα άκρον άωτον του ρατσισμού, καθώς θεωρεί τους Τούρκους ανάξιους να πάρουν στα χέρια τους την κοινωνία με το δικό τους όραμα ...".

Οποία λεπτότης. Τι φοβερός ρατσισμός από την πλευρά του Χαραλαμπίδη να θεωρεί πως η τουρκική αριστερά δεν έχει ξεφύγει από τα οθωμανικά αυτοκρατορικά σύνδρομα (βλέπε τη θέση της για το Κουρδικό, για την εισβολή στην Κύπρο κλπ) και επομένως το απελευθερωτικό σχέδιό της δεν συναντάται πουθενά με το δικό μας. Ακούς εκεί να παρεμβαίνουμε στα εσωτερικά "ξένων λαών"! Με τέτοια επιχειρήματα ο κ. Μαστραντώνης ανησυχεί για την έξαρση του "εθνικισμού" που παρατηρεί δυστυχώς και σε "τμήματα της αριστεράς πολύ ευρύτερα απ' αυτά που συμφωνούν με τις καθαυτό πολιτικές επιλογές του ΠΑΣΟΚ ...Άνθρωποι της πολιτικής και της διανόησης που σήμερα ακόμη επιζητούν την έξοδο της χώρας από το ΝΑΤΟ, φαίνεται να λυγίζουν στον άνεμο του εθνικισμού (sic) που σαρώνει την αριστερά".

Ευτυχώς όμως που μπροστά σ' αυτό τον άνεμο υπάρχει και το ΚΚΕ και ο Μίκης Θεοδωράκης : "Όσο όμως η πρωτοβουλία της Επιτροπής φαίνεται να είναι μια σοβαρή ρήξη με τον εθνικισμό που κυριαρχεί, άλλο τόσο το ΚΚΕ αποφεύγει να αναλάβει άμεσα το βάρος της πολιτικής ευθύνης ...διαλέγει το Θεοδωράκη για να βγάλει το φίδι από την τρύπα".

"Χωρίς αμφιβολία η υπόθεση της Επιτροπής Ελληνοτουρκικής Φιλίας, ήταν για το ΚΚΕ ένα πείραμα. Ένα πείραμα όμως που ήταν αρκετό για να ξεσηκώσει τη θύελλα επικρίσεων από τους σωτήρες του έθνους..." Ευτυχώς που υπάρχει και ο κ. Μαστραντώνης για να υπερασπιστεί το πείραμα και οι Κύπριοι επιστολογράφοι της "Μαμής" για να το βαθύνουν.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ... ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Πράγματι σε κείμενο που έστειλε η ομάδα(;) Εργατική Δημοκρατία στη Μαμή, διαβάζουμε τα εξής αξιοσημείωτα (Μαμή, τεύχος 13, σελ. 62-63).

"Με την ευκαιρία, υπάρχει ακόμα σε διάφορους, τουλάχιστον εδώ στην Κύπρο, η τάση να αποφεύγουν το καθήκον της υποστήριξης του δικαιώματος των Τουρκοκυπρίων να έχουν το δικό τους κράτος, μεταθέτοντας το πρόβλημα στη σοσιαλιστική επανάσταση η οποία "θα ενώσει ξανά την Κύπρο". Δεν είναι όμως δουλειά μας να προεξοφλούμε κάτι τέτοιο. Ποιός είπε ότι οι Τουρκοκύπριοι εργάτες θα προτιμήσουν τη διοικητική ενότητα με τους Ελληνοκύπριους και όχι με τους Τούρκους εργάτες ...Εκείνο που σήμερα έχει σημασία για τους Έλληνες επαναστάτες είναι η καθαρή υποστήριξη του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης των Τουρκοκύπριων και η πάλη ενάντια στην επιθετική πολιτική των "δικών μας αστών".

Δυστυχώς δεν έχουμε το χώρο να παραθέσουμε αυτούσιο αυτό το παραλήρημα που αναγορεύει σε επιθετιστές τους Έλληνες της Κύπρου, δεν βγάζει τσιμουδιά για την κατοχή και θεωρεί τη Βόρεια Κύπρο τουρκική, μια και καταλήφθηκε. Παρ' όλη την επιθυμία για βαρείς χαρακτηρισμούς θα τους αποφύγουμε. Βέβαια για το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των Ελλήνων δεν λένε τίποτα οι λεβέντες αυτοί. Η υπεράσπιση μιας μειονότητας του 18% ενός κάποτε ενιαίου νησιού φτάνει στη δικαιολόγηση της εισβολής, της κατοχής, της διχοτόμησης και της προσάρτησης της στην Τουρκία. Και πράγματι αυτή η παραληρηματική θέση είναι η κατάληξη του διεθνισμού της αριστεράς και της άκρας αριστεράς. Πολύ ρεαλιστικά οι συντάκτες του κειμένου μας λένε : εφόσον το ΑΚΕΛ, το ΚΚΕ και οι Έλληνες επαναστάτες μιλάν διαρκώς για δικαίωμα των Τουρκοκύπριων, τουρκοκυπριακή φιλία κλπ. είναι καιρός να αναγνωρίσουμε τα τετελεσμένα, και οι Τουρκοκύπριοι, δηλαδή ο τουρκικός στρατός, να προσαρτήσει την Κύπρο - για την ώρα τη βόρεια - στην Τουρκία, για την υπόλοιπη βλέπουμε αργότερα.

Εκεί βρίσκεται το λογικό όριο και η κατάληξη ενός "διεθνισμού" που νοιώθει να απειλείται σήμερα από την βαθμιαία και διευρυνόμενη κατανόηση της πραγματικότητας του εθνικού ζητήματος και την απειλή που αποτελεί ο τούρκικος επεκτατισμός.

Σε Ελλάδα και Κύπρο ο "διεθνισμός",αφού άφησε πίσω του κυριολεκτικά συντρίμια,υποχωρεί. Γι' αυτό και οι διεθνιστές φτάνουν στα "χαρακώματα". Οι Κύπριοι διεθνιστές στην παραχώρηση της Κύπρου στην Τουρκία και οι Έλληνες στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών του ΚΚΕ, του Μίκη Θεοδωράκη και άλλων οπαδών του προλεταριακού διεθνισμού. Η "συμπαράταξη της αριστεράς" σε όλο της το μεγαλείο.

ΜΙΑ ...ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ

Τον τελευταίο καιρό στο πολύμορφο διεθνιστικό μέτωπο της άκρας αριστεράς, των αντιεξουσιαστών, έχει προστεθεί μια ακόμη πτέρυγα ...οικολογική.Πολλοί φίλοι οικολόγοι,έχοντας σαν πρότυπο τους Γερμανούς Πράσινους και μάλιστα μια πτέρυγά τους, μιλάν για αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής με τη μορφή της κοινωνικής άμυνας. Πράγματι οι Γερμανοί Πράσινοι προτείνουν στη Γερμανία, πως σε περίπτωση ξένης εισβολής ο λαός θα πρέπει να αντισταθεί με τη λεγόμενη κοινωνική άμυνα, ανυπακοή, άρνηση συνεργασίας κλπ. Ορισμένοι λοιπόν θέλουν και στην Ελλάδα να μεταφέρουν ένα τέτοιο μοντέλο. Όμως πρόκειται για πράγματα εντελώς ανόμοια, τόσο στη φύση της απειλής που αντιμετωπίζει η Γερμανία, όσο και στα μεγέθη. Πράγματι στη Γερμανία σήμερα όταν μιλάν για εισβολή εννοούν μία και μόνη, από το Σύμφωνο της Βαρσοβίας στα πλαίσια μιας γενικευμένης σύρραξης , της οποίας το αντικείμενο δεν είναι κάποιες περιοχές - ούτε υπάρχουν αντίστοιχες διεκδικήσεις - αλλά ο έλεγχος όλης της Ευρώπης. Σε ένα τέτοιο πόλεμο,λένε οι Γερμανοί Πράσινοι, είτε θα φτάσουμε στο πυρηνικό ολοκαύτωμα - που το απορρίπτουν - είτε θα ακολουθήσουμε τη στρατηγική της κοινωνικής άμυνας, που μόνη αυτή μπορεί να κάνει την μόνιμη κατοχή αδύνατη.

Στην Ελλάδα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Πρόκειται για ορισμένα - κύρια - αραιοκατοικημένα ελληνικά νησιά, για τους 450.000 Ελληνοκύπριους, σε περιοχές απομονωμένες γεωγραφικά - νησιά - και που η "λύση" ενός κατακτητή - και μάλιστα του συγκεκριμένου - θα στρέφεται κύρια στον εξανδραποδισμό και την εκδίωξη - όπως έγινε με τους Αρμένιους, τους 200.000 Ελληνο-κύπριους της Βόρειας Κύπρου, τους Έλληνες της Κων/πολης κλπ.

Είτε λοιπόν θα υπάρξει παλλαϊκή άμυνα και καθολική αντίσταση, σε πιθανή εισβολή, είτε πολύ σύντομα, μετά από κατοχή σ' αυτές τις περιοχές, και μάλιστα ανάμεσα σε χώρες με τέτοια πληθυσμιακή διαφορά,θα έχει αλλοιωθεί η σύνθεση των πληθυσμών και τα πράγματα θα πάρουν το δρόμο τους. Τα άλλα είναι όπως πάντα μεταφορά ξένων μοντέλων και εμπειριών.

Δυστυχώς η απειλή είναι απτή και υπαρκτή μπροστά μας, δεν αποφεύγεται με στρουθοκαμηλισμούς. Και είτε την αναλαμβάνουμε με μια άλλη λογική είτε την αφήνουμε να τη διαχειρίζονται αυτοί που τη διαχειρίζονται τόσο άσχημα μέχρι σήμερα, και με το ΝΑΤΟ και με τις βάσεις και με τους Αμερικάνους. **Αν κανείς δεν είναι άξιος να έχει την ελευθερία και την αυτονομία του, την παραδίνει σε άλλους, όσες "γκρίνιες" και αν κάνει.** Τα υπόλοιπα περί διεθνισμού, εθνικισμού κλπ είναι δικαιολογίες για την απραξία, την ατολμία και την τύφλωση της μεταπολίτευσης. Είτε λοιπόν θα γίνουμε αμερικάνικο προτεκτοράτο για να μη γίνουμε τούρκικο - γιατί μακροπρόθεσμα εκεί είναι το πρόβλημα - είτε θα ακολουθήσουμε μια αυτόνομη πορεία.

Ευτυχώς που σήμερα κάτω από την πίεση της πραγματικέτητας ξανανοίγει η συζήτηση, έστω και αργά.

Γιώργος Καραμπελιάς

ειδησουλες επι του πιεστηριου

Ένας χρόνος συμπληρώθηκε ήδη από τη μεγάλη πυρκαγιά των δεξαμενών της *Jet Oil*, που απείλησε με βιβλική καταστροφή τη Θεσσαλονίκη και εν μέρει - μολυσμένα τρόφιμα, καταστροφές καλλιεργειών κλπ - το πέτυχε. Ένα χρόνο μετά λοιπόν και χωρίς να έχει αλλάξει ούτε κεραία από τις συνθήκες λειτουργίας της βιομηχανικής ζώνης και των εμφανώς υποβαθμισμένων συνθηκών ζωής των κατοίκων των δήμων της δυτικής Θεσσαλονίκης, έρχεται το κράτος να μας θυμίσει πως βρισκόμαστε λιγάκι και στη Σοβιετία! Όπως ακριβώς το Τσερνομπίλ του Μεγάλου Αδελφού, έτσι και οι εγκαταστάσεις της *Mamid-Oil* παίρνουν την άδεια για την επαναλειτουργία των τριών δεξαμενών και υπολοίπονται κάποιες υπογραφές για να πετύχουν το σκοπό τους.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, το κύκλωμα του πετρελαίου, με προεξάρχοντα τον μεγαλοπαράγοντα της πολιτικής ζωής του τόπου, γνωστού και ως "Ντον Μπαρντίνο", επιβάλλει το νόμο της "ομερτά", το νόμο της σιωπής, σ' όλο τον αθηναϊκό και θεσσαλονικιό τύπο, όπως τουλάχιστον μαθαίνουμε από το ΑΝΤΙ(τ. 340, 27/2). Έτσι ολοσέλιδα αφιερώματα που θα έμπαιναν στις εφημερίδες κλειδώνονται στα συρτάρια των αρχισυντακτών, μέχρι και δημοσιογράφος της ΕΡΤ-1 Θεσσαλονίκης που είχε ετοιμάσει ανάλογη εκπομπή στο ραδιόφωνο παραιτείται σε ένδειξη διαμαρτυρίας. Ακόμη και η ΑΥΓΗ της Κυριακής 1/3 που καταγγέλλει την συμπαιγνία, το κάνει αρκετά υποβαθμισμένα , στις εσωτερικές της σελίδες.

Ο τύπος φοβούμενος λοιπόν την εκδίκηση της "ελληνικής πετρελαϊκής μαφίας" το της "ελληνικής πετρελαϊκής μαφίας" το βουλώνει. Εμείς όμως ; Οι ίδιοι οι κάτοικοι; Θα ανεχτούμε τον κίνδυνο μιας καινούργιας και ίσως ακόμη μεγαλύτερης καταστροφής; Ήδη κάποιες ενέργειες όπως πικετοφορία στους δρόμους της πόλης και μια εκδήλωση με αφορμή την επέτειο έγιναν από την Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης.

Και ο ίδιος ο νομάρχης αρνείται να υπογράψει την άδεια επαναλειτουργίας των δεξαμενών γιατί δεν του έχει υποβληθεί περιβαλλοντική μελέτη σκοπιμότητας. Τα συμφέροντα όμως του κυκλώματος πετρελαίου που διακυβεύονται είναι χοντρά και τα κέρδη σε συνάλλαγμα! Αν μάλιστα συνδυαστεί αυτή η απόφαση με τις προθέσεις για εγκατάσταση πετροχημικού εργοστάσιου στη Θεσσαλονίκη τότε τα πράγματα για τους κατοίκους της πόλης δεν είναι και τόσο ρόδινα. Απέναντι στη συντονισμένη επίθεση του βιομηχανισμού δεν μένει παρά ο δρόμος ενός μακροπρόθεσμου αγώνα που όχι μόνο είναι δυνατόν να αποτρέψει την εγκατάσταση νέων μονάδων, αλλά παρά πέρα να πετύχει την απομάκρυνση των οχλουσών βιομηχανιών που επιβαρύνουν τόσο το δυτικό τμήμα όσο και το σύνολο της πόλης αλλά και από την άλλη να βάλει τα θεμέλια για μια ριζική κριτική του σύγχρονου βιομηχανιστικού μοντέλου. Ως τότε δεν μπορούμε παρά να ....στηρίζουμε το νομάρχη στην απόφασή του(;) να μην υπογράψει.

Σ.Κ

Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΡΧΙΣΕ;

Στις 17 Νοέμβρη του 1986 ξεκίνησε στη Γαλλία ένα τεράστιο απεργιακό κίνημα των φοιτητών και μαθητών,που "εγκαινίασε" μια περίοδο αντίστοιχης κινητικότητας στην Ισπανία, την Ιταλία, το Βέλγιο επηρεάζοντας μέχρι και την μακρινή Κίνα. Εκατοντάδες χιλιάδες νέοι ξεχύνονταν στους δρόμους θυμίζοντας και πάλι τις "ένδοξες μέρες" του 1968.

Ένα φάντασμα άρχισε και πάλι να στοιχειώνει την Ευρώπη, το φάντασμα των νέων. Τους είχαν πει συντηρητικούς, συμβιβασμένους, ότι ενδιαφέρονταν μόνο για την προσωπική τους επιτυχία και τίποτε άλλο. Και να που ξαφνικά ανακάλυπταν και πάλι τη μαγεία του συλλογικού, τη δράση, την αλληλεγγύη. Κι όπως πάντα στη Γαλλία, την στιγμή που όλα έμοιαζαν νεκρά, εκεί ακριβώς άρχισαν όλα.

Άρκεσε μια σπίθα για να βάλει "φωτιά στην πεδιάδα", και η σπίθα ήταν ο νόμος Ντεβακέ που διαχώριζε τα πανεπιστήμια, ενέτεινε την επιλογή, ενίσχυε την αμερικανοποίηση της εκπαίδευσης.

Στην ρατσιστική Γαλλία όπου ο Λεπέν, οι νέοι φιλόσοφοι και η νέα Δεξιά έμοιαζαν να κυριαρχούν, στη Γαλλία που είχε σαν ήρωά της τον "δυναμικό επιχειρηματία" Μπερνάν Ταπί, όλα μοιάζουν να ανατρέπονται. Το κέντρο της αντίδρασης και της νέας δεξιάς στην Ευρώπη ξαναβρίσκει τη θέση του στον αστερισμό της αμφισβήτησης. Όμως όπως πάντα δεν ήταν όλα τόσο ξαφνικά και τόσο ουρανοκατέβατα όσο φαίνεται. Πίσω από την αμερικανοποίηση, την επίθεση της δεξιάς, πίσω από τους βάρδους του τέλους των οραμάτων υπήρχε η πραγματική κίνηση, όπως έλεγε και το σύνθημα του Μάη "κάτω από το λιθόστρωτο, η παραλία".

ΜΕΤΑ ΤΟ '68

Η ιδιαιτερότητα του γαλλικού Μάη σε σχέση με το αντίστοιχο κίνημα στη Γερμανία ήταν πως αποτέλεσε μια τεράστια έκρηξη που όμως ήταν ταυτόχρονα πολύ πιο εφήμερη. Ο γαλλικός Μάης ήταν περισσότερο πολιτικό και ιδεολογικό φαινόμενο, σε σύγκριση με τον "γερμανικό" που ήταν περισσότερο κοινωνικός, παρά πολιτικός. Ο γαλλικός Μάης δεν διήρκεσε περισσότερο από 4 χρόνια, μέχρι το 1973 και το θάνατο του Οβερνέ στη Ρενώ, την αυτοδιάλυση της Προλεταριακής Αριστεράς και την ...ίδρυση της Λιμπερασιόν. Αντίθετα στη Γερμανία το αντίστοιχο κίνημα, με τομές, διαλείψεις, αλλά και συνέχεια,εξακολουθεί σχεδόν 20 χρόνια μετά, σε μια αδιάσπαστη ενότητα. Οι λόγοι γι'αυτό θα πρέπει να αναζητηθούν σε δυο πράγματα, τόσο στην διαφορετική πολιτική κατάσταση της Γαλλίας, όσο και στην ίδια την φύση του κινήματος. Στη Γαλλία, τη χώρα με το πανίσχυρο κομμουνιστικό κόμμα, που ακόμα στις αρχές του '70 ξεπερνούσε το 20% των ψήφων και ένα σοσιαλιστικό κόμμα που ανανεωνόταν μετά το '73 και πρόβαλε με τον Μιτεράν σαν διεκδικητής της εξουσίας, το πολιτικό πλαίσιο έκανε -με την κινητικότητά του- πολύ πιο δύσκολη την ενίσχυση και την διαμόρφωση ενός άλλου πολιτικού πόλου που θα συνέχιζε το κίνημα. Αντίθετα στην Γερμανία το παγιωμένο πολιτικό πλαίσιο ανάμεσα στην Σοσιαλ-δημοκρατία και την Χριστιανοδημοκρατία πρόσφερε τελικά πολύ περισσότερες δυνατότητες για την δαμόρφωση ενός αυτόνομου πολιτικού πόλου. Επί πλέον στη Γαλλία το κίνημα έχοντας να επιλέξει ανάμεσα στον αυθορμητισμό της Προλεταριακής Αριστεράς και τις αυτοκαταστροφικές της τάσεις και το δογματισμό των τροτσκιστικών οργανώσεων δεν έβρισκε καμία πολιτική διέξοδο. Πάντως το σημαντικότερο αίτιο θα πρέπει να αναζητηθεί στο ίδιο το βάθος και την ισχύ του κινήματος. Το γερμανικό κίνημα ήταν από την αρχή του ένα κίνημα έντονα εναλλακτικό. Ήδη το καλοκαίρι του '68 στο Βερολίνο ιδρύεται το πρώτο "αντι-πανεπιστήμιο", το κριτικό πανεπιστήμιο, χιλιάδες γερμανοί αγωνιστές ζουν σε κοινόβια, ιδρύουν παιδικούς σταθμούς, καταλαμβάνουν σπίτια, χτίζουν ένα τεράστιο εναλλακτικό δίκτυο στεκιών, κέντρων, εφημερίδων, περιοδικών, οικοδομούν δηλαδή πάνω στη στέρεη βάση της ίδιας της ύπαρξης των ανθρώπων. Το γερμανικό κίνημα που ποτέ δεν πέρασε όπως το γαλλικό από την αυταπάτη της πλειοψηφικότητας υπήρξε πάντα ένα κίνημα πολύ βαθύτερο και ισχυρότερο κοινωνικά. Στη Γαλλία του 1968 ο Αλαίν Ζεσμάρ και ο Σερζ Ζυλύ, παλιοί σύντροφοι του Κον Μπεντίτ στην "Κίνηση της 22ας Μάρτη", ηγέτες του '68, και τότε μαοϊκοί δημοσιεύουν ένα βιβλίο με τον πομπώδη τίτλο "προς τον εμφύλιο πόλεμο", "που σαν νέες Πυθίες προέβλεπαν πως σε 2-3 χρόνια θάχε αρχίσει ο εμφύλιος πόλεμος στη Γαλλία! Σε τόσο χρόνο αποτιμούσαν την υπομονή τους αυτοί οι "προλεταριακοί επαναστάτες". Επειδή μετά από 2-3 χρόνια δεν ήρθε ο εμφύλιος πόλεμος, οι μαοϊκοί επαναστάτες της Προλεταριακής

Αριστεράς φροντισαν να εξαργυρώσουν τα παράσημα που κέρδισαν στο Μάη με κάτι πιο απτό. Και αυτό ίσχυε για αρκετούς από τους παλιούς ηγέτες του Μάη -άλλοι μεταβλήθηκαν σε νέους φιλόσοφους, πολλοί πέρασαν στο σοσιαλιστικό κόμμα κλπ κλπ. Οι εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια άνθρωποι που αναζητούσαν μια άλλη πολιτική διέξοδο, που ήθελαν μια άλλη ζωή, ρουφήχτηκαν σιγά-σιγά στα κόμματα, την επιβίωση, την απογοήτευση. Και εδώ έλειπε το έντονο στοιχείο της επανάστασης στην καθημερινότητα που χαρακτήριζε την γερμανική κατάσταση. Τέλος, αλλά όχι ελάχιστο, η ήττα και η υποχώρηση των μεγάλων επαναστατικών αποπειρών σε όλο τον κόσμο ήρθε να ολοκληρώσει την υποχώρηση. Η Κίνα και η Πολιτιστική επανάσταση, το Βιετνάμ και ο Χο Τσι Μινχ, η Κούβα κλπ. κλπ. Ξαφνικά μέσα σε συνθήκες παγκόσμιας ανόδου της μπρεζνιεφικής επιθετικότητας,οι γάλλοι διανοούμενοι της άκρας αριστεράς ανακαλύπτουν τις αρετές της ελεύθερης επιχείρησης του πνεύματος του ανταγωνισμού,και θεωρούν τον κόσμο τους σαν τον καλύτερο δυνατό κόσμο. Ο κλόουν και πολύς διανοούμενος Φιλίπ Σολλέρς και όλη η παρέα των σημειολόγων *"de mon cul"* του περιβόητου όσο και ακατανόητου tel quel πέρασαν από έναν άκρατο ηλίθιο και επιφανειακό μαοϊσμό στο άλλο άκρο, σχεδόν στα χειροκροτήματα για το Ρήγκαν. Η "προδοσία των διανοουμένων" πήρε στη Γαλλία τεράστιες διαστάσεις. Μέσα σε λίγα χρόνια έφτασε η Γαλλία να γίνει το μεγαλύτερο ιδεολογικό κέντρο του νεο-φιλελευθερισμού στην Ευρώπη, γεγονός που δεν άργησε να εκφραστεί και στο πολιτικό επίπεδο. Μετά την άνοδο των σοσιαλιστών αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση. Το ΚΚΓ αρχίζει να κατρακυλάει και πέφτει, από την μια εκλογή στην άλλη, κάτω από το 10%. Ο Λεπέν γίνεται το πολιτικό μετέωρο της Γαλλίας, της δεκαετίας του '80 και η νεο-φιλελεύθερη Δεξιά ενισχύεται αδιάκοπα. Το ίδιο το σοσιαλιστικό κόμμα προσπαθεί να προλάβει την άνοδο της δεξιάς με την εφαρμογή της πολιτικής του. Η κυβέρνηση Φαμπιύς συναγωνίζεται τον Ροκάρ στα ανοίγματα προς τη δεξιά. Και βέβαια το αναπόφευκτο τέλος, η δεξιά στην εξουσία.

Όμως αν όλη αυτή η περίοδος υπήρξε μια ξέφρενη περίοδος θριάμβου των νεοφιλελευθέρων και ρατσιστικών ιδεών, που είχαν σαν κέντρο τους τα περιβόητα κλαμπ "De l'Horloge" και το "Grece" που σε επιστημονικό επίπεδο αποδεικνύουν την υπεροχή της λευκής φυλής (ο πιο γνωστός τους εκπρόσωπος ο Powels έγινε καταγέλαστος κατά τη διάρκεια του κινήματος Νοέμβρη-Δεκέμβρη,γιατί γράφοντας ένα λυσσαλέο άρθρο στη Φιγκαρό μίλησε για πνευματικό AIDS που έχει προσβάλει όσους υποστηρίζουν το κίνημα. Στο επίπεδο της νεολαίας για μερικά χρόνια κάτω από την πίεση της ανεργίας που ανεβαίνει κατακόρυφα και την λογική του ανταγωνισμού,για ένα διάστημα μοιάζει να κυριαρχεί το πνεύμα "Ταπί".Ανταγωνισμός, κυριλέ ντύσιμο, ατομικισμός, λατρεία της επιτυχίας. Μέσα σ'αυτό το κλίμα μόνο λίγοι νέοι εξακολουθούν να συμμετέχουν στις τροτσκιστικές οργανώσεις, μερικοί στους οικολόγους και πέρα απ' αυτά κομπιούτερς και τίποτα άλλο.

ΤΟ SOS-RACISME ΚΑΙ Η ΡΟΚ

Όμως ενώ οι καλοφαγωμένοι "mediamen" διακηρύσσουν παντού το τέλος της αμφισβήτησης και μιλάνε για την "Bof Generation", μέσα στη νεολαία αρχίζουν από το '83-'84 να αναπτύσσονται νέα ρεύματα που σήμερα για πρώτη φορά βγαίνουν στο φως της μέρας, ρεύματα αλληλεγγύης, συλλογικότητας, άρνησης του ανταγωνισμού. Αυτά τα ρεύματα αποκρυσταλλώνονται γύρω από δυο κύρια φαινόμενα, το φαινόμενο του ρατσισμού και την πολιτιστική και μουσική έκφραση των νέων. Το Δεκέμβρη του 1983 σαν απάντηση στην άνοδο του ρατσισμού και του Λεπέν οργανώνεται μια πορεία νεαρών απογόνων μεταναστών, βασικά αραβικής προέλευσης, που έχουν όμως γαλλική εθνικότητα μια και έχουν γεννηθεί στη Γαλλία. Αυτή η πορεία που αρχίζει από μια συνοικία μεταναστών στη Λυόν καταλήγει θριαμβευτικά ένα μήνα αργότερα σε μια πορεία 100.000 ατόμων στο Παρίσι, που γίνεται δεκτή και από τον πρόεδρο της δημοκρατίας. Ήταν η πρώτη μεγάλη απάντηση στις δέκα ρατσιστικές δολοφονίες του καλοκαιριού του '83. Ορισμένοι με κέντρο τον έγχρωμο Χάρλεμ-Ντεζίρ ρίχνουν την ιδέα μιας πλατιάς κίνησης που δεν θα βάζει στενούς πολιτικούς στόχους αλλά θα στοχεύει στην υπεράσπιση των θυμάτων του ρατσισμού. Είναι το SOS-Racisme, που γίνεται γνωστό από την κονκάρδα "μην αγγίζεις το φίλο μου", που σε λίγο καιρό βρίσκεται κολλημένη στα πέτα εκατομμυρίων μαθητών, νέων κλπ. Χιλιάδες εκδηλώσεις σε όλα τα σχολεία της Γαλλίας, αφορούν, αγγίζουν εκατομμύρια μαθητές. Εκεί

πήρε το βάπτισμα του πυρός η σημερινή γενιά των καταλήψεων.

Μια από τις πιο συνηθισμένες μορφές δράσης του SOS-Racisme ήταν οι συναυλίες, είτε -τεράστιες- μέσα στο κέντρο του Παρισιού, είτε σε κάθε πόλη και γειτονιά της Γαλλίας. Και εδώ αγγίζουμε το δεύτερο στοιχείο μετασχηματισμού της γαλλικής νεολαίας, την ανάπτυξη της ροκ της "αμφισβήτησης".

Σε κάθε συναυλία του Γκόλντμαν και του Ρενώ, των δύο κύριων εκπροσώπων αυτού του νέου ροκ, συγκεντρώνονται το καλοκαίρι του '86 κατά μέσο όρο 7.000 άτομα, και συχνά ξεπερνάνε τις 20.000, και αυτό σε 70 πόλεις. Τα τραγούδια τους ενάντια στο ρατσισμό, ενάντια στους πολιτικούς, για την υπεράσπιση των ανέργων, για το '68. Γιατί ο Γκόλντμαν, ο Ρενώ και τ'άλλα γκρουπς, ακόμα περισσότερο δε τα φοιτητικά και νεολαιίστικα γκρουπς που αναπτύσσονται, εξακολουθούν να υπερασπίζονται το '68, παρόλο που οι δίσκοι τους πουλιούνται ανάμεσα στις 100.000 και 500. 000 αντίτυπα ο καθένας, χωρίς να υπολογίσουμε αυτούς που ξεπερνούν το εκατομμύριο. Ο Ρενώ παίρνει 30.000 γράμματα το μήνα. Όμως δεν ξεχνούν πώς ξεκίνησαν. Ο Ρενώ τραγούδησε για πρώτη φορά στην κατειλημένη Σορβόνη το 1968 και ο Γκόλντμαν συζητάει αδιάκοπα πολιτική με τους μουσικούς του, μια και έχει στα τριανταπέντε του χρόνια ένα πολιτικό παρελθόν 20 χρόνων! Έτσι, όπως λέει και η "Liberation" στις 12 Μάη του 1986 "για τους μαθητές που έχουν γεννηθεί μετά το Μάη του '68 είναι οι μεγάλοι αδερφοί, εκείνοι που άνοιξαν το δρόμο και μεταβιβάζουν την κληρονομιά. Μια κληρονομιά χωρίς ιδεολογίες αλλά που διατηρεί όλο το ηθικό της δυναμικό: δυσπιστία απέναντι στις εξουσίες, ατομικισμός, θεμελιώδης αλληλεγγύη, αντιρατσισμός, υπεράσπιση των περιθωριακών".

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Τέλος, τελευταίο αλλά όχι έσχατο επεισόδιο αυτής της σειράς των φαινομένων που ανατρέπουν την "κοινωνιολογία" εκείνων που παίρνουν το δικό τους βόλεμα σαν πραγματικότητα των νέων, το φαινόμενο των "Restau's du coeur" των εστιατορίων της καρδιάς" που προωθεί ο δημοφηλέστερος κωμικός της Γαλλίας Colluche για την διατροφή των ανέργων. Τα "ρεστωράν της καρδιάς" συνδέονται άμεσα με το Sos-Racisme και ο Colluche είναι βασικό μέλος της αντιρατσιστικής καμπάνιας.Σ'όλη τη Γαλλία ανοίγουν εστιατόρια για άνεργους, που στηρίζονται πολύ στην εθελοντική εργασία νέων και μαθητών, από το χειμώνα του 1985, και γνωρίζουν μια τεράστια επιτυχία. Απέναντι στον κόσμο των "κουρασμένων του '68", εκείνων που θεωρούν ότι δεν υπάρχει τίποτα άλλο παρά ο ανταγωνισμός και η επιτυχία, ένας κλόουν, μερικοί τραγουδιστές και μια ομάδα αντιρατσιστών θα ανοίξουν νέους και πρωτόφαντους δρόμους "πολιτικοποίησης". Πρωτόφαντους βέβαια για την παλιά υπερπολιτικοποιημένη Γαλλία. Σήμερα οι στόχοι είναι άμεσοι, απτοί, καθόλου ιδεολογικοποιημένοι, αλλά ταυτόχρονα μαζικοί, αντιρατσισμός, βοήθεια στους άνεργους, κοινωνική συμπαράσταση. Και τέλος το νέο ροκ. Μέσα σ'αυτό το πνεύμα θα διαμορφωθούν δεκάδες και εκατοντάδες χιλιάδες νέοι που θα αναδυθούν αυτό το κρύο Φθινόπωρο του '86. Δεν έπεσαν από τον ουρανό, από το πουθενά. Και έτσι αποδείχτηκε πως η ιστορική μνήμη δεν πεθαίνει. Όσο και αν παλεύουν οι διάφοροι νεκροθάφτες. Μπορεί να παίρνει πρωτόγνωρους δρόμους και κανάλια, αλλά εξακολουθεί να είναι παρούσα σαν θετική και αρνητική εμπειρία. Σαν θετική εμπειρία οι ιδέες του Μάη, σαν αρνητική η απόρριψη των ιδεολογισμών και των ολοκληρωτισμών εκείνης της παλιάς περιόδου.

Το ρόλο αυτών των κινημάτων δεν θα τον διαγνώσουμε μόνο μέσα από το γεγονός πως πολλοί από τους πρωταγωνιστές της σπουδαστικής κινητοποίησης ήταν ενεργοί στο κίνημα του SOS-Racisme και των "εστιατορίων της καρδιάς", αλλά και από κάτι πιο ... απτό. Τα μέλη της επιτροπής περιφρούρησης των πρώτων φοιτητικών διαδηλώσεων προέρχονταν από τις ... επιτροπές περιφρούρησης των γκρουπ της ροκ, μια και ήταν οι μόνοι με την κατάλληλη "εκπαίδευση"!

Για το ίδιο το κίνημα έχουν μιλήσει πολλοί "αναλυτές" στην Ελλάδα. Εκείνο όμως που λείπει βασικά από τις εκδόσεις που έχουν γίνει, εκτός από κάποιες ελάχιστες αναφορές στο "Σχολιαστή", είναι μια παρουσίαση των ίδιων των πρωταγωνιστών και των ιδεών τους. Και αυτό θα προτιμήσουμε να κάνουμε στη συνέχεια. Αντλώντας κύρια από συνεντεύξεις και κείμενα γάλλων δημοσιογράφων -που έχουν δημοσιευτεί στα αφιερώματα της Liberation και του περιοδικού Actuel, όπως και τη συνέντευξη που πήρε κάποιος από μας στο Μπορντώ στις αρχές του Γενάρη του 1987. Θα αρκεστούμε γαι την ώρα σ'αυτά, δηλαδή στην παρουσίαση των απόψεων και των ρευμάτων του κινήματος. Δεν θα επαναλάβουμε τα γεγονότα, παρά πολύ συνοπτικά, μια και είναι γνωστά μέσες-άκρες και όσο για τα "συμπεράσματα" ας τα βγάλει ο καθένας μόνος του...

Πριν από ένα χρόνο περίπου, οι καθηγητές του Κολεγίου της Γαλλίας έδιναν στη δημοσιότητα μια έκθεση που τους είχε παραγγείλει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για τη κατάσταση των εκπαιδευτικών θεσμών στη Γαλλία. Οι υπογράφοντες συμμετείχαν σε μια "πραγματική συλλογική απογοήτευση σχετικά με το σχολικό σύστημα" και ένα "συναίσθημα αταξίας και εξέγερσης".

Μεταξύ των υπογραφόντων αυτό το, σημαδιακό για πολλούς κείμενο, ο Πιέρ Μπουρντιέ*.

LIBERATION: Το σημερινό κίνημα των φοιτητών και μαθητών εξέπληξε τους προκατόχους τους...

PIERRE BOURDIEU: Στη δεκαετία του 60, πολλοί κοινωνιολόγοι στη Γαλλία και στις ΗΠΑ, ανήγγελναν το "τέλος των ιδεολογιών". Λίγα χρόνια μετά,το 68 η Γαλλία γνώριζε μια από τις καταπληκτικότερες εκρήξεις της "ιδεολογίας" : "το μεγάλο ξεκαθάρισμα". Και να που εμφανίζονται κινήματα ζωντανά, έξυπνα, αστεία και πάρα πολύ σοβαρά που ανατρέπουν την ιδεολογία του τέλους των ιδεολογιών. Αυτοί που ονομάζουν τις δικές τους ευχές "το τέλος των ιδεολογιών", δηλαδή χοντρικά, την επιστροφή στο "ρεαλισμό", στις πραγματικότητες της επιχείρησης, της παραγωγικότητας, του ισοζυγίου εξωτερικού εμπορίου, στις "προστακτικές" της εξωτερικής πολιτικής της Γαλλίας (θυμίζω τις πωλήσεις όπλων και την Greenpeace) και την απόρριψη των απατηλών ελπίδων, ισότητα, αδελφότητα, αλληλεγγύη, μιλούν όπως οι αστοί πατεράδες μιλούσαν στους γιούς τους, δηλαδή, σαν γέροι. Το τέλος των ιδεολογιών, είναι η γήρανση σε μαζική κλίμακα, η επιστροφή στην τάξη των πραγμάτων, αυτή η "ωριμότητα" που συνίσταται στο να κάνεις την αρετή ανάγκη.

Η αριστερά στην εξουσία : τι γεροντίστικο κόλπο! Η αντιθεσμική αριστερά, η ελευθεριακή, έχοντας αποκλειστεί από την εξουσία, οι απαράτσικ βάλθηκαν να κηρύττουν και συχνά με το παράδειγμά τους, τον ιδεολογικό εκσυγχρονισμό, δηλαδή την άρνηση των "αυταπατών" που τους έφερε στην εξουσία. Όλα όσα η δεξιά δεν σταμάταγε να επαναλαμβάνει, χωρίς να καταφέρει να τα κάνει πιστευτά, αυτή η αριστερά τα είπε και τα ξανάπε: δεν πίστεψαν περισσότερο αυτά που έλεγε. Σταμάτησαν όμως να πιστεύουν σ'αυτήν.

LIBE: Οι φοιτητές και οι μαθητές σήμερα λένε πως είναι απολίτικοι...

P.B.: Σίγουρα, και με μια έννοια έχουν δίκιο. Αρχικά γιατί, αντίθετα με τους προκατόχους τους του 68, δεν συγκινούνται από τα μεγάλα πολιτικά μοντέλα. Η παρακμή του ΚΚ, το πέρασμα των σοσιαλιστών από την εξουσία, άλλαξαν πολλά πράγματα. Άλλωστε διαμορφώθηκαν πολιτικά λιγότερο στις οργανώσεις του ΚΚ ή τροτσκιστικών γκρουπούσκουλων και περισσότερο παρατηρώντας γύρω τους την ανεργία των πτυχιούχων και την υποβάθμιση των τίτλων σπουδών, ακούγοντας ακόμη Κολύς ή Μπεντός* που τους πρόσφεραν στη γλώσσα της παραβολής,το ανάλογο των πιο οξυδερκών αναλύσεων για το ρατσισμό,το συνδικαλισμό, τον κόσμο των πολιτικών κλπ.Μάθανε ακόμη πολλά για την αριστερά. Για κάποιον που ψεύδεται ξεδιάντροπα, οι Καβύλοι λένε "έβαλε την ανατολή στη δύση" Οι απαράτσικ της αριστεράς μας έβαλαν την αριστερά στη δεξιά. Οι φοιτητές και οι μαθητές μπορεί να είναι αποπροσανατολισμένοι, και, με μια έννοια είναι, όπως όλος ο κόσμος. Τι χωρίζει τον Νταβακέ από τον Σεβενμάν, τους ρεβανσιστές καθηγητές που περιβάλλουν τον πρώτο και τους ρεαλιστές που αφοσιώθηκαν να ξαναστήσουν τις ιεραρχίες της νεότητάς τους, που συμβούλευαν τον δεύτερο;

Οι προδοσίες ή οι απαρνήσεις των μεν, έκαναν τον κόσμο να πιστέψει στους δε, και αυτή τη φορά είχαν τελειώσει για τα καλά οι επικλήσεις, αν όχι της ισότητας, τουλάχιστον της αλληλεγγύης ή καλύτερα της γενναιοδωρίας. Οι σημερινοί κυβερνώντες πίστεψαν πως μπορούσαν να τελειώσουν αυτό που τόσο καλά άρχισαν οι προκάτοχοί τους. Επειδή οι πολιτικοί της αριστεράς εκθειάζουν την επιχείρηση (και το στρατό) η δεξιά πίστεψε πως αυτό ήταν, ο δρόμος ήταν ανοικτός. Χωρίς να υπολογίσουν ότι η λεγόμενη αριστερά δεν έκφραζε πια τα προοδευτικά οράματα, κυρίως των πιο νέων, που δεν ξέχασαν τις προδομένες υποσχέσεις, κυρίως στο θέμα της στρατιωτικής θητείας...

*Ο Πιέρ Μπουρντιέ είναι καθηγητής κοινωνιολογίας στο Κολέγιο της Γαλλίας

*Γάλλοι κωμικοί, που αντίστοιχό τους στην Ελλάδα μπορεί να θεωρηθεί ο Χάρυ Κλυν.

13 ΝΟΕΜΒΡΗ. Στο Πανεπιστήμιο 13 της Βιλλτανέζ, έξω από το Παρίσι, σε μια γενική συνέλευση αποφασίζεται απεργία ενάντια στο νόμο του Ντεβακέ. Οι υπεύθυνοι του φοιτητικού συνδικάτου θέλουν να την αρχίσουν στις 22 Νοέμβρη, ημέρα έναρξης του Συνεδρίου της UNEF-I.D . Όμως η πίεση του κόσμου είναι τέτοια ώστε το δεύτερο έτος του Οικονομικού αποφασίζει απεργία για τις 17, Δευτέρα.

17 ΝΟΕΜΒΡΗ. Αρχίζει η μεγαλύτερη σπουδαστική απεργία της τελευταίας εικοσαετίας από την Βιλλτανέζ.

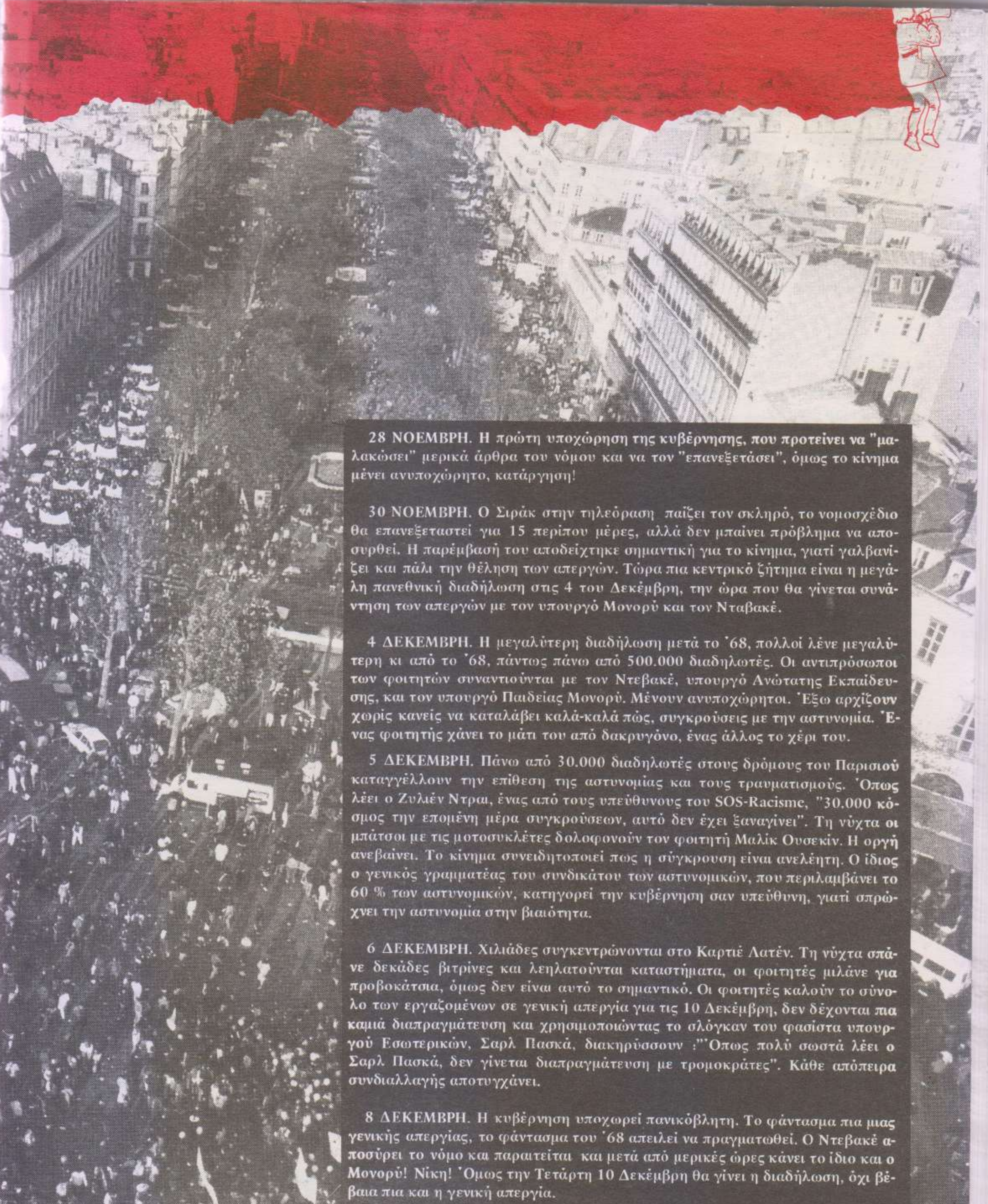
18 ΝΟΕΜΒΡΗ. Η Γενική Συνέλευση της Ναντέρ ψηφίζει απεργία.

22 ΝΟΕΜΒΡΗ. Όλες οι σχολές του Παρισιού εκτός από δύο άντρα των φασιστών και των συντηρητικών, Ασσάς και Ντωφίν, απεργούν· στην επαρχία απεργούν ήδη, με πρώτη την Καέν, 40 σχολές. Οι μαθητές από τα λύκεια καλούν τους φοιτητές να τους βοηθήσουν να απεργήσουν ενάντια στο νόμο Μονορύ.

24 ΝΟΕΜΒΡΗ. Τα λύκεια μπαίνουν στο κίνημα. Όλη η σπουδαστική νεολαία συμμετέχει, δηλαδή, εκτός από ελάχιστα άτομα, 1.200.000 φοιτητές και 1.700.000 μαθητές λυκείων,που φοιτούν σε 78 πανεπιστήμια, σε 1.200 γενικά λύκεια και σε 1.352 τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια.

27 ΝΟΕΜΒΡΗ. Η πρώτη μεγάλη πανεθνική διαδήλωση μπροστά απ' τη Βουλή. Οι οργανωτές περίμεναν 20.000, οι πιο αισιόδοξοι μίλαγαν για 50.000. Ήταν 300.000. Οι αστυνομικοί ήταν πολύ λίγοι και περικυκλώνονται και από τις μαθητικές διαδηλώσεις που με την σειρά τους φτάνουν στη Βουλή. Οι νέοι φτάνουν στο προαύλιο της Βουλής, γιατί η αστυνομία υποχωρεί πίσω από τα κάγκελα, οι πατέρες του έθνους αντιμετωπίζουν μια νεολαία που ξυπνάει. Σε όλο το Παρίσι 500.000 στους δρόμους. Η επίθεση των φασιστών από το Ασσάς αποκρούεται από την επιτροπή περιφρούρησης των "Μποζό", που έγιναν από φοιτητές που περιφρουρούν το μουσικό γκρουπ "Beruriers Noirs", που παίζει στις γειτονιές και συγκρούονται συχνά με τους σκίνχεντς. Οι φασίστες του Ασσάς που περίμεναν να συναντήσουν "απροστάτευτους" μαθητές βρήκαν το δάσκαλό τους. Στη συνέχεια κι άλλες ομάδες από μουσικά γκρουπ, οι Γκαργκαμέλ, οι Στρουμπφ (από το πανεπιστήμιο του Ζυσιέ), οι Τζιχάντ προστατεύουν τις διαδηλώσεις.

Εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές και στην επαρχία. 20.000 στη Λίλλη, 30.000 στη Λυόν, 15.000 στην Τουλούζη και στο Νανσύ, 15.000 στο Μπορντώ, κλπ. Το κίνημα ανακαλύπτει τον εαυτό του.

28 ΝΟΕΜΒΡΗ. Η πρώτη υποχώρηση της κυβέρνησης, **που προτείνει να** "μαλακώσει" μερικά άρθρα του νόμου και να τον "επανεξετάσει", όμως το κίνημα μένει ανυποχώρητο, κατάργηση!

30 ΝΟΕΜΒΡΗ. Ο Σιράκ στην τηλεόραση παίζει τον σκληρό, το νομοσχέδιο θα επανεξεταστεί για 15 περίπου μέρες, αλλά δεν μπαίνει πρόβλημα να αποσυρθεί. Η παρέμβασή του αποδείχτηκε σημαντική για το κίνημα, γιατί γαλβανίζει και πάλι την θέληση των απεργών. Τώρα πια κεντρικό ζήτημα είναι η μεγάλη πανεθνική διαδήλωση στις 4 του Δεκέμβρη, την ώρα που θα γίνεται συνάντηση των απεργών με τον υπουργό Μονορύ και τον Νταβακέ.

4 ΔΕΚΕΜΒΡΗ. Η μεγαλύτερη διαδήλωση μετά το '68, πολλοί λένε μεγαλύτερη κι από το '68, πάντως πάνω από 500.000 διαδηλωτές. Οι αντιπρόσωποι των φοιτητών συναντιούνται με τον Ντεβακέ, υπουργό Ανώτατης Εκπαίδευσης, και τον υπουργό Παιδείας Μονορύ. Μένουν ανυποχώρητοι. Έξω αρχίζουν χωρίς κανείς να καταλάβει καλά-καλά πώς, συγκρούσεις με την αστυνομία. Ένας φοιτητής χάνει το μάτι του από δακρυγόνο, ένας άλλος το χέρι του.

5 ΔΕΚΕΜΒΡΗ. Πάνω από 30.000 διαδηλωτές στους δρόμους του Παρισιού καταγγέλλουν την επίθεση της αστυνομίας και τους τραυματισμούς. Όπως λέει ο Ζυλιέν Ντραι, ένας από τους υπεύθυνους του SOS-Racisme, "30.000 κόσμος την επομένη μέρα συγκρούσεων, αυτό δεν έχει ξαναγίνει". Τη νύχτα οι μπάτσοι με τις μοτοσυκλέτες δολοφονούν τον φοιτητή Μαλίκ Ουσεκίν. Η οργή ανεβαίνει. Το κίνημα συνειδητοποιεί πως η σύγκρουση είναι ανελέητη. Ο ίδιος ο γενικός γραμματέας του συνδικάτου των αστυνομικών, που περιλαμβάνει το 60 % των αστυνομικών, κατηγορεί την κυβέρνηση σαν υπεύθυνη, γιατί σπρώχνει την αστυνομία στην βιαιότητα.

6 ΔΕΚΕΜΒΡΗ. Χιλιάδες συγκεντρώνονται στο Καρτιέ Λατέν. Τη νύχτα σπάνε δεκάδες βιτρίνες και λεηλατούνται καταστήματα, οι φοιτητές μιλάνε για προβοκάτσια, όμως δεν είναι αυτό το σημαντικό. Οι φοιτητές καλούν το σύνολο των εργαζομένων σε γενική απεργία για τις 10 Δεκέμβρη, δεν δέχονται πια καμιά διαπραγμάτευση και χρησιμοποιώντας το σλόγκαν του φασίστα υπουργού Εσωτερικών, Σαρλ Πασκά, διακηρύσσουν :"Όπως πολύ σωστά λέει ο Σαρλ Πασκά, δεν γίνεται διαπραγμάτευση με τρομοκράτες". Κάθε απόπειρα συνδιαλλαγής αποτυγχάνει.

8 ΔΕΚΕΜΒΡΗ. Η κυβέρνηση υποχωρεί πανικόβλητη. Το φάντασμα πια μιας γενικής απεργίας, το φάντασμα του '68 απειλεί να πραγματωθεί. Ο Ντεβακέ αποσύρει το νόμο και παραιτείται και μετά από μερικές ώρες κάνει το ίδιο και ο Μονορύ! Νίκη! Όμως την Τετάρτη 10 Δεκέμβρη θα γίνει η διαδήλωση, όχι βέβαια πια και η γενική απεργία.

10 ΔΕΚΕΜΒΡΗ. Πάνω από 250.000 άτομα στη διαδήλωση της νίκης και της οργής για το θάνατο του Μαλίκ και τους βαριά τραυματισμένους συντρόφους.
Ένα κίνημα γεννήθηκε. A nous la vie!

'68 ΔΩΔΕΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ '86

Για να σχηματίσουμε το 86 από το 68 πρέπει να αντιστρέψουμε τους αριθμούς. Να τους α ν τ ι σ τ ρ έ ψ ο υ μ ε και όχι να τους α ν α π ο δ ο γ υ ρ ί σ ο υ μ ε. Το 68 αναποδογυρισμένο δίνει 89.

1. ΤΟ 86 ΣΥΜΦΙΛΙΩΝΕΙ ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Στη διάρκεια του κινήματος,μέσα στις οικογένειες έγιναν πολλές συζητήσεις, εξ' ου και αυτή η σφυγμομέτρηση 10 μέρες μετά την έναρξη των απεργιών: 61 % του πληθυσμού κατά του σχεδίου Ντεβακέ.

Ανάμεσα στους γονείς, πολλοί "εξηνταοκτάρηδες". "Πριν από το κίνημα, είχα την εντύπωση ότι οι γονείς μου ήταν τελείως προσκολλημένοι στο '68. Τώρα καταλαβαίνω ότι τα είχαν δώσει όλα. Δεν ήταν τόσο ηλίθια η δική τους ιστορία. Ας πάρουμε τις επιθυμίες μας για πραγματικότητα, έλεγαν... Ναι, αυτό είναι. Χρειάζονται πάντα έντονες ρήξεις". Και ο Φρανσουά, μαθητής στο λύκειο Φενελόν, βλέπει αυτό το παράδοξο: το '68 μεταφράστηκε σε μια ρήξη μέσα στις οικογένειες, το '86 συμφιλίωσε εκείνους που θεωρούσαν τα παιδιά τους μικρούς Ταπί με εκείνους που θεωρούσαν τους γονείς τους ξεμυαλισμένους.

2. Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΕΚΑΝΕ ΚΑΛΗ ΔΟΥΛΕΙΑ. ΚΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ;

Το '68 δεν υπάρχουν παρά δυο κανάλια τηλεόρασης και τρεις περιφερειακοί ραδιοφωνικοί σταθμοί, όλοι φιμωμένοι από το γκωλικό κράτος. Κανένας τοπικός ραδιοφωνικός σταθμός. Κάθε δημοσιογράφος αντιμετωπίζεται, εκ των προτέρων, σαν εχθρός, κατάσκοπος, σύμμαχος των μπάτσων. Το '86, μέσα στις σχολές, οι επιτροπές μαζικών μέσων ενημέρωσης είναι οι πρώτες που σχηματίζονται. Το κίνημα προσπαθεί να κάνει καλή εντύπωση μέσα από την τηλεόραση.

"Ντυνόμαστε καλά για να πάμε στις διαδηλώσεις, πρέπει να είμαστε όμορφοι στις φωτογραφίες!" λέει ένας φοιτητής της Ναντέρ. Συναυλίες, κατάληψη της Αψίδας του θριάμβου, συλλογικό κολύμπι στον Σηκουάνα: οι Επιτροπές Δράσης επινοούν γεγονότα για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Και η τηλεόραση, σε αντίθεση με το Μάη του '68, κάνει τη δουλειά της. Οι τηλεοπτικές ειδήσεις δίνουν πραγματική πληροφόρηση, ερευνούν τις λεπτομέρειες. Μεγάλη συζήτηση το βράδυ μετά από μια διαδήλωση (στις 4) στο TF1, στην εκπομπή του Αλαίν Ντενβέρ. Και ο Πολάκ καλεί τους φοιτητές σε απ'ευθείας μετάδοση, στην εκπομπή Δ ι κ α ί ω μ α α π ά ν τ η σ η ς.

Οι καιροί αλλάζουν. Όλα πάνε γρήγορα, ο κόσμος πληροφορείται σχετικά με τα δίκτυα Minitel. Η εφημερίδα Le Monde δέχεται δυο χιλιάδες τηλεφωνήματα την ημέρα στον κωδικό Φοιτητές. Κάθε γαλλική πόλη διαθέτει τοπικό ραδιοσταθμό. Στις διαδηλώσεις, μια σημαντική απουσία: η προκήρυξη. Πρόκειται για το θάνατο της ένδοξης προκήρυξης, μαζικό μέσο κρούσης το Μάη του '68.

3. ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΒΕΝΤΕΤΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το '68 αντηχεί το σύνθημα: "Αστικός τύπος, διεφθαρμένη τηλεόραση!", αλλά οι ηγέτες του κινήματος, Κον-Μπεντίτ (Ναντέρ), Ζεσμάρ (ΕΔΠ) και Σοβαζό (ΕΦΕΕΓαλλίας), είναι βεντέτες. Όποιος θίξει έναν από τους τρεις, καταδικάζεται στον σκουπιδοντενεκέ της ιστορίας από το σύνολο του κινήματος.

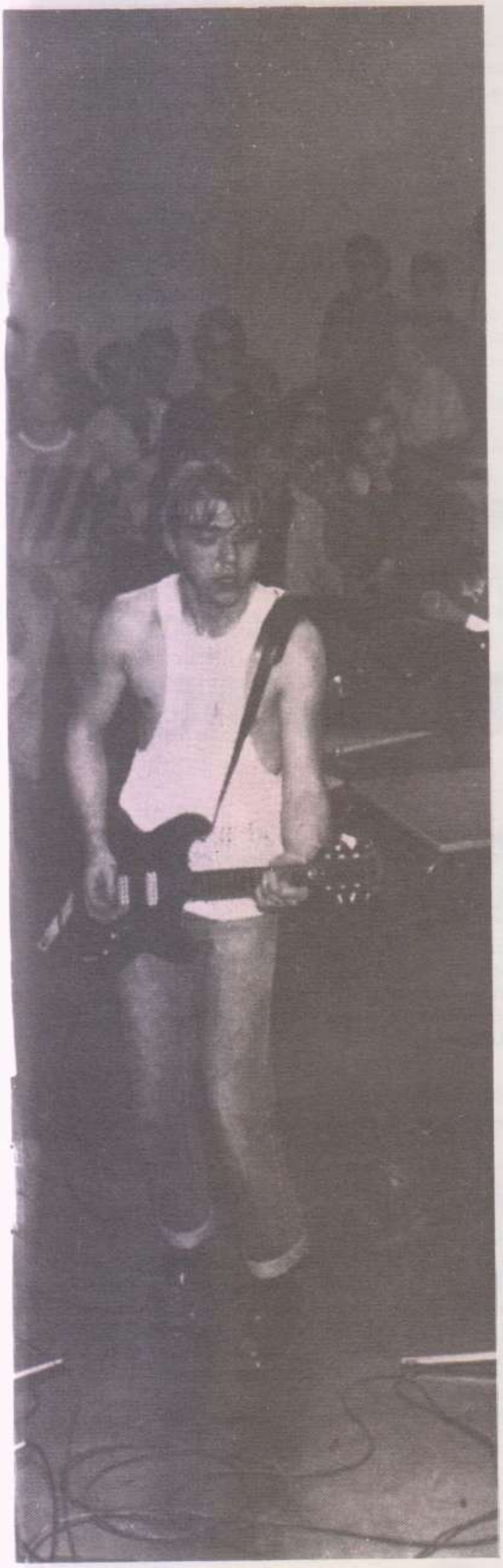
Το '86, η προσοχή που δίνεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης συνδυάζεται με μια υπερ-δυσπιστία απέναντι στις βεντέτες. Προσοχή στην επανιδιοποίηση , στην εμφάνιση μικρών αστέρων που δίνουν μ ί α κ α ι μ ο ν α δ ι κ ή εικόνα του κινήματος. Η Ιζαμπέλ Τομά δεν διώχνεται επειδή ανήκει στην UNEF-ID, αλλά εξαιτίας μιας φωτογραφίας στο Paris-Match.

4. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΛΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το '68, τα πάντα είναι πολιτική, η επανάσταση προελαύνει, οι εκλογές είναι παγίδα-για-μαλάκες, όλο το σύστημα είναι διεφθαρμένο. Το '68, το δεύτερο βράδυ των διαδηλώσεων, σαράντα χιλιάδες φοιτητές που έρχονται από το Quartier Latin, περνάνε μπροστά από τη Βουλή, σχεδόν αδιάφοροι.

Το '86, η πλειοψηφία δηλώνει απολίτικη. Οι διαδηλώσεις υπερασπίζονται επίσης το δίκιο και τη δημοκρατία, κατευθύνονται μαζικά στη Βουλή. Η Συντονιστική επιτροπή καλεί τους μαθητές των λυκείων και τους φοιτητές να εγγραφούν μαζικά στους εκλογικούς καταλόγους, για να μπορούν να ψηφίσουν στις προεδρικές εκλογές του 1988. Ο Σιράκ θα είναι σίγουρα υποψήφιος.

"Εγώ αποκομίζω δυο-τρία διδάγματα", σχολιάζει ο Ντάνυ Κον-Μπεντίτ, την Πέμπτη 27 Νοέμβρη, το βράδυ της πρώτης γιγαντιαίας διαδήλωσης. "Κατ'αρχήν στο επίπεδο του ίδιου του κινήματος: οι ανοργάνωτοι δεν έχουν καμιά πολιτική εμπειρία, ενώ το '68, ακόμα και οι πιο κάθετα αντι-οργανωτικοί είχαν στο κεφάλι τους ένα πολιτικό σχέδιο, ένα όραμα του σοσιαλισμού ή μια ουτοπία για την οποία υπήρχε μια ολόκληρη στρατηγική. Το '86, η έλλειψη αυτής της πολιτικής εμπειρίας μεταβάλλει κάθε ανταλλαγή ιδεών σε επίδειξη συναισθημάτων. Κινητήρας είναι η συγκίνηση... Δεύτερη παρατήρηση, το '68, όλο το πρόβλημα ήταν πώς να μεταφραστεί μια συλλογική επιθυμία σ'ένα προσωπικό βίωμα. Το '86, συμβαίνει σχεδόν το αντίστροφο: το πέρασμα του ατομικού ε γ ώ στο συλλογικό ε γ ώ, η μεταβολή της ατομικής εξέγερσης σε εξέγερση μιας ολόκληρης γενιάς, δίχως ωστόσο να θυσιάζεται ποτέ το ατομικό ε γ ώ. Τελευταία λεπτομέρεια: είναι cools! Εμείς ζούσαμε σε τέτοια υστερία που τα θεωρούσαμε όλα δυνα

τά. Αυτοί ξέρουν ότι παλεύοντας πρώτα κατά του Ντεβακέ, αν κερδίσουν, θα μπορέσουν ν'ανοίξουν ένα ρήγμα για το ζήτημα του κώδικα εθνικότητας. Παραδόξως, είναι ένα κίνημα πολύ πιο πολιτικό απ'όσο παραδέχονται οι ίδιοι: έχουν την αίσθηση της τακτικής μέσα στο θεσμικό πλαίσιο".

5.Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΜΙΑ ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ

Το '68, η εξουσία ήταν μια μονομανία. Βίαιη απόρριψη της ιεραρχίας, των μικρών και των μεγάλων αφεντικών. Στην πράξη, δεν είναι λίγα τα επαναστατικά στελέχη που φλέγονται από το πάθος της εξουσίας, ενώ αποκαλύπτονται ή δημιουργούνται μπετοναρισμένες ιεραρχίες, αδιαφιλονίκητοι ηγέτες και δομημένες οργανώσεις.

Το '86 δεν υπάρχει κάποια ιδιαίτερη φαντασίωση. Στην πράξη, δεν διαπιστώνεται προσπάθεια απόκτησης εξουσίας προσωπικά. Οι εκπρόσωποι επανεκλέγονται κάθε τρεις ημέρες. Είναι περισσότερο διαμεσολαβητές παρά καθοδηγητές της βάσης. Οι οργανώσεις (συνδικάτα και τροτσκιστικές ομάδες) ακολουθούν τους ανοργάνωτους, αρχικά για λόγους τακτικής ευλυγισίας,στη συνέχεια γιατί δεν μπορούν να κάνουν διαφορετικά.

Αλλά αυτοί οι "ανοργάνωτοι" δεν δημιουργούν αταξία. Αντίθετα, δείχνουν ένα εκπληκτικό αίσθημα αυτοπειθαρχίας.

6. Η ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ

'68: η επιθυμία της βίας. Θέλουμε την επανάσταση και μια επανάσταση είναι εξ'ορισμού βίαιη. Το '86, η αποστροφή για τη βία. Ο ειρηνισμός δεν είναι καν μια ιδεολογία, είναι ένα γεγονός (...) Ένα δακρυγόνο σκορπά τον πανικό σε μια πορεία 50.000 ατόμων. Το '68, το μάζευαν για να το πετάξουν πίσω. Μια φρενίτιδα ξηλώματος των δρόμων καταλάμβανε τα πλήθη, ενώ οι σιδεροσωλήνες αντηχούσαν πάνω στο οδόστρωμα.

Από την πλευρά της αστυνομίας, δεν γίνονται επιθέσεις για συλλήψεις στο τέλος των διαδηλώσεων, όπως το '68 που έφταναν μέχρι 1300 συλλήψεις κάθε βράδυ. Ο μύθος του "Μπωζόν" (το τμήμα όπου μάζευαν τους συλληφθέντες) τάραζε τα πνεύματα.

'68 : ξυλοδαρμοί των συλληφθέντων μέσα στα αστυνομικά τμήματα και στο Μπωζόν.

Το '86, οι ελάχιστοι συλληφθέντες δεν αναφέρουν σκηνές ξυλοδαρμών (...)

7. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Το '68, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι κατά του κινήματος. Και ονομάζεται Ντε Γκωλ. Ακριβέστερα, το κίνημα είναι εξαρχής εναντίον του και φωνάζει "Ντε Γκωλ παραιτήσου" με την ίδια συχνότητα που φωνάζει "CRS δολοφόνοι", από τη δεύτερη κιόλας διαδήλωση.

Αυτή τη φορά, από την αρχή του κινήματος, ο Μιτεράν δηλώνει στην Οξέρ :" Οι φοιτητές γνωρίζουν καλά ότι είμαι μαζί τους".

8. ΡΟΚ ΚΑΙ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΠΑΙΖΟΥΝ ΣΤΙΣ ΚΑΤΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Το '86, η μουσική βρίσκεται από την πρώτη στιγμή μέσα στο κίνημα. Στη διάρκεια των καταλήψεων των σχολών, πληθώρα συναυλιών: ροκαμπίλι στο Jussieu, οι Λούντβιχ φον 88 και οι Κυριακάτικοι στο Censier, Κόκκινος Βαρώνος κλπ, όλα τα συγκροτήματα της εναλλακτικής σκηνής (...).

Το '68, δεν υπήρχαν συγκροτήματα ροκ στη Γαλλία.

9. Ο ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΜΕΙΣ

Το '68, το κίνημα φουντώνει μέσα στα πνεύματα που αγανακτούν με τους αποικιακούς πολέμους. Αλγερία, Βιετνάμ. Ένας μεγάλος ήρωας της εποχής είναι αργεντίνος, ο αντάρτης Τσε Γκεβάρα που σκοτώθηκε σε μια μάχη στη Βολιβία, το '67. Το ουσιαστικό βρίσκεται αλλού, μακριά.

Στο μεταξύ, μια ανάμιξη γιγαντιαίων διαστάσεων αναστατώνει τη γαλλική κοινωνία. Το '86, μέσα στο κίνημα βρίσκονται αντιρατσιστές αγωνιστές της οργάνωσης SOS-Racisme, που αγωνίζονται επί τόπου, μέσα στα όρια του γαλλικού εξαγώνου. Ο τρίτος κόσμος δεν βρίσκεται πια αλλού. Έχει έρθει εδώ και, αυτόματα, παύει να είναι τρίτος κόσμος για να γίνει ε μ ε ί ς. Οι μαθητές των λυκείων δεν βλέπουν πια καμιά διαφορά ανάμεσα σε Γάλλους που προέρχονται από Βόρειο-Αφρικανούς και τους υπόλοιπους.

10. ΕΙΜΑΣΤΕ CLEAN ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΟΠΑΝΑΤΖΗΔΕΣ

΄68: γκράφιτι και συνθήματα με σπρέυ στολίζουν τις σχολές. Ένας ωκεανός προκηρύξεων καλύπτει τα πατώματα. Ντανταϊστική και σιτουασιονιστική έκρηξη, το παρακάτω σύνθημα σ'ένα τοίχο της Σορβόννης: "Φτάνουν οι πράξεις, θέλουμε λόγια!". Το ΄86 στις κατειλημμένες σχολές, οι φοιτητές αναλαμβάνουν την καθαριότητα, για να μη βάζουν σε μπελάδες τις καθαρίστριες.

΄68: κανένας δεν πηγαίνει στα μαθήματα μέσα σε λίγες μέρες. ΄86: στη Ναντέρ, τα εργαστήρια συνεχίζονται μπροστά στους συμπαθούντες του κινήματος που δηλώνουν:"Είμαστε απεργοί, όχι κοπανατζήδες!" (...).

11. ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΩΣΗΣ

΄68: αχ, οι εργάτες! Μεγάλη προλεταριακή και μπολσεβίκικη φαντασίωση, το βάρος της ιστορίας. Τη νύχτα της 10ης Μάη, γύρω στις 2, μια είδηση σκορπίζει τον ενθουσιασμό στα πολιορκούμενα οδοφράγματα του Quartier Latin: "Σύντροφοι, είκοσι χιλιάδες εργάτες έρχονται από το Σαιν Ντενί, πρέπει να κρατήσουμε μέχρι να φτάσουν!"

΄86: τόσο το καλύτερο αν μας υποστηρίξουν οι εργάτες. Εκείνο που θέλουμε εμείς είναι να μην καταντήσουμε τέτοιοι.

Actuel, Ιανουάριος ΄87

ΤΟ ΄68 ΕΙΝΑΙ ΠΑΛΙΟ, ΤΟ ΄86 ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΚΑΛΟ

Η αρχική ιδέα είναι απλή. Αυτοί οι φοιτητές μπλοκάρουν το πανεπιστήμιο αλλά δεν το αμφισβητούν καθόλου. Καταλαμβάνουν το δρόμο αλλά απορρίπτουν τη βία. Δηλώνουν πως δεν θέλουν ένα Μάη του ΄68, αλλά το΄68 είναι μέσα στα κεφάλια τους.

Είναι απολίτικοι, αλλά μάχονται να συντρίψουν μια πολιτική λογική. Για να μάθουμε περισσότερα, πήγαμε να τους συναντήσουμε στο πανεπιστήμιο της Βιλτανέζ, απ΄ όπου άρχισαν όλα. Δώδεκα φοιτητές, μέλη της απεργιακής επιτροπής.

Συζητήσαμε με ανοιχτά χαρτιά από τις τρεις το απόγευμα, καμιά δεκαριά ώρες.

Οι πρωταγωνιστές αυτή της στρογγυλής τράπεζας είναι : Μπεατρίς Μυρέ, 19 χρόνων, πρωτοετής της Νομικής, Κριστιάν Ατταναsιό, 22 χρονών, τεταρτοετής οικονομικού, Νταβίντ Μπαρμπάζ, 19 χρονών, πρωτοετής στην Καλών Τεχνών, Ερίκ Κυνιό, 24 χρονών τεταρτοετής οικονομικού, Φαμπιέν Κακπρζάκ, 23, δευτεροετής ψυχολογίας, Πιέρ Ζαν, 20, δευτεροετής πληροφορικής και επικοινωνίας, Κλαιρ Πακαρώ, 23, φοιτητής στο μάρκετιγκ, Φρανσουά Μπισμούτ, 27, τεταρτοετής ψυχολογίας, Αρνόλντ Στασινέ, 26, τεταρτοετής εμπορικού δικαίου, Ντανύ Μπουιγιαβί, 20, δευτεροετής πληροφορικής και επικοινωνίας, Ντολλύ Αλούς, 20, δευτεροετής, Βερονίκ Ντεγκά, 19, πρωτοετής.

ΕΠΙΛΟΓΗ

Αρνούμαστε να καβαλήσουμε το λεωφορείο για να παρουσιαστούμε πρώτοι στο γραφείο εγγραφών, ακόμη περισσότερο που τα χαρτιά αυτής της εγγραφής αγοράζονται με επιταγές.

▪ Καθένας έχει ανάγκη, λιγότερο ή περισσότερο από δουλειά για να σχηματιστεί, και χρειάζεται, λίγο-πολύ, χρόνο. Το πανεπιστήμιο είναι ο χώρος όπου κάθε φοιτητής βρίσκει το δικό του ρυθμό μάθησης. Η ελεύθερη πρόσβαση για όλο τον κόσμο σ΄ αυτό είναι μια αποφασιστική κατάκτηση για το σεβασμό των διαφορών ανάμεσα στους ανθρώπους. Η επιλογή θα γίνει στη συνέχεια, ξεκινώντας από τις ικανότητες μονάχα, των μεν και των δε.

▪ Κανένας δεν γνωρίζει επακριβώς σε τι κόσμο θα ζούμε αύριο, τόσο οι σημερινοί πολιτικοί όσο και οποιοσδήποτε άλλος. Παρ΄ όλα αυτά το σύστημα επιλογής που μας προτείνουν οδηγεί σε μια μπλοκαρισμένη κοινωνία. Για παράδειγμα αποφασίζουν τον αριθμό των αγρονόμων μηχανικών χωρίς να σκεφτούν ούτε λεπτό τις ανάγκες σε αγρονόμους μηχανικούς του τρίτου κόσμου σε δέκα χρόνια,και συμβαίνει το ίδιο σε όλους τους τομείς. Αρνούμαστε να μας χειραγωγούν΄ θα αποφασίζουμε σαν ενήλικοι για την κοινωνία στην οποία ζούμε.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

▪ Αν είχα άγχος για την ανεργία, δεν θα γραφόμουνα στο πανεπιστήμιο. Θα σκεφτώ τη δουλειά πιο μετά, για την ώρα εκμεταλλεύομαι το πανεπιστήμιο για να αναπνεύσω μετά τα χρόνια στο λύκειο που ήταν λίγο στενάχωρα.

•Εγώ, αντίθετα, ακριβώς επειδή αγχώνομαι από την ανεργία γράφτηκα στο πανεπιστήμιο. Δούλεψα αμέσως μετά το λύκειο και θέλησα ν' ανοίξω λίγο τα μάτια μου και να βρω μια δουλειά πιο δημιουργική.

•Δεν ξέρω τι θέλω να γίνω αργότερα, μα ξέρω τι δεν θέλω να γίνω, γιατί προέρχομαι από μια πόλη - υπνωτήριο.Γι' αυτό είμαι ευχαριστημένος που είμαι φοιτητής. Το πανεπιστήμιο μου αποκαλύπτει αυτό που με περιμένει και θέλω να τα σκεφτώ καλά όλα αυτά.

•Ξέρω ότι το επάγγελμα στο οποίο θα με οδηγήσει το πανεπιστήμιο είναι κορεσμένο, αλλά αφού είναι αυτό που μ' ενδιαφέρει δεν θέλω να το απαρνηθώ.

•Όσο η κοινωνία στενεύει τόσο πιεζόμαστε να ριχτούμε στα, σπάνια πια, ακόμη ελεύθερα κανάλια. Η τάση είναι σήμερα στην άμεση αποτελεσματικότητα, πράγμα που δεν με μαγεύει καθόλου. Στο πανεπιστήμιο διαμορφώνεσαι, περιμένεις, δυσπιστείς, μαθαίνεις να πουλιέσαι καλύτερα. Δεν θέλουμε να βγούμε γυμνοί.

ΔΕΞΙΑ

•Στις 16 του περασμένου Μάρτη δεν φανταζόμουν την καταστροφή. Ποτέ δεν φανταζόμουν ότι η δεξιά θα κάνει τόσες μαλακίες μαζεμένες.

•Οι αστυνομικές αγριότητες του καλοκαιριού μας φόβισαν. Πρώτη φορά στη ζωή μου ένοιωσα ότι διακινδύνευα κάτι. Οι έλεγχοι στο μετρό είναι εξοργιστικοί γιατί είναι ρατσιστικοί. Η τρομοκρατία δεν είναι παρά το πρόσχημα.

•Να ταυτίζεις ένα ναρκομανή μ' έναν εγκληματία είναι ηλίθιο και επικίνδυνο.

•Ο νόμος για την υπηκοότητα είναι μια σκανδαλώδης πράξη, που θα μας ξεκόψει από τους μετανάστες φίλους μας. Ίσως αυτό να ήταν το έναυσμα για τη διαδήλωση της περασμένης Πέμπτης. Ίσως επειδή δεν κατεβήκαμε στους δρόμους όταν τον παρουσίασαν, γι' αυτό κατεβήκαμε τόσοι πολλοί ενάντια στο νόμο Ντεβακέ.

•Η απέλαση των 101 Μαλιανών είναι αποκαρδιωτική. Οι άνθρωποι που κάνουν κάτι τέτοιο δεν είναι του κόσμου μας. Ακόμη και με το γάντι αυτοί οι Μαλιανοί δεν έπρεπε ποτέ να απελαθούν. Μπορούμε τέλος πάντων να ζήσουμε μαζί τους, έτσι;

•Η λογική της δεξιάς μου τρώει τα σωθικά

•Η δεξιά, πνευματικά και φυσικά, είναι κτηνώδης.

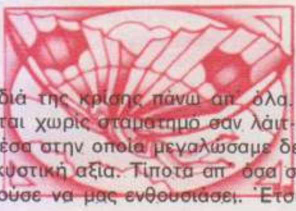
ΑΡΙΣΤΕΡΑ

•Ο νόμος του Ντεβακέ γεννήθηκε από τη μεταρρύθμιση του Σαβαρύ, όπως η απέλαση των 101 Μαλιανών έχει τη ρίζα της στη διαχείριση του Φαμπιούς.

•Η αριστερά δεν είναι ίδια με τη δεξιά, αλλά επειδή η αριστερά δεν κατάλαβε τίποτα απ' όσα περιμέναμε, γι' αυτό η δεξιά ένοιωσε ν' ανοίγουν τα φτερά της.

•Η αριστερά είναι μια ήπια δεξιά.

ΟΥΤΟΠΙΑ

•Είμαστε παιδιά της κρίσης πάνω απ' όλα. Μια έρπουσα κρίση που επανέρχεται χωρίς σταματημό σαν λάιτ-μοτίβ. Η πολιτιστική ατμόσφαιρα μέσα στην οποία μεγαλώσαμε δεν μας προσφέρει καμιά κάπως ελκυστική αξία. Τίποτα απ' όσα συζητιόντουσαν γύρω μας δεν μπορούσε να μας ενθουσιάσει. Έτσι διαλέξαμε εμείς τις δικές μας αξίες : την ισότητα, τη γενναιοδωρία ανάμεσά μας.Δεν είναι αυτό καθ' εαυτό καινούργιο, αλλά αντίθετα με άλλες γενιές η δική μας δεν είναι ουτοπιστική. Θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε ρεαλιστικά αυτές τις αξίες.

ΑΜΕΡΙΚΗ

•Η Αμερική είναι μια καρικατούρα σ' αυτήν διαφαίνονται όλα αυτά για τα οποία μα επροορίζουν, αλλά ταυτόχρονα μας επιτρέπει να αρνηθούμε όλα όσα απορρίπτουμε.

•Η Αμερική είναι η ακρότατη ανισότητα, μια πλούσια χώρα όπου ο μισός πληθυσμός ψοφάει στην πείνα. Είναι η χώρα που παραβιάζει πιο ανοιχτά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

•Το αμερικάνικο πανεπιστήμιο είναι ο νόμος του Νταβακέ στη δεκάτη δύναμη. Τίποτα δεν με γοητεύει από την Αμερική.

• Μ' αρέσει η αμερικάνικη μουσική αλλά ότι συμβαίνει εκεί κάτω με αηδιάζει.

•Η Αμερική είναι η χονδροειδής ποπ-αρτ' φυσικά έχει κανείς διάθεση να τη δει αλλ' όμως να παραμείνει θεατής. Δεν είναι η ιδανική χώρα για ν' αναπτυχθεί κανείς.

•Οι Αμερικάνοι έχουν υπερβολική ευκολία για να λανσάρουν ό,τι τους τύχει. Είναι η αποτυχία του συστήματος των υπερδυνάμεων.

•Είναι αλήθεια ότι τα περισσότερα πολιτιστικά φαινόμενα φτάνουν από την Αμερική αλλά στην Ευρώπη τα αφομοιώνουμε με περισσότερη ευαισθησία.

•Αισθάνομαι πιο κοντά στο αγγλικό ροκ, παρά στο αμερικάνικο.

•Η Αμερική είναι μια αφίσσα της κόκα-κόλα σε μια οποιαδήποτε έρημο του τρίτου κόσμου.

•Στην Αμερική φροντίζουν για την παράσταση, δεν σταματάν να κουνάν τον κώλο τους, κάνουν ένα σωρό κινήματα, ξέρουν, μερικές φορές, να φαίνονται σαν οι πιο γενναιόδωροι. Αλλά μέσα στην υπερβολή τους δεν σέβονται καμιά παράδοση. Δεν ξέρουν πού πάνε. Εγώ θέλω να ξέρω πού πάμε.

•Ο αμερικάνικος μύθος είναι το δοξασμένο σινεμά του 50'σήμερα το σινεμά είναι ο Ράμπο.

•Ο Ρήγκαν σκότωσε το αμερικάνικο όνειρο.

ΕΤΟΣ 2000

•Το έτος 2000 είναι η ιδέα , λίγο κρύα, της άνεσης μπροστά σε μια τηλεοπτική οθόνη τσέπης.

▪Το έτος 2000 θάμαι 35 χρόνων και αυτό με τσαντίζει πολύ.
▪Μας μιλούν εδώ και 20 χρόνια για το έτος 2000, δεν συγκρίνεται με το έτος 1000. Τίποτα το μυθικό. Όλος ο κόσμος, φαντάζομαι, θα κάνει μια μεγάλη γιορτή κι ύστερα τέρμα.
▪Το έτος 2000 είναι το σούπερ μάρκετ 2000, το βίντεο 2000,τα σπορ 2000' είναι ήδη μια μισοφωτισμένη εικόνα.
▪Αυτό που μ' αναστατώνει στο έτος 2000 είναι που σκέφτομαι πως τα παιδιά μου δεν θα γεννηθούν την ίδια χιλιετηρίδα με μένα και αυτό μ' απομακρύνει ήδη απ' αυτά.

ΜΑΟ

▪Μάο, ένας μικρός άνθρωπος (!!;;) που έδωσε φαΐ σε μια μεγάλη χώρα. Μετά τράβηξε πολύ μακρυά.
▪Ο Μάο είναι αυτός που έριξε τη φεουδαρχία. Δεν κόπιαζε πολύ να κατευθύνει τα πλήθη, γιατί πέθαιναν από την πείνα. Ο μαοϊσμός είναι δικτατορία πάνω στο πνεύμα. Τι κρίμα γι' αυτόν.
▪Η λέξη πολιτιστική επανάσταση με κάνει πάντα να ονειρεύομαι.
▪Φάγαμε τον Μάο στη μάπα, εδώ και χρόνια. Ακούγαμε να μιλάνε γι' αυτόν χωρίς σταματημό στο λύκειο' ήταν ο νέος κόσμος' κι από τη μια μέρα στην άλλη φάγαμε στη μάπα τον αντι -Μάο. Είχε γίνει ίδιος ο διάολος.

ΜΑΗΣ '68

▪Όταν ακούω να μιλούν για το Μάη του '68 βλέπω συγκρούσεις στο δρόμο, πολύ βίαιες, ανάμεσα στους φοιτητές και τα CRS.
▪Το Μάη του '68 οι γονείς μου μπλόκαραν τα κανάλια της ναυσιπλοΐας.(σ.τ.μ. στο πλωτό μέρος του Σηκουάνα). Ηταν σίγουρα μέσα με τα όλα τους. Πολλές φορές μου είπαν " Ο Μάης ήταν ένα μπουρδέλο" αλλά ποτέ δεν μου μίλησαν πραγματικά. Διάβασα το Μάη του 68 στο βιβλίο με τα συνθήματα του Μάη του 68, αυτό είναι όλο.
▪Είναι τα ασπρόμαυρα φίλμ με τις συγκρούσεις σ' όλη τους την ένταση. Αυτοί οι τύποι με τα μακρυά μαλλιά και τις πολύ σκληρές κουβέντες. Πολύ σίγουροι για τον εαυτό τους, πολύ θαρραλέοι. Δεν είχαν χιούμορ (sic!).
▪Κάθε φορά που κάτι κινείται κάπου, ακούμε: " Κοίτα, ξαναρχίζει ο Μάης του 68"
▪Υπερβάλλεις. Δεν είναι όλοι έτσι' αλλά ο εξηνταοχτάρης που γυρίζει αιφνίως απο το μέτωπο με πονάει. Είναι θλιβερό να περιχαρακώνεσαι μέσα σε μια ιστορία.
▪Καταλαβαίνουμε γιατί ένας τύπος που πλησιάζει τα σαράντα θέλει ν' αλλάξει ρούχα, να κόψει τα μαλλιά του, να βάλει γραβάτα. Γιατί όχι; Αλλά να το κάνει χωρίς να θυμάται με πίκρα τις αναμνήσεις του.
▪Ο εξηνταοχτάρης είναι συχνά ο χειρότερος στη δουλειά του γιατί γνωρίζει πιο καλά τα κόλπα.
▪Το αποτέλεσμα του Μάη του 68 σήμερα, είναι ίσως ο μικροαστισμός για όλον τον κόσμο.
▪Σήμερα δεν θέλουμε πια τη βία του Μάη του 68 γιατί τη βία την τρώμε στη μάπα καθημερινά, από τις συναυλίες χαρντ ροκ μέχρι τους ελέγχους στο μετρό, περνώντας από τον Λεπέν και την τηλεόραση. Φαντάζομαι πως η δεκαετία του 60 ήταν λιγότερο βίαιη.
▪Δεν θέλουμε να ξαναρχίσουμε το Μάη του 68 γιατί δεν θέλουμε να αντιγράψουμε ένα κίνημα που συμβόλιζε την νεολαία στην καθαρότητά της. Δεν θέλουμε να σκεφτόμαστε τους συμβιβασμούς στους οποίους οδηγήθηκαν οι γονείς μας. Στα 23 μου δεν θέλω να ξεκινήσω έναν αγώνα ξέροντας πως δεν θάχει ευτυχή κατάληξη.
▪Ποτέ μου δεν μελέτησα, ούτε άκουσα να μιλάνε για το Μάη του 68 στο λύκειο, εκτός από το 78 όπου γιορτάσαμε τα δέκα χρόνια, χωρίς να ξέρουμε το γιατί. Ήταν η πρώτη φορά που συνειδητοποιούσα ότι αυτό το πράγμα υπήρξε.
▪Ο Μάης του 68 είναι εντελώς συμπαθής, νέος, βίαιος. Έχω δει ωραία φιλμ για το Μάη και χρειάστηκα καιρό για να καταλάβω πόσο βίαιος ήταν. Ήταν τόσο νέος και τρελλός! Τα αστόπαιδα σίγουρα τον εκμεταλλεύτηκαν για να περάσουν καλά. Ε, τόσο το καλύτερο. Όλος ο κόσμος το εκμεταλλεύτηκε.
▪Ένα κίνημα που άγγιξε όλα τα επαγγέλματα για να εξαφανίσει τους μικροδιευθυντές.
▪Η έκρηξη μιας βίας που στο τέλος κανείς δεν την έλεγχε.
▪Η οριστική άρνηση των καψονιών, η ευφορία των ανθρώπων, αλλά ακόμη η βία και η παρακμή που σημάδεψαν το τέλος του Μάη του 68.
▪Στο Μάη του 68 ένα τίποτα μπορούσε να βάλει φωτιά στα πάντα
▪Ο Μάης του 68 μας δίνει την ευκαιρία να καταλάβουμε ότι πάντα μπορούμε να αμφισβητούμε την εξουσία. Το δικαίωμα του λόγου στο πανεπιστήμιο, το τέλος του καθηγητή πάνω στην έδρα, της αυθαιρεσίας της έδρας.
▪Ο Μάης του 68 είναι μια λέξη που σημαίνει ότι παρά λίγο να τιναχτούν όλα στον αέρα. Πάντα είχα στο μυαλό μου αυτή την κάπως τρελλή ιδέα ότι το Μάη του 68 όλα ήταν έτοιμα να εκραγούν.
▪Χωρίς το Μάη του 68 δεν θάχα αυτόν τον τύπο εκπαίδευσης στην Καλών Τεχνών. Θα ασχολιόμουν ακόμα με την "αρχαιολογία".
▪Άλλαξε σίγουρα τα πάντα στην εφηβεία μου. Οι γονείς μου δέχτηκαν ένα σωρό πράγματα σε σχέση με τους φίλους και τις φίλες μου, που οι δικοί τους τους είχαν αρνηθεί.
▪Ο Μάης του 68 κατέληξε στις ιδεολογίες. Εμείς θέλουμε να καταργήσουμε ένα νόμο και να σταματήσουμε τη λογική της κυβέρνησης.
▪Ο εξηνταοχτάρης είναι ένας τύπος που έρχεται την τρίτη μέρα της απεργίας κάνοντας πλάκα, ενώ πριν πέντε λεπτά, χτύπαγε τη γροθιά του στο τραπέζι στο μάθημά του ουρλιάζοντας πως αυτός είναι ο καθηγητής.

τις συνεντεύξεις πήρε ο Ζαν Ατζφέλντ
στις 4 Δεκέμβρη και δημοσιεύτηκαν
στην εφημερίδα Liberation.

Ο Ντανιέλ Κον Μπεντίτ ρεπόρτερ στη Ναντέρ

Τίποτα δεν ξεσηκώνει περισσότερο τους φοιτητές από την αναφορά στο Μάη του '68. Αμέσως σκεφτήκαμε πως τίποτα δεν θάταν πιο ενδιαφέρον από τη ματιά του Ντάνιελ Κον Μπεντίτ σ' αυτό το κίνημα. Στις 24 Νοεμβρίου,τη στιγμή που οι απεργίες γενικεύονται, του τηλεφωνήσαμε στη Φραγκφούρτη, στη σύνταξη του περιοδικού του, του P.S..

- Παρακολούθησες τα γεγονότα;
- Ωραία φάση έτσι;
- Δε λες τίποτα! 'Ακου, θα σ' ενδιέφερε να κάνεις μια έρευνα για το Actuel; Να συναντήσεις τους φοιτητές, να τριγυρίσεις στις σχολές ... την Πέμπτη, είναι η μεγάλη διαδήλωση.
- Το βράδυ που βγαίνει στον αέρα η τελευταία μου εκπομπή;

"Φτάνω Τετάρτη"

Τετάρτη 26 Νοεμβρίου, Ναντέρ : ο Ντάνυ έχει ξανάρθει εδώ μόνο μια φορά, στα τέλη της δεκαετίας του '70, σχεδόν ινκόγκνιτο. Η ιδέα να ξαναβρθεί εκεί σε καιρό πλήρους αναταραχής τον εντυπωσιάζει και ταυτόχρονα τον ταράζει. "Μου συνέστησαν να μην το κάνω. Η παρουσία μου θα μπορούσε να βλάψει το κίνημά τους. Φοβούνται το πρωτοσέλιδο του Figaro της επομένης ...Δεν με νοιάζει, είναι υπερβολικά πολιτικάντικος υπολογισμός. Ποτέ στη ζωή μου δεν έχω χάσει κίνημα ή διαδήλωση και δεν βλέπω γιατί θα πρέπει να στερηθώ τούτο 'δω".

- Δε φοβάσαι μή σε πετάξουν έξω;
- Ε, πλάκα μου κάνεις; Θα υπάρξουν αντιδράσεις, αλλά να με πετάξουν έξω, όχι .... 'Αντε, φεύγουμε;

'Εξοδος από την εθνική οδό : οι μηχανές μας ορμάν πίσω από τη φοιτητική Λέσχη. Στο κάμπους κανένα ιδιαίτερο πανώ. Στ' αριστερά, Οικονομικές Επιστήμες και Νομική: κάποιος μοιράζει μια μπροσούρα. Απέναντι, το ατέλειωτο κτίριο της Φιλολογίας, της Ιστορίας. Η ώρα είναι δύο το μεσημέρι. 'Ενας χείμαρος από φοιτητές ξεχύνεται από την πρώτη μεγάλη πόρτα. Προφανώς έχει τελειώσει η Κεντρική Γενική Συνέλευση, που ήταν στις 1. Παρκάρουμε τις μηχανές εκεί μπροστά. Ο Ντάνυ πηδάει σχεδόν εν κινήσει, δεν βγάζει όμως ακόμα το κράνος του, για να μπορέσει να θαυμάσει το κτίριο μέσα στην ανωνυμία. "Θεέ μου, τι άσχημο που είναι!". Κανείς δεν τον προσέχει. "Καθόλου δεν άλλαξε, είναι πραγματικά αηδία!". Μετά βγάζει το κράνος και σε μια στιγμή οι φοιτητές παγώνουν : μια ντουζίνα μάτια τον γδύνουν. Ενστικτωδώς οι πιο κοντινοί οπισθοχωρούν: μια ουδέτερη ζώνη δημιουργείται, μ' εκείνον στη μέση.

"Είναι άσχημο", λέει κάπως πιο δυνατά. Δύο κοπέλες σκάνε στα γέλια, τ' αγόρια σκουντιούνται με νόημα, κι έπειτα πλησιάζουν, ενώ εμείς κλειδώνουμε τις μηχανές. Επιτέλους σπάει η σιωπή: ο πρώτος, ένας ψηλός με μουστάκι, τον χτυπάει στον ώμο:

- Τι έγινε ξαναπιάνουμε δουλειά;
- Α, όχι , ήρθα απλά να δω. Πλάκα έχει.

Πλατύ χαμόγελο. Ο τύπος απέναντι μένει καρφωμένος.

- Πάμε;
- Πάμε.

Ενώ προχωράει, ο κόσμος κάνει μεταβολή, όλοι ξαναμπαίνουν στο κτίριο και ακούγονται διάφορα:

- Μπράβο για την εκπομπή σου.
- Ευχαριστώ.
- Ε, αυτός είναι ο γερο-Ντάνυ!
- Καλά, καλά ...
- Δε μου λες,μόλις τώρα είχαμε μια μεγάλη συζήτηση στη Γενική Συνέλευση : θ' αφήσουμε την UNI να μιλήσει ή όχι; Εσύ τι λες γι' αυτό;
- Α, εγώ είμαι υπέρ του να εκφράζεται όλος ο κόσμος.

Η μικρή ομάδα σταματάει αποσβολωμένη, δεν ήταν η αναμενόμενη απάντηση. Κοιτάζονται, κάποιος πάει να συνεχίσει την κουβέντα. Πολύ αργά, ο Ντάνυ είναι ήδη μακριά ...

Στην πρώτη αίθουσα, μέσα από μια σειρά τραπέζια, περνάνε οι ψηφοφόροι ενός δημοψηφίσματος. Υπέρ ή κατά του σχεδίου Ντεβακέ. Οι κάμερες του TF1 τραβάνε, ένα τεράστιο μπούγιο γύρω τους, ξεγλιστράμε από δίπλα.

Ο μεγάλος διάδρομος ανοίγεται τώρα μπροστά μας. Κύματα φοιτητών διασταυρώνονται. Ο Ντάνυ κοιτάζει παντού. Τα μάτια του λάμπουν όσο ποτέ. "Αστείο είναι...δεν έχει αλλάξει καθόλου. Μα για δες, δεν υπάρχουν πια αφίσσες παντού. Σέβονται τα πλαίσια.Φαίνονται οι τοίχοι.Πλάκα έχει.

Πίσω μας σαν ουρά κομήτη, μια ομάδα ακολουθεί σχολιάζοντας. 'Οσοι έρχονται από απέναντι τον περιεργάζονται αποσβολωμένοι. Λίγο πιο πέρα, η επιτροπή για τα μέσα ενημέρωσης. Μια πραγματική κυψέλη, που αποτελείται σχεδόν μόνο από κορίτσια. Μια απ' αυτές κάτι μουτζουρώνει, αμήχανη, σκυμμένη πάνω σε πέντε μισοτελειωμένες γραμμές.

- Καλημέρα.
- Από ποιά εφημερίδα είσαστε; λέει η κοπέλα (χωρίς να σηκώσει το κεφάλι).
- Το Actuel
- Αα, το Actuel. Τότε εντάξει. (ξαφνικά βλέπει τον Ντάνυ αλλά κάνει σαν να μην τρέχει τίποτα). Θέλετε να σας διαβάσουμε το κείμενο που ψηφίστηκε στη Γενική Συνέλευση; (κοιτάζει τον Ντάνυ). Θα μας πεις τη γνώμη σου;
- Τι γράφεις εκεί;
- Το δελτίο νο 4.
- Νο 4; Και τι λέει;
- Επισημαίνει τα ψέμματα των μέσων ενημέρωσης, που λένε συνεχώς πως πρόκειται για κινητοποίηση της UNEF-ID. Επισημαίνουμε μόνο τις μεγάλες χοντράδες.

'Ερχεται μια κοπέλα, πολύ ντροπαλή, που τον ρωτάει κοκκινίζοντας.

- 'Εχω κάνει τη διατριβή μου πάνω στο Μάη του '68 και θάθελα να σας τη δείξω. Θα μπορούσατε να μου πείτε τη γνώμη σας....
- Σύμφωνοι, στείλ' την στον εκδότη μου.(Απευθυνόμενος στο τραπεζάκι). Λοιπόν είσαστε σε απεργία;
- 'Οχι ακριβώς, η Νομική δεν ακολουθεί.
- Α, έτσι;
- 'Οχι, μάλλον ακροδεξιοί είναι αυτοί εκεί.
- Λένε ότι είστε ένα φοιτητικό κίνημα απολίτικο.
- Είμαστε φοιτητικό κίνημα σκέτα! Δεν είναι Μάης του '68.

Η ξανθιά που γράφει, γίνεται λιγάκι επιθετική : "Πηγαίνετε λιγάκι πιο κει, δεν μπορώ να συντάξω το δελτίο!".

'Ομως ήδη τριάντα άτομα έχουν περικυκλώσει τον Ντάνυ. Αυτός καθίζει στις φτέρνες, με το πηγούνι ακουμπισμένο στο τραπέζι κι αρχίζει το διάλογο.

-Τι σχέση έχει λοιπόν με τον Μάη του '68
-Πού να ξέρω, δεν είχα γεννηθεί.
- Τότε γιατί το λες αυτό;
- Γιατί εμάς δεν μας αποπροσανατολίζει η πολιτική, ούτε οι φοιτητικές οργανώσεις, τα συνδικάτα.
- Σύμφωνοι, δεν λέω ότι είναι βέβαια όπως το Μάη του '68, αλλά δεν είναι αυτή η διαφορά, μια που και το '68, λέγαμε ότι δεν πρόκειται για κίνημα συνδικάτου ή παράταξης.
- Ναι, αλλά ακόμα κι αν δεν τον ζήσαμε ξέρουμε τις συνέπειες του. Κι ύστερα, γαμώτο, όλα τα μέσα ενημέρωσης μας κολλάνε το '68 στην πλάτη.
-Κοίτα στην αρχή όταν παρεμβαίναμε στις παραδόσεις,οι καθηγητές σκάγανε χαμογελάκια ειρωνικά,μην έχετε αυταπάτες,ο Μάης του '68 έγινε, κανείς δεν πιστεύει πια σ' αυτόν, και άλλες τέτοιες ιστορίες. 'Αλλους πάλι τους πιάνει πανικός, νεύρωση θα'

λεγες...Τελικά εγώ αυτό που ξέρω είναι πως γίνανε κάποια πράγματα αρκετά "τρομοκρατικά". Εμείς, προσπαθούμε κυρίως να μην πούμε "έχω δίκιο σε σχέση μ' αυτούς που έχουν άδικο, επειδή δεν είναι της ίδιας γνώμης με μένα". Εμείς προσπαθούμε, στο μέτρο του δυνατού, να' μαστε λίγο πιο ανεκτικοί....

- Δημοκράτες!

- Εε;

- Ναι, δημοκράτες! Μη φοβάσαι είμαι απόλυτα σύμφωνος.

Γέλια. Χαλάρωση. Ματιά προς τα πίσω : πανικός, είναι τώρα διακόσια άτομα στριμωγμένα, που προσπαθούν να πιάσουν καμιά άκρη του διαλόγου. Αρχίζουν να φωνάζουν :"Δεν ακούμε τίποτα! Πιο δυνατά! Πάμε στο αμφιθέατρο, ν' ακούσει όλος ο κόσμος".

Ο Ντάνυ κάνει πως δεν ακούει. Τα δέκα άτομα που είναι στην ακτίνα του χτυπιούνται να μιλήσουν μαζί του, τους δίνει το λόγο με τη σειρά :

- Λοιπόν εσύ, πες, μετά εσύ και μετά εσύ.

Τώρα μιλάει μια μελαχροινή, με την καινούργια κονκάρδα του SOS-Racisme στο πέτο.

- Όταν λέμε ότι δεν είμαστε πολιτικοποιημένοι, είναι γιατί εσείς το '68 είχατε πίσω σας το '62 και την Αλγερία, και μετά και το Βιετνάμ : έπρεπε ο κόσμος μες στο κεφάλι του να τόχει ξεκα-

θαρισμένο, ότι είναι υπερ ή είναι κατά. Με μας δεν είναι έτσι τα πράγματα : την οικονομική κρίση την έχουμε τόσο πολύ βιώσει, την έχουμε τόσο πολύ αφομοιώσει, που δεν έχουμε προοπτικές και δεν είμαστε πολιτικοποιημένοι.... Γιατί για μένα, πολιτική θα πει προοπτική. Αυτό το κίνημα δεν έχει! Με τον Ντεβακέ απλά ξεχείλησε το ποτήρι που είχανε γεμίσει ο Πασκά, ο Σαλαντόν. Μια γενική κίνηση : σε μια στιγμή καταλάβαμε πόσα πράγματα κάτσαμε και κατάπιαμε με τον Σαβαρύ και τον Σεβεναμάν. Τότε δεν το είχαμε συνειδητοποιήσει, τώρα όμως λέμε μέσα μας : ένα ακόμα βήμα και την βάψαμε. Αμέσως αρχίζεις και σκέφτεσαι....

- Και τι βγαίνει;

- Κανείς δεν ξέρει, μόλις τώρα έχει αρχίσει να συζητιέται το πράγμα. Το σίγουρο είναι πως πρέπει να αλλάξει η λογική. Το πρόβλημα είναι πως από τότε που γεννήθηκα, δεν είχα ποτέ ούτε δέκα λεπτά για να σκεφτώ αυτά τα πράγματα.

- Γιατί;

- Μα επιτέλους! Οι γονείς, οι καθηγητές, οι εφημερίδες, τα βιβλία, όλα, τα πάντα μας εμποδίζουν να τα σκεφτούμε γιατί το '68 τα σκέφτηκαν και τα θαλάσσωσαν.... Συνέχεια μας το υπενθυμίζουν. Το σίγουρο είναι πως αυτή τη στιγμή τα πράγματα δεν μπορούν να γίνουν χειρότερα απ' ότι είναι. Λοιπόν πρέπει ν' αρχίσουμε να σκεφτόμαστε την αλλαγή... Δεν είναι απλό!

Ένας φοιτητής από την Βιλταναίζ που έχει έρθει να συναντήσει την επιτροπή "σκέψη"της Ναντέρ συνεχίζει :

- Όπως και να 'χει το πράγμα, το μόνο που καταφέρνουμε είναι να κάνουμε γρατζουνιές σε κάτι που είναι τεράστιο. Ακόμα κι αν ο Ντεβακέ παραιτηθεί, τι θ' αλλάξει μ' αυτό στο σύνολο του οικοδομήματος; Το μόνο που κάνουμε είναι να καθυστερούμε τα πράγματα. Πράγματι όλες οι πολιτικές λύσεις μας απογοητεύουν. Το ξέρουμε τώρα πια! Τότε; Χρειάζεται μια επανάσταση για ν' αλλάξει αυτή η λογική, αλλά ποιά επανάσταση; Αυτή του ΚΚ; Βοήθεια!Αυτή των αριστεριστών;Ξέρουμε το αδιέξοδο.Να πάμε πού; Η σοσιαλδημοκρατία απέτυχε και ο φιλελευθερισμός, πριν καλά καλά εγκατασταθεί, λέμε στοπ. Δεν υπάρχει τίποτα μπροστά μας!

Ο Ντάνυ επιδοκιμάζει :

Πώς να έχετε πρόγραμμα κοινωνίας που να μην είναι η ουτοπία μιας επανάστασης αλλά ούτε κι εκείνο του σοσιαλιστικού κόμματος; Σ' άλλες χώρες, στη Γερμανία, στην Ολλανδία, αυτό έχει αποκρυσταλλωθεί!Στη Γαλλία το μόνο καινούργιο μετά το '68 είναι ο Λεπέν.

- Το μεγάλο πρόβλημα είναι, ξαναρχίζει ο τύπος από τη Βιλταναίζ, ότι αφού απορρίψεις την πολιτική μαζικά, δεν έχεις τίποτα μπροστά σου!'Η, τότε το SOS-Racisme,η Band-Aid,ένα κίνημα που υφίσταται όσο χρόνο χρειάζεται μέχρι να φθαρεί.Κι έπειτα,υπάρχει το άλλο τέρας : ο Σεγκελά!

- Ο Ταπί;

- Ναι μόνο που ο Σεγκελά, είναι ο διοργανωτής της μεγάλης σκευωρίας και ο Ταπί δεν είναι παρά ένα όργανο. Ο Σεγκελά που συλλαμβάνει και σχηματοποιεί τις ιδέες στυλ Νταβακέ! Ο Ταπί παίζει το ίδιο παιχνίδι, και αυτό είναι όλο. Ο Σεγκελά είναι η εναλλακτική λύση για τον πολιτικό λόγο που όλοι μισούν. Να λοιπόν η τελική τους λύση : τα μέσα ενημέρωσης που αναπαράγουν τον καπιταλιστικό λόγο επ' άπειρον.

- Ποιά είναι η λύση λοιπόν;

- Έστω ότι μιλάμε για θεσμική λύση.Τότε είναι η πολιτική του "μη χείρον βέλτιστον" : ψηφίζουμε το Σοσιαλιστικό Κόμμα κλείνοντας τη μύτη. 'Η εμείς! Χωρίς οργάνωση, χωρίς δομή, αλλιώς σ'έξι μήνες δεν θα μείνει παρά μια εικόνα,ένα μήνυμα.

- Βγάλτε τα τραπέζια απ' τη μέση - Πιο δυνατά - Στο αμφιθέατρο στο αμφιθέατρο!

- Έτσι κι αλλιώς δεν μας απασχολεί ο διαχωρισμός δεξιάς-αριστεράς, ξαναρχίζει η μελαχροινή.

Αν όχι διαχωρισμός δεξιάς- αριστεράς,ξεσπάει ξαφνικά ο Ντάνυ, τότε ποιός υπάρχει;

- Ε;

- Ανάμεσα σε κείνους που είναι υπέρ του διατάγματος και σ' εκείνους που είναι κατά; Πώς χαρακτηρίζεις αυτό το διαχωρισμό;

- Αυτοί που θέλουν την επιλογή σύμφωνα με τα φράγκα και οι άλλοι...

- Είναι ένας διαχωρισμός, σύμφωνοι, λοιπόν πώς τον λένε;

Η ξανθιά που συντάσσει χωρίς τελειωμό το δελτίο νο 4, σπάει :

- Ε, παράτα μας!

Από πίσω γίνεται όλο και περισσότερο βαβούρα.Θέλουν ντε και καλά να βρουν τις διαφορές. Ένα γκαγκ:λες και έχει βγεί από την χρονομηχανή,χοπ,από το '68 στο '86,είναι πεπεισμένοι,πως μιλάνε στον Κόκκινο Ντάνυ.

- Δεν πάει άλλο έτσι, το αμφιθέατρο Β1 είναι ελεύθερο, να τον κουβαλήσουμε με το ζόρι!

- Ναι, άντε πάρτε τον!

Ο Ντάνυ σηκώνεται, με κοιτάει τελείως μπλεγμένος αλλά όλο χαμόγελο κάνοντας μου με το κεφάλι νόημα που σημαίνει "δεν μπορώ να το κάνω, αδύνατον". Μόλις όμως βλέπουν το ύφος του τον αποθεώνουν, τον χειροκροτούν, τον σπρώχνουν. Καταφεύγει πίσω από ένα τραπέζι ;"Δεν είμαι εδώ γι' αυτό, επιτέλους, εγώ θέλω απλά να συζητήσω...."

-Ακριβώς,φωνάζει κάποιος,κι εμεις το ίδιο,λοιπόν έλα στο αμφιθέατρο!

- Άντε καλά πάμε, πετάει ο Ντάνυ.

Η φήμη εξαπλώνεται στη σχολή : "είναι εδώ ο Ντάνυ, τον πάμε στο αμφιθέατρο Β1". Το δικό του αμφιθέατρο της Ναντέρ! Εκείνο της 22ας Μάρτη!Το δικό του αμφιθέατρο...Προχωράμε,συνοδευόμενος από τετρακόσιους ανυπόμονους. Ο κόσμος που είναι μαζεμένος μπροστά στην καφετέρια βλέπει ξαφνικά το πλήθος : παρατάνε την κουβεντούλα κι ακολουθούν την κίνηση.Το αμφιθέατρο Β1! Είναι τερατώδες, χίλιες πεντακόσιες θέσεις, αίθουσα δικαστηρίου σε μεγέθυνση. Μέχρι στιγμής άδειο. Ο Ντάνυ μπαίνει και κάθεται σε μια θέση."Όπως και νάχει δεν ανεβαίνω στο βήμα", μου σφυράει. Πήγε να συνεχίσει αλλά αμέσως μια μάζα φοιτητών σε υπερδιέγερση καταλαμβάνει το αμφιθέατρο. Στις εισόδους το

σπρωξίδι που θυμίζει ροκ συναυλίες ηλεκτρίζει την ατμόσφαιρα.Η απεργιακή επιτροπή σε απαρτία αναβαίνει στο βήμα. Συνδέεται το μικρόφωνο........

- Στην έδρα! - Στην έδρα!

και φανερά συγκινημένος, ο Ντάνυ αναβαίνει τα σκαλοπάτια καταχειροκροτούμενος. Η μυθολογία λειτουργεί σε βάθος, η Ναντέρ κοιτάζει τον Ντάνυ, ο Ντάνυ κάθεται στο κέντρο του βήματος, πανευτυχείς φοιτητές λένε μεταξύ τους :

- Το 'ξερα ότι θα ξαναρχόταν, ήμουν σίγουρος....
- Θα πρέπει να 'ναι αρκετά συγκινημένος........
- Αχ, να το 'βλεπε αυτό η μάνα μου!
- Μεγάλη στιγμή, μεγάλη στιγμή ....

Η απεργιακή επιτροπή δεν ξέρει τι να κάνει.Περνάνε ο ένας στον άλλον το μικρόφωνο μέχρι να προσγειωθεί στα χέρια του Ντάνυ. Είναι υποχρεωμένος να μιλήσει , πόσο μάλλον όταν ένα μαζικό "σουτ" τον εμποδίζει να ολοκληρώσει τη χειρονομία του : πήγαινε να δώσει το μικρόφωνο στο διπλανό του.

Ο Ντάνυ δημοσιογράφος τελειώνει, αρχίζει ο ρήτορας. Μέσα σε θρησκευτική ησυχία, η φωνή του δεν είναι πια η ίδια : είναι τώρα πιο χαμηλή,λίγο πιο αργή,σχεδόν διακεκομμένη,αφήνει τις ευγενικές και συνετές εκφράσεις του στυλ"τέλος εγώ πιστεύω,αλλά αυτό δεν δεσμεύει παρά μόνο εμένα", ή "δεν θα βάλω στο στόμα σας πράγματα που δεν λέτε, όμως διαπιστώνω, κατά τη γνώμη μου και απ' όσο καταλαβαίνω" και όλα τα τερτίπια του επαγγελματία ρήτορα. Πάει κατευθείαν στο ψητό.

- Ακούστε, συμφωνώ να κάνουμε μια συζήτηση, εγώ είχα έρθει να κουβεντιάσω μαζί σας,όμως είναι φανερό πως προτιμάτε αυτή τη μορφή διαλόγου.Λοιπόν κι εγώ εντόπισα δύο τύπους θεμάτων, το πρώτο αφορά το αν το κίνημα είναι "χειραγωγούμενο ή όχι". Πιστεύω πως θα έπρεπε να είστε πολύ πιο επιθετικοί και να απαντήσετε : "ναι κάθε πρωί έρχεται ο Μαρσαί και μας ξυπνάει!" και την επομένη κανείς δεν θα τολμήσει να πει τίποτα , γιατί ένα μαζικό κίνημα δεν μπορεί να χειραγωγηθεί ούτε από μένα, ούτε απ' αυτούς, ούτε από κανέναν!

- Ουαααα!

Αποθέωση, παραλήρημα, γέλια....

Αφήνει το πλήθος να ηρεμήσει και ξαναρχίζει.

-Χειραγωγούμενοι ή όχι !Καλέστε τον Ντεβακέ και τον Σεβενεμάν,θα δείτε πως λένε το ίδιο πράγμα!

Ουααα!

Ξανά αποθέωση. Συνεχίζει :

- Μου είπαν πως συζητήσατε για το αν πρέπει να αφήσετε την UNI να μιλήσει ή όχι. Εγώ είμαι υπέρ : χάνετε τρεις ώρες για να συζητήσετε πάνω σε κάτι που δεν θα κρατήσει πάνω από πέντε λεπτά!

Συγκρατημένα χειροκροτήματα. Εδώ, έθιξε ένα ταμπού... Το ημίωρο που θα ακολουθήσει είναι ένα μπουρδέλο χωρίς προηγούμενο.Τραβολογάνε το μικρόφωνο,βρίζονται,ένας τύπος αρχίζει μ' ένα τεράστιο "Σύντροφοι!", τον κατεβάζουν κάτω ομόφωνα χωρίς να πει δεύτερη κουβέντα, μια κοπέλα πνίγεται φωνάζοντας "θα καλούσατε τον Μπόθα, να μιλήσει για την Νότια Αφρική;"

Ναι, ναι γκαρίζουν οι μισοί, καπανάτε την γκαρίζουν οι υπόλοιποι, ώσπου ένας 'Αραβας αρπάζει το μικρόφωνο και αρχίζει :

-Εδώ υπάρχουν πολλοί κολλημένοι με την πολιτική,που τους έχουν ανάψει τα αίματα.Αυτό που έχει σημασία είναι η διαδήλωση. Το βασικό είναι να μην περάσει το σχέδιο.Εγώ, δεν έχω καμιά όρεξη να πάρω το φτυάρι και την αξίνα, δεν θέλω να κάνω αυτό που έκανε ο γέρος μου για χρόνια, τόχω συνειδητοποιήσει πέρα για πέρα.

Θρίαμβος! 'Ολοι όρθιοι φωνάζουν "Ενότητα - Ενότητα!". Ο Ντάνυ μου σφυράει στ' αυτί : "'Εχει φάση, λειτουργεί κυρίως το συναίσθημα!". 'Ομως μια φήμη αναταράζει το αμφιθέατρο : "'Ερχονται οι φασίστες! Είναι στο RER " "Τι;" "Οι φασίστες κάνουν ντου!". "Μην πανικοβάλλεστε", λέει ο Ερίκ, ο "πρόεδρος" της απεργιακής επιτροπής, "ας δείξουμε υπευθυνότητα. 'Ηρεμα τα παιδιά των ομάδων περιφρούρησης να μαζευτούν απ' έξω κι εμείς θα συνεχίσουμε τη συζήτηση".

Στο βάθος της αίθουσας, το συνεργείο της TF1 κάνει την είσοδό του.Στο βήμα, ένας φοιτητής παίρνει το λόγο:

- Είμαι απ την UNI ".
- Ουου, ουου, φωνάζει τ' αμφιθέατρο.

Δύο οργανωμένοι, ο ένας με τροτσκιστικό μουσάκι, σκαρφαλώνουν στην έδρα με την εφημερίδα "Μπλσεβίκος" στο χέρι, το πλήθος όμως έχει αποχαλινωθεί:

- Σπάστε!
- Βοήθεια, όχι αυτοί!

Το συνεργείο της TF1, τρομοκρατημένο, μ' όλα του τα συμπράγκαλα κατεβαίνει το αμφιθέατρο. Ο Ντάνυ ξαναπιάνει το μικρόφωνο.

- Επιτέλους ησυχία. Από τότε που πηγαινοέρχομαι συνέχεια από τη Γαλλία στην Γερμανία, μόλο που ζούμε παρόμοιες καταστάσεις παρατηρώ ένα πρόβλημα αδιανόητο για τους Γερμανούς. Δηλαδή δεν θέλω να πολιτικολογήσω, είναι μια ερώτηση που υποβάλλω στην αίθουσα. Τι σκέφτεστε για το ότι κανείς δεν αντέδρασε στη Γαλλία με την υπόθεση της Greenpeace;

Τα δύο τρίτα του αμφιθεάτρου ξεσπάν σε επευφημίες. Ο Ντάνυ είναι κατενθουσιασμένος.Το ίδιο πρωΐ μας είχε εμπιστευτεί:"είναι μια καινούργια γενιά.Προσπάθησαν να της φορέσουν το μοντέλο Ταπί που αντιστοιχούσε στις ανάγκες των νέων του 1978-82 Θα δεις, είμαι σίγουρος πως τώρα μπορείς να τους μιλήσεις ακόμα και για την Greenpeace χωρίς να σε πετάξουν έξω!

Σχεδόν κέρδησε το στοίχημα. Εδώ και κει μέσα στην αίθουσα, α-

κούγονται αποδοκιμασίες :

-Αυτό είναι πολιτική!
- Δεν έχεις το δικαίωμα! Δεν είμαστε εδώ γι' αυτό!
- Συμφωνούμε, αλλά δεν είναι η κατάλληλη στιγμή.

Ο Ντάνυ ξαναπιάνει το μικρόφωνο.

- Ακούστε, εγώ δεν πάω να κρύψω την αρρωστημένη μου κλίση προς την πολιτική, όταν μου ζητάν να μιλήσω. Διαπιστώνω ότι ένα από τα μεγάλα σας προβλήματα, είναι το πως θα σας αντιμετωπίσουν τα μέσα ενημέρωσης : αποπροσανατολισμός, χειραγώγηση. Η Greenpeace μας δίδαξε κάτι : μας πρήξαν με ερωτήσεις του είδους "γιατί οι γαλλικές μυστικές υπηρεσίες κάναν τόσες μαλακίες;"Δεν ασχολήθηκαν όμως με το αν έχει κανείς το δικαίωμα να κάνει τέτοιου είδους απόπειρες ή όχι.Σας το λέω ειλικρινά,ακόμη και αρνούμενος την πολιτική (τρία σφυρίγματα), από τη στιγμή που τίθεται η ηθική ως πηγή της δράσης, λέω (εδώ υψώνει τη φωνή) η ηθική είναι μία και μόνη!

Παραλήρημα. Το συνεργείο της τηλεόρασης σε θέση βολής. Και να ο τύπος της UNI που θέλει να ξαναπάρει το λόγο!

Τα χειροκροτήματα μετατρέπονται σε ουρλιαχτά : 'Εξω - 'Εξω ! Τότε ο Ερικ, της απεργιακής επιτροπής, βουτάει το μικρόφωνο :

- Ακούστε, γελοιοποιούμαστε μπροστά στην τηλεόραση. Ο Ντανιέλ Κον Μπεντίτ έχει έρθει εδώ. Στην απεργιακή επιτροπή σκεφτήκαμε πως ίσως να ήταν λάθος, ίσως όμως και να είχε ενδιαφέρον. Τώρα όμως που είναι εδώ η τηλεόραση το μόνο θέμα είναι η αυριανή διαδήλωση.

Όλος ο κόσμος πιάνει το μήνυμα.Κάτω από τους προβολείς της TF1 σηκώνονται όλοι μαζί και φωνάζουν : "Ενότητα - Ενότητα! ". Ο Ερίκ συνεχίζει :

-Προτείνω τώρα να ψηφίσουμε υπέρ ή κατά του δικαιώματος λόγου της UNI! Ποιοί είναι υπέρ;

Αυτή ακριβώς τη στιγμή η κάμερα φτάνει στο βήμα' η Κορίν Λαλό και το συνεργείο της παίρνουν θέση πίσω από τον Ντάνιελ. Το μικρόφωνο ανοιχτό

- Νταυιέλ Κον Μπεντίτ, το αμφιθέατρο, δεν φαίνεται να εκτιμά και τόσο την παρουσία σας!

- Τί; (οργισμένη μεταβολή του κοκκινομάλη) Αυτό λέγεται σικέ δημοσιογραφία, δεν κατάλαβες τίποτα' μου ζήτησαν να έρθω να μιλήσω στο αμφιθέατρο, εγώ δεν ήθελα, και τώρα συζητάνε μεταξύ τους πάνω σ' ένα θέμα για το οποίο δεν μου πέφτει λόγος. Αυτό είναι όλο.

- Γιατί ήρθες;

- Για να δω . Το αμφιθέατρο ήταν άδειο και γέμισε.

- Είναι ένα '68;

- Ωωω, είναι πολύ πιο μπερδεμένο.

Τέλος του διαλόγου.Το συνεργείο της TF1 τραβάει λίγο ακόμη και ύστερα φεύγει. Κι αρχίζει η μεγάλη παρέλαση των εικόνων : το ίδιο βράδυ, στις ειδήσεις των οκτώ, ολόκληρη η Γαλλία μαθαίνει πως " στην Ναντέρ υποδέχονται τον Ντανιέλ Κον Μπεντίτ μέσα σε ατμόσφαιρα αποδοκιμασίας" , με πλάνα από τα γιουχαΐσματα, που αρχικά απευθύνονταν στους τροτσκιστές και στον εκπρόσωπο της UNI, καθώς και δύο συνεντεύξεις φοιτητών : "ήρθε να μας αποπροσανατολίσει", λέει ο ένας, "ξέρει πως δεν τον έχουμε ανάγκη",λέει ο άλλος.Η δημοσιογράφος έκανε τσαπατσούλικη δουλειά. Έμεινε επι τόπου πολύ λίγο,δεν κατάλαβε τι γινόταν. Ήδη από την επομένη, προς το Actuel, προς τον εκδότη του Ντάνυ,παντού η ίδια ερώτηση:"Λοιπόν,είναι αλήθεια ότι τον πετάξαν έξω".

Στο *Antenne* 2,μια μαθήτρια κυριλέ και καθωσπρέπει ,μετά από μια συνάντηση με τον Ντεβακέ δηλώνει ότι το χάρηκε που είδε να κράζουνε τον Ντάνυ. Ακόμα και ο Γκυ Μπεντός στο πρόγραμμά του ήθελε να γελοιοποιήσει τον Ντάνυ για την αποτυχημένη προσπάθεια αποπροσανατολισμού!Ευτυχώς που ο Μπεντός επαληθεύει πάντα τις πληροφορίες του!

Εμείς είμαστε περήφανοι για το αποτέλεσμα. Η αθέλητη προειδοποίηση προς τους παλιούς του '68 θα είναι θετική. Θα είναι επιφυλακτικοί.

Στην αίθουσα, το βρισίδι συνεχίζεται, με τα γκρουπούσκουλα στην πρώτη γραμμή. Στο βήμα, πιέζουν τον Ντάνυ να ρυθμίσει το πρόβλημα :

- Εξελίσσονται άσχημα τα πράγματα,είμαστε όλοι ενωμένοι και καθόμαστε και ακούμε προπαγάνδες του κώλου!

- Δεν είναι έτσι. Σε μια Γ.Σ. πάντα υπάρχουν προβλήματα, είστε σε καλό δρόμο, τους καθησυχάζει ο Ντάνιελ. Αύριο θα 'στε 60.000!

- Το ελπίζω. Δεν το λες στο μικρόφωνο;

- Μέσα στο κίνημα, πάντα υπάρχουν στιγμές που όλος ο κόσμος έχει ανάγκη να μιλήσει' πρέπει ν' ανοίγουν την καρδιά τους οι άνθρωποι!

- Εντάξει, αλλά έτσι μπροστά στην τηλεόραση...

- Κάπως έτσι τα ψελλίσματα αρθρώνονται σε λόγο.

- Δεν θες να τα πεις στο μικρόφωνο;

- Ο.Κ., αλλά θα είναι η τελευταία μου παρέμβαση!

- Ευχαριστώ....

Η ομάδα παραμερίζει, στο βήμα κάθονται όλοι φρόνιμα, του δίνουν το μικρόφωνο, ξαναγίνεται ησυχία :

- Θα 'θελα να πω κάτι πριν φύγω. Είχα έρθει εδώ μόνο και μόνο για να συζητήσω. Ωραία. Όταν ο φίλος λέει "Γελοιοποιούμαστε", πιστεύω ότι έχει λάθος

(Φωνές στο βάθος της αίθουσας) Εεεεε!!

- Αφήστε με να σας εξηγήσω... Πιστεύω πως αυτή τη στιγμή το εύρος του κινήματος προκαλεί έκπληξη σ' όλο τον κόσμο!

- ΝΑΙΑΙΑΙΑΙ!

- Αν έχετε συνείδηση αυτού του πράγματος, δεν θα γίνετε ποτέ γελοίοι. Κι εμένα που μ' αρέσουν τα στοιχήματα είμαι έτοιμος να στοιχηματίσω πως αύριο θα είστε 60.000 στο Παρίσι.

- ΝΑΙΑΙΑΙ!..... και περισσότεροι, ουρλιάζει κάποιος.

Μετά από μια τελευταία ρητορική μάχη με τους τροτσκιστές,ο Ντάνυ πετάει ένα:

- Γειά χαρά. και καλή διασκέδαση!

Πρέπει να περάσει άλλο ένα μισάωρο μέχρι να ξεκολλήσουμε από το βήμα:

- Ευχαριστώ, Ντάνυ, πριν δεν σε πήγαινα αλλά τώρα...

- Ποιά είναι η γνώμη σου για τον Καμύ;

- Λέχτηκε ότι θα γινόσουν υπουργός...

-Τι εικόνα θα περάσει στα μέσα ενημέρωσης μετά την επίσκεψη σου;

-Θα'ρθεις αύριο μαζί μας στη διαδήλωση;

- Ήθελα να σε φιλήσω γιατί το '68 ήμουν ενός χρόνου και η μαμά μου έβαζε Ντάνυ στο γάλα μου....

Σ'όλους ο Ντάνυ χαϊδεύει το μάγουλο, τους αγκαλιάζει, τους φιλάει. Είναι περίεργο, δεν έχει καμία σχέση με σταρμανία, η λέξη "παππούλης"ακούγεται συνέχεια,του λένε πως τους πείραξε κάπως που τους έδειξε μαζί η τηλεόραση, αλλά πως είναι περήφανοι για την κληρονομιά....'Αντε γειά Ντάνυ,ξαναπέρνα να μας δεις.... Ο "παππούλης" είναι τόσο συγκινημένος που μπροστά στις μηχανές ανάμεσα σε καμιά πενηνταριά από τα "πιτσιρίκια" του, φοράει το κράνος του ανάποδα....

Cristophe Nick

ΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΥΝΕΝΤ

Συνέντευξη με τον Γάλλο φοιτητή **Marc de Banville** - μέλος της εθνικής συντονιστικής επιτροπής των φοιτητών στο κίνημα του Δεκέμβρη, από το πανεπιστήμιο του Μπορντώ - για το φοιτητικό κίνημα στη Γαλλία από το '68 μέχρι σήμερα. Ο Μαρκ σήμερα είναι 21 χρόνων.

ΡΗΞΗ:Θα ήθελα να μου μιλήσεις αρχικά για την ιδεολογική σου τοποθέτηση, ξέρω βέβαια ότι δεν ανήκεις σε κάποια οργάνωση..

MARC : Κατ' αρχήν προέρχομαι από αριστερή οικογένεια οι γονείς μου ήταν συνδικαλιστές στο χώρο δουλιάς τους και πήραν μέρος στις κινητοποιήσεις για την απο-αποικιοποίηση της Αλγερίας στη δεκαετία του '60.Ετσι μεγάλωσα σ' ένα "αγωνιστικό" περιβάλλον! Τώρα για την τοποθέτησή μου...μάλλον τάσσομαι πιο κοντά στις αναρχικές απόψεις για την άμεση δημοκρατία, δεν συμφωνώ με την ένταξη σε κάποιο κόμμα και πιστεύω στην κοινωνική οργάνωση σε μικρές κοινότητες έτσι ώστε να υπάρχει ο μέγιστος κοινωνικός έλεγχος. Ξέρω βέβαια πως αυτό είναι ουτοπία αλλά πρέπει κανείς να κοιτάει προς μια τέτοια κατεύθυνση. Απέναντι στις οργανώσεις είμαι γενικά καχύποπτος....είναι κλειστές ομάδες, δεν έχουν επαφή με πολύ κόσμο,εγώ αντίθετα έχω επαφή με όλους τους φοιτητές στη σχολή μου .Έπειτα η ένταξη στους θεσμούς με βρίσκει αντίθετο, όταν αποκτάς κοινοβουλευτική λογική υπάρχει άμεσα ο κίνδυνος της ενσωμάτωσης , γίνεσαι κι εσύ ένα γρανάζι στη μηχανή.

ΡΗΞΗ: Μίλησε μου τώρα για την κατάσταση στο φοιτητικό χώρο όπως έχει διαμορφωθεί από το '68 και μετά. Ποιοί ήταν κατά τη γνώμη σου οι κυριώτεροι σταθμοί, ποιά πράγματα έχουν αλλάξει;

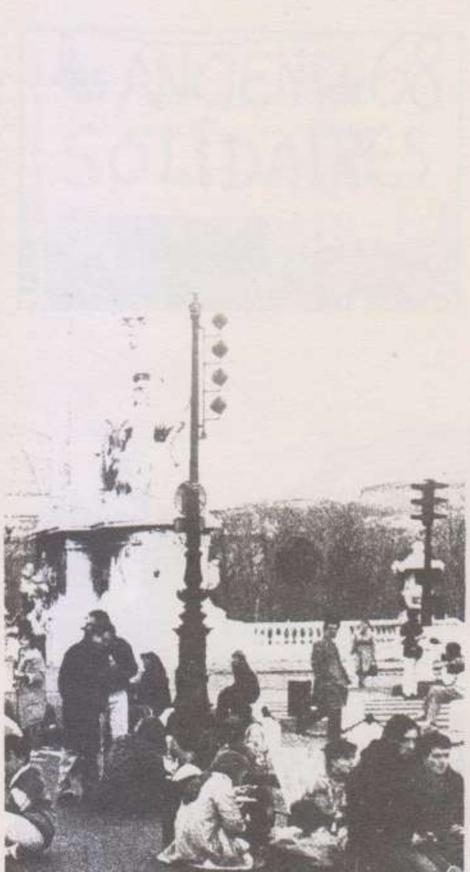
MARC: Κατ' αρχήν στη δεκαετία του '60 υπήρχε μια έντονη κινητικότητα στα πανεπιστήμια που οδήγησε στην έκρηξη του '68. Ξεκινώντας από την αντίδραση στον πόλεμο και τις αποικίες, η νεολαία ριζοσπαστικοποιήθηκε πολύ έντονα. Έπαιξε ρόλο και η αύξηση της γεννητικότητας μετά τον πόλεμο, η νεολαία είχε μεγάλο ειδικό βάρος. Πάντως συνολικά θα χαρακτήριζα αυτή τη γενιά, γενιά της ελπίδας. Ελπίδα για γρήγορη κοινωνική αλλαγή σε όλα τα επίπεδα. Τα γεγονότα του '68 νομίζω τα ξέρεις.Ειδικά για τα πανεπιστήμια σημαντικός σταθμός ήταν το '76. Τότε ήταν η εποχή της υπερπολιτικοποίησης : πολλές οργανώσεις με ποικίλο τρόπο σκέψης και δράσης, ο κόσμος συμμετείχε θα το χαρακτήριζα το κίνημα της πολιτικής ένταξης. Τότε ιδρύθηκε η φοιτητική ένωση η **UNEF** .Χαρακτηριστικά του κινήματος ήταν η μή βία και ο έλεγχος από τη βάση. Το κίνημα αυτό στράφηκε ενάντια σ' ένα νόμο που δοκίμασε να εφαρμόσει η κυβέρνηση αλλά δεν ξέρω να σου πω το περιεχόμενό του, ήμουν πολύ μικρός τότε! Πάντως έγινε αποχή για 6-7 μήνες(!) με μεγάλες συγκεντρώσεις και πορείες, οι εξετάσεις του Ιούνη δεν έγιναν και γενικά τα πανεπιστήμια είχαν παραλύσει. Αυτό το κίνημα τάδωσε όλα και δεν κέρδισε τίποτα! Από τότε αρχίζει η μεγάλη κρίση του συνδικαλισμού. Η κυβέρνηση έμεινε ανυποχώρητη μέχρι το τέλος και την επομένη χρονιά το σκηνικό είχε αλλάξει εντελώς: η απογοήτευση ήταν μεγάλη, οι οργανώσεις αποδυναμώνονται ολοένα, ο κόσμος άρχισε να "φτύνει" τους πολιτικούς που "δεν κάνουν τίποτα"και κυριάρχησε ο ατομισμός. Κι αυτό λίγους μήνες μετά την μεγάλη αποχή. Έτσι όλη αυτή η περίοδος μέχρι τη δεκαετία του '80 χαρακτηρίζεται από τη γενιά της ατομικής επιτυχίας.'Εξω στη κοινωνία, μέσα στη νεολαία εμφανίζονται οι πάνκς," τα παιδιά της πλήξης ", που ενώ εκφράζουν μια αμφισβήτηση παραμένουν περιθωριακοί και μειοψηφία, ενώ στο πολιτικό επίπεδο η κρίση του συνδικαλισμού οδηγεί στη διάσπαση της **UNEF** σε **UNEF -ID** ελεγχόμενη από το σοσιαλιστικό κόμμα και την **UNEF** που ελέγχει το ΚΚΓ.

'Αλλη τομή βέβαια είναι το '81. Τότε που οι σοσιαλιστές ανέβαιναν στην εξουσία και η δεξιά αντιπολίτευση είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Πάντως όλη αυτή η περίοδος χαρακτηρίζεται από κοινωνική και πολιτική αδράνεια. Από την άλλη μεριά εμφανίζονται στα πανεπιστήμια ακροδεξιές οργανώσεις που αποκτούν σημαντική δύναμη' δεν ελέγχονται από το Εθνικό Μέτωπο του Λεπέν αλλά είναι πολύ κοντά στο νεοφασισμό. Το '83 η σοσιαλιστική κυβέρνηση προσπαθεί να εφαρμόσει ένα νόμο στα σχολεία προωθώντας την κατάργηση της ιδιωτικής εκπαίδευσης που κυρίως ελέγχεται από την εκκλησία και ένα νόμο για τα πανεπιστήμια με κάποια εκσυγχρονιστικά στοιχεία (νέα προγράμματα,αλλαγή στα εξεταστικά) που προσέκρουσε σ' ένα μαζικό δεξιό κίνημα. Κινητήριος μοχλός ήταν βέβαια η εκκλησία και κάποιες κεντροδεξιές οργανώσεις αλλά και μερικές μικρές αριστερές ομάδες που ξεσήκωσαν εκατοντάδες χιλιάδες κόσμο σε συγκεντρώσεις και πορείες. Στο Παρίσι είχε ένα εκατομμύριο διαδηλωτές με ...καθολικά σύμβολα μπροστά!

Πρέπει πάντως να ξοδεύτηκε πολύ χρήμα στις κινητοποιήσεις γιατί υπήρχαν φαινόμενα μετακίνησης κόσμου με πούλμαν! Βέβαια στις πορείες αυτές δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα με την αστυνομία, ούτε σπασίματα και συγκρούσεις. Απ' αυτή την ιστορία η δεξιά απόκτησε μεγάλη δύναμη' τότε ο Μιττεράν άλλαξε κυβέρνηση και όρισε πρωθυπουργό τον Φάμπιους.

ΡΗΞΗ : Και φτάνουμε στο '86 ...

MARC : Ναι στην πραγματικότητα η ιστορία άρχισε στο Μπορντώ ήδη από τον Ιούνιο. Είχαμε πληροφορηθεί για τη μεταρρύθ

μιση και έγινε μια μικρή αποχή από την **UNEF** του ΚΚΓ χωρίς επιτυχία που όμως ευαισθητοποίησε κάποιο κόσμο. Από την αρχή της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς άρχισε έντονη πληροφόρηση για το νέο νόμο που ανακοινώθηκε το Νοέμβρη˙δημοσιογράφοι έρχονταν στις σχολές και μιλούσαν στους φοιτητές σχολιάζοντας αρνητικά το νόμο, γενικά υπήρχε έντονη ανησυχία και ο κόσμος μιλούσε γι˙ αυτές τις μεταρρυθμίσεις. Εγώ έχοντας την εμπειρία της αποχής του Ιούνη έλεγα πως πρέπει να γίνει κάτι και δεν ήμουν ο μόνος. Πρώτα όμως κινήθηκε το Παρίσι . Ενα μικρό κομμάτι της **UNEF-ID** άρχισε να προπαγανδίζει αποχή. Επίσημα τα δύο συνδικάτα δεν έλεγαν τίποτα. Έτσι γίνονταν συνελεύσεις στις σχολές κι ο κόσμος ζητούσε και ψήφιζε καταλήψεις και αποχή. Τότε άρχισαν να έρχονται μαθητές από τα Λύκεια ρωτώντας αν θα έκαναν τίποτα οι φοιτητές γιατί αυτοί ήθελαν να κάνουν κάτι μια και ο νόμος τους θίγει άμεσα(ο νόμος **Devaquet** προέβλεπε αυξήσεις των διδάκτρων στα πανεπιστήμια και μείωση των εισακτέων).

Τα πράγματα εξελίχτηκαν πολύ γρήγορα γιατί Λύκεια και σχολές άρχισαν να κλείνουν το ένα μετά το άλλο και στο Παρίσι και στις άλλες πόλεις. Οι δύο **UNEF** θέλοντας και μη κατέβηκαν στην αποχή αλλά η μεν **ID** προτίμησε να μην προβάλλει τη δική της ταμπέλα και να φαίνεται ότι τον αγώνα υποκίνησαν οι ίδιοι οι φοιτητές ενώ η **UNEF** του ΚΚ ήθελε όπου ήταν δυνατό να φαίνεται η συμμετοχή του.

Κύρια όμως η μεγάλη μάζα των φοιτητών κινούσαν τα πράγματα γιατί γενικά ο κόσμος είναι καχύπτοτος απέναντι στα κόμματα και τις οργανώσεις.Βέβαια κατά την εκλογή των εκπροσώπων για την εθνική συντονιστική ψηφίστηκαν πολλοί οργανωμένοι αλλά ο κόσμος τους υποστήριξε για την προσωπικότητά τους κι όχι για την ένταξή τους. Ο μοναδικός στόχος του κινήματος ήταν να μήν περάσει ο νόμος, τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο. Μετά τη νίκη όλοι γύρισαν στα μαθήματά τους , χωρίς καμιά συνέχεια.

ΡΗΞΗ:Από πολλούς έγινε σύγκριση ανάμεσα σ˙ αυτό το κίνημα και το Μάη του ˙68 και υποστηρίχτηκαν διάφορα , π.χ η Λίγκα λέει πως υπάρχουν ομοιότητες και περιγράφουν το κίνημα του Δεκέμβρη σαν ισάξιο κι ίσως ανώτερο ως προς την κινητοποίηση του κόσμου, εσύ τι λές ;

MARC :Οχι, δεν υπάρχει σύγκριση. Το ˙68 υπήρχε μια τεράστια παραγωγή ιδεών που άγγιζε όλη τη κοινωνία και ίσως τον κόσμο, δεν υπάρχουν περιθώρια σύγκρισης.

ΡΗΞΗ:Πιστεύω ότι αυτό που κάνει τα δύο κινήματα μη συγκρίσιμα είναι η διαφορά της ίδιας περιόδου. Θέλω να πω τότε ήταν εποχή "ευημερίας" για τον δυτικό κόσμο, τώρα διανύουμε μια περίοδο έντονης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.

MARC:Ακριβώς ˙ τώρα μετράνε πιο πολύ πράγματα όπως η εξασφάλιση. Είναι διαφορετικό όταν έχεις λυμένο το πρόβλημα αυτό ,πιστεύω πως γι˙ αυτό τα παράτησαν τόσοι πολλοί, όλοι αυτοί οι αγωνιστές του ˙68 ....όταν το κράτος σκλήρυνε τη στάση του.

Αυτή τη φορά δεν υπήρχαν περιθώρια για υποχωρήσεις. Βέβαια το ˙68 σαν σταθμός παραμένει σημαντικός. Σου είπα και πριν ήταν εποχή αισιοδοξίας και έδειξε στον κόσμο ότι εκτός από το να φας και να ντυθείς υπάρχουν κι άλλα προβλήματα, όπως η ισότητα, οι σχέσεις, η κουλτούρα.Αυτά δεν τα πολυκυττάει κανείς τώρα.

ΡΗΞΗ : Πες μου τώρα, εκτός από τα συνδικάτα, τί άλλες οργανώσεις έπαιξαν ρόλο στο κίνημα; Υπήρχαν μικρές ομάδες ανά σχολή;

MARC: Καλά υπάρχουν οι κλασσικές πολιτικές οργανώσεις με ελάχιστη επιρροή. Η μόνη οργάνωση με πολύ κόσμο και σχετικά μεγάλη δράση είναι η **SOS- Racisme** που ιδρύθηκε το ˙82. Σ˙ αυτήν δουλεύαν πολλοί τροτσκιστές. Γενικά ξέρει πώς να κινείται και να κάνει αποδεκτές τις ιδέες της Στα Λύκεια πχ. έχει μεγάλη επιρροή Γενικά πάντως πολιτικές ομάδες στις σχολές δεν υπάρχουν.

ΡΗΞΗ : Το είπα αυτό γιατί στην Ελλάδα λειτουργούν ανεξάρτητες ομάδες σε κάθε σχολή αλλά και κεντρικά, κάτι σαν συνεργασία ριζοσπαστικών κινήσεων, μειοψηφικές βέβαια, αλλά που προωθούν πρωτοβουλίες (άμα δεν παινέψεις το σπίτι σου)

MARC : Μμμμ...αυτό είναι καλή ιδέα. Η αλήθεια είναι πως τώρα με κάποιους συμφοιτητές μου συζητάμε τη δημιουργία μιας παρόμοιας οργανωτικής δομής.(μου δείχνει ένα κατάλογο από δραστηριότητες). Σκεφτόμαστε να καλέσουμε τους φοιτητές σε μια συζήτηση όπου θα καθοριστούν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες κυρίως πάνω σε ζητήματα τέχνης, δημοσιογραφία με εκδοτική δουλειά. Θα λειτουργούμε σαν ένα είδος συνέλευσης με άμεση δημοκρατία που θα συντονίζει τη δράση επιμέρους ομάδων που ασχολούνται με συγκεκριμένα ζητήματα. Μας ενδιαφέρει ακόμη ένα άνοιγμα του πανεπιστημίου σε χώρους εργαζομένων ώστε να υπάρχει μια μόνιμη επικοινωνία. Επίσης μπορούμε να εκδίδουμε κάποιο έντυπο γιατί έχουμε αποκτήσει επαφές με τους δημοσιογραφικούς και εκδοτικούς χώρους από τις μέρες των κινητοποιήσεων. Βασική αρχή αυτή ς της πρωτοβουλίας είναι να μπορεί ο καθένας να εκφράζεται ανάλογα με τις ανάγκες του. Τώρα μετά την αποχή νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε σε ένα είδος μόνιμης συνεργασίας που να θέτει τις βάσεις ενός κινήματος συνολικού στο πανεπιστήμιο για το μέλλον.

Τάσος 10-1-87

ΟΠΩΣ ΤΟ ΜΑΗ ΤΟΥ '68

του ALAIN LIPIETZ

Κι όμως ήταν καλά έτσι, το Μάη του 68. Το μεθυστικό άρωμα της αδελφότητας και η μουσική της ελπίδας, η χαρά να είσαι μαζί, το τεράστιο πλήθος όπου ο άλλος είναι φίλος. Και η ίδια άρνηση να χειραγωγείσαι απο τους πολιτικούς. Και η πρώτη έκπληξη μπροστά στο πρώτο δακρυγόνο και τα πρώτα δάκρυα λύσσας και το σκάνδαλο του πρώτου γκλόπ που χτυπά στην πρώτη γραμμή.

Οχι, έχετε δίκιο. Είχαμε μια άλλη σχέση με τη βία. Εμείς ήμασταν τα παιδιά του Σαρόν και του Τσε Γκεβάρα, εσείς τα παιδιά της Κόρυ Ακίνο. Αλλά τη βία σας ορκίζομαι, δεν την είχαμε διαλέξει. Θυμάμαι, στις 10 Μάη, στις 6.00 είχα παρακαλέσει τους πρώτους "σπάστες" να μην κάνουν μαλακίες και στις 10.00 ξερίζωνα το πρώτο μου πεζοδρόμιο μπροστά σ' ενα οδόφραγμα. Απλά είχαμε ξεσπάσει ενάντια στους μπάτσους που είχαν ήδη καταλάβει τη Σορβόννη' κι εσάς σας περίμεναν να είστε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες σ' αυτή την πλατεία για να σας μάθουν πως, με μια έννοια, ναι, είμαστε πάντα και λίγο Χιλή.

Είναι αλήθει,είμαστε πιο "πολιτικοποιημένοι".Οι πατεράδες της Αντίστασης ήταν κι αυτοί μακριά, όπως είμαστε εμείς για σας, αλλά οι μεγάλοι μας αδελφοί του πολέμου της Αλγερίας ήταν ακόμα εκεί και οι "δομές", απο την JEC ως την HASHOMER , μας μάθαιναν την πολιτική. Γιατί μπορούσαμε να ονειρευόμαστε τότε πως, ανάμεσα στην αποκρουστική δεξιά και μια αριστερά φθαρμένη απο την Αλγερία (όπως σήμερα από την οικονομία), υπήρχε κάπου αλλού πριν, αύριο, μια ευτυχισμένη αριστερά. Εμείς δεν μπορούμε να το κάνουμε πια, ούτε κι εσείς. Η ελπίδα, η πρόοδος, η ευτυχία, πρέπει κάθε μέρα να ξανανακαλύπτονται. Εμείς είχαμε την αφέλεια να πιστεύουμε ότι το είχαμε κάνει ήδη.

Και παρόλ' αυτά αυτό το δάκτυλο που κατηγορεί : "Όταν βλέπεις τι γίναν οι εξηνταοχτάρηδες ...Ενσωματωμένοι στο σύστημα, ακόμη χειρότεροι από τους άλλους". Δίκαιη αντιστροφή των πραγμάτων. Πόσοι από εμάς δεν δικαιολογούσαν την παραίτησή τους χλευάζοντας :"Όταν βλέπεις τους σημερινούς νέους ..."

Ωραία, αλλά οι εξηνταοχτάρηδες; Ε λοιπόν αρχικά αυτοί που κάναν το Μάη του '68 δεν ήταν εξηνταοχτάρηδες, ήταν ο όμορφος Μάης που τους έκανε. Κοιτάχτε τις φωτογραφίες: ήταν ντυμένοι "νιου γουαίηβ" με γραβάτες και ο Ντάνυ είχε κοντά μαλλιά. Ένα χρόνο πριν ακούγαμε τους γιεγιέδες στα τεραz μας και ανακαλύπταμε στο "Επιστήμη και Ζωή" τις υποσχέσεις της ηλεκτρονικής νεράιδας.....Ο άνεμος του Μάη ξεκαθάρισε όλα αυτά τα "σκατά" , ο μεγάλος άνεμος της αυτονομίας και της αλληλεγγύης. Και ο καιρός πέρασε. Χτυπηθήκαμε, δώσαμε κάποιες μάχες, στο Λαρζάκ, το Πλογκόφ, τη Λιπ' οι γυναίκες κατάκτησαν δικαιώματα. Και μαζέψαμε τα δακρυγόνα μας, μετρήσαμε τους νεκρούς και τους τραυματίες μας, απο την Μαλβίλ στο Μοντρεντόν. Από ηλιθιότητα ή αδεξιότητα, από σεχταρισμό και δογματισμό, χτυπηθήκαμε. Και η αλληλεγγύη αποστεώθηκε, αντιπροσωπευμένη απο την παλιά αριστερά απο το προστατευτικό κράτος. Και η αυτονομία -το πνεύμα της φαντασίας και της δημιουργικότητας- έγινε ύμνος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ορφανή η μια από την άλλη,οι δυό ακριβές μας αξίες τρελλάθηκαν. Ή καλύτερα συντρίβοντας την αλληλεγγύη, το πνεύμα της δημιουργικότητας έγινε αποκρουστικό. Ξέρετε έρχεται μια εποχή το τέλος της νιότης, που δεν έχεις όλο το μέλλον μπροστά σου. Οπου πρέπει ν' αποφασίσεις να φτιάξεις το νοικοκυριό σου. Με πόνο, κρατώντας τις επιφυλάξεις σου. Ή σαλπίζοντας την απάρνησή σου. Πριν, μόνο οι φίλοι και οι γονείς το παρατηρούσαν:"Εβαλε νερό στο κρασί του" Η γενιά μας δεν είναι χειρότερη από τις προηγούμενες, την γενιά του Ντρέυφους ή της αντίστασης. Μα για πρώτη φορά στην ιστορία η δικιά μας μπόρεσε να περάσει δημόσια, να τηλεοπτικοποιήσει την απάρνηση. " Ηθελα ν' αλλάξω τον κόσμο, μπλιαχ πόσο άσχημα είναι, τα παίρνω όλα πίσω και τώρα

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

AIS: Ένωση για τον Σοσιαλισμό,νεολαίοι τροτσκιστές του PCI (Διεθνές Κομμουνιστικό Κόμμα). Βίαιος σεχταρισμός, πειθαρχία, πνεύμα ομάδας, αφοσίωση. Πολιτικοί ακτιβιστές σπάνιοι αλλά πολύτιμοι για τις επιτροπές περιφρούρησης. Προσοχή στο "καμάκι".

ΑΣΟΥΛΙΝ ΝΤΑΒΙΝΤ : φοιτητής Ιστορίας, εκπρόσωπος της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής. Μέλος του PCI, ήταν εκείνος που οργάνωσε μια από τις πολλές διασπάσεις που συνταράζουν τους λαμπερτιστές. Στα τέλη της δεκαετίας του '70, ιδρύει την LOR (Εργατικό Επαναστατικό Σύνδεσμο), που δεν συγκεντρώνει πάνω από πενήντα άτομα (την οικογένειά του, λένε οι κακιές γλώσσες). Η μεθοδικότητά του θα τον αναδείξει σαν μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής.

ΚΑΜΠΙΝΣΙ ΦΙΛΙΠ : φοιτητής στο Πανεπιστήμιο Τολμπιάκ, "υπουργός Εσωτερικών" της Συντονιστικής Επιτροπής των φοιτητών. Πρωταγωνιστής της διάσπασης του Απρίλη του '86 στο PCI ,όπου το σύνολο του κλάδου UNEF - ID του κόμματος των λαμπερτιστών προσχώρησε στο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Αίσθηση ευθύνης, διαύγεια πνεύματος, εκπληκτική ικανότητα ελιγμών. Υπολοχαγός του Νταριυλά, είναι επίσης σύμβουλος της Επιτροπής Περιφρούρησης του SOS - Racisme. Υπεύθυνος της τεχνικής επιτροπής του Εθνικού Συντονισμού, διαπραγματεύεται με τον υπουργό Εσωτερικών τις τρεις επίσημες διαδηλώσεις (27/11, 4/12 και 10/12) και διευθύνει το σύνολο των Κεντρικών Επιτροπών Περιφρούρησης. Το βράδυ της 4ης Δεκεμβρίου, η ψυχραιμία του επέτρεψε σε δεκάδες χιλιάδες νέους να εκκενώσουν την πλατεία των Invalides χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, ενώ σώζει από λυντσάρισμα αρκετούς αστυνομικούς,CRS και χωροφύλακες

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ : τάση του Σοσιαλιστικού Κόμματος που συσπειρώνει τους αποχωρήσαντες από το PCI : 200 άτομα το πολύ. Ελέγχουν τον μηχανισμό της UNEF (πλειοψηφία στο τελευταίο συνέδριο).

ΝΤΑΡΙΥΛΑ ΦΙΛΙΠ :φοιτητής Ιστορίας στη Ναντέρ, ηγέτης της Σοσιαλιστικής Σύγκλισης,γενικός γραμματέας της UNEF - ID. Άνθρωπος του μηχανισμού : έντονη αίσθηση ρεαλισμού και παρασκηνιακής εξουσίας. Αρχικά αντίθετος με την απεργία, στη συνέχεια επιπλέει πάνω στο κύμα κινδυνεύοντας συχνά να τσακιστεί.Τελικά βγαίνει σώος αλλά χωρίς πραγματική δημοτικότητα.

ΝΤΕΒΑΚΕ ΑΛΑΙΝ :υπουργός υπεύθυνος για τα Πανεπιστήμια. Συντάκτης, παρά τη θέλησή του, ενός σχεδίου μεταρρύθμισης που συνέχιζε το έργο των προκατόχων του : αυτονομία των σχολών και των πτυχίων, δημιουργία τομέων για ελίτ δίπλα στις μαζικές διδασκαλίες, συμμετοχή των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων. Τρία σημεία που αμφισβητούνται ιδιαίτερα : καθιέρωση μιας ψαλίδας μισθών στα δίδακτρα, επιλογή εισόδου στα πανεπιστήμια, αμφισβήτηση της κυριαρχίας των εθνικών πτυχίων σε σχέση με τα πτυχία των σχολών.

ΝΤΡΕ ΖΥΛΙΕΝ : νούμερο 2 του sos - Racisme, φίλος της Ιζαμπέλ Τομά την οποία συμβουλεύει στις κρίσιμες στιγμές του κινήματος. Αυτός ο στρατηγός του αντιρατσιστικού κινήματος έριξε όλες τις δυνάμεις του στη μάχη των λυκείων.

JC : κομμουνιστική νεολαία, οργάνωση νέων του Γαλλικού Κομμουνιστικού Κόμματος, μόνη δύναμη που ανταγωνίζεται το SOS - Racisme στα λύκεια. Αρχικά δοκιμάζει να δυσφημήσει τους στόχους του κινήματος, στη συνέχεια προσπαθεί να αποσταθεροποιήσει τον Εθνικό Συντονισμό.

ΛΑΜΠΕΡΤΙΣΤΕΣ :τροτσκιστική τάση που πήρε το όνομά της από τον Πιέρ Λαμπέρ, ο οποίος αποχώρησε το 1947 από την 4η Διεθνή. Στη Γαλλία, εκπροσωπείται από το PCI (για την ανασυγκρότηση της 4ης Διεθνούς) που ανταγωνίζεται την LCR (το γαλλικό τμήμα της 4ης Διεθνούς.

LCR : Επαναστατικός Κομμουνιστικός Σύνδεσμος, τροτσκιστικό κόμμα του Αλαίν Κριβίν. Αποτελεί τη μειοψηφία της UNEF ,που αντιτίθενται στο εθνικό γραφείο.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ "ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ" ΣΤΟ ΚΙΝΗΜΑ

Μια ιδιομορφία του κινήματος ήταν από τη μια ο "απολίτικος" χαρακτήρας του, που τόσο πολύ έχει περιγραφεί, και από την άλλη, ο μεγάλος ρόλος των πολιτικοποιημένων, που έστω λίγοι, βρίσκονταν στις συντονιστικές επιτροπές και στα όργανα λήψης αποφάσεων. Και είναι απόλυτα φυσικό. Μέσα στη θύελλα της αποστράτευσης, που τα προηγούμενα χρόνια σάρωσε τη Γαλλία, οι λίγες πολιτικές ομάδες - κυρίως τροτσκιστικές, σοσιαλιστικές και το SOS-Racisme - που συνέχισαν να λειτουργούν, αποδείχτηκαν στη στιγμή της μεγάλης κρίσης ένα απαραίτητο φυτώριο στελεχών. Στελεχών που από τη φύση του κινήματος δεν πρόβαλαν ποτέ - φρόντιζαν πάντα να την κρύβουν - την πολιτική τους ιδιαιτερότητα, αλλά αντίθετα φρόντιζαν να λειτουργούν σαν έκφραση του κινήματος.

Έτσι λοιπόν "παράδοξα", αλλά στην πραγματικότητα απόλυτα φυσικά, ένα "απολίτικο" κίνημα είχε τους πιο "πολιτικούς" εκπροσώπους! Γιατί η έλλειψη μαζικών και συλλογικών διαδικασιών τα προηγούμενα χρόνια δεν επέτρεψε την ανάδειξη μιας μάζας αγωνιστών από το ίδιο το μαζικό κίνημα. Το κίνημα "δανείστηκε" τα στελέχη του όπου τα βρήκε. Η νέα "παραγωγή" θα αρχίσει από το κίνημα και μετά. Η συνέχεια θα μας δείξει την έκτασή της!

LO : Εργατική Πάλη, της Αρλέτ Λαγκιγιέ. Διαθέτει μεγαλύτερη δύναμη στα τεχνικά λύκεια. Στους κύκλους των Επιτροπών Περιφρούρησης λέγεται ότι πολλά μέλη της LO ήταν ένθερμοι οπαδοί της σύγκρουσης με τους CRS, την Πέμπτη 4/12, στην πλατεία των Invalides. Αντιτίθενται βίαια στις θέσεις του Εθνικού Συντονισμού.

ΜΟΝΟΡΙ ΡΕΝΕ : υπουργός Παιδείας, μέλος του CDS του Μπαρ, αλλά και κοντά στον Σιράκ. Ύποπτος για τη σύνταξη διαταγμάτων που μεταρρυθμίζουν τα λύκεια, διατάγματα που ο ίδιος δεν διεκδίκησε ποτέ.

MAJOS(πλειοψηφούντες) ' πλειοψηφούσα τάση της UNEF - ID αποτελούμενη από τη Σύγκλιση, την SOS-Racisme, τους Ναντερικούς και τους Ρόκυ.

MINOS(μειοψηφούντες) : μειοψηφούσα τάση της UNEF - ID που αποτελείται από την LCR και από το PCI.

ΝΑΝΤΕΡΙΚΟΙ : προσωνυμία της τάσης της UNEF- ID που συσπειρώνει τους μιτερανικούς σοσιαλιστές (οι οποίοι, ανάλογα με την περίοδο, πλησιάζουν τον Ζοσπέν, τον Φαμπιύς, τον Ποπερέυ ή τον Λανγκ). Αντίθετοι με τις "ακραίες" θέσεις της Ιζαμπέλ Τομά παίζουν το παιχνίδι της Σύγκλισης και του Νταριυλά.

ΡΟΚΥ : προσωνυμία της τάσης του Ροκάρ στην UNEF - ID. Οπαδοί των διαπραγματεύσεων.

UNEF - SE : Εθνική Φοιτητική Ένωση Γαλλίας (φοιτητική Αλληλεγγύη). Ελέγχεται από την Ένωση Κομμουνιστών Φοιτητών, που ανήκει στο Κομμουνιστικό Κόμμα. Σε υποχώρηση αφότου η UNEF -ID συμμετέχει στις εκλογές στα συμβούλια διαχείρισης. Μπερδεμένη μέσα στις αναλύσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος για γλίστριμα της κοινωνίας προς τα δεξιά, δεν μπόρεσε να δει τι ερχόταν.

UNEF -ID: UNEF Ανεξάρτητη και Δημοκρατική. Κληρονόμος της μεγάλης UNEF που διασπάστηκε το 1969 μετά τη σύγκρουση ανάμεσα σε αριστεριστές και κομμουνιστές, συσπειρώνει σήμερα όλες τις τάσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος, την LCR και το PCI.

Actuel, Ιανουάριος 1987.

Η απεργία τέλειωσε, η εξέγερση συνεχίζεται

Στα χνάρια του γαλλικού φοιτητικού κινήματος, με περισσότερη όμως διάρκεια και "πολιτικοποίηση", ένα άλλο νεολαιίστικο κίνημα βγάζει από το λήθαργο μια χώρα της Ευρώπης. Είναι το μαθητικό κίνημα της Ισπανίας που αρχίζει σχεδόν ταυτόχρονα με το γαλλικό αλλά διαρκεί περισσότερο, με τέσσερις μήνες απεργίας, με σχεδόν καθημερινή παρουσία στους δρόμους της Μαδρίτης και των άλλων ισπανικών πόλεων που πολλές φορές καταλήγουν σε συγκρούσεις με την αστυνομία. Από τη μεριά του το κυβερνόν σοσιαλιστικό κόμμα του Φελίππε Γκονζάλεθ αδυνατεί να βρει μια συμβιβαστική λύση, αντιμετωπίζοντας ίσως τον πρώτο σοβαρό αντίπαλο μετά το δημοψήφισμα για το ΝΑΤΟ, και όλοι φοβούνται το ξύπνημα του καλοκάγαθου γίγαντα, που λέγεται ισπανικό πανεπιστήμιο.

Η απόφαση του ισπανού υπουργού Παιδείας Χοσέ Μαρία Μαραβάλ, να προωθήσει ένα νόμο που προβλέπει την καθιέρωση εισαγωγικών εξετάσεων για την είσοδο των μαθητών στα πανεπιστήμια ήταν η αφορμή για να ξεσπάσει σε όλο της το μέγεθος η οργή και η δυσαρέσκεια του μαθητόκοσμου όχι μόνο της Μαδρίτης αλλά και ολόκληρης της Ισπανίας, που από το Νοέμβριο βρίσκεται σε απεργία και συνεχείς κινητοποιήσεις, παράλληλες αρχικά με το αντίστοιχο κίνημα της Γαλλίας, με στόχους ενάντια στην ταξική επιλογή στα πανεπιστήμια και την αύξηση των δαπανών για την παιδεία.

Κι αν αυτά τα αιτήματα ίσχυαν μια φορά για τη Γαλλία, μπορεί κανείς να φανταστεί πόσο περισσότερο ισχύουν για την Ισπανία, μια χώρα με εντονότερες ταξικές αντιθέσεις και ποσοστό ανεργίας 21,5%. Αυτό φαίνεται άλλωστε κι από ένα σύνθημα των ίδιων των μαθητών που οι Γάλλοι συνάδελφοί τους δεν είχαν καν ονειρευτεί :"περισσότερα παιδιά εργατών στα πανεπιστήμια...."

Παράλληλα στην πρόταση του υπουργού για αύξηση των πιστώσεων για την εκπαίδευση κατά 36,6 δις πεσέτες (η πεσέτα είναι περίπου ισότιμη με την δραχμή) αντιπροτείνουν αύξηση του ύψους των 160 δις.

Το σύστημα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ισπανία είναι αντίστοιχο με το γαλλικό. Οι εξετάσεις του τελευταίου, προπαρασκευαστικού για τα ΑΕΙ, έτους δίνουν στους επιτυχόντες ένα δίπλωμα που τους παρείχε μέχρι τώρα το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το σχέδιο του υπουργείου προβλέπει συμπληρωματικές εξετάσεις για την είσοδο στα περισσότερα ισπανικά πανεπιστήμια. Αυτή η επιλογή είναι ακόμα πιο σκληρή για τους μαθητές που προέρχονται από τα πιο φτωχά στρώματα της ισπανικής κοινωνίας μιας και οι θέσεις στο πανεπιστήμιο είναι ήδη ακριβές. Το δικαίωμα εγγραφής φτάνει τις 50.000 πεσέτες. Έτσι τα αιτήματα του μαθητικού κινήματος συμπληρώνονται με τη μείωση των δικαιωμάτων εγγραφής στο πανεπιστήμιο και την αύξηση των υποτροφιών που χορηγεί το υπουργείο.

Σ' αυτή τη βάση άρχισαν κινητοποιήσεις πρώτα με την παμμαθητική απεργία που όπως είπαμε βρίσκεται στον τέταρτο μήνα της και την επέκτασή τους με διαδηλώσεις σχεδόν καθημερινές, διαδηλώσεις εκατοντάδων χιλιάδων, αλλά και διαδηλώσεις -αστραπή όπου μια χούφτα μαθητές μπλοκάρουν τους δρόμους των πόλεων για να κάνουν γνωστά τα αιτήματά τους. Πρόσφατα μάλιστα μαθητές μπλόκαραν το δρόμο απ' όπου θα περνούσαν οι αγωνιζόμενοι στον ποδηλατικό γύρο της Ανδαλουσίας.

Οι συγκρούσεις με την αστυνομία δεν λείπουν, όπως αυτές έξω από τη Βουλή ή την πρωθυπουργική κατοικία, αυτές όμως που πυροδότησαν περισσότερο τις εξελίξεις ήταν κατά τη διάρκεια της διαδήλωσης της 23ης Γενάρη όπου η αστυνομία κάνοντας χρήση πυροβόλων όπλων για να διαλύσουν τη διαδήλωση, τραυμάτισαν την 14χρονη Μαρία Λουίζα Πράδα. Αυτές οι αστυνομικές βιαιότητες οδήγησαν στην κατάληψη αρκετών λυκείων της Μαδρίτης.

Αν στη βάση οι μαθητές ακολουθούν σχεδόν ομόφωνα την απεργία και τις κινητοποιήσεις, δεν συμβαίνει ακριβώς το ίδιο στην "ηγεσία" του κινήματος.

Από την αρχή των κινητοποιήσεων δύο ήταν οι βασικές δυνάμεις που δρούσαν μέσα στο μαθητικό χώρο : το φοιτητικό συνδικάτο (που στην Ισπανία καλύπτει τους φοιτητές και τους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) και η μαθητική επιτροπή, αντίστοιχη αυτής των Γάλλων φοιτητών.Στο συνδικάτο παίρνουν μέρος και μέλη τροτσκιστικών ομάδων αλλά και πολλές φορές και μέλη της νεολαίας του κομμουνιστικού κόμματος. Το συνδικάτο είχε κάνει την αρχή με την κήρυξη μικρών απεργιών ήδη από τον Οκτώβρη αλλά μετά τη γενίκευση της απεργίας σ' όλα τα σχολεία απεργιακές επιτροπές έκαναν την εμφάνισή τους, σχεδόν παντού.

Κατάσταση αρκετά μπερδεμένη που δεν επιτρέπει εύκολους διαχωρισμούς. Το συνδικάτο κατηγορείται από πολλούς ότι αγωνίζεται για τους δικούς του μόνο στόχους και δεν υπερασπίζεται όλες τις απεργιακές επιτροπές, ενώ στοχεύει να έρθει σε συμφωνία με τον υπουργό "ξεπουλώντας" το κίνημα. Από την άλλη στις απεργιακές επιτροπές που σε μερικά λύκεια συνεδριάζουν στα γραφεία του κομμουνιστικού κόμματος, συμμετέχουν και μέλη της σοσιαλιστικής νεολαίας (όχι όμως και στη Μαδρίτη).

Η αποφασιστική καμπή για το κίνημα φτάνει στις 14 Φεβρουαρίου με την εθνική πορεία στη Μαδρίτη που μπορεί να συγκέντρωσε στο κάλεσμα στου Συνδικάτου 100.000 άτομα, διαλύθηκε όμως αρκετά σύντομα μετά από τα επεισόδια μιας ομάδας που συγκρούστηκε με την αστυνομία. Αυτή η ατέλειωτη σειρά αναίτιων μερικές φορές συγκρούσεων, όχι μόνο δείχνει να έχει κουράσει το μαθητικό κίνημα αλλά από την άλλη βάζει σε κίνδυνο την πολύτιμη συμπαράσταση που το κίνημα έχει κατακτήσει μέσα στον κόσμο, κυρίως από τις εργατικές επιτροπές, τα κομμουνιστικά συνδικάτα.

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η ανακοίνωση από μεριάς του Συνδικάτου της επιστροφής στα μαθήματα και τη συνέχιση τόσο των κινητοποιήσεων αλλά και των διαπραγματεύσεων με τον υπουργό που δέχτηκε μερικά από τα αιτήματα, όπως την κατάργηση των δικαιωμάτων εγγραφής στο πανεπιστήμιο αλλά και των διδάκτρων που πρέπει οι μαθητές να πληρώνουν τα τελευταία τέσσερα χρόνια του λυκείου.

Από τη μεριά της και η Εθνική Απεργιακή Επιτροπή αναγνώρισε την ανάγκη λήξης της τετράμηνης απεργίας και κάλεσε από τη μεριά της για μια μέρα πανεθνικής κινητοποίησης στις 24 Φλεβάρη.

Μπορεί λοιπόν η μαθητική απεργία να έληξε αλλά η ατμόσφαιρα της εξέγερσης πνέει πάντα πάνω από τη Μαδρίτη. Το κίνημα της νεολαίας δεν βρίσκεται παρά στο ξεκίνημά του.

οικολογικό ημερολόγιο

ΟΚΤΩΒΡΗΣ

3... Η Μαλαισία επιστρέφει στην Ολλανδία 45 τόννους βούτυρο που ήταν μολυσμένο με υψηλό βαθμό ραδιενέργειας.

4... Πυρκαγιά ξέσπασε σε πυρηνοκίνητο σοβιετικό υποβρύχιο που μετέφερε βαλλιστικούς πυραύλους και βρισκόταν στον Ατλαντικό. 3 άτομα σκοτώθηκαν.

5... Οι υπάλληλοι της διαφημιστικής εταιρίας Μακ-Καν στο Αμβούργο αρνήθηκαν "για λόγους συνείδησης" να σχεδιάσουν μια καμπάνια υπέρ της πυρηνικής ενέργειας, για λογαριασμό κατασκευαστών πυρηνικών εργοστασίων. Η Μακ-Καν για να μη χάσει τα 20.000.000 μάρκα της εντολής απευθύνθηκε σε ελεύθερους επαγγελματίες, που δέχτηκαν την προσφορά.

6... Το Ισραήλ διαθέτει περισσότερες από 100 ατομικές βόμβες που έχει κατασκευάσει τα τελευταία 20 χρόνια σε μυστικό πυρηνικό εργοστάσιο στην έρημο Νέγκεβ. Αυτό δήλωσε ο Ισραηλινός πυρηνικός τεχνικός Μορντεσάι Βανούνου. Το Ισραήλ έχει κατ' επανάληψη διαψεύσει ότι έχει ατομικά όπλα.

7... Αξιωματούχοι του Πενταγώνου δήλωσαν ότι το σοβιετικό υποβρύχιο στο οποίο είχε ξεσπάσει φωτιά βυθίστηκε σε βάθος 5.500 μέτρων βορειοανατολικά των Βερμούδων, χωρίς το ναυάγιο να εγκυμονεί κανένα κίνδυνο, δεδομένου ότι σε περίπτωση διαρροής ραδιενέργειας αυτή θα διαλυθεί από το θαλασσινό νερό!!

7... Αντιδραστήρας ισχύος 900 μεγαβάτ έκλεισε προσωρινά στο πυρηνικό συγκρότημα ΤΙΧΑΓΚΕ, 30 χλμ. νοτιοδυτικά της Λιέγης, ύστερα από διαρροή ραδιενεργού νερού από το ψυκτικό του σύστημα.

8... Διαδηλωτές μπλόκαραν τους δρόμους και διέκοψαν τη συγκοινωνία στο Μπόκντορφ,50 χλμ. βορειανατολικά του Αμβούργου, μετά από απόφαση της δυτικογερμανικής κυβέρνησης να θέσει σε λειτουργία νέο πυρηνικό εργοστάσιο στην περιοχή. Την προηγούμενη 10.000 διαδηλωτές έκαναν πορεία στο κέντρο του Αμβούργου.

13... Η ακτοφυλακή της Ισλανδίας παρεμπόδισε τον κατάπλου στο λιμάνι του Ρέυκιαβίκ του πλοίου "Σίριους" της οικολογικής ομάδας *Green Peace*.

15... Και δεύτερος πυρηνικός σταθμός κλείνει προσωρινά στο Βέλγιο μέσα σε διάστημα μιας βδομάδας μετά από διαρροή ατμού.

16... Νέα πυρηνική δοκιμή(η 18η από τις 6 Αυγούστου 1985) ισχύος 50 χιλιοτόννων πραγματοποιήθηκε στην έρημο της Νεβάδα

16... Νέφος δημιουργήθηκε για 20 περίπου λεπτά πάνω από τις εγκαταστάσεις της βιομηχανίας λιπασμάτων Σινγκ, στη Θεσσαλονίκη. Βυτιοφόρο που επρόκειτο να φορτωθεί με θεϊκό οξύ βρέθηκε από λάθος στις αντλίες που φορτώνουν νιτρικό οξύ με αποτέλεσμα να τρυπήσουν τα τοιχία του και να εκλυθούν στην ατμόσφαιρα οξείδια του αζώτου.

23... Οι ιταλικές αστυνομικές δυνάμεις χρησιμοποίησαν δακρυγόνα για να διαλύσουν πάνω από 15.000 διαδηλωτές κατά τη διάρκεια αντιπυρηνικής πορείας στο κέντρο της Ρώμης.

24... Η επίμονη απαίτηση των ΗΠΑ για την ανάπτυξη στο έδαφος της Τουρκίας νέων πυρηνικών πυραύλων προκάλεσε έντονη αρνητική αντίδραση στη χώρα, αναφέρει το Τασς, επικαλούμενο την εφημερίδα "Γκιουναϊντίν".

26... Πολλές εκατοντάδες Αμερικανοί χρησίμευσαν σαν πειραματόζωα αμερικάνικων οργανισμών που από το 1949-1970 δοκίμαζαν πάνω τους τις συνέπειες των ραδιενεργών ουσιών, όπως πλουτώνιου, ράδιου, ουρανίου. Η αποκάλυψη αυτή περιέχεται στην έκθεση που έδωσε στη δημοσιότητα στην Ουάσιγκτον, η υποεπιτροπή ενέργειας και εμπορίου της Βουλής των αντιπροσώπων. Ορισμένοι έγιναν πειραματόζωα με τη "θέλησή" τους!

27... Ο ισραηλινός πυρηνικός τεχνικός Βανούνου που δήλωσε ότι η χώρα του επιδίδεται σε παραγωγή πυρηνικών όπλων και που είχε εξαφανιστεί, απήχθη από πράκτορες της Μοσάντ και μεταφέρθηκε στο Ισραήλ, όπου και φυλακίστηκε.

31... Εγκαινιάστηκε στην Κων/πολη μια πυρηνική μονάδα που θα παράγει σφαιρίδια οξειδίου του ουρανίου που θα χρησιμοποιούνται σαν καύσιμα από εργοστάσια παραγωγής ενέργειας. Αξιωματούχοι του τουρκικού συμβουλίου ατομικής ενέργειας ανακοίνωσαν ότι η μονάδα αυτή θα βοηθήσει στην υλοποίηση ενός σχεδίου για την κατασκευή ενός εργοστασίου που θα παράγει 180 τόννους σφαιριδίων το χρόνο.

ΝΟΕΜΒΡΗΣ

1... Ομάδα ειδικών της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας πρόκειται να διεξάγει έρευνες στα τέλη Νοεμβρίου στο πυρηνικό σταθμό του Κρσκο της Γιουγκοσλαβίας, όπου σημειώθηκε πρόσφατα "μικρής σημασίας διαρροή" που "μπορεί" να έχει σχέση με το σύστημα ασφάλειας.

3... 17 άτομα σκοτώθηκαν και 19 τραυματίστηκαν σε δυστύχημα σε εργοστάσιο χημικών προϊόντων, 400 χλμ. βορειοανατολικά της Σόφιας.

3... Τεράστιο δύσοσμο νέφος εκλήθηκε από εργοστάσιο χημικών που καίγεται στη Βασιλεία της Ελβετίας, εξαπλώθηκε στη γειτονική Γαλλία και Δ. Γερμανία. Η πυρκαγιά είχε σαν αποτέλεσμα να χυθούν χημικά προϊόντα στο Ρήνο και να ψοφήσουν χιλιάδες ψάρια. Πάνω από 2.000 άτομα πραγματοποίησαν εκδήλωση διαμαρτυρίας στη Βασιλεία, το ίδιο και στη Γαλλία.

7... Η σύνοδος των πρωθυπουργών των χωρών της Κομεκόν υιοθέτησε στο Βουκουρέστι πρόγραμμα που προβλέπει να ανεβάσει την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας στις χώρες του οικονομικού συνασπισμού (εκτός της ΕΣΣΔ) από 8 εκατ. κιλοβάτ που είναι τώρα, σε 50 εκατ. ως το τέλος του αιώνα.

8... Ποσότητα υγρών που περιείχε υδράργυρο διέρρευσε από δεξαμενή αποθήκευσης αποβλήτων της φαρμακοβιομηχανίας Σαντόζ στο Μοντέντς, κοντά στη Βασιλεία και κατέληξε στο Ρήνο.

10... Ο αντιδραστήρας ν.2 του πυρηνικού εργοστασίου του Τσερνομπίλ τέθηκε σε λειτουργία δοκιμαστικά ενώ είχε αρχίσει να λειτουργεί κανονικά ο ν.1.

10... Δηλητηριώδεις χημικές ουσίες που διέρρευσαν στο Ρήνο από εργοστάσιο χημικών στην Ελβετία σκότωσαν χιλιάδες ψάρια και 24.000 κάτοικοι έμειναν χωρίς πόσιμο νερό κοντά στη Βόννη.

12... Αποκαλύφθηκε ότι στις 31 Οκτωβρίου, μια μέρα πριν ξεσπάσει πυρκαγιά στο εργοστάσιο της Σαντόζ στη Βασιλεία, χημικές τοξικές ουσίες που χρησιμοποιούνται στη γεωργία χύθηκαν στο Ρήνο από την ελβετική χημική βιομηχανία Σίμπα-Γκάιγκυ.

13... Οι τσεχοσλοβακικές αρχές προειδοποίησαν τις πολωνικές ότι τουλάχιστον 20 τόννοι καυσίμου με μεγάλη περιεκτικότητα σε φωσφόρο, έχουν χυθεί στον ποταμό Όντρα και κατευθύνονται στην Πολωνία.

18... Το μοναδικό πυρηνικό εργοστάσιο της Γιουγκοσλαβίας σταμάτησε να λειτουργεί μετά από βλάβη στο ψυκτικό του σύστημα. Οι υπεύθυνοι δεν είναι σε θέση να δηλώσουν πότε θα επαναλειτουργήσει.

20... Η ελβετική αστυνομία κάλεσε τους κατοίκους να κλείσουν στεγανά τις πόρτες και τα παράθυρα μετά από διαρροή αερίου από εργαστήριο της χημικής βιομηχανίας Σιμπά-Γκάιγκυ κοντά στη Βασιλεία. Λίγο αργότερα ανακοίνωσε ότι δεν υπάρχει κίνδυνος.

21... Τουλάχιστον ένας τόννος οξικού οξέος χύθηκε στο Ρήνο μετά από βλάβη που σημειώθηκε στη μεγαλύτερη δυτικογερμανική βιομηχανία Μπασφ.

22... Επίσημη έκθεση της Κομισιόν παρουσιάζει την Ελλάδα σαν τη χώρα που έχει πληγεί περισσότερο από τις άλλες δώδεκα χώρες της κοινότητας από την ραδιενέργεια του Τσερνομπίλ. Έρχεται πρώτη σε επί-

δραση από το ραδιενεργό καίσιο και δεύτερη στο ραδιενεργό ιώδιο.

22... Άγνωστη ποσότητα φωσγενίου διέρρευσε από δεξαμενή του εργοστασίου χημικών προϊόντων Ζίγκφριντ στην Ελβετία.

24... Χημικές κεφαλές που προσβάλλουν το νευρικό σύστημα του ανθρώπου έχει στην κατοχή της η Λιβύη, γράφει η βρεττανική Τέλεγκραφ.

25... Αντιπυρηνικοί διαδηλωτές έστησαν ενέδρα στο Έιμσμπουρι της Βρετανίας, σε μια φάλαγγα πυραύλων Κρουζ που επέστρεφαν από ασκήσεις και πέταξαν μπογιές στα οχήματα που τους μετέφεραν. Έκοψαν ακόμη το σωλήνα των φρένων σ' ένα από αυτά. Ακολούθησε σύγκρουση με την αστυνομία.

26... Πετρελαιοκηλίδα μήκους 13 χλμ. εμφανίσθηκε στο Ρήνο και μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την παροχή νερού.

27... Εκπρόσωπος της ολλανδικής εταιρίας υδάτων ανακοίνωσε ότι θα σταματήσει η άντληση πόσιμου ύδατος από τον Ρήνο για μερικές μέρες.

28... Και άλλη μόλυνση από την εταιρία Μπασφ μέσα σε μια βδομάδα. Από το εργοστάσιό της χύθηκαν στη Ρήνο δύο τόννοι χημικού αντιψυκτικού υγρού που περιέχει γλυκόλη.

28... Οι ολλανδικές υγειονομικές αρχές δεν θα απαγορεύσουν την εισαγωγή του ραδιενεργού τσαγιού από την Τουρκία γιατί "δεν δημιουργείται κίνδυνος για την δημόσια υγεία αφού οι καταναλωτές τούρκικου τσαγιού στην Ολλανδία είναι κυρίως ...Τούρκοι μετανάστες !!

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

3... Έξι εργάτες μεταφέρθηκαν σε νοσοκομείο ύστερα από διαρροή δηλητηριώδους αερίου χλωρίου από εργοστάσιο παραγωγής φυτοφαρμάκων στην βιομηχανική πόλη Ιζμίτ στην Τουρκία.

7... Η Γαλλία πραγματοποίησε την 80η πυρηνική της δοκιμή στα νησιά Μουρορόα στο νότιο Ειρηνικό.Ο πρωθυπουργός της Ν Ζηλανδίας εξέφρασε την αντίθεση της χώρας του στις γαλλικές δοκιμές στην περιοχή.

10... Έξι άτομα τραυματίστηκαν από τις αστυνομικές αρχές σε διαδήλωση έξω από το πυρηνικό εργοστάσιο στο Μοντάλτο ντι Κάστρο, 70 χλμ. βόρεια της Ρώμης. Η ιταλική αστυνομία χρησιμοποίησε δακρυγόνα για να διαλύσει τους διαδηλωτές.

10... Οκτώ άτομα έπαθαν εγκαύματα από ατμό που διέφυγε από πυρηνικό αντιδραστήρα σε σταθμό πυρηνικής ενέργειας στο Σάρι της πολιτείας Βιρτζίνια. Μετά το ατύχημα σταμάτησε η λειτουργία του δεύτερου αντιδραστήρα του σταθμού.

11... Άρχισε να ισχύει η συνθήκη που κυρήσσει το νότιο Ειρηνικό αποπυρηνικοποιημένη ζώνη, καθώς η Αυστραλία είναι η όγδοη χώρα που την επικύρωσε επίσημα.

13... Η Σοβιετική Ένωση ανακοίνωσε ότι ο κατεστραμένος τέταρτος αντιδραστήρας του πυρηνικού εργοστασίου του Τσερνομπίλ έπαψε να είναι πηγή ραδιενεργού μόλυνσης για το περιβάλλον.

14... Πάνω από 30.000 άτομα διαδήλωσαν εναντίον της χημικής μόλυνσης του Ρήνου, σχηματίζοντας ανθρώπινες αλυσίδες στις όχθες του, αποκλείοντας γέφυρες και παραλύοντας την κυκλοφορία. Όπως ανέφεραν οι οργανωτές διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν από τη Βασιλεία της Ελβετίας μέχρι την Ολλανδία.

17... Η Σοβιετική Ένωση κατηγόρησε την Αυστραλία ότι παραβιάζει τη συνθήκη της Ραροτόνγκα για αποπυρηνικοποιημένη ζώνη στο νότιο Ειρηνικό, επιτρέποντας την επίσκεψη αμερικάνικων πυρηνικών πλοίων στα λιμάνια της.

18... Με 9 δισ. δρχ. θα αποζημιωθούν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι που επλήγησαν από τη ραδιενέργεια του Τσερνομπίλ και κατέστρεψαν την παραγωγή τους.

18... Νέα χημική μόλυνση του Ρήνου από μισό τόννο κυκλοεξάνιο, μιας τοξικής αχρωμης ουσίας που χύθηκε από το εργοστάσιο της Μπασφ. 500 κιλά κυκλοεξανίου που προκαλεί ελαφρά παράλυση, καταστρέφει το δέρμα και τις μεμβράνες των βλεννογόνων αδένων, κατά την εταιρία δεν παρουσιάζουν κανέναν κίνδυνο για τον άνθρωπο.

19... Το Κρεμλίνο δήλωσε ότι θα ξαναρχίσει τις πυρηνικές δοκιμές μετά την πρώτη αμερικάνικη δοκιμή το 1987.

21... 16 ειρηνιστές διείσδυσαν σε στρατιωτική βάση κοντά στο Νότιγχαμ, όπου η αμερικάνικη αεροπορία έχει αποθήκες πυρηνικού εξοπλισμού, έστησαν ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο και κάλεσαν τη στρατιωτική αστυνομία να συμμετάσχει στο ειρηνικό γλέντι τους. Εκείνοι τους συνέλαβαν...

21... 30 αντιπυρηνικοί διαδηλωτές αλυσοδέθηκαν στο φράκτη ενός πυρηνικού εργοστασίου παραγωγής ενέργειας στην ολλανδική πόλη Μπόρσελ. Οι διαδηλωτές διαλύθηκαν ειρηνικά αφού ζήτησαν την κατάργηση της χρήσης πυρηνικής ενέργειας στην Ολλανδία.

23... Μετά το πρόσφατο ατύχημα στη Βασιλεία και το προηγούμενο στο Τσερνομπίλ η ΕΟΚ αποφάσισε να ορίσει το '87 "ευρωπαϊκό έτος περιβάλλοντος".

25... 500 λίτρα πετρελαίου διέρρευσαν μετά από βλάβη στο ψυκτικό σύστημα του χημικού εργοστασίου Εντ Γθενιε, στον άνω Ρήνο.

26... 1000 αντιπυρηνικοί διαδηλωτές πραγματοποίησαν διαδήλωση διαμαρτυρίας για την κατασκευή ενός πυρηνικού εργοστασίου στο Βάκερσντορφ της Δ. Γερμανίας.

28... Πυρηνικά όπλα με τη βοήθεια του Ισραήλ ετοιμάζεται να κατασκευάσει η Νότια Αφρική, αποκάλυψε ο Ομπσέρβερ. Η εφημερίδα προσθέτει πως η νοτιοαφρικάνική κυβέρνηση έδωσε εντολή σε επιστήμονες να μην συζητούν το σχέδιο κατασκευής αεροδιαδρόμων σε νησί της Ανταρκτικής, που μπορεί όμως να είναι πεδίο δοκιμών πυρηνικών όπλων.

ΓΕΝΑΡΗΣ

4... Οι αρχές των ΗΠΑ διέκοψαν τη λειτουργία του πυρηνικού εργοστασίου Κρίσταλ Ρίβερ, όταν διαπίστωσαν ότι η μεγάλη πίεση είχε αδυνατίσει τη μόνωση του ψυκτικού συστήματος του αντιδραστήρα. Η διακοπή θα διαρκέσει δύο βδομάδες.

4... Τοξικό νέφος που διέφυγε από το εργοστάσιο μπαταριών Βάρτα κάλυψε το Ανόβερο προκαλώντας πανικό στους κατοίκους που κλείστηκαν στα σπίτια τους. Το νέφος περιείχε υδροχλώριο' η εναέρια κυκλοφορία διακόπηκε επί μια ώρα.

9... Το πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια στο Μπέρκλευ σχεδιάζει να κλείσει τον πυρηνικό του αντιδραστήρα μετά από δημοψήφισμα του περασμένου Νοέμβρη κατά το οποίο οι κάτοικοι του Μπέρκλευ ανακύρηξαν την περιοχή τους αποπυρηνικοποιημένη ζώνη.

11... Πάνω από τριάντα στελέχη του ανεξάρτητου οικολογικού και ειρηνιστικού κινήματος της Πολωνίας "Ελευθερία και Ειρήνη" συνελήφθησαν στο Βροτσλαβ, ενώ διαδήλωναν ζητώντας να κλείσει ένα χαλυβουργείο επειδή μολύνει το περιβάλλον.

11... Δύο φορτηγά αυτοκίνητα που μετέφεραν πυρηνικά φορτία συγκρούστηκαν κοντά στο Σώλσμπερι (νότια του Λονδίνου). Ο υπουργός άμυνας αρνήθηκε να αποκαλύψει το είδος του φορτίου που μετέφεραν τα φορτηγά, τα οποία αποτελούσαν μέρος στρατιωτικής φάλαγγας.

14... 19 κιβώτια που περιείχαν συμπυκνωμένο φυσικό ουράνιο έπεσαν από μεγάλο φορτηγό όχημα στο διεθνές αεροδρόμιο του Μπουένος Άιρες, με αποτέλεσμα να σκορπιστεί το ραδιενεργό υλικό τους στον αεροδιάδρομο.

28... Η χρήση της πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς αυξήθηκε το 1986 παρά τις ανησυχίες που προκάλεσε το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνομπίλ, ανακοίνωσε η Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας. 21 νέοι αντιδραστήρες τέθηκαν σε λειτουργία πέρισυ, ανεβάζοντας τον αριθμό σε 394 σ'όλο τον κόσμο.

ΦΛΕΒΑΡΗΣ

4... Οι ΗΠΑ πραγματοποίησαν την πρώτη υπόγεια πυρηνική δοκιμή του '87 στην έρη-

μο της Νεβάδα. Η ισχύς της ήταν 20 χιλιοτόνων.

6... Περίπου 10 τόννοι τοξικού καύσιμου υγρού αναπτήρων χύθηκαν στο Ρήνο όταν ένα ολλανδικό φορτηγό πλοίο προσέκρουσε σε τάνκερ.

7... Επιστράφηκαν από την Ιαπωνία στη Φιλανδία και την Τουρκία τρόφιμα μολυσμένα με ραδιενέργεια. Εντοπίστηκαν υψηλά ποσοστά ραδιενέργειας από τις ιαπωνικές αρχές, σε φορτίο με εντόσθια προβάτων από τη Φιλανδία και σε φύλλα δάφνης από την Τουρκία.

10... Πυρηνικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος θέλει να κατασκευάσει στα Σκόπια η Γιουγκοσλαβία, με την οικονομική ενίσχυση της ΕΟΚ. Η Κομισιόν απορρίπτει την ελληνική πρόταση να πάρουν μέρος Έλληνες και Ιταλοί εμπειρογνώμονες στη μελέτη σκοπιμότητας για την κατασκευή του.

10... Ο πρώτος συνασπισμός σε τοπικό επίπεδο ανάμεσα στο σοσιαλδημοκρατικό κόμμα και στο κόμμα των Πράσινων, που συνιστά την κυβέρνηση του ομόσπονδου κράτους της Έσσης κινδυνεύει να διαλυθεί. Ο υπουργός περιβάλλοντος της Έσσης, Γιόσκα Φίσερ, έστειλε τελεσίγραφο στο σοσιαλδημοκρατικό κόμμα για να αναθεωρήσει την απόφαση λειτουργίας ενός εργοστάσιου παραγωγής πλουτωνίου. Αν αυτό δεν γίνει ο συνασπισμός θα διαλυθεί και θα γίνουν εκλογές στο κρατίδιο. Πράγματι μετά από λίγες μέρες οι Πράσινοι παραιτήθηκαν από την κυβέρνηση συνασπισμού.

11... Δυτικογερμανοί διαδηλωτές απόκλεισαν σιδηροδρομική γραμμή στο Μεπέν, για να εμποδίσουν τη διακίνηση 152 βαγονιών που περιείχαν ραδιενεργή σκόνη γάλακτος με αποτέλεσμα να ακινητοποιηθούν δεκάδες αμαξοστοιχίες.

ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Η Αντιπυρηνική Κίνηση (καμπάνια) διοργανώνει ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ στο Βόλο, στις 14-15 Μαρτίου με σκόπο "την προετοιμασία εκδηλώσεων για την πρώτη επέτειο του Τσερνομπίλ καθώς και την "απογραφή" των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας".

Η Αντιπυρηνική Κίνηση είχε συσταθεί αμέσως μετά το ατύχημα του Τσερνομπίλ από έναν μεγάλο αριθμό ατόμων και ομάδων, και προχώρησε σε μια σειρά εκδηλώσεων. Παράλληλα κυκλοφόρησε ένα ψήφισμα κατά των πυρηνικών εργοστασίων και υπέρ των εναλλακτικών μορφών ενέργειας, που συγκέντρωσε ένα σεβαστό αριθμό υπογραφών από άτομα, κινήσεις,ομάδες, περιοδικά, χώρους επικοινωνίας, κλπ. Σήμερα επαναδραστηριοποιείται με σκοπό "τη διαμόρφωση ενός δίκτυου επαφών και ενημέρωσης και πιθανώς την έκδοση δελτίου". Η πρωτοβουλία υποστηρίζεται από ένα ευρύτατο φάσμα οργανώσεων, ομάδων και περιοδικών οικολογικών, πολιτικών και κοινωνικών.

Η επιτυχία της πρώτης πανελλαδικής αντιπυρηνικής συνάντησης στον Βόλο θα έχει τεράστια σημασία. Και αυτό γιατί, είτε το θέλουμε είτε όχι, έχουμε μπει πια στην πυρηνική εποχή και ο αγώνας ενάντια στην πυρηνική απειλή (στρατιωτική ή "ειρηνική") δεν γνωρίζει σύνορα.Ούτε δικαιολογείται κανένας εφησυχασμός επειδή εμείς δεν έχουμε πυρηνικά εργοστάσια στην Ελλάδα (για την ώρα βέβαια). Ήδη, η Γιουγκοσλαβία προγραμματίζει σε συνεργασία με την ΕΟΚ, την εγκατάσταση ενός ακόμα πυρηνικού εργοστάσιου στα Σκόπια, σχεδόν δίπλα μας. Θα περιμένουμε το επόμενο Τσερνομπίλ για να κινητοποιηθούμε;

Το πρόγραμμα της Πανελλαδικής Αντιπυρηνικής Συνάντησης του Βόλου προβλέπει :

Σάββατο 14/3/87 : 10 π.μ ως 1 μ.μ Μηνύματα από άτομα και οργανώσεις. Ομάδες και άτομα κάνουν σύντομες αναφορές για την αντιπυρηνική τους δράση μετά το Τσερνομπίλ.
1 μ.μ ως 2 μ.μ Ελεύθερη συζήτηση.
5 μ.μ ως 8 μ.μ Ομάδες και άτομα κάνουν ανακοινώσεις , παρεμβάσεις κλπ., όσον αφορά την πυρηνική ενέργεια και τις επιπτώσεις της στον ελληνικό χώρο.
8 μ.μ ως 9 μ.μ Ελεύθερη συζήτηση

Κυριακή 15/3/87 : 11 π.μ ως 2 μ.μ Εισήγηση της προσωρινής Γραμματείας για το πρόγραμμα εκδηλώσεων με αφορμή την πρώτη επέτειο του Τσερνομπίλ. Εισηγήσεις και προτάσεις άλλων ομάδων.
3 μ.μ ως 5 μ.μ Εισηγήσεις και προτάσεις για την οργανωτική διάρθρωση της Πανελλήνιας Αντιπυρηνικής Κίνησης.

ΟΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΣΤΑ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΑ

Στον χώρο της παιδείας ο τελευταίος μήνας του 1986 παρουσίασε μια εικόνα γενικής κινητικότητας.

Παράλληλα με την δραστηριοποίηση φοιτητών και εκπαιδευτικών το μαθητικό κίνημα επανήλθε στο προσκήνιο με τις καταλήψεις των πολυκλαδικών λυκείων.

Οι καταλήψεις των πολυκλαδικών παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον επειδή είχαν χαρακτήρα μαζικού φαινομένου (κάτι που είχε να συμβεί αρκετά χρόνια) ενώ ταυτόχρονα ανέδειξαν μια σημαντική και αρκετά εκτεταμένη διαφοροποίηση σε σχέση με τις καθιερωμένες αντιλήψεις για την οργάνωση και την πρακτική των διεκδικήσεων στον μαθητικό χώρο.

Η ανυπαρξία των βασικότερων βιβλίων σε όλες τις τάξεις των πολυκλαδικών, η δυσλειτουργία των εργαστηρίων, όπως επίσης και το γεγονός ότι το υπουργείο δεν φαίνεται διατεθειμένο να καθιερώσει τον 4ο χρόνο εξειδίκευσης των κλάδων ήταν μερικοί απο τους βασικότερους λόγους για το ξεκίνημα των καταλήψεων .

Κοντά σ' αυτά τα αιτήματα μέσα από συνελεύσεις και κείμενα συντονιστικών επιτροπών κατάληψης οι μαθητές διεκδίκησαν μεγαλύτερη συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων που τους αφορούν, ενώ αναφέρθηκαν και σε θέματα βαθμών, απουσιών, εισακτέων στα ΑΕΙ κλπ.

Οι συντονιστικές λειτούργησαν στο επίπεδο της πολυφωνίας σχεδόν υποδειγματικά, απέφυγαν την υπερπολιτικοποίηση και την ανούσια διαρκή καταγγελιολογία μέσα από έτοιμες συνταγές.

Στις ανοιχτές για όλους συνελεύσεις κυριάρχησαν σε πολλές περιπτώσεις ο αυθορμητισμός των μαθητών.

Ετσι ο λόγος του κινήματος των καταλήψεων χωρίς να είναι άχρωμος και ανώδυνος κατάφερε να διατηρήσει σε μεγάλο βαθμό την αυτονομία του και να απεγκλωβιστεί απο τα κατεστημένα φραστικά σχήματα.

Η συμπαράσταση στις καταλήψεις εκδηλώθηκε με κάποιες κινητοποιήσεις μαθητών σε γενικά λύκεια, και την υποτονική υποστήριξη απο μερικούς δήμους και ένα ποσοστό του εκπαιδευτικού προσωπικού των πολυκλαδικών.

Φυσικά δεν έλειψαν κάποιες ομάδες απο γονείς οι οποίες μετά τις πρώτες δυό μέρες άρχισαν να επισκέπτονται συστηματικά τους χώρους των καταλήψεων παροτρύνοντας τους μαθητές να εγκαταλείψουν τα κτήρια γιατί υπάρχει πάντα το όριο των απουσιών, ενώ ήταν αρκετές οι περιπτώσεις που εκτοξεύτηκαν απειλές σε μέλη των συντονιστικών μαθητικών οργάνων.

Η ΚΝΕ ήταν ο βασικός πρωταγωνιστής στον χώρο της διαβρωσης από μέσα.

Συμμετέχοντας "ενεργά" στις καταλήψεις έπαιξε θαυμάσια τον ρόλο της 5ης φάλαγγας. Η στάση της είχε σαν κύριο χαρακτηριστικό την παρακώλυση των αποφάσεων στις συνελεύσεις με το πρόσχημα της τήρησης τυπικών καταστατικών διαδικασιών και τους ατελείωτους καταλόγους ζητημάτων για διευκρίνηση. Ετσι δημιουργούσε ένα κλίμα βαρεμάρας με αποτέλεσμα να διώχνει τον κόσμο απο τις συζητήσεις για να επικαλείται στη συνέχεια την έλλειψη απαρτίας και να θίγει την αξιοπιστία οποισδήποτε ψηφοφορίας.

Δύο απο τα πιο εμφανή χαρακτηριστικά των καταλήψεων ήταν το βάρος που δόθηκε στην περιφρούρηση και η γενικευμένη δυσπιστία απέναντι σε πολιτικούς εκπροσώπους και μή. Οσον αφορά το πρώτο εκδηλώθηκε με την ύπαρξη αυστηρού σωματικού ελέγχου απο δύο ή και τρείς διαδοχικές ομάδες περιφρούρησης, με την επίδειξη ταυτότητας στις εισόδους, ενώ πολλές φορές μια σειρά από άτομα με αυξημένες αρμοδιότητες σε κοίταζαν με μισό μάτι εξετάζοντας την επάρκεια των σκοπών της επίσκεψής σου στον χώρο της κατάληψης. Φυσικά το μέτρο αυτό λειτούργησε σε μεγάλο βαθμό αποθαρρυντικά για τους συμπαραστάτες. Η επιφυλακτικότητα των μαθητών εκφράστηκε έντονα και απέναντι στον φοιτητικό χώρο με άξονα την στάση κάποιων παρατάξεων στο ζήτημα της μείωσης ή όχι των εισακτέων και της συνολικής οπτικής της αναβάθμισης του πανεπιστημίου.

Είναι γεγονός πως η στάση των μαθητών απέναντι στις πολιτικές οργανώσεις στέρησε τις τελευταίες απο το καθιερωμένο καπέλωμα. Η περίπτωση της " μαθητικής πρωτοβουλίας " είναι ενδεικτική.

Χρησιμοποιώντας τις παλιές καλές μεθόδους ψαρέματος πήρε απο κοντά τους μαθητές προσφέροντας με μεγάλη προθυμία και πρόσθετες " διευκολύνσεις" όπως π.χ. την στέγαση κάποιων συνελεύσεων με εκπροσώπους πολυκλαδικών στα γραφεία της ΟΣΕ στη Μενάνδρου.

Δεν κατάφεραν όμως να κερδίσουν τίποτε άλλο πέρα απο πρόσκαιρα ωφέλη. Στην συγκέντρωση - πορεία της Παρασκευής 19 Δεκέμβρη οι φορτικοί διακινητές κομματικών εντύπων δημιουργούσαν στους μαθητές μια εικόνα περικύκλωσης που εγκυμονούσε κινδύνους καπελλώματος. Οταν λίγο αργότερα στον χώρο της συγκέντρωσης ξεδιπλώθηκαν κάποια κόκκινα πανώ εξαφανίστηκε μέσα σε λίγα λεπτά η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών.

Μια πλειοψηφία που απέδειξε στην πράξη, ότι χωρίς να αρνιέται την σημασία κεντρικών πολιτικών προβλημάτων προτιμά να κινηθεί με βάση κάποιες διαμορφωμένες απο τους ίδιους τους μαθητές απόψεις και προτάσεις, αντιπαραθέτοντας έναν υγιή ερασιτεχνισμό στις έτοιμες λύσεις των "ειδικών". Μια πειστική απάντηση σε όσους αγνοούν πως η εποχή των καθοδηγητών έχει περάσει ανεπιστρεπτί. Το γεγονός ότι οι κατ' εξοχήν δάσκαλοι του είδους οι κνίτες αναγκάστηκαν σε καθαρά αμυντική στάση επιβίωσης των κεκτημένων θέσεων, τους λέει πάρα πολλά.

Γ.Μαυρίδης

* * *

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:
ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΟ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Ρήξη : Με ποιά διαδικασία ξεκίνησε η διαδικασία κατάληψης στον Κορυδαλλό;

Απάντηση : Η κατάληψη ξεκίνησε περισσότερο σαν συμπαράσταση. Παρόλ' αυτά έχουμε και εμείς κτιριακό πρόβλημα. Το κτίριο που στεγαζόμαστε είναι καινούργιο, αλλά δεν είναι κατάλληλο για πολυκλαδικό Κι αυτό γιατί δεν έχει μεγάλους χώρους για εργαστήρια που είναι αναγκαία. Είναι φτιαγμένο για ένα μέτριο γενικό. Γι' αυτή την κατάσταση είχαμε κάνει διάφορες προτάσεις σαν Αυτόνομη Κίνηση. Διαβήματα, φωνές , φασαρίες και σαν τελευταία πρόταση είπαμε για κατάληψη. Κάπου εκεί φάνηκε ότι δενπρόκειται να φτάναμε μέχρι την κατάληψη, γιατί το προτείναμε στο 15μελές, το οποίο συνεδρίασε μόνο του χωρίς κανένα μέλος από μας. Για την ακρίβεια στο 15μελές ήταν ενιά άτομα της ΠΑΜΚ.

Ρήξη : Τί εννοείς λέγοντας "κανένα μέλος από μας"; Είχε εκλεγεί επιτροπή κατάληψης;

Απάντηση : Όχι. Δεν είχαμε συζητήσει καθόλου για κατάληψη τότε. Απλά μόνο προτάσεις είχαμε κάνει.Μόνο που στο 15μελές ήταν και δύο άτομα από μας, τα οποία δεν καλέστηκαν. Τέλος πάντων, αφού συνεδρίασαν έβγαλαν απόφαση να περιμένουμε τις ενέργειες του λυκειάρχη. Μετά από δύο βδομάδες οι μαθητές της Ηλιούπολης ξεκίνησαν κατάληψη. Ακολούθησαν οι Αμπελόκηποι, ο Πειραιάς και κάμποσα άλλα πολυκλαδικά. Έτσι το δικό μας 15μελές, ύστερα και από δικιά μας παρέμβαση, στριμώχτηκε. Μπήκε πλέον ανοιχτά θέμα το τι θα κάνουμε. Ενώ ο πρόεδρος του 15μελούς είχε πάει σ' ένα πανattικό συνέδριο που συζητιόνταν οι καταλήψεις, η Ηλιούπολη συνέχιζε την κατάληψη.

Ρήξη : Ξέρεις ποιοί κάλεσαν αυτό το συνέδριο και τι έγινε σ' αυτό ;

Απάντηση ; Το κάλεσε η Ηλιούπολη ή οι Αμπελόκηποι. Τα αιτήματα που μπήκαν ήταν εκείνα της κατάληψης. Χαρακτηριστικό είναι ότι εμείς ξακινήσαμε τελευταίοι. Ένα πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχει Γ' Λυκείου, οπότε απουσίαζαν κάποιοι μεγάλοι για να καθοδηγήσουν. Εξάλλου και σε κάποια άλλα λύκεια δεν είχαν βιβλία μερικοί κλάδοι από την Γ' Λυκείου. Ξεκινήσαμε σαν συμπαράσταση στην κατάληψη της Ηλιούπολης. Μερικά παιδιά το είδαν σαν πανηγύρι. Οι Παμκίτες είχαν ήδη στριμωχτεί από το συνέδριο και την πορεία. Έτσι ο ίδιος ο πρόεδρος από το 15μελές πρότεινε κατάληψη, έστω και αν είναι μέλος της ΠΑΜΚ.

Ρήξη : Επιτροπή κατάληψης δημιουργήθηκε;

Απάντηση : Ήταν το 15μελές και κάποια άλλα άτομα. Ξεκινώντας σ' αυτήν την επιτροπή ήταν τριάντα άτομα.. Επειδή όμως υπήρχαν κενά σε άλλες ομάδες-όπως στις ομάδες περιφρούρησης-ενίσχυσαν τις άλλες.

Ρήξη : Πώς πάρθηκε η απόφαση για την κατάληψη και πώς λειτούργησε αυτή η επιτροπή;

Απάντηση : Η απόφαση πάρθηκε από τη γενική συνέλευση, που συμμετείχαν 380 με 400 άτομα. Κάποιοι πρότειναν να μην ξεκινήσει αμέσως η κατάληψη αλλά να ενημερωθεί πρώτα ο Σύλλογος Γονέων. Επακολούθησε συνέλευση αυτών στην οποία συμμετείχε και το 15μελές. Έγιναν φασαρίες μεταξύ των γονιών. Τ' αποτέλεσμα είναι πως πεισμάτωσαν κάποια παιδιά και την άλλη μέρα ξεκίνησαν κατάληψη δίχως να έχει δοθεί εντολή από αλλού. Έτσι η συντονιστική επιτροπή που είχε εκλεγεί πήρε τα πράγματα στα χέρια της. Από την πρώτη στιγμή είχε πρόβλημα με το 15μελές. Και αυτό γιατί οι εννιά από αυτούς ήταν Παμκίτες και η εκλογή τους αμφισβητείται. Οι περισσότεροι μαθητές υποστηρίζουν ότι δεν εκλέχτηκαν με τον τρόπο που Κάτι σαν νοθεία δηλαδή.Γίναν 2 φορές εκλογές.Την πρώτη φορά, που αμφισβητήθηκε από την ΠΑΜΚ, εκλέχτηκαν 6 από την Αυτόνομη Κίνηση, 6 της ΠΑΜΚ, 2 της ΚΝΕ και μία της ΟΝΝΕΔ. τη δεύτερη φορά που το αποτέλεσμά της αμφισβητείται από το σύνολο των μαθητών, εκλέχτηκαν 9 της ΠΑΜΚ, 3 της Αυτόνομης Κίνησης και 2 της ΚΝΕ.

Ρήξη : Σχετικά με σας, την Αυτόνομη Κίνηση, μπορείς να μας πεις πώς ξεκινήσατε;

Απάντηση : Ξεκινήσαμε με μια κοπελιά, τη Μαρία Σ., σαν καθαρά αριστεριστικος φορέας. Στη συνέχεια μπήκαν κι άλλα παιδιά, στην πλειοψηφία τους αριστεριστές' ήταν και κανά δυο αναρχικοί. Πηγαίνοντας για εκλογές είχαμε σαν προτάσεις την αυτοδιαχείρηση, τη σχολική αυτονομία των μαθητών κλπ' με αποτέλεσμα να έρθουν και άλλα παιδιά που ήταν ανένταχτοι. Στο Πολυτεχνείο είχαμε βγάλει προκήρυξη σχετικά με την επέτειο. Λέγαμε ότι αυτή η ιστορία έχει τελειώσει και η υπόθεση είναι τώρα να αγωνιστούμε. Αυτή η στάση μας πείραξε κάποιο κόσμο που είχε συνηθίσει στα τραγουδάκια και τα ποιηματάκια.

Ρήξη : Πόσο χρόνο κράτησε η κατάληψη, τι διαδικασίες γινόντουσαν,πόσος κόσμος συμμετείχε;

Απάντηση : Στη συντονιστική επιτροπή ήταν σχεδόν όλη η αυτόνομη Κίνηση' συνάμα υπήρχε μεγάλη ανταπόκριση από τα άλλα παιδιά γιατί έβλεπαν πως οι Παμκίτες δεν δούλευαν. Παρόλ' αυτά συμμετείχαν στην κατάληψη, ενώ δεν τη δεχόντουσαν, με απώτερο σκοπό να περάσουν τις απόψεις τους για τη διάλυσή της. Αυτό ήταν ένα πρόβλημα γιατί μας πήγαιναν κάθε δουλειά που γινόταν πίσω.Γιατί ακόμα και στα πιο απλά θέματα, που σε άλλα σχολεία τα πέρναγαν χωρίς συζήτηση, σε μας γίνονταν πολύωρες συνελεύσεις χωρίς αποτέλεσμα.

Ρήξη : Η κατάληψη είχε άλλη ζωή πέρα από τις συνελεύσεις;

Απάντηση : Αυτό ήταν ένα πρόβλημα. Η συντονιστική επιτροπή ήταν 24 ώρες το 24ωρο μέσα, από τη μια συνέλευση στην άλλη, με φασαρίες, τσακωμούς κλπ. Σε κάποια φάση είχαμε μπλοκαριστεί. Τελικά το λάθος μας ήταν ότι δεν είπαμε στον κόσμο τα προβλήματα που μας δημιουργούσαν οι Παμκίτες αλλά λέγαμε πως όλα πανε καλά.

Ρήξη : Η συντονιστική επιτροπή ήταν κλειστή; Δεν μπορούσε να συμμετέχει όλος ο κόσμος;

Απάντηση : Όχι. Μπορούσε όποιος ήθελε να συμμετέχει. Εκ των πραγμάτων όμως αυτό ήταν αδύνατον, γιατί έπρεπε να είναι και στις άλλες ομάδες. Εντωμεταξύ γινόταν κάθε μέρα και μια συνέλευση. Είχε αρχίσει να δημιουργείται μια εικόνα ότι οι τύποι στη συντονιστική τάχουν βρει και κάθονται χωρίς να κάνουν τίποτα.

Ρήξη : Προσπαθήσατε να βγείτε προς τα έξω και να έρθετε σε επαφή με άλλα σχολεία;

Απάντηση : Ναι. Με τους Αμπελόκηπους είχαμε άμεση συνεργασία και με το Αιγάλεω. Στο Αιγάλεω πηγαίναμε μέρα παρά μέρα, ενώ οι Αμπελόκηποι έρχονταν καθημερινά. Έγιναν και άλλες προσπάθειες για άνοιγμα. Για παράδειγμα είπαμε να μαζέψει ο δήμος τους αρμόδιους παράγοντες, για

να τους πούμε τα προβλήματά μας. Πήγαμε και στο υπουργείο δύο φορές. Την πρώτη φορά δεν μας δέχτηκε ενώ τη δεύτερη δέχτηκε μόνο διάφορους φορείς (δήμαρχο, γονείς, τον υποδιευθυντή κλπ). Σε μας έκλεισε την πόρτα. Η κατάληψη κράτησε τέσσερεις μέρες. Την πέμπτη μέρα άρχισε να διαλύεται γιατί είχαμε αναλάβει και τη διοργάνωση του πανελλαδικού συνεδρίου. Εξάλλου η στάση των Παμκιτών είχε γίνει φρικτή. Έλεγαν στα παιδιά ότι αν δεν ψηφιστεί με μυστική ψηφοφορία η κατάληψη θα είμαστε παράνομοι και δεν θα έχουμε κάποια χαρτιά να δείξουμε αν έρθει η εισαγγελία.

Ρήξη : Επιτρεπόταν η είσοδος στους καθηγητές;

Απάντηση : Από τη δεύτερη μέρα περιορίστηκαν στο γραφείο τους ενώ την τρίτη και την τέταρτη αρχίσαμε να τους απαγορεύουμε την είσοδο αλλά αυτό δεν κράτησε πολύ γιατί επανέβησαν οι γονείς. Αλλά και αυτοί μετά μαζεύτηκαν και δεν δημιούργησαν ξανά επεισόδια.

Ρήξη : Τελικά όλη αυτή η ιστορία πώς σου φαίνεται ότι λειτούργησε για τα παιδιά;

Απάντηση : Για τα παιδιά πιστεύω ότι όλη αυτή η ιστορία μέτρησε θετικά. Ο τύπος κράτησε όχι ουδέτερη στάση αλλά αρνητική.

Ρήξη : Εκτός από το αίτημα για το κτηριακό τί άλλα αιτήματα είχατε;

Απάντηση : Βασικά είχαμε τα ίδια αιτήματα με τα άλλα πολυκλαδικά. Κάθε καινούργιο σχολείο που δημιουργείται να είναι πολυκλαδικό, να φτιαχτούν τα βιβλία γρήγορα, να καταργηθεί ο τέταρτος χρόνος της ειδίκευσης. Βέβαια όλα αυτά δεν μας αφορούσαν άμεσα. Το κυριότερο για μας πρόβλημα είναι το κτηριακό. Είναι μια γελοία κατάσταση γιατί το δικό μας κτήριο χτίστηκε πέρισυ και τελικά δεν μας χωράει.

Ρήξη : Θέλετε να βάλετε αιτήματα που να σας συνδέσουν και με μαθητές που δεν ανήκουν στα πολυκλαδικά;

Απάντηση : Ναι ήδη είχε γίνει νύξη και από μας, αλλά και οι προτάσεις που είχαμε βγάλει από τη συντονιστική επιτροπή για το πανελλαδικό συνέδριο κάπου εκεί στόχευαν.. Ήδη ένα από τα αιτήματα που είχαν μπει στην αρχή της κατάληψης ήταν η αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας, δηλαδή να γίνει αποδοτικότερος ο τρόπος διδασκαλίας. Ζητούσαμε να μην μπαίνουν απουσίες, να μην αποβάλλονται μαθητές για συνδικαλιστικούς λόγους..

Ρήξη : Οι καταλήψεις που έγιναν στα πολυκλαδικά θεωρείς ότι λειτούργησαν αρνητικά ή θετικά;

Απάντηση : Πιστεύω πως μπορούσε να αποδώσει περισσότερο. Αλλά για κάθε λύκειο η εμπειρία της κατάληψης βιώνεται διαφορετικά. Αν αφαιρέσεις την άσχημη στάση των κομμάτων, όσοι έλαβαν μέρος στις καταλήψεις δέθηκαν μεταξύ τους. Και αυτό που καταφέραμε με τους άλλους, δηλαδή Κνίτες κλπ, ήταν ότι μπορέσαμε να βρούμε ένα μίνιμουμ επίπεδο δράσης που πριν δεν υπήρχε. Επίσης κάποια παιδιά που πριν ήταν απομονωμένα, με την κατάληψη πήραν μέρος στις διαδικασίες.

Ρήξη : Σαν αυτόνομη ομάδα πώς σας φάνηκε αυτή η εμπειρία. Σας βοήθησε καθόλου;

Απάντηση : Εκτός από το ότι βοήθησε τον καθένα προσωπικά, μας βοήθησε περισσότερο σαν ομάδα. Γιατί μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει να γίνουμε πιο απαιτητικοί απέναντι στα προβλήματα και να υπάρχει καλύτερη οργάνωση. Από την άλλη θα δηλώσουμε παραίτηση τρία άτομα από μας. Γιατί σκοπός της συμμετοχής μας στο 15μελές ήταν η αλλαγή του. Πράγμα που στην αρχή φαινόταν εύκολο. Αλλά δυστυχώς στην πορεία κάπου κόλλησε. Παρόλ'αυτά συνεχίζουμε την προσπάθεια να το κάνουμε απλώς συντονιστικό χωρίς να έχει μεγάλη εξουσία. Μόνο που τώρα βαδίζουμε αργά. Κάτι τέτοιο έχει απήχηση στα παιδιά γιατί βλέπουν ότι λέμε κάτι διαφορετικό, έξω από κομματικές επιτροπές, με αποτέλεσμα να μας ψηφίζουν γύρω στα 240 άτομα. Το καλό είναι ότι έχουμε βρει κάτι παιδιά από τη Μαθητική Πρωτοβουλία από το πολυκλαδικό του Πειραιά, κάποιους άλλους από το πολυκλαδικό των Αμπελοκήπων. Έτσι λέμε να βρεθούμε όσοι περισσότεροι μπορέσουμε για να μιλήσουμε για μια συνεργασία.

Αριστερή Συσπείρωση ΤΕΙ Μεσολογγίου

Τα πρώτα βήματα έγιναν όταν, πριν 6 χρόνια, 25 άτομα ήρθαν να επανδρώσουν τη νεοσύστατη σχολή των Ιχθυολόγων. Ανάμεσά τους και κάποιος απο την άλλη αριστερά.

Με τον καιρό οι σχολές αυξήθηκαν. Τρεις τω αριθμώ. Πλήθαινε ο κόσμος , πλήθαινε και η Συσπείρωση όπως και η παρέμβαση της στην καθημερινή ζωή των σπουδαστών(στα Τ.Ε.Ι. δεν φοιτούμε,σπουδάζουμε....).Αποκορύφωμα η κατάληψη των 29 ημερών τον Οκτώβριο του 84 στις Σχολές που ξεκίνησε με δική της πρωτοβουλία. Και φτάνουμε στο σήμερα που η Αριστερή Συσπείρωση Μεσολογγίου αριθμεί 55 περίπου ανθρώπους. Τόσοι ήταν οι ψήφοι δηλαδή που πήρε συνολικά στις Σχολές Λογιστών - Συνεταιριστών(συνλειτουργούν) και Ιχθυολόγων, ψήφοι αρκετοί για να πάρει απο μια έδρα σε κάθε Σχολή. Απ' τους 55 οι 20 μέσο όρο είμαστε οι ενεργοί. Αυτοί που θα δουλέψουμε για μια παρέμβαση στη Σχολή ή στον κοινωνικό χώρο του Μεσολογγίου, αυτοί που θ' ασχοληθούμε με μια προκήρυξη ή ένα ταμπλώ ή που θα συζητήσουμε τη στάση μας απέναντι σε καθημερινά γεγονότα και συμβάντα. Ομοιογένεια απόψεων βέβαια, δεν υπάρχει πάντα. Χαρακτηριζόμαστε από ιδεολογικές αντιθέσεις που βοηθάνε όμως μιας και οι διαφορετικές γνώμες που εκφράζονται συμβάλλουν στην καλύτερη πληροφόρηση και πιό σφαιρική κάλυψη ενός θέματος. Αυτές οι αντιθέσεις είναι ευπρόσδεκτες. Υπάρχουν όμως και κάποιες άλλες που προσπαθούμε να τις εξαλείψουμε. Και είναι αυτές ανάμεσα σε "γνώστες" και " μη γνώστες". Ανάμεσα σ' αυτούς που έχουν διαβάσει και πέντε βιβλία και σ' αυτούς που δεν έχουν διαβάσει. Ανάμεσα σ' εκείνους που συνδέονταν από παλιά με το "χώρο" και σε κείνους που μένουν αμέτοχοι.

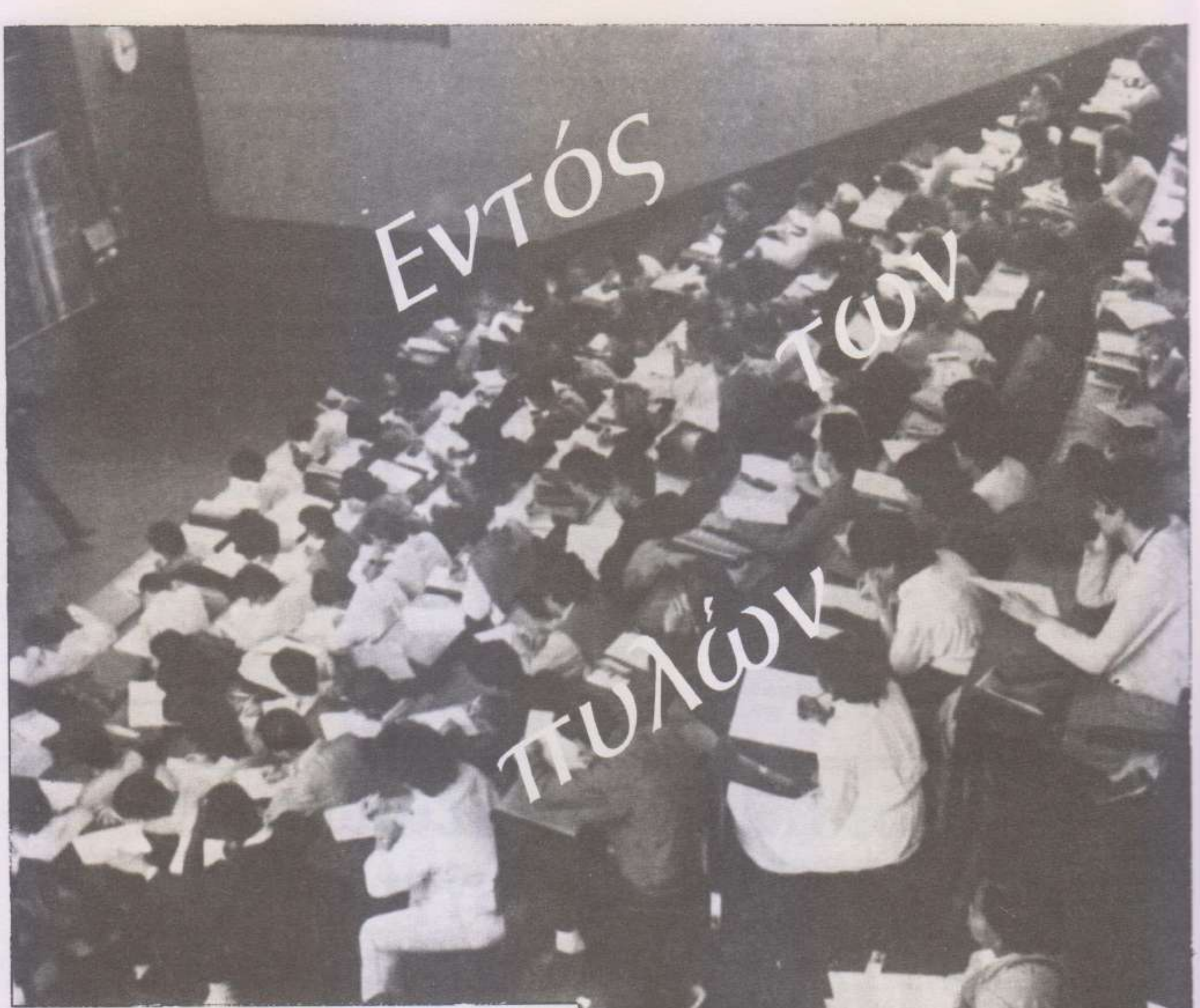
Οι μεν μιλάν, εκφράζουν και κάποια γνώμη σε συζητήσεις, οι δε απλά συμφωνούν και συμμετέχουν σιωπηλά. Για να δοθεί λύση σ'αυτό το θέμα αποφασίσαμε να λειτουργούμε με ομάδες. Δηλαδή μια ομάδα 4-5 παιδιών όπου ανάμεσα τους υπάρχουν και "διαβασμένοι" και "μη διαβασμένοι" επεξεργάζεται κάποιο θέμα, και το φέρνει στους υπόλοιπους για συζήτηση. Ετσι, η τριβή με κάποια θέματα ελαχιστοποιεί τις γνωστικές μας διαφορές και δημιουργεί μια ισορροπία στην ομάδα. Καταπιανόμαστε λοιπόν με θέματα όπως η πειθάρχηση, ο νόμος -πλαίσιο και ο κανονισμός σπουδών στα Τ.Ε.Ι.,ο "εκσυγχρονισμός"στην παιδεία, ο τεχνοκρατισμός και η λογική του, το οικολογικό κ.λ.π. Αρκετά απ' αυτου, το οικολογικό κλπ. Αρκετά απ' αυτά γράφτηκαν και στην πρώτη μπροσούρα μας ενώ στη δεύτερη που ετοιμάζεται υπάρχουν θέματα σχετικά με το γυναικείο κίνημα, το απολίτικο κλίμα που επικρατεί στη σημερινή νεολαία, το κίνημα των καταλήψεων και κάποια άλλα.

Στο καινούργιο εξάμηνο που αρχίζει το Μάρτη, πέρα από τη δεύτερη μπροσούρα μας, σκοπεύουμε να οργανώσουμε και την κοινωνική καθημερινή ζωή. Ένα πρώτο βήμα σ' αυτή την κατεύθυνση είναι η διαμόρφωση σε στέκι ενός αχρησιμοποίητου στην ουσία δωματίου στο χώρο όπου μαζευόμαστε , έτσι ώστε το σπίτι που συζητάμε τα διάφορα κοινωνικοπολιτικά προβλήματα να γίνει και τόπος ζωής,κίνησης,δραστηριοποίησης, ξεκούρασης και πιο βαθιάς γνωριμίας μεταξύ μας.

Τούτο το κείμενο φιλοδοξεί να φαίνεται σαν μια πρώτη παρουσίαση των Αριστερών Συσπειρώσεων και μόνο. Δεν είναι πλήρες μιας και δεν γράφεται τίποτα για τις συνθήκες ζωής στο Μεσολόγγι, καθώς και για την παρέμβαση μας στην πόλη και στο χώρο των ΤΕΙ. Λίαν συντόμως όμως θα γίνει κι αυτό.

Θωμάς Κ.

Εντός των πυλών

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Συχνά αναφερόμαστε στον ταξικό χαρακτήρα του παν/μίου. Το παν/μιο σα θεσμός-μηχανισμός της καπιταλιστικής πραγματικότητας έχει σαφώς ταξικό χαρακτήρα που θεμελιώνεται στο διαχωρισμό διανοητικής-χειρωνακτικής εργασίας, στην εξειδίκευση, στην επιβολή της ιδεολογίας της διευθύνουσας τάξης. Η ταξικότητα όμως αυτή πού αλλού έγκειται πέρα από την υλικότητα του μηχανισμού, αν όχι στο δυναμικό που ζει και σπουδάζει στους χώρους αυτούς. Η ταξική προέλευση ή η ταξική προοπτική είναι αυτό που χαρακτηρίζει τους φοιτητές; Ασφαλώς και τα δύο, ποιό όμως από τα δύο είναι σημαντικότερο, έχει μεγαλύτερη βαρύτητα για τα επιτελεία εκείνα που ασχολούνται με την ανώτατη εκπαίδευση; Το ελληνικό παν/μιο τι ιδιομορφίες παρουσιάζει; Θ' ασχοληθούμε πρώτα μ΄ αυτές γιατί δεν είναι και λίγες, ούτε χωρίς σημασία.

Το ελληνικό παν/μιο από τον 19ο αιώνα σχεδόν, είχε μαζί με άλλες, μια σημαντική ιδιομορφία που παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρον: ήταν «δημοκρατικό». Επειδή ο όρος αυτός μπορεί εύκολα να παρεξηγηθεί θα τον επεξηγήσουμε από τώρα. Το πανεπιστήμιο ήταν αρκετά πιο μαζικοποιημένο, απ΄ ότι τ΄ αντίστοιχα ευρωπαϊκά και η ταξική επιλογή αρκετά αμβλυμένη (η ανώτατη εκπαίδευση ήταν κρατική, οι σπουδές δωρεάν ενώ ένα μεγάλο ποσοστό φοιτητών σπούδαζε με υποτροφίες). Είναι σίγουρο ότι η πρόσβαση των φτωχότερων στρωμάτων στην ανώτατη βαθμίδα ήταν δύσκολη όμως οι σπουδές σ΄ αυτό δεν αποτελούν αποκλειστικό προνόμιο της άρχουσας τάξης, όπως συμβαίνει στα βαλκανικά και δυτικοευρωπαϊκά παν/μια και οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες είναι πιο ευνοϊκές για τα φτωχότερα στρώματα. Αυτός ο χαρακτήρας της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, παρά τις όποιες αλλαγές που θα σημειωθούν (π.χ. μεταρρύθμιση του 1929), στην ουσία δεν θ΄ αλλοιωθεί. Οι σπουδές θα παραμείνουν προσιτές για ένα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού που τις συνδέει τόσο με την κοινωνική άνοδο όσο και με την εξασφάλιση. Σε μια κοινωνία

με πρόωρη υπερ-ανάπτυξη του Κράτους και των μηχανισμών του και με σαθρή και εφήμερη οικονομική βάση οι εκπαιδευτικοί μηχανισμοί αποτελούν την εγγύηση «για ένα καλύτερο αύριο». Η ανάπτυξη του κρατικού μηχανισμού και η επέκταση των δημόσιων υπηρεσιών μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο θα τροφοδοτήσουν την τάση που προαναφέραμε. Το πτυχίο μιας ανώτατης σχολής αποτελεί εισιτήριο για οργανισμούς ή υπηρεσίες άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένες με το Κράτος που, αν μη τι άλλο, εξασφαλίζουν ένα σταθερό και ισόβιο εισόδημα συνδυασμένο με μια πιθανή άνοδο στη διοικητική ιεραρχία.

Αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι το 87,6% των πτυχιούχων απασχολείται στον τριτογενή τομέα. Ταυτισμένο στη συνείδηση του κόσμου το πτυχίο μ΄ ένα σίγουρο μισθό σε μια σίγουρη θέση πάντα πίεζε για ολοένα μεγαλύτερη μαζικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης, αφού η ανώτερη (ΚΑΤΕΕ,ΤΕΙ) ήταν είτε σχεδόν ανύπαρκτη είτε σαφώς υποβαθμισμένη. Ενώ η δεκαετία του ΄70 για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια μεταφράζεται σε μείωση του αριθμού εισακτέων, σκληρότερη ταξική επιλογή, εσωτερική αναδιάρθρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δημιουργία σχολών ελίτ, για τα ελληνικά πανεπιστήμια είναι η δεκαετία της αύξησης των εισαγομένων στα Α.Ε.Ι., της αποδιάρθρωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, της φοιτητικής πολιτικοποίησης και κινητοποίησης. Μετά το ΄84 οι συνέπειες αυτής της πολιτικής θ΄ αρχίσουν να προβληματίζουν τους πρυτάνεις, τα κόμματα και φυσικά το Κράτος. Τα προβλήματα κύρια είναι τρία: η μαζικοποίηση είναι τροχοπέδη στην προσπάθεια της «αναβάθμισης» του προπτυχιακού κύκλου, όπως αυτή οργανώθηκε με το ν.1268, σε περίοδο οικονομικής ύφεσης οι κοινωνικές δαπάνες μειώνονται, με συνέπεια να μη λύνονται τα προβλήματα που γεννά η μαζικοποίηση και, τρίτο, η αύξηση των άνεργων πτυχιούχων που μέχρι το 1990 θα πάρει εκρηκτικές διαστάσεις.

Η προσπάθεια απομαζικοποίησης βέβαια είναι σταδιακή, έμμεση και μικρής τάξης, επειδή το πολιτικό κόστος τέτοιων αποφάσεων είναι μεγάλο. Σταδιακή αφού δεν επιχειρείται σε μια χρονιά μείωση των εισακτέων για όλα τα ιδρύματα, έμμεση αφού αυτή η απομαζικοποίηση επιδιώκεται μέσα από το κόψιμο των μετεγγραφών και μικρής τάξης αφού η περσινή μείωση προερχόταν κύρια από την κατάργηση των Παιδαγωγικών Ακαδημιών. Η αναδιάρθρωση των ΑΕΙ δεν περνά ούτε μέσα από μια μεγάλη απόλυτη μείωση του αριθμού εισακτέων, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα, ούτε μέσα από την ύψωση αδιαπέραστων ταξικών φραγμών (που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παν/μιου του 19ου αιώνα) αλλά απο το κατά πόσο οι σχολές και οι ειδικεύσεις που παρέχουν ανταποκρίνονται στις τακτικές και στρατηγικές επιλογές του κεφαλαίου. Αυτές οι επιλογές καθορίζουν την ανάγκη ή μη δημιουργίας νέων τμημάτων και νέων σχολών, λειτουργίας μεταπτυχιακών, αύξησης ή μείωσης του αριθμού εισακτέων σε κάθε συγκεκριμένη σχολή, αύξησης ή μείωσης των πιστώσεων, ενίσχυσης κεντρικών ή περιφερειακών σχολών, καλυτέρευσης του λόγου ΔΕΠ προς φοιτητές κ.λ.π.

Μόνον έτσι θα μπορέσουμε να εξηγήσουμε και το κατ΄ αρχήν παράδοξο φαινόμενο: ενώ ο αριθμός των εισαγομένων στα ΑΕΙ δεν έχει μειωθεί πολύ ούτε η κοινωνική τους σύνθεση έχει βαθιές αλλαγές εν τούτοις οι κοινωνικές διαφοροποιήσεις οξύνονται από παν/μιο σε παν/μιο μέσα σε μια πενταετία. Με άλλα λόγια η ταξική επιλογή δεν είναι ενιαία και μονόπλευρη αλλά πολύπλευρη και πολύπλοκη ανταποκρινόμενη όμως στην ιδιαιτερότητα της κάθε σχολής που καθορίζεται από τη σύνδεσή της με τις καπιταλιστικές αναπτυξιακές ανάγκες σε επιστημονικό-τεχνικό δυναμικό.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

Από τι υπαγορεύονται αυτές οι ανάγκες; Για ν΄ απαντηθεί αυτό το ερώτημα θα πρέπει να κατανοήσουμε το ρόλο που παίζουν οι τεχνολογικές εφαρμογές στο σύγχρονο καπιταλισμό. Η τεράστια ανάπτυξη και εξέλιξη που γνωρίζει αυτόν τον αιώνα η επιστήμη και η επέκτασή της πέρα από την άμεση παραγωγική διαδικασία στο σύνολο των κοινωνικών λειτουργιών και δραστηριοτήτων καθώς και οι αλλαγές που έφερε σ΄ αυτές δε μπορούν ν΄ αναπτυχθούν σ΄ αυτό το κείμενο. Είναι όμως αναγκαίες κάποιες αρχικές παραδοχές που πρέπει να διατυπωθούν. Η επιστήμη, οι εφαρμογές της (η έρευνα δε θα μας απασχολήσει εδώ), αποτελεί σήμερα παραγωγική δύναμη, τόσο αξιών χρήσης όσο και ανταλλακτικών αξιών, τόσο σημαντική που εκτοπίζει την εργατική δύναμη αλλά και γενικά τη ζωντανή εργασία. Η χρησιμοποίηση της σε μια πρώτη φάση, στη βιομηχανία με την εισαγωγή της αλυσίδας και της μαζικής παραγωγής και κατόπιν στον τριτογενή τομέα σήμανε αλλαγές όχι μόνο για την εργατική αλλά και για την άρχουσα τάξη. Πόσο μάλλον αν σκεφτούμε ότι τείνει ν΄ αποτελεί τη μοναδική παραγωγική δύναμη, σ΄ ένα αυτοματοποιημένο εργοστάσιο με ρομπότ, όπου ο ανθρώπινος παράγοντας περιορίζεται στον έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας. Δεν είναι λοιπόν δύσκολο να καταλάβουμε την ολοένα και μεγαλύτερη δύναμη που αποκτούν οι ειδικοί, οι επιστήμονες, οι τεχνοκράτες στην εποχή μας. Η δύναμη και η εξουσία τους θεμελιώνεται στη γνώση που κατέχουν απέναντι στους μη ειδικούς που περιορίζονται σε εκτελεστικό ρόλο. Οι εξελίξεις από τα οπτικά συστήματα ως την ενέργεια και την πληροφορική αποτελούν την καλύτερη επένδυση του κεφαλαίου γι΄ αυτό και τα κονδύλια που αφορούν την έρευνα στις λεγόμενες «τεχνολογίες αιχμής» είναι υπέρογκα.

Ακόμα και η Ελλάδα χώρα της περιφέρειας, με χαμηλή ανάπτυξη και με μικρή ιστορία στην έρευνα ήταν λογικό, έστω και καθυστερημένα, να παραμερίσει τις κλασσικές και θεωρητικές σπουδές για να στραφεί στις θετικές επιστήμες και στις νέες τεχνολογίες. Η ιδιομορφία όμως αυτής της επιλογής είναι ότι σήμερα προετοιμάζει, διαμορφώνει αυτούς τους ειδικούς που θα στελεχώσουν τη μελλοντική ανάπτυξη σ΄ αυτούς τους τομείς. Αν και είναι ένα σχήμα πρωθύστερο, αποκαλύπτει τη σημασία που έχει η ανώτατη εκπαίδευση στην επίτευξη των στόχων τους.

Όπως είπαμε και παραπάνω ενώ η ταξική προέλευση των φοιτητών δεν έχει διαφοροποιηθεί, παρά μόνο σε μικρό βαθμό, αντίθετα η ταξική προέλευση των φοιτητών διαφοροποιείται αρκετά ανάλογα με τη σχολή στην οποία φοιτούν. Αν πάρουμε τέσσερα ιδρύματα (το Παν/μιο Αθήνας, το Ε.Μ.Π., το Παν/μιο Ιωαννίνων και το Πολυτεχνείο Πάτρας) θα παρατηρήσουμε τις εξής διαφορές.

ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΓΟΝΕΑ

ΣΥΝΟΛΟ

1978 - ΄79	1980 - ΄81	1983 - 84
1) Ελεύθερα/επιστημ. 13,2%	16,0%	15,9%
2) Διευθυντικά 0,96%	0,8%	1,3%
3) Γραφείου 17,6%	18,1%	19,7%
4) Έμποροι 14,8%	14,8%	14,4%
5) Εργ. Αγρότες 14,7%	16,9%	11,7%
6) Εργάτες 23%	24%	21,6%
7) Προσ. υπηρεσίες 5,2%	5,2%	4,5%

ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

	΄78 - ΄79	΄80 - ΄81	΄83 - ΄84
1)	17,7%	19,6%	17,5
2)	1,04%	1,03%	1,7%
3)	19%	20,4%	20,8%
4)	14,9%	14,7%	13,2%
5)	14,3%	13,5%	10,1%
6)	20,7%	19,2%	20,3%
7)	5,6%	5,7%	4,7%

ΠΑΝ/ΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

	΄78 - ΄79	΄80 - ΄81	83 - 84
1)	9,7%	13,4%	14,2%
2)	0,6%	0,6%	0,7%
3)	14,8%	15,5%	20,8%
4)	12,6%	11,9%	13,8%
5)	25,6%	21,9%	12,7%
6)	25,9%	27,5%	22,9%
7)	5,8%	6,4%	4,3%

ΕΜΠ

78 - 79	80 - 81	83 - 84
20,4%	26,6%	25,1%
1,5%	1,2%	1,7%
23%	18,4%	21,1%
14,6%	14,3%	14,3%
9,8%	9,3%	5,4%
17,9%	20,7%	15,7%
4,7%	4,6%	3,7%

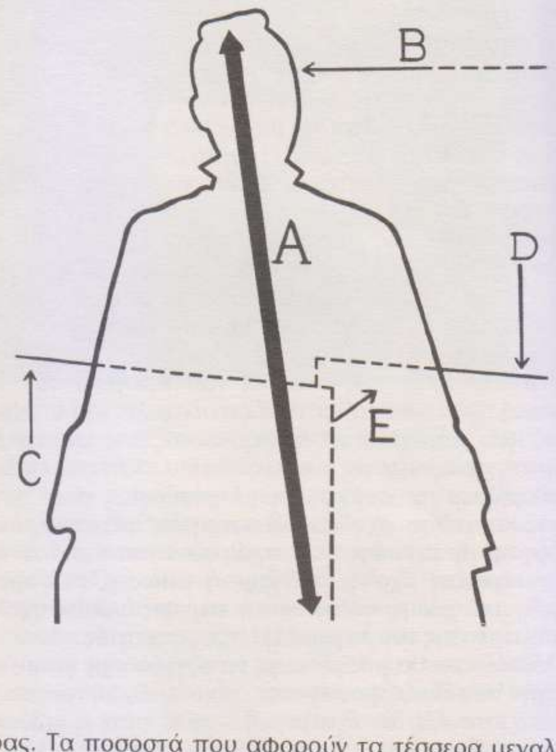
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

78 - 79	80 - 81	83 - 84
18%	21,1%	21,9%
0,9%	0,9%	2%
19,6%	17%	18%
16,7%	14,6%	19,2%
13,3%	13,1%	5,1%
20,5%	24,3%	20,2%
4,6%	4,3%	5,3%

Υπάρχουν δύο παράμετροι που θα τους συναντήσουμε επανειλημμένα: ο πρώτος αφορά την κατεύθυνση της σχολής, του ΑΕΙ και ο δεύτερος το αν είναι στο κέντρο (Αθήνα και Θεσ/νίκη) ή στην περιφέρεια (Πάτρα, Ξάνθη, Γιάννενα κλπ).

Έτσι στο παν/μιο της Αθήνας π.χ. οι φοιτητές από μεσαία και ανώτερα στρώματα έχουν μια μικρή αύξηση, ποσοστιαία όμως είναι λιγότεροι απ΄ αυτούς του ΕΜΠ και περισσότεροι απ΄ αυτούς του παν/μίου Ιωαννίνων. Οι φοιτητές απ΄ αυτά τα στρώματα γενικά αυξάνονται, ο ρυθμός όμως αύξησης διαφέρει από σχολή σε σχολή από ίδρυμα σε ίδρυμα. Τα στρώματα που βλέπουν την πρόσβασή τους στην ανώτατη εκπαίδευση να μειώνεται είναι κατά κύριο λόγο οι αγρότες και κατόπιν οι εργάτες. Όπως είναι εύκολο να καταλάβει κανείς τα ποσοστά αυτών των στρωμάτων είναι κατά πολύ μειωμένα στις πολυτεχνικές σχολές. Η ταξικότητα έγκειται κύρια στον καταμερισμό, στην κατανομή της νεολαίας στα ιδρύματα παρά στη γενική εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων. Όσο κι αν η ταξική προοπτική είναι αυτή που θα πρέπει να μας απασχολεί, η ταξική προέλευση έχει κι αυτή σημασία. Η ανισοκατανομή, βάσει της ταξικής προέλευσης, δίνει άλλη μια όψη του πειράματος της «αναβάθμισης»: σχολές αναβαθμισμένες (με μεγαλύτερα κονδύλια, περισσότερους διδάσκοντες, περισσότερη ειδίκευση, καλύτερες επαγγελματικές προοπτικές) για όσους έχουν τη δυνατότητα να εισαχθούν και να φοιτήσουν σ΄ αυτές και σχολές υποβαθμισμένες για τους πληβείους της ανώτατης εκπαίδευσης. Είναι τυχαίο άραγε ότι οι πρώτες είναι και οι πρωτοπόροι στη σκλήρυνση των εξεταστικών, στην εντατικοποίηση, στην ένταση της καθηγητικής αυθαιρεσίας;

Τα όσα αναφέραμε παραπάνω ενισχύονται και από τα στοιχεία που αφορούν το επίπεδο μόρφωσης του πατέρα των φοιτητών που σπουδάζουν στα ΑΕΙ της χώρας. Τα ποσοστά που αφορούν τα τέσσερα μεγαλύτερα σε συγκέντρωση φοιτητών πανεπιστήμια είναι εύγλωττα.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΤΕΡΑ

ΣΥΝΟΛΟ

	78-79	80 - 81	83 - 84
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ Α.Ε.Ι.	16,6%	18,8%	23,3%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΓΥΜΝ.	26%	27,5%	31,2%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΔΗΜ.	43,9%	41,4%	35,3%
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΣΑΝ ΔΗΜ.	11,9%	11,1%	9,3%

ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

	78 - 79	80 - 81	83 - 84
1)	21,7%	23,7%	26,5%
2)	29,2%	30,3%	32,5%
3)	37,5%	35,4%	31,8%
4)	10,1%	9,5%	8,3%

ΠΑΝ/ΜΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

	78 - 79	80 - 81	83 - 84
1)	16,8%	18,6%	21,9%
2)	24,8%	26%	29,5%
3)	46,3%	43%	37,9%
4)	11,8%	11,2%	10%

ΕΜΠ

78 - 79	80 - 81	83 - 84
28,7%	31%	36,3%
31,4%	30,7%	30,4%
31%	29,9%	25,8%
8%	7,6%	6,5%

ΠΟΛ/ΧΝΙΚΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

78 - 79	80 - 81	83 - 84
23,1%	22,8%	32,8%
27,6%	28,6%	34,5%
38,6%	38%	25,3%
9,4%	9,5%	6,7%

Στα δύο πολυτεχνεία (Αθήνας & Θεσ/νίκης), το επίπεδο μόρφωσης του πατέρα των φοιτητών, είναι κατά πολύ ανώτερο απ΄ αυτό των φοιτητών των αντίστοιχων παν/μίων (στην πρώτη κατηγορία ενώ το 78-79 η διαφορά για Αθήνα - Θεσ/νίκη ήταν 7% το 1983-84 ήταν 10%).

Και αφού η ανώτερη μόρφωση συνεπάγεται, συνήθως, και μια καλή επαγγελματική θέση μπορούμε να βγάλουμε και τα ανάλογα συμπεράσματα, που οδηγούν αρκετά μακριά αν σκεφτούμε το ρόλο που παίζει η οικογένεια στην Ελλάδα. Αυτός δεν εξαντλείται μόνο στο λεγόμενο «οικογενειακό περιβάλλον» που εξαρτάται από τη μόρφωση των γονέων, την πίεση που θα ασκήσουν στο μαθητή για να μπει στο πανεπιστήμιο και τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που θα έχει έξω από το σχολείο, στο μικροκοινωνικό επίπεδο του οικογενειακού κύκλου, αλλά σε κάτι πιο μακροπρόθεσμο που αφορά την απασχόληση. Με λίγα λόγια να διαδεχτεί ο γιός (ή η κόρη πιο σπάνια) τον πατέρα στη δουλειά του. Στην Ελλάδα, που έχει το μικρότερο ποσοστό μισθωτών στην Δ. Ευρώπη, αυτό το φαινόμενο είναι δε τόσο διαδεδομένο που μπορούμε να μιλάμε για οικογενειακό προγραμματισμό: η οικογένεια αποφασίζει πόσα παιδιά και τι θα σπουδάσουν με βάση τις δυνατότητες και τις προγραμματισμένες ανάγκες της. Πόσα παιδιά δικηγόρων φοιτούν στις νομικές σχολές μόνο και μόνο επειδή όταν αποφοιτήσουν θα έχουν «έτοιμο» δικηγορικό γραφείο; Το ίδιο, ως κάποιο βαθμό βέβαια, θα μπορούσε να ισχύσει και για πολλούς κλάδους επιστημόνων ή γενικά αυτοαπασχολούμενων. ΄Ολα αυτά βέβαια χώρια από την ιδεολογική και ψυχολογική επιρροή που ασκούν στα παιδιά τους για τις σπουδές ή την εργασία που τους «ταιριάζει» (θα είχε π.χ. ενδιαφέρον να εξετάσει κανείς τους λόγους για τους οποίους στις φιλοσοφικές η συντριπτική πλειοψηφία είναι κορίτσια και συχνά ο ένας απ΄ τους δυό γονείς είναι ο ίδιος καθηγητής ή δάσκαλος).

Συνέπεια της λογικής ότι ο φοιτητής είναι επένδυση για όλη την οικογένεια, είναι ότι η τελευταία φροντίζει ώστε το «καμάρι» της να σπουδάζει απρόσκοπτα. ΄Ετσι εξηγείται και το γεγονός ότι λίγοι φοιτητές εργάζονται κανονικά. Τα στοιχεία που διαθέτουμε είναι παλιά και κρύβουν παγίδες δίνουν όμως μια εικόνα. Η εργασία δεν αντιμετωπίζεται σα μέσο ικανοποίησης των βασικών αναγκών αλλά σα συμπλήρωμα του οικογενειακού μισθού. Ο συνδυασμός σπουδών - εργασίας συνήθως αποβαίνει σε βάρος της δεύτερης γι΄ αυτό και οι φοιτητές προτιμούν την ευκαιριακή απασχόληση χωρίς κανονικό ωράριο και μισθό. Βέβαια και το ίδιο το πανεπιστήμιο θεωρεί ασυμβίβαστες τις δυο δραστηριότητες με την εντατικοποίηση που έχει επιβάλλει. Οι υποχρεωτικές παρακολουθήσεις, τα εργαστήρια, οι ασκήσεις, οι εξετάσεις, οι εργασίες καθιστούν απαγορευτική τη μόνιμη απασχόληση γι΄ αυτούς που θέλουν να σπουδάσουν και να πάρουν το πτυχίο. Ο μικρός αριθμός εργαζόμενων φοιτητών στις επαρχιακές πόλεις έχει και μια πρόσθετη εξήγηση. Στην επαρχία οι δυνατότητες ευκαιριακής απασχόλησης για τους φοιτητές είναι κατά πολύ μειωμένες σε σύγκριση μ΄ αυτές των αστικών κέντρων λόγω πληθυσμιακής συγκέντρωσης, ανάπτυξης του τριτογενή τομέα και των υπηρεσιών κτλ.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

	78 - 79	80 - 81
ΣΥΝΟΛΟ	23,4%	21,1%
Παν/μιο Αθήνας	22,6%	21,4%
Παν/μιο Θεσ/κης	17,2%	15,7%
Παν/μιο Πολ. Θράκης	10,8%	9,7%
Παν/μιο Ιωαννίνων	11,2%	8,3%
Παν/μιο Κρήτης	5,1%	10,7%
Παν/μιο Πολ. Πάτρας	11,1%	10,3%
ΕΜΠ	13,5%	13,5%
ΑΣΟΕΕ	40,5%	37,8%
ΠΑΣΠΕ	43,6%	36%

Στην προσπάθειά μας να εξηγήσουμε τις κινήσεις, τις στάσεις και τις συμπεριφορές του φοιτητικού κόσμου απομονώνοντάς τες από τον κοινωνικό περίγυρο (όσο αυτό είναι δυνατό και επιτρεπτό) καθορίσαμε δύο παράμετρους: η πρώτη αφορά την «αναβάθμιση» της κάθε σχολής και η δεύτερη αφορά την επαγγελματική προοπτική που δίνει. Την πρώτη την εξετάσαμε παραπάνω αν όχι τόσο με τις διαδικασίες μέσω των οποίων αυτή αναβαθμίζεται ή τη θέση της στον καταμερισμό εργασίας όσο με μερικά χαρακτηριστικά των φοιτητών που εισάγονται σ΄ αυτές.

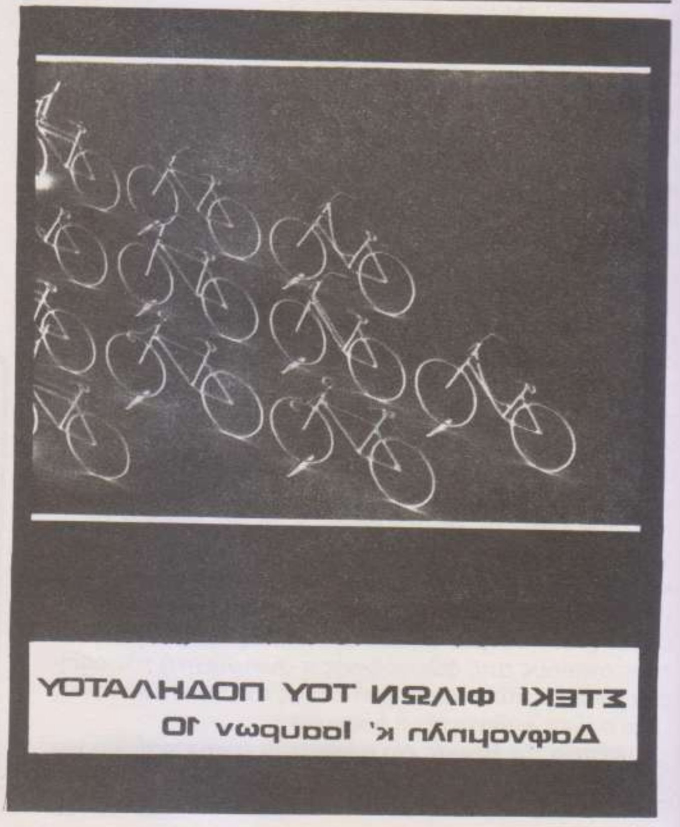
Πριν προχωρήσουμε στο θέμα της επαγγελματικής προοπτικής είναι αναγκαία μια διευκρίνιση. Η επαγγελματική προοπτική σχετίζεται άμεσα με την ανεργία των πτυχιούχων, που όμως δε θα μας απασχολήσει εδώ. Θ΄ αρκεστούμε στην περιγραφή των ατομικών και κοινωνικών συμπεριφορών που επηρεάζονται και από τις επαγγελματικές κατευθύνσεις των σχολών.

Στις «αναβαθμισμένες» σχολές οι φοιτητές είναι πιο συντηρητικοί, πιο πειθαρχημένοι, αποδέχονται την ιεραρχία, νοιώθουν σαν επιστήμονες, ενσωματώνουν τη στείρα τεχνοκρατική ιδεολογία, η προοπτική της καριέρας τους κάνει ατομιστές και ανταγωνιστικούς προς τους συμφοιτητές τους, πολιτικά είναι πιο συντηρητικοί απ΄ ότι σ΄ άλλες μαζικές σχολές. Αυτά δεν είναι άσχετα με την επαγγελματική προοπτική που δίνει η σχολή. Οι φοιτητές που συνδέονται με τα λεγόμενα «ελεύθερα επαγγέλματα» είναι λογικό, σε περίοδο οικονομικής κρίσης, να συντηρητικοποιούνται, να κυνηγούν ψηλούς βαθμούς, ν΄ αποκτούν επαφές με την καθηγητική ιεραρχία προκειμένου να εξασφαλιστούν, όσο μπορούν καλύτερα, να βγουν μ΄ ευνοϊκούς όρους στην αγορά εργασίας. Η άλλη όψη βέβαια του νομίσματος είναι οι σχολές που συνδέονται αποκλειστικά σχεδόν με το Δημόσιο (π.χ. καθηγητικές σχολές) και οι φοιτητές που σπουδάζουν σ΄ αυτές ήταν ή είναι εξασφαλισμένοι. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και οι σχολές εκείνες που σα δεύτερη, αλλά αναγκαστική, επιλογή, έχουν τη πρόσληψη στο Δημόσιο (π.χ. οικονομικές σχολές). Δεν είναι τυχαίο ότι οι δύο αυτές αυτές ομάδες σχολών είναι από τις πιο μαζικές στο ελληνικό παν/μιο, δείχνουν με καθαρότητα το πώς βλέπει το Κράτος τη σύνδεση παν/μιου - αγοράς εργασίας και το ρόλο που παίζει ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα. Η ανώτατη εκπαίδευση ως προς τον επαγγελματικό τίτλο του πτυχίου - έχει ένα διπλό χαρακτήρα: σχολές που τα πτυχία τους να οδηγούν στις ανώτερες θέσεις της κοινωνικής και εργασιακής ιεραρχίας με ανάλογα υψηλότερες οικονομικές απολαβές και σχολές που εξασφαλίζουν(;) για τους πτυχιούχους τους μια σίγουρη θέση μ΄ ένα σίγουρο (αλλά χαμηλότερο) μισθό. Η σημασία που αποκτά για τον φοιτητή ο χαρακτήρας της επαγγελματικής προοπτικής όλο και μεγαλώνει, καθορίζοντας σ΄ ένα βαθμό στάσεις, συμπεριφορές, ιδεολογίες.

Τελειώνοντας επισημαίνουμε για άλλη μια φορά το «παράδοξο» του ελλ. παν/μίου. Ενώ διατηρεί το μαζικό και δημοκρατικό του χαρακτήρα (ακόμα και σε φυλετικό επίπεδο) από την άλλη επιτελεί το κατανεμητικό και ταξικό του ρόλο. Ακόμη μια ιδιομορφία της μικρομεσαίας Ελλάδας; Ίσως, αλλά για πόσο καιρό ακόμη θα τη διατηρεί;

Σημείωση: Ενώ τα στοιχεία για τα ακαδημαϊκά έτη 78-79 & 80-81 αφορούν το σύνολο των φοιτητών (όλων των ετών), τα στοιχεία για το 1982-83 αφορούν τους φοιτητές που μπήκαν στα ΑΕΙ εκείνη τη χρονιά (δηλ. τους πρωτοετείς).

ΠΒ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ

Ένα από τά θέματα της συνεδρίασης του ΣΑΠ (έγινε στις 27 Γενάρη) ήταν και το ζήτημα των μεταπτυχιακών. Και η επιλογή δεν είναι τυχαία.

Ο ρόλος της μεταπτυχιακής βαθμίδας είναι κομβικός, τόσο για την εκπαίδευση όσο και την κοινωνία γενικότερα.

Η προσπάθεια προώθησής τους, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, παρόλο το ομολογημένο μεγάλο κόστος τους, δίνει επιπρόσθετη βαρύτητα σ΄ αυτή την επιλογή. Από τα μεταπτυχιακά περιμένουν οι κρατικοί διαχειριστές να ξεπηδήσει η αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη, με τα μεταπτυχιακά θέλουν να προλάβουν το γνωστό τραίνο της τεχνολογίας. Τώρα αν ευωδοθούν οι προσδοκίες τους είναι άλλο ζήτημα. Εν πάσει περιπτώσει αυτές δεν φαίνεται να προκύπτουν και από πουθενά αλλού.

Θεωρούμε λοιπόν απαραίτητη μιά τοποθέτηση πάνω σ΄ αυτό το θέμα, αφού επιπρόσθετα το ίδιο το ζήτημα σε αναγκάζει σε γενικότερες τοποθετήσεις πάνω στην επιστήμη και τη σύνδεσή της με την παραγωγή, τη σχέση τεχνολογίας - κεφάλαιου κλπ. Είναι λοιπόν σημαντικό να αναζωπυρωθεί η συζήτηση για τα μεταπτυχιακά, δεν είναι ένα ζήτημα ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος, και ελπίζουμε ότι αυτή η συζήτηση θα οδηγήσει το χώρο των συσπειρώσεων σε θέση πάνω στο ζήτημα.

Ας παρακολουθήσουμε κατ΄ αρχήν την προϊστορία των μεταπτυχιακών στην Ελλάδα. Η πρώτη απόπειρα εφαρμογής ΜΣ έγινε με τον 5343 του 1932. Ο νόμος προβλέπει μια διαδικασία για την απόκτηση διδακτορικού και την ίδρυση μεταπτυχιακών σχολών, σεμιναρίων κλπ. Αυτά δεν λειτούργησαν ποτέ σαν ενιαία βαθμίδα, αλλά δημιουργήθηκαν με πρωτοβουλία «επιφανών» καθηγητών που διέθεταν και την ανάλογη «αυλή» φοιτητών που δια της μεθόδου της προσκολλήσεως αποχτούσαν διδακτορικό. Οι ανάγκες που καλύπτουν αυτά τα μεταπτ. τμήματα είναι κύρια του δημ. τομέα και του στρατού, αφού η ζήτηση υψηλής ειδίκευσης και έρευνας του ιδιωτικού τομέα είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Αν παρουσιαστούν κάποιες ανάγκες υπάρχει η άμεση δυνατότητα κάλυψής τους από μεταπτυχιακούς τους εξωτερικού, που το '78 ανέρχονταν σε 4.916 φοιτητές την ίδια χρονιά (78-79) είχαμε 14.370 πτυχιούχους, 119 κατόχους μεταπτυχιακού, 406 κατόχους διδακτορικού στην Ελλάδα.

Την κατάσταση αυτή αλλάζει ο 1268/82 που ορίζει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ΜΣ. Προβλέπει την ίδρυση μεταπτυχιακών σχολών και τα διοικητικά όργανα που θα διαθέτουν. Υπάρχουν τυπικά προσόντα και εξετάσεις για τους μεταπτυχιακούς. Οι ΜΣ διαθέτουν δύο κύκλους. Ο πρώτος της ειδίκευσης και ο δεύτερος του διδακτορικού. Ο νόμος πλαίσιο δίνει νέα ώθηση στις ΜΣ. Ιδρύονται τμήματα και ερευνητικά κέντρα. Τα τελευταία στοιχεία που υπάρχουν είναι του '83-84, οπότε έχουμε: 15.196 πτυχιούχους, 192 κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος και 233 διδακτορικού, ενώ την ίδια χρονιά υπάρχουν 6.756 μεταπτυχιακοί φοιτητές εξωτερικού. (Σήμερα με βάση τα μεταπτυχιακά προγράμματα που λειτουργούν, υπολογίζονται οι μεταπτυχιακοί εσωτερικού σε 300, ενώ οι μετ. εξωτερικού δεν πρέπει νάχουν αυξηθεί).

Ο 1566/85 που ακολουθεί απλώς ορίζει πιο ευέλικτα όργανα στα μεταπτυχιακά τμήματα. Και φτάνουμε στην εισηγητική έκθεση του Υπ. Παιδείας για το ΣΑΠ.

Εδώ διαπιστώνεται και πάλι η αναγκαιότητα εθνικής παραγωγής της «επιστημονικής ηγεσίας» και της έρευνας, η αναγκαιότητα για κεντρικό σχεδιασμό των ΜΣ. Προτείνεται: Ενιαία λειτουργία των ΜΣ, ενιαίος τρόπος εισαγωγής. Δύο ξεχωριστοί κύκλοι ΜΣ. Αυτός της «ανάπτυξης νέας γνώσης» και αυτός «της ανάπτυξης σύνθετης γνώσης». Οι ΜΣ «σύνθετης γνώσης» (ειδίκευσης) οδηγούν σε επαγγελματικό τίτλο αντίστοιχο του MASTER'S. Οι ΜΣ «προς ανάπτυξη νέας γνώσης» οδηγούν σε διδακτορικό τίτλο, που δεν έχει αντίκρυσμα στην αγορά εργασίας. Ο κάτοχος προορίζεται για ενδοπανεπιστημιακή αναρρίχηση. Εν κατακλείδει: «Οι ΜΣ πρέπει να είναι υψηλού επιπέδου σύμφωνα με τα διεθνή μέτρα. Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεί η ιδέα **μαζικών προγραμμάτων ΜΣ, τόσο από πλευράς επιστ. κατευθύνσεων** όσο και από πλευράς **αριθμού μετ. φοιτητών**. Οι ΜΣ θα πρέπει να είναι ύψηλών απαιτήσεων, υψηλού κόστους για την πολιτεία και θα πρέπει να απευθύνονται στους άριστους, εκείνους δηλαδή **που αναδεικνύονται άριστοι στην προπτυχιακή βαθμίδα».**

Όσο αφορά τη χρηματοδότηση των ΜΣ, που όπως καταλαβαίνουμε δεν είναι και φτηνές, αυτή είναι αποκλειστικά δημόσια (η ιδιωτική χρηματοδότηση προγραμμάτων είναι ανύπαρκτη). Σημαντική είναι η χρηματοδότηση από την ΕΟΚ (ειδικά στο τομέα της πληροφορικής) και κάποια προγράμματα χρηματοδοτούνται από το ΝΑΤΟ.

Πέρα όμως από τις προθέσεις των κρατικών διαχειριστών, η τετράχρονη λειτουργία των μεταπτυχιακών μας επιτρέπει να τα αξιολογήσουμε με βάση την εμπειρία μας απ΄ αυτά. Έτσι στις σχολές που λειτουργούν και μεταπτυχιακά τμήματα αυτά επιδρούν διπλά. Αφενός κάνουν πιο διακριτή και ουσιαστική τη διαδικασία απόσπασης της φοιτητικής ελίτ. Είναι ήδη διαπιστωμένη η τάση συντηρητικοποίησης που κάνει φοιτητές μαζικών σχολών μπροστά στη προοπτική της ανεργίας να «σπάζουν» γιατί έτσι θα πάρουν καλύτερο βαθμό και... θα βρουν πιο εύκολα δουλειά, ή θα συνεχίσουν στο εξωτερικό. Η ύπαρξη των μεταπτυχιακών κάνει ρεαλιστική τη δυνατότητα ανόδου μέσω του σπασίματος στο διάβασμα. Γιατί έτσι ξεχωρίζει μια ελίτ που προσκολλάται στους καθηγητές για να μπει σε κάποιο μεταπ/κό. Και η είσοδος στο μεταπτυχιακό σημαίνει εξασφάλιση, αφού προσφέρει επαγγελματικό τίτλο υψηλότερης ανταλλακτικής αξίας στην αγορά εργασίας. Οι κάτοχοι Master's προορίζονται για διευθυντικές θέσεις στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ενώ οι κάτοχοι διδακτορικού στοχεύουν στη καθόλου ευκαταφρόνητη θέση του πανεπ. καθηγητή. Ετσι τα μεταπτυχιακά «χαμηλώνουν» ακόμα το ήδη βαρύ κλίμα του ατομικισμού, του καριερισμού, του γλυψίματος, της υποταγής, της θυσίας για την άνοδο.

Η άλλη πλευρά της επίδρασης των μεταπτυχιακών είναι η γενικότερη ιδεολογική. Πέρα από τα συγκεκριμένα κίνητρα χρειάζεται και η κατάλληλη σάλτσα. Η φόρτιση του προπτυχιακού κύκλου με τις αξίες του επιστημονισμού και του θετικισμού. Η παραδειγματική και καθημερινή συνύπαρξη με τους ακούραστους θεράποντες της επιστήμης, τους καθηγητές.

Αλλά και για όσους αποδειχτούν ανθεκτικοί στον προπτυχιακό κύκλο τα παραμύθια τελειώνουν με την εισαγωγή τους στο ναό της επιστήμης. Και δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά, αφού η φιγούρα του πολυπράγμονα μοναχικού ερευνητή των απροσπέλαστων περιοχών της επιστήμης είναι ένας μύθος που ανήκει οριστικά στο παρελθόν.

Υπάρχει κι εδώ καταμερισμός εργασίας. Η διαδικασία της σύλληψης, κατεύθυνσης της έρευνας, βρίσκεται στα χέρια των διευθυνόντων καθηγητών. Οι μεταπτυχιακοί αναλαμβάνουν τις μίζερες αποειδικευμένες επαναληπτικές εργασίες. Η διαδικασία παραγωγής γνώσης και τεχνικών είναι πια εργοστασιακή, τεϊλοροποιημένη, με εργασιακή πειθαρχία πολλές φορές ανώτερη από αυτή του εργοστάσιου. Ιεραρχία λοιπόν και αλλοτρίωση από το προϊόν, τόσο στην ιδιοποίησή του όσο και στην επιλογή.

Αν αυτή η διαδικασία, της κρατικής σχεδιοποίησης και οργάνωσης της έρευνας-ανάπτυξης, είναι για την Ελλάδα καινούργια ιστορία, για τις δυτικοευρωπαϊκές χώρες είναι ολοκληρωμένη ήδη από τη δεκαετία του '60. Είναι η προέκταση της γενικότερης διόγκωσης του ΕΚΠ μηχανισμού.

Στή βάση αυτής της κίνησης βρίσκεται η προσπάθεια του κεφάλαιου να καθυποτάξει την εργατική αντίσταση, να συρρικνώσει την εργ. εξουσία μέσα στο εργοστάσιο, να περιορίσει τους χώρους ελευθερίας του προλετάριου στην άμεση παραγωγή. Το κομβικό σημείο είναι η ταξική πάλη για τον έλεγχο της γνώσης. Με τον ίδιο τρόπο που το κεφάλαιο απέσπασε από τον τεχνίτη της μανιφακτούρας την «τέχνη» και τα εργαλεία και την όρθωσε απέναντί του σαν μηχανές της βιομηχανίας, με τον ίδιο τρόπο σήμερα ιδιοποιείται όλη την παραγωγή του «κοινωνικού εγκέφαλου» και την ορθώνει απέναντι στην κοινωνία σαν παραγωγική δύναμή του.

Παραπέρα, στο αυτοματοποιημένο εργοστάσιο η καθοριστική παραγωγική δύναμη είναι αυτή η ιδιοποιημένη κοινωνική γνώση που στρεβλώνεται σε καπιταλιστικά αξιοποιήσιμο σύστημα μηχανικών αυτομάτων. Πρόδηλο παράδειγμα ένα πυρηνικό εργοστάσιο παραγωγής ρεύματος. Εδώ βέβαια η υπεραξία δεν εξάγεται από τους 50 τεχνικούς που το χειρίζονται, αλλά από τη δυνατότητα του κράτους-κεφάλαιο να νέμεται την κοιν. γνώση, τις τεχνικές, την επιστήμη. Έτσι γίνεται κατανοητή η σημασία που δίνεται από το κράτος κεφάλαιο στην εκπ. διαδικασία σαν υπόβαθρο της παραγωγής έρευνας-εφαρμογών.

Μένει να δούμε τι έκανε αναγκαία μια ακόμα εκπ. βαθμίδα πέρα από την προπτυχιακή. Μπορεί κανείς να διακρίνει δύο ζητήματα. Το πρώτο αφορά την επέκταση του γνωστικού ορίζοντα της επιτάχυνσης της επιστημονικής παραγωγής. Στο βαθμό που κάποιος θέλει να ασχοληθεί με ένα τομέα γνώσης πρέπει να αφιερώσει σχετικά αυξημένο χρόνο και ακόμα περισσότερο αν θέλει να αναπτύξει μια πλευρά που τον ενδιαφέρει. Αυτό άσχετα με το αν η εκπ. διαδικασία είναι διαχωρισμένη από την υπόλοιπη κοινωνική ζωή, άσχετα από το εκπαιδευτικό σύστημα. Ένα παράδειγμα είναι η τεράστια ανάπτυξη των βασικών γνώσεων στην ιατρική ή τη φυσική.

Το άλλο ζήτημα έχει να κάνει με το πως πραγματοποιείται στον καπιταλισμό η εκπαιδευτική διαδικασία. Εδώ η κλιμάκωση είναι επενδυμένη την ταξική επιλογή και την υπηρέτηση των επιλογών του κεφάλαιου.

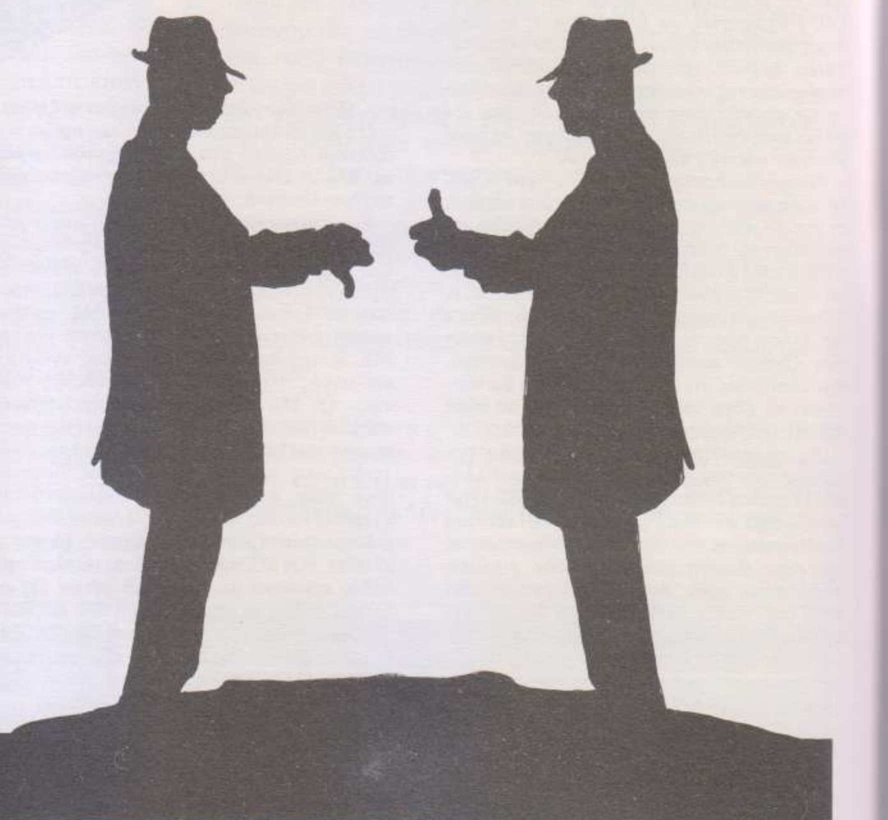
Το κίνημα αρνείται την ταξική επιλογή στην εκπαίδευση, τον χωρισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας από την παραγωγική δραστηριότητα (που γεννά το διαχωρισμό διανοητικής χειρωνακτικής δουλειάς), την υποταγή στην καπιταλιστική αξιοποίηση αλλά δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί κάθε έννοια κλιμάκωσης. Μπορούμε βέβαια να της δώσουμε άλλο βάρος.

Η λειτουργία αυτή του πανεπιστήμιου εξαρθρώθηκε με τη μαζικοποίηση, η οποία ήταν διεκδίκηση κεντρική και την οποία εξάλλου περιφρουρούμε ακόμη και σήμερα. Ακόμη τις στιγμές που ανέτρεπε την συνολική λειτουργία του αστ. Πανεπιστήμιου (βλ. Ιταλία '70). Εξετάσεις, βαθμοί, ιδεολογική λειτουργία, έρευνα, όλα μπλοκάρονται. Το κίνημα που βάζει αυτά τα ζητήματα, μπορεί και μέσα από το Πανεπιστήμιο να επιχειρήσει την ανατροπή του, το άνοιγμά του στην κοινωνία, την κατάργηση της διαφοράς μεταξύ χειρωνακτικής και διανοητικής εργασίας.

λογή του αντικείμενου έρευνας-ειδίκευσης. Άνοιγμα στις ανάγκες της κοινωνίας, άρνηση των επιλογών του κεφάλαιου.

Το τελευταίο μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα αφού αποτελεί μέρος της γενικότερης παρέμβασης του κινήματος στην τεχνολογική επιλογή (που έχουμε μάθει πια να αναγνωρίζουμε την αξία της) και στην παραγωγή κοινωνικά αναγκαίων γνώσεων. Γιατί ακόμα και εδώ παράγονται γνώσεις που μας ενδιαφέρουν.

Αλλά βέβαια ο καθοριστικός παράγοντας για τη λύση του ζητήματος της τεχνολογι-

κής επιλογής βρίσκεται έξω από τον χώρο των μεταπτυχιακών ή και του πανεπιστήμιου. Δεν φτάνουν προφανώς οι διαφωνούντες επιστήμονες για να κλείσουν τα πυρηνικά εργοστάσια. Χρειάζεται ένα δυνάμει πλειοψηφικό αντιπυρηνικό κίνημα. Αλλά βέβαια έχουν και οι πρόδρομοι την αξία τους.

Δεν μπορούμε να αρνηθούμε την ανάγκη ειδικών στην Ιατρική (και αν το κάνουμε εμείς δεν θα το κάνει κανείς άλλος), ενώ μπορούμε να αμφισβητήσουμε το ρόλο της Ιατρικής σαν «επιδιορθωτή» της εργατικής δύναμης, μπορούμε να αρνηθούμε τις σούπερ ειδικεύσεις της «ηρωικής» ιατρικής (ειδίκευση σε εξεζητημένες ασθένειες) σε αντίθεση με την βασική και την προληπτική.

Τα παραπάνω «γενικά θεωρητικά» αναφέρθηκαν, γιατί πραγματικά δεν μπορεί κανείς να δώσει μια απάντηση για τα μεταπτυχιακά χωρίς νά 'χει στο μυαλό του μια προοπτική για την εκπαιδευτική λειτουργία. Χωρίς αυτή, λίγη αξία έχει να πει κανείς ναι ή όχι. Αλλά έχει ενδιαφέρον και μια αναδρομή στους περασμένους αγώνες και διεκδίκησης στο χώρο της εκπαίδευσης. Έτσι με δεδομένο τον συνεχή υποβιβασμό των εκπ. βαθμίδων θα 'χε αξία να δούμε την αντιμετώπιση του πανεπιστήμιου από το κίνημα, όταν αυτό δεν είχε ακόμη μαζικοποιηθεί και είχε έντονο χαρακτήρα απόσπασης ταξικής ελίτ.

Η αντίληψη που λέει όχι στα μεταπτυχιακά στρουθοκαμηλίζει στο βαθμό που δεν βλέπει καμμία διαδικασία εξάρθρωσης της καπιταλιστικής τους αξιοποίησης στο βαθμό που δεν δομεί έναν πόλο κινήματος και σ' αυτή τη βαθμίδα. Σε τελευταία ανάλυση, με δεδομένη την ύπαρξη περίπου 7.000 μεταπτυχιακών στο εξωτερικό, μπορεί απλά να σημαίνει «όχι στα μεταπτυχιακά στην Ελλάδα».

Προεκτείνοντας την λογική του κινήματος σ' ότι αφορά το πανεπιστήμιο, στα μεταπτυχιακά βλέπουμε:

Α. Μαζικοποίησή τους, με ελεύθερη πρόσβαση όλων των πτυχιούχων που θέλουν να συνεχίσουν. Υποτροφίες στους μεταπτυχιακούς.

Β. Παρέμβαση στους όρους εσωτερικής λειτουργίας. Όχι στην ιεραρχία και στην τεϊλοροποίηση. Επανενοποίηση της ερευνητικής δουλειάς. Παρουσίαση και έγκριση της διατριβής από τη συνέλευση των μεταπτυχιακών.

Γ. Παρέμβαση στο ίδιο το περιεχόμενο της ειδίκευσης και έρευνας. Ελεύθερη επι-

Αν αναγνωρίζουμε τη στενότητα των μεταπτυχιακών ή και του πανεπιστημίου θα πρέπει να αναρωτηθούμε για μια εναλλακτική δυνατότητα εκπ. διαδικασίας και τεχνολογικής παραγωγής. Μια εναλλακτική διαδικασία που να ενεργοποιεί την κοινωνία. Και εδώ υπάρχει μια μεγάλη εμπειρία. Τόσο από τα εργοστασιακά πανεπιστήμια στην Κίνα κατά τη διάρκεια της πολιτιστικής επανάστασης, όσο και σε τελείως διαφορετικές συνθήκες, βέβαια, τα Πράσινα πανεπιστήμια που οργανώνουν οι γείτονές μας Ιταλοί εναλλακτικοί. Αλλά αυτή είναι μία άλλη συζήτηση.

Π.Π.

Ένα HARVARD στην Κρήτη

Από τα μέσα του Δεκέμβρη ως και τα μέσα του Γενάρη το Παν/μιο Κρήτης έγινε κέντρο ενός πρωτοφανούς εκβιασμού των καθηγητών του Φυσικού τμήματος ενάντια στους φοιτητές.

Οι διδάσκοντες που και άλλοτε είχαν προσπαθήσει να χειραγωγήσουν το φοιτητικό κίνημα(όσο υπάρχει σ' αυτόν τον ξερότοπο που ονομάζεται πανεπιστήμιο) τόσο με τη διακήρυξη αρχών όσο και με την ακύρωση των πρυτανικών, προσπάθησαν για άλλη μια φορά να δώσουν τέλος στις δραστηριότητες που δεν εντάσσονται στις ώρες διδασκαλίας.

Με τη διακήρυξη αρχών, την περασμένη χρονιά, είχε γίνει φανερό ότι προσπαθούσαν να υποβαθμίσουν συνολικά τη θέση μας μέσα στο Παν/μιο. Οι προτάσεις τους ήταν από απαράδεκτες ως φασιστικές. Η κατάργηση του παν/μιακού ασύλου, η κατάργηση των δωρεάν συγγραμάτων, η όλο και πιο μεγάλη εντατικοποίηση στους "χώρους παραγωγής γνώσης" είναι μερικά από τα σημεία που κάνουν φανερές τις διαθέσεις τους.

Αργότερα με τις μεθοδεύσεις τους για την ακύρωση των πρυτανικών εκλογών στην ουσία αντιτάσσονται στον ίδιο το νόμο πλαίσιο που ορίζει το εκλεκτορικό σώμα να αποτελείται από φοιτητές κατά 50% και από αντίστοιχο ποσοστό καθηγητών. Δεν τους αρκεί το παραμύθι της συνδιοίκησης, που στην ουσία αδρανοποιεί τον φοιτητικό μανιφέστο. Πρότειναν την άψογη λειτουργία των μαθημάτων απέναντι σε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα και την καταδίκη του Μαθηματικού με την απειλή πως αν δεν τα δεχτούμε θα προχωρήσουν σε αποχή με σκοπό να χαθεί το εξάμηνο, όπως και έκαναν.

Οι θέσεις τους έγιναν φανερές τόσο από τις δηλώσεις τους στις τοπικές εφημερίδες στα άρθρα τους στον Οικονομικό Ταχυδρόμο όσο και από την "ανοιχτή επιστολή" στον υπουργό παιδείας που έστειλαν.

Στις θέσεις των διδασκόντων τονίζεται κατ' αρχήν ότι απειλείται η ποιότητα του ελληνικού παν/μιου, ότι η ελληνική ανώτατη παιδεία σαρώνεται από καταιγίδες που εξαπολύει η μικροκομματική σκοπιμότητα και συντηρεί η επιστημονική μετριότητα. Κατακρίνεται η πάγια τακτική των φοιτητικών συλλόγων να πραγματοποιούν γενικές συνελεύσεις σε αίθουσες και ώρες που γίνονται μαθήματα και διαρηγνύουν τα ιμάτιά τους γιατί "εκδιώκονται από τις αίθουσες και το μάθημα διακόπτεται". Στην "αρχή" των φοιτητών να γίνονται γενικές συνελεύσεις για έκτακτα θέματα (που οι φοιτητές ορίζουν) σε ώρες και αίθουσες που γίνονται μαθήματα με αποβολή τους σε άλλες μέρες και ώρες, επικαλούνται την αξιοπρέπεια τους σαν πνευματικοί άνθρωποι, ξεχνώντας την αξιοπρέπεια των φοιτητών, (που ακόμα δεν έχουν πάρει την ετικέτα των πνευματικών ανθρώπων και ίσως δεν δεν είχαν θέση στο Παν/μιο. Γι' αυτό οι καθηγητές έχουν αναλάβει εργολαβικά την επιστήμη, γι' αυτό κόπτονται για την αναβάθμιση των σπουδών, για το έντονο εξεταστικό πρόγραμμα. Υποτίθεται ότι βρίσκεσαι στο ναό της γνώσης αλλά βρίσκεσαι στο ναό της εξέτασης. Η αναβάθμιση αυτή έρχεται σε αντίθεση με την αναβάθμιση της ζωής μας. Γι' αυτό απειλούν και απέχουν, προσπαθώντας να καταστείλουν και την τελευταία αντίσταση στα μεγαλόπνοα σχέδιά τους.

Η εξέλιξη που πήραν όμως τα πράγματα ήταν κάτι που δεν το περίμεναν.

Οι γεν. συνελεύσεις του Φυσικού, πρωτοφανείς σε όγκο και διάρκεια, κάθε άλλο παρά δεκτές έκαναν τις θέσεις τους.

Δεν γελιόμαστε. Γενικές συνελεύσεις δεν γίνονταν γιατί ο κόσμος παρακολουθούσε τα μαθήματά του. Τώρα έγιναν γιατί υπήρχε η απειλή να χαθούν τα μαθήματα.

Παρόλ' αυτά όμως η εμμονή μας να διαφυλαχτούν έστω και τα τελυταία περιθώρια αυτόνομης δραστηριότητας δείχνουν ότι το παιχνίδι δεν χάθηκε ακόμη.

Η όλη αναταραχή λύθηκε με μια συμβιβαστική λύση. Να υπάρχουν κενά δύο φορές την εβδομάδα για γεν. συνελεύσεις αυτό το εξάμηνο (που φορτώνουν τις άλλες μέρες με μαθήματα), οι έκτακτες να γίνονται σε χώρους όπου δεν έχουμε διδασκαλία. Μετά απ' αυτό το εξάμηνο βλέπουμε.

Οι καθηγητές δεν υποχώρησαν, έκαναν κόσμο. Επιθυμία τους είναι η απόλυτη διοίκηση του Παν/μιου από τους ίδιους. Δεν είναι τυχαία τα παραδείγματα του "αρχιτεχνοκράτη" Οικονόμου(κεφαλή στο ερευνητικό κέντρο Κρήτης) που έλεγαν για ανύπαρκτη συμμετοχή των φοιτητών στη διοίκηση των Παν/μίων στις ανατολικές χώρες και στη μηδαμινή συμμετοχή τους στις δυτικές.

Τους τελευταίους όμως μήνες μια καινούργια επιθετική πρωτοβουλία έσπασε τη συμμαχία με τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις που προωθούν τον "εκσυγχρονισμό" και την "αναβάθμιση" και από κοινού στήριξαν το νόμο πλαίσιο. Η πλευρά των καθηγητών δεν αρκείται στα ήδη υπάρχοντα.

Οι πρωτοβουλίες που παίρνουν όμως μιας και αναφέρονται συνολικά στα προβλήματα της Ανώτερης Παιδείας έχουν σημασία για το σύνολό της και όχι μόνο για το Παν/μιο Κρήτης. Αν υλοποιηθούν οι αρχές τους θα αποτελέσουν προηγούμενο για όλα τα παν/μια της χώρας. Στο Παν/μιο Κρήτης, μιας και πνέει άλλος άνεμος, δεν έχουν χαθεί(εκτός από σπάνιες περιπτώσεις) μαθήματα λόγω άλλων δραστηριοτήτων ακόμη και γενικών συνελεύσεων.

Φέτος όμως επειδή το τμήμα του Μαθηματικού τόλμησε να σπάσει την υπάρχουσα τάξη και να κάνει γενική συνέλευση σε ώρα και χώρο που γινόταν μάθημα του Φυσικού, οι καθηγητές αυτού του τμήματος, πέρασαν στην επίθεση. Χωρίς διάλογο με τους φοιτητές, οι καθηγητές κατέβασαν έχουν αξιώσεις σε θέματα αξιοπρέπειας) και τους σέρνουν σε αποχή ένα μήνα.

Οι θέσεις τους κλείνουν με πομπώδεις αναφορές για τραίνα που φύγαν ή φεύγουν και που είναι το τραίνο της νέας τεχνολογίας άρηκτα δεμένο με το τραίνο της επιβίωσης.

Όσο κι αν πιστεύουμε ότι το όλο θέμα είναι απλή αφορμή προπομπός άλλων μεθοδεύσεων γύρω από τις πρυτανικές εκλογές και την εντατικοποίηση του Παν/μιου, είναι καιρός να ξεκαθαρίσουμε γιατί ο συνδικαλισμός των φοιτητών δεν είναι ανταγωνιστικός της μάθησης.

Το μάθημα σ' αυτό το Παν/μιο έχει γίνει φετίχ. Αλλά φετίχ μόνο όταν κινδυνεύει από το ένα μέλος της παν/μιακής κοινότητας τους φοιτητές. Όταν χάνονται βδομάδες μαθημάτων από απουσία καθηγητών λόγω συνεδρίων ή από την αποχή, οι ώρες διδασκαλίας παύουν να είναι "ιερές".

Επειδή οι καθηγητές έχουν δεδομένο τον επικερδή ρόλο της παραγωγής γνώσης που συνεπάγεται και την ανάπτυξη και παραγωγή τεχνολογίας με απώτερο σκοπό την ανάπτυξη μιας εθνικής οικονομίας δεν τους απομένει παρά να κάνουν το μηχανισμό του Παν/μιου πιο παραγωγικό, ακριβώς σαν να πρόκειται για εργοστάσιο. Γίνεται φανερό ότι σ' αυτό το μοντέλο διάφορα πράγματα, όπως το φοιτητικό κίνημα, η πολιτιστική ζωή, το σύνολο των αναγκών μας τελικά, υπάρχουν στο βαθμό που δεν ενοχλούν, μόνο αν μένουν στο περιθώριο.

Γι' αυτό λοιπόν οι γενικές συνελεύσεις ένα ελιγμό για να έχουν το χρόνο να μεθοδεύσουν τις καινούργιες πρυτανικές εκλογές και η επόμενη επίθεση τους πρέπει να αναμένεται. Το εξάμηνο δεν χάθηκε, δεν κερδήθηκε όμως και μια άλλη λογική στον τρόπο διδασκαλίας.

Έτσι, μετά από τη λήξη της αποχής, τα πράγματα έχουν επανέλθει σε μια επικίνδυνη ηρεμία. Οι εξετάσεις δίνονται κανονικά, οι αίθουσες σφύζουν πάλι από ζωή και το κυλικείο και οι διάδρομοι φιλοξενούν τον κόσμο σε κάθε "διάλλειμα". Η καθαριότητα των χώρων και η τάξη των πραγμάτων επανήλθαν. Μπορούμε πάλι να καμαρώνουμε για την καλή διάθεση όλων μας που δεν άφησε το παν/μιο μας να ταυτιστεί με τα άλλα "μη λειτουργικά" παν/μια της χώρας. Οι πρυτανικές εκλογές που θα γίνουν σε λίγο θα δώσουν το *happy end*. Οι μεθοδεύσεις που έχουν γίνει γύρω από το θέμα είναι τέτοιες που και οι φοιτητές θα ψηφίσουν "ό,τι θέλουν" και το ήδη προγραμματισμένο ψηφοδέλτιο θα υπερισχύσει.

Οι αντιθέσεις απωθήθηκαν για άλλη μια φορά στο περιθώριο. Καμιά αλλαγή και καμιά λύση δεν δόθηκε σ' όλα αυτά που τάραξαν το παν/μιο Κρήτης και που αργά αλλά σταθερά ταράζουν όλα τα πανεπιστήμια της χώρας. Γι' αυτο το ελληνικό παν/μιο έχει ανάγκη από μια φοιτητική έκρηξη, ένα γερό ταρακούνημα που θα κάνει ξεκάθαρες όλες τις αντιθέσεις, θα βάλει άλλους όρους τόσο για τη λειτουργία του όσο και για τον τρόπο ζωής μας μέσα και έξω απ' αυτό.

Έφη

ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΜΕ ΑΠΟΛΙΤΙΣΤΟΙ; Ή ΑΠΛΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ;

Έχουμε λοιπόν μια ασθένεια που εμφανίζεται ξαφνικά! Με μια ανεξήγητη λοιμογόνο δύναμη που οδηγεί σε θάνατο και που γρήγορα γίνεται Πανδημία!! Η όλη υπόθεση χαρακτηρίζεται από πανικό! Τα κράτη, ρίχνουν ευθύνες το ένα στο άλλο για την απαρχή της νόσου! Η αντιμετώπισή της με πανικό από την κοινωνία οδηγεί σε διαλυμένες οικογένειες, σε αρνήσεις βοηθείας των αρρώστων, στον ηθικό στιγματισμό των τελευταίων, σε μια επιβολή ενός άλλου τρόπου ζωής που έχει μέσα του και μείωση στη σεξουαλική ικανοποίηση! Τέλος έχουμε μια σωρεία άσχετων θεραπειών ενώ χτυπά αρχικά μειονότητες πριν φτάσει να εξαπλωθεί σ' όλο τον κόσμο!

Σας θυμίζουν τίποτα όλα τα παραπάνω;

Αν βιαστείτε να πείτε ότι η ασθένεια αυτή είναι το Έιτζ, θα 'χετε λάθος ...ή τουλάχιστον θα είναι κατά το ήμισυ λάθος. Τα πιο πάνω χαρακτηριστικά είναι όπως εμφανίστηκαν πριν 500 χρόνια στον κόσμο καθώς στο τέλος του 15ου αιώνα έκανε την εμφάνισή της η Σύφιλη!

Σήμερα έχουμε τα ίδια κοινωνικά χαρακτηριστικά που πρόκειται μάλλον να επεκταθούν σε βάθος και πλάτος καθώς το AIDS θ' αγγίζει ευρύτερο αριθμό ατόμων (όπως αναμένουν οι στατιστικές...).

Ένας ιός λοιπόν προκαλεί ανεπάρκεια στο ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου. Το σύστημα δηλαδή εκείνο που ακριβώς είναι υπεύθυνο όταν βλαβεροί μικροοργανισμοί μπαίνουν στο σώμα του ανθρώπου, να τρέξει να τους καταπολεμήσει. Ο ιός αυτός προκαλεί μια νόσο γνωστή σαν Έιτζ και κατ' επέκταση μια σειρά από επιδράσεις στην κοινωνία.

Στον ελληνικό και ξένο Τύπο μπορεί κανείς να διαπιστώσει περιστατικά που έχουν να κάνουν με τον εικοστό αιώνα κι όχι με τον μεσαίωνα -έστω κι αν δείχνουν έτσι:

Γονείς ζητούν να διωχτεί απ' το σχολείο παιδάκι με μεσογειακή αναιμία (σαν πιθανώς φορέας Έιτζ) ώστε να μην κολλήσουν τα δικά τους παιδιά!/Νοσηλευτικό προσωπικό σε ψυχιατρική κλινική αρνήθηκε νοσηλεία σε άτομο που ήταν φορέας της νόσου!/ Γραφεία συνοικεσίων έφτιαξαν παρακλάδια και θυγατρικές εταιρείες "εξασφαλισμένων γνωριμιών"!/ Στη Νορβηγία ο ποινικός κώδικας προβλέπει ποινή φυλάκισης για κάθε άτομο που φέρει τον ιό και μολύνει "συνειδητά" άλλα άτομα! / Άνθρωποι απολύονται από τις εργασίες τους και οδηγούνται σε μόνιμη ανεργία καθώς γίνεται γνωστό πως είναι φορείς ή "ομάδα υψηλού κινδύνου" (βλέπε ομοφυλόφιλοι, τοξικομανείς)! / Στις ΗΠΑ πάνω από το μισό του πληθυσμού πιστεύει πως οι φορείς της ασθένειας θα πρέπει να απομονωθούν!/Επώνυμοι γνωστοί ή άγνωστοι σ' όλο τον κόσμο μιλούν για χαρακτηριστικό σημάδι που θα έπρεπε να φέρουν οι φορείς ώστε να αναγνωρίζονται! Κάτι σαν "τατουάζ-σφραγίδα"!

Ένα ιστορικό μ' άλλο... μάτι

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας καυχιέται πως οι λοιμώξεις έχουν καταπολεμηθεί ... και ξαφνικά το 1981 εντοπίζεται η θανατηφόρος νόσος του Έιτζ που οφείλεται σε ιό.

Μια ασθένεια που ξεκίνησε από τους πράσινους πιθήκους της Κεντρικής Αφρικής (μια και οι φήμες για εργαστηριακή παραγωγή και ενίσχυση του ιού στα εργαστήρια της NASA ούτε έχουν κάποια σημασία στην αντιμετώπισή του ούτε μπορούν να αποδειχτούν προς το παρόν).

Οι Κεντροαφρικανοί χρησιμοποιούν το κρέας των πιθήκων αυτών για τροφή που βέβαια ψήνεται πριν φαγωθεί (άρα θανατώνεται ο ιός),αλλά πιθανά να μεταδόθηκε σ' αυτούς μια και στο κυνήγι τους εύκολα μπορούσαν να γρατζουνιστούν. Από κει πέρασε μέσω Ταϊτής στην Αμερική.

Στην Αμερική η νόσος εντοπίστηκε πρώτα σε ομοφυλόφιλους άνδρες και σε τοξικομανείς. Δηλαδή μειονότητες περιθωριακές. Κοινωνικές ομάδες, πολυάριθμες βέβαια, που μόλις άρχιζαν να διεκδικούν τα δικαιώματά τους σαν ίσοι πολίτες και άνθρωποι με όλους τους άλλους (έστω κι αν η προσπάθειά τους αυτή τους βρήκε κλεισμένους σε γκέτο που έκανε τέτοιες διεκδικήσεις πιο δύσκολες). Στο "πυρ το εξώτερον" οι "αποδιοπομπαίοι τράγοι" της κοινωνίας τώρα με την εμφάνιση του Έιτζ(που αρχικά βέβαια θεωρείτο "νόσος των ομοφυλόφιλων").Και βέβαια η κοινωνία δεν νοιάζεται για τις μειοψηφίες! Τα ναρκωτικά όσο ήταν κλεισμένα σε κλειστές ομάδες και περιθωριακούς δεν προξενούσαν την έγνοια για την αντιμετώπισή τους. Οι κοινωνίες άρχισαν να "ενδιαφέρονται" όταν αυτά διευρύνθηκαν σε νέους άλλων κοινωνικών στρωμάτων...

Ούτε βέβαια λόγος για το ότι το Έιτζ στους Αφρικανούς ήδη έχει αποκτήσει μεγάλες διαστάσεις μετάδοσης, αφού βέβαια αυτοί θεωρούνται "κάτοικοι δεύτερης κατηγορίας πάνω στη Γη".

Η κυρίαρχη αυτή ηθική για τις περιθωριακές ομάδες έπαιξε μεγάλο ρόλο στο να γίνει γνωστή σ' όλους η νόσος (ο ημερήσιος τύπος μιλούσε μέχρι και για "κατάρα θεϊκή για τα αμαρτήματα των ανθρώπων". Και βέβαια σαν ένα από τα βασικά αμαρτήματα στην περίπτωση αυτή ήταν οι συγκεκριμένες επιλογές στην ερωτική ζωή των ομοφυλόφιλων -μιας κοινωνικής ομάδας δηλαδή). Η έκταση που έλαβε η γνωστοποίηση της διαπίστωσης πως είναι ασθένεια όλων μας, προκάλεσε τεράστιο πανικό στον κόσμο !!! ταν διαπιστώθηκε πως είναι ασθένεια όλων μας!!!

Το καλό βέβαια στην υπόθεση είναι ότι έτσι επακολούθησε μια χωρίς όρια πληροφόρηση και ενημέρωση του κόσμου για την νόσο. Και ξαφνικά οι κυβερνήσεις προσπαθούν να ελέγξουν αυτόν τον πανικό και προσπαθούν να οργανώσουν την αντιμετώπιση της νόσου.

Η ιατρική σε ένα ξέφρενο ρυθμό φτάνει και ανακαλύπτει σε μικρό χρονικό διάστημα πάρα πολλά για τον ιό και την εξέλιξη της νόσου. Απ'την άλλη όμως,η ίδια ιατρική δηλώνει πως είναι ανίκανη να βρει κάτι για να καταπολεμήσει την ασθένεια (τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον).

Έτσι η πρόληψη μπαίνει σαν πρώτη και μόνη λύση αντιμετώπισης προς το παρόν.

Πρόληψη; Ναι. Και οι ατομικές ελευθερίες;

Προς το παρόν λοιπόν, πρόληψη (να μην κολλήσουμε δηλαδή, να μην έρθουμε σε επαφή με τον ιό του Έιτζ με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο). Τα πράγματα όμως εδώ γίνονται δύσκολα. Ο κύριος τρόπος μετάδοσης της ασθένειας είναι η σεξουαλική επαφή. Η πρόληψη λοιπόν αγγίζει υπαρξιακές δομές και λειτουργίες του ανθρώπου. Όπως και νάχει, τελικά η συμμετοχή του καθένα μας στην υπόθεση της ασθένειας θα παίξει μεγάλο ρόλο στην πρόληψή της. Αυτό φαίνεται να το έχουν συνειδητοποιήσει οι υπεύθυνοι των κυβερνήσεων για τέτοια θέματα.

Προωθούν λοιπόν μέτρα προστασίας βασιζόμενοι στην ενημέρωση. Επικροτούν και ζητούν πρωτοβουλίες, αυτοοργάνωση, συλλογικότητα (ειδικά από ομάδες υψηλού κινδύνου). Ζητούνται λοιπόν τέτοιες διαδικασίες σήμερα στο τέλος του 20ου αιώνα. Σήμερα που οι κοινωνίες στο κυνήγι της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων, χρησιμοποιώντας ένα τεχνολογικό επεκτατισμό που έχει καταλάβει τα πάντα γύρω μας και μέσα μας (άμεσα ή έμμεσα), έχουν φτάσει να εμπορευματοποιήσουν τα πάντα στην καθημερινή μας ζωή. Από την τροφή ως τη διασκέδαση, από τη γέννηση, την υγεία - ή όχι, έως το θάνατο. Κάτω από τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης η ανάπτυξη της παραγωγής έφτασε να μειώσει τις ικανότητες του καθένα να κατασκευάζει αντικείμενα για τον εαυτό του, να αναλαμβάνει τον ίδιο τον εαυτό του. Έχει εντάξει τους ανθρώπους στην κατανάλωση, στον ανταγωνισμό κάνοντας τους εγωκεντρικούς, κάνοντας τις σχέσεις ανταλλακτικές και υποκριτικές. Μια υποκρισία που το "μονοπώλιό" της κρατά η εξουσία και που έχει καταλάβει τις κοινωνίες.

Έτσι στις φυλακές γίνονται βασανιστήρια, βιασμοί, κυκλοφορούν ναρκωτικά με την ανοχή ή την προώθηση του εκεί προσωπικού, ενώ από την άλλη φτιάχνονται νομοσχέδια για την αντιμετώπιση του κοινωνικού προβλήματος που λέγεται ναρκωτικά. Το μόνο τελικά που γίνεται είναι με βαρύτατες ποινές να κυνηγούνται οι τοξικομανείς.

Οι ομοφυλόφιλοι, οι πόρνες, οι τραβεστί σε όλες τις φάσεις της καθημερινής ζωής αντιμετωπίζονται ρατσιστικά. Και ξαφνικά φτάνουμε στο διαμετρικά αντίθετο σημείο: Εμφανίζεται "ο ιός του Έιτζ", οι πόρνες είναι από τις πρώτες ομάδες που δραστηριοποιούνται για την αντιμετώπιση της νόσου (μια και έχει άμεση σχέση με το επάγγελμά τους), φτιάχνουν ομάδες που διοργανώνουν σεμινάρια αυτομόρφωσης και έρχονται σε επαφή και συνεργασία με κοινωνικούς λειτουργούς, και το κράτος ... τις επιχορηγεί σαν κοινωφελείς ομάδες!!! (Δ.Γερμανία).

Από την μια λοιπόν η εξουσία εκπροσωπώντας τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης ελέγχει κάθε πολιτική ή κοινωνική δραστηριότητα, προωθώντας και αναπαράγοντας την ιεραρχία, τον συγκεντρωτισμό, που αντιμετωπίζει τους ανθρώπους σαν αριθμούς (από τις στατιστικές των υπουργείων ως τη νέα ταυτότητα και το ηλεκτρονικό φακέλλωμα), που αντιμετωπίζει τους ασθενείς (μέσω συστημάτων "περίθαλψης" και όχι υγείας) ξεκομμένους από τον απάνθρωπο, μολυσμένο περίγυρό τους (που αν όχι μόνος αυτός, είναι όμως συνοδός αιτία σχεδόν πάντα σε κάθε ασθένεια).

Από την άλλη η εξουσία τώρα,κάτω από την πίεση μιας μεταδοτικής νόσου,καλεί τον καθένα μας να συμμετάσχει ενεργά στην πρόληψή της. Τον καλεί να οργανωθεί σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, να δείξει υπευθυνότητα και να δεχτεί -ηθελημένα- μια νέα συμπεριφορά (στις σχέσεις του με τους άλλους, σε διαπροσωπικό επίπεδο, στην εργασία του) που θα μειώσει τους κινδύνους στο ελάχιστο για παραπέρα μετάδοσης της ασθένειας. Που εξελικτικά θα κληθεί ο καθένας μας να αντιμετωπίσει και να καταπολεμήσει και μια κοινωνική "αρρώστια":τη συνειδητή ή όχι εκμετάλλευση,το ρατσισμό,ή την περιχαράκωση της κοινωνίας σε υγιείς και αρρώστους. Που πιθανά να φτάσουμε ως και σε αληθινά κλειστά γκέτο(..με φορείς) καθώς τα κρούσματα θα πληθαίνουν γύρω μας.

Ο καθένας μας λοιπόν θα πρέπει ξαφνικά να μάθει να μην στρέφεται μόνο στην πολιτεία (τον "διαχειριστή" της ζωής μας) ζητώντας παθητικά,μέτρα, ενημέρωση. Μια παραμονή σε τέτοιες λογικές φέρνει τον πληθυσμό να υπομένει ένα σωρό θυσίες και σε εξέλιξη φέρνει εκφράσεις αυταρχισμού από τους γύρω και κύρια από το Κράτος, έναν έλεγχο του πολίτη στην προσωπική του ζωή. Ήδη ακούγονται σχέδια για υποχρεωτικό έλεγχο στον στρατό (για την ασθένεια) ή σε δημόσιους οργανισμούς, ακόμα και σε προσωπικό επίπεδο.

Όλα αυτά με την αιτιολογία του περιορισμού της ασθένειας, που μπορεί να αυξήσει ακόμα και την καταστολή, να γίνει ένα άλλοθι εξουδετέρωσης μειοψηφιών και περιθωριακών ατόμων με την σχεδιασμένη ή όχι απομόνωσή τους.

Σε ένα κόσμο κοινωνιών συντηρητισμού και εκμετάλλευσης, όπου κοινωνικές κατακτήσεις που έφεραν κινήματα της προηγούμενης εικοσαετίας σαν την σεξουαλική απελευθέρωση, τις ελεύθερες ερωτικές σχέσεις, τα δικαιώματα μειοψηφιών (όπως οι ομοφυλόφιλοι) ζητούνται να παραμεριστούν αφού η ασθένεια βάζει ζήτημα ζωής ή θανάτου. Τέτοια άλλοθι, σε τέτοιες κοινωνίες θα φέρουν αναπόφευκτα πιότερο συντηρητισμό και εκμετάλλευση.

Η ιδιωτική ζωή, το προσωπικό απόρρητο (πράγματα ήδη διαπερατά) μένουν χωρίς καμιά εξασφάλιση μπρος στην κοινωνική διαπόμπευση που οι εφημερίδες (κι όχι μόνο οι λεγόμενες "φυλλάδες") και τα περιοδικά εξυπηρετούν πλήρως, ειδικά, αν λόγω δραστηριοτήτων είσαι δη-

μόσια γνωστό πρόσωπο (τραγουδιστές, ηθοποιοί, πολιτικοί κ.ά.). Αλλά όπως και νάχει, είσαι πάντα τρωτός. 'Ενα νοσοκομείο ολόκληρο αναστατώνεται με την νοσηλεία ασθενή από 'Ειτζ. Ποιός εξασφαλίζει λοιπόν ότι σε τέτοια περίπτωση θετικής απάντησης σε τεστ για 'Ειτζ (είναι κάποιος φορέας δηλαδή), αυτό θα γίνει γνωστό μόνο στον ίδιο; Κανένας!!!

Κι αν πάμε λίγο πιο πέρα;

Ας μην ξεχνάμε πόσο εύκολο είναι, μπρος σε μια επέκταση της ασθένειας αυτής, να ξεχαστεί ο πυρηνικός κίνδυνος, οι ηλίθιοι πόλεμοι που συνεχίζονται σ'όλο τον κόσμο, το (ήδη παραμερισμένο) Σοβέζο, να θεωρηθούν υπαρκτοί αυταρχισμοί σαν πιο ήπιοι (ηλεκτρονικό φακέλλωμα, καταστολή, αστυνόμευση της ζωής μας). Να ξεχαστεί η υπόθεση μόλυνσης του περιβάλλοντος (τελευταίο παράδειγμα ο Ρήνος), τα προβλήματα πείνας, κατοικίας κλπ.

Ας δούμε τέλος τι μπορούμε να περιμένουμε από την ιατρική:

Η σημερινή ιατρική σαν επιστήμη είναι μια παραγωγική δύναμη, που ενταγμένη στην κρατική παρέμβαση ή στο ιδιωτικό κεφάλαιο εξυπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα λίγων...

Χαρακτηριστική η περίπτωση διαμάχης του Γάλλου Μονταινιέ με τον Αμερικάνο Γκάλλο σχετικά με το ποιός ανεκάλυψε τον ιό AIDS, που βρίσκεται στο αποκορύφωμά της, καθώς αναμένεται να βγει η ...δικαστική απόφαση.

Δεν είναι τυχαίο κάτι τέτοιο. Το "πατεντάρισμα" μιας ανακάλυψης (η μοναδικότητα του πρώτου ανακαλύψαντα) δίνει και την μοναδικότητα εκμετάλλευσης (κύρια οικονομικής τέτοιας) των ευρημάτων. Η ανακάλυψη ενός τέτοιου εμβολίου με τις διαστάσεις που έχει ήδη πάρει η μετάδοση (και που αναμένεται να πάρει ακόμα), και η πατέντα παραγωγής του θα μπορούσε να παίξει εκβιαστικό ρόλο ακόμη και σε πολιτικό επίπεδο (π.χ. μεταξύ κρατών!!).

Μερικές ακόμα σκέψεις

Μήπως θα έπρεπε λοιπόν να πάψουμε να περιμένουμε παθητικά την ενημέρωση και την προστασία των αρχών και του ιατρικού κόσμου; Να ενεργοποιηθούμε ίσως και να μην επαναπαυτούμε σ'όσα μας δίνουν και στον τρόπο που μας τα δίνουν.

'Εχουμε πέρα από την ίδια τη νόσο και μια σειρά προβλημάτων σε κοινωνικό επίπεδο (προς το παρόν), που έχει φέρει η ίδια η νόσος και που η αντιμετώπισή τους ίσως έχει άμεση σχέση με την επέκτασή της ή τον περιορισμό της.

Ενεργοποίηση σε σχέση μ' αυτά σημαίνει προσωπικός προβληματισμός, οργάνωση στην ενημέρωση (ανάλογα με τις κοινωνικές και εργασιακές ιδαιτερότητες του καθένα), σεις σε επίπεδο προσωπικών ελευθεριών και δικαιωμάτων, αυτοοργάνωση (ιδιαίτερα σε ομάδες υψηλού κινδύνου). Ανάπτυξη έτσι συλλογικότητας που ίσως στο άμεσο μέλλον με την αύξηση των κρουσμάτων γίνει πιο αναγκαία...

Αντρέας

Aids: η φύση εκδικείται.

Δεν πάει πολύς καιρός που το Τσερνομπίλ μας ανάγκασε ν' αλλάξουμε συνήθειες γύρω από τη διατροφή μας και να μας θυμίσει ότι εφ' όσον γουστάραμε νάμαστε παθητικοί νάμαστε τώρα τρισευτυχισμένοι ραδιενεργοί... Φέτος, για εδώ, λίγο πιο παλιά για την Ευρώπη και την Αμερική, η φύση ήρθε να μας θυμίσει ότι ο πόλεμος του βιομηχανικού πολιτισμού μαζί της δεν έχει τελειώσει. 'Ενας ιός ήρθε για να μείνει και έχει ήδη αλλάξει τις σεξουαλικές μας συνήθειες ενώ απειλεί για πιο πολλά ακόμη.

Η μεγάλη αυταπάτη του βιομηχανικού ανθρώπου που πίστεψε ότι με την επιστήμη ήταν δυνατόν να κυριαρχήσει στη φύση και να την κάνει, όπως έλεγε και ο Μαρξ, κομμάτι της ιστορίας του, καταρρέει σαν πύργος από τραπουλόχαρτα. Και καταρρέει τραγικά : 500 εκατομμύρια φορείς το 2000, ενώ σε χώρες της Αφρικής η μεγάλη εξάπλωση της αρρώστιας θα δημιουργήσει πληθυσμιακό κενό στις ηλικίες 15-30 χρόνων. Η επιδημία, που για τόσα χρόνια η "πολιτισμένη" ανθρωπότητα είχε απωθήσει στα ...ιστορικά βιβλία της και στον τρίτο κόσμο χτυπάει την πόρτα του πρώτου κόσμου. Η ιατρική σηκώνει τα χέρια. Αδυνατεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Για πρώτη φορά οι γιατροί με τέτοια ομοψυχία μιλάν για πρόληψη.

Η ιατρική γιγαντώθηκε πάνω στην αφαίρεση της γνώσης του σώματός μας, και τη μεταφορά αυτής σε ειδήμονες επιστήμονες. Ο άνθρωπος μεταμορφώθηκε σ' ένα άβουλο ον, ικανό μόνο να καταναλώνει τη θεραπεία που πρότεινε ο γιατρός. Από την άλλη η ιατρική έκανε ότι μπορούσε για να αποκόψει την ασθένεια από την κοινωνική της διάσταση. Η τακτική του να θεωρείται σαν μόνος υπεύθυνος για την αρρώστια ο ασθενής, ήταν μια μέθοδος για να συγκαλύπτεται η κοινωνική της φύση.

Η κρίση της ιατρικής αρχίζει από πιο παλιά. Οι καρκίνοι και οι άλλες "πολιτισμικές" ασθένειες ήταν ενδείξεις που μέχρι τώρα μπορούσε κάπως να καλύπτει το κεφάλαιο. 'Οπως λέει και ο Γκορζ : το ποσοστό δαπανών υγείας στο πλεόνασμα τριπλασιάστηκε μέσα σε είκοσι χρόνια...Αλλά (...) το αναμενόμενο προσδόκιμο επιβίωσης παραμένει στάσιμο (στη Σοβιετική 'Ενωση μειώνεται). Το μισό των δαπανών υγείας αφιερώνεται στο 4% των ασθενών και το 40% στο1%. Ενδεικτικό των προσανατολισμών της ιατρικής είναι ότι δεν προχώρησε η πρόληψη και η θεραπεία των πιο διαδεδομένων ασθενειών που έχουν και το υψηλότερο κοινωνικό κόστος (παθήσεις αναπνευστικής οδού, ρευματικές παθήσεις, γρίππη κλπ).

Ας σταθούμε για λίγο στη γρίππη. Αν και είναι κοινότατη ασθένεια η έρευνα γύρω απ' αυτήν είναι σχεδόν μηδενική και αυτό λόγω ακριβώς της υφής του ιού η έρευνα θα ηταν δαπανηρότατη. Σήμερα όμως ο ιός του 'Ειτζ έρχεται να βάλει το ζήτημα πιεστικά : όπως ακριβώς και ο ιός της γρίππης ο ιός του 'Ειτζ "μεταμορφώνεται" κάνοντας έτσι δύσκολη τόσο την αναγνώρισή του από τον οργανισμό όσο και τη δημιουργία εμβόλιου.

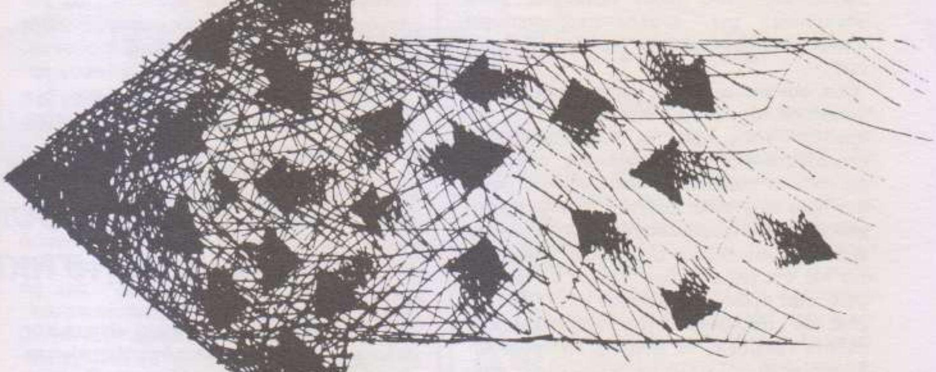
Οι προσανατολισμοί του κεφάλαιου πληρώνονται πολύ ακριβά!

Κώστας Γεώρμας

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Ξαφνικά όλοι οι εχέφρονες και τα φαιά φορούντες μαρξιστές εκστρατεύουν ενάντια στο "εναλλακτικό". Τι επιτέλους είναι αυτό το εναλλακτικό κίνημα με το οποίο μας πρήζετε;Τι θα πει εναλλακτικό κίνημα,εγκαταλείπετε την ταξική πάλη για "χαρη της οικολογίας και της εναλλακτικότητας";Εσείς που μέχρι χτές προωθούσατε την έννοια του εργάτη μάζα και του κοινωνικού εργάτη, σήμερα εγκαταλείπετε αυτές τις απόψεις,τη στιγμή που τείνουν να γίνουν αποδεκτές;Και τι γίνεται με την αυτονομία και τον ανταγωνισμό;

Αυτές οι "απορίες"εμφανίζονται ακριβώς τη στιγμή που η θεωρία και η πρακτική του εναλλακτικού κινήματος εμφανίζεται όλο και περισσότερο σαν η μόνη διέξοδος στις παιδικές όσο και τις γεροντικές ασθένειες της αριστεράς και της άκρας αριστεράς, και βέβαια η ανικανότητα κατανόησης της φύσης και του χαρακτήρα του εναλλακτικού κινήματος είναι συνάρτηση της άγνοιας της πραγματικής φύσης του επαναστατικού κινήματος της τελευταίας εικοσαετίας, που υπήρξε το κατ'εξοχήν εναλλακτικό κίνημα.Ας πάμε όμως και λίγο πιο πίσω.Ας δούμε την ίδια την ιστορία του επαναστατικού κινήματος.

Εναλλακτικότητα και ανατροπή

Το επαναστατικό κίνημα -το σύγχρονο επαναστατικό κίνημα απο την στιγμή που αναδύεται συνδυάζει δύο διαφορετικές ιδιότητες, την εναλλακτικότητα και την ανατροπή, χωρίς τον συνδυασμό των οποίων δεν θα άξιζε τον κόπο να ονομάζεται επαναστατικό.Το κίνημα δηλαδή στόχευε πάντα, αφ'ενός στην ανατροπή της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων και από την άλλη - ακριβώς γιατί αυτή η ανατροπή δεν ήταν και δεν μπορούσε να είναι στιγμιαία - διαμόρφωνε εδώ και σήμερα τόσο εναλλακτικά πρότυπα καθημερινότητας-έναν άλλον τρόπο ζωής-όσο και οράματα και απόπειρες εναλλακτικής παραγωγής και εναλλακτικών σχέσεων. 'Ετσι οι επαναστάτες πάντα διακρίνονταν για το διαφορετικό τρόπο ζωής και σχέσεων ανάμεσά τους,όσο και για το ότι προσπαθούσαν πάντα να διαμορφώσουν δυνατότητες και απόπειρες μιας άλλης παραγωγής. Από τα φαλανστήρια του Φουριέ,τις απόπειρες του 'Οουεν,μέχρι την εναλλακτική οργάνωση παραγωγής των Γάλλων αναρχοσυνδικαλιστών, των Ισπανών αναρχικών, τις κοοπερατίβες του εργατικού κινήματος σε όλη την Ευρώπη και τις ασφαλίσεις από τα συνδικάτα στις Ηνωμένες Πολιτείες κλπ.κλπ.,το εργατικό κίνημα υπήρξε πάντοτε εναλλακτικό.Και βέβαια το ίδιο ίσχυε και για τις επαναστατικές οργανώσεις. Το πρόβλημα των οργανώσεων ήταν πάντα η εναλλαγή των καθηκόντων, η ανάπτυξη ενός μοντέλου ηθικής,διαφορετικό από εκείνο που κυριαρχούσε στη γύρω κοινωνία, ενός μοντέλου της λεγόμενης "προλεταριακής ηθικής".Αυτή η πραγματικότητα αγγίζει ακόμα και τους επαναστατικούς στρατούς. Το μοντέλο του Κόκκινου στρατού στη Κίνα ήταν,στη διάρκεια των είκοσι χρόνων του αντάρτικου ένα μοντέλο στρατού εξισωτικού, που βοηθούσε τους αγρότες στην παραγωγή και θεωρούσε υποχρεωτική την συμμετοχή όλων στην παραγωγική εργασία. Το ίδιο ισχύει σήμερα σε αντάρτικα όπως των Φιλιππίνων κλπ.

Δηλαδή η έννοια της εναλλακτικότητας είναι έννοια ταυτόσημη με το επαναστατικό κίνημα και πρέπει να είναι κανείς είτε αφελής είτε απατεώνας για να αρνείται την εναλλακτική φύση του σύγχρονου επαναστατικού κινήματος.Είναι προφανές εφ'όσον το επαναστατικό κίνημα προτάσσει ένα όραμα μιας άλλης κοινωνίας, ένα όραμα που αναφέρεται στο μέλλον-είτε κοντινό είτε μακρινό-οικοδομεί σχεδόν υποχρεωτικά ένα εναλλακτικό μοντέλο, μια "αντικοινωνία" ή ένα "αντικράτος"ανάλογα με την εκδοχή και την τάση που υποστηρίζει.Διαφορετικά η "επαναστατικότητα" του περιορίζεται σε ένα αφηρημένο λόγο ή πράξη χωρίς καμιά συνέπεια για τον τρόπο της ζωής του. Η ανατροπή για να έχει οποιαδήποτε δυνατότητα επιτυχίας πρέπει να στηρίζεται και στην εναλλακτικότητα, είτε είναι εναλλακτικότητα της οργάνωσης ως προς την περιρρέουσα κοινωνία, στην πιο στενή μορφή της, είτε μια εναλλακτικότητα ζωής,παραγωγής, κλπ,και τέλος εναλλακτικότητα του ίδιου του οράματος.

'Οσοι αρνούνται ν' αλλάξουν οτιδήποτε από την αστική και μικροαστική τους υπόσταση, εφευρίσκουν μια ψεύτικη αντιπαράθεση εναλλακτικότητας και ανατροπής. Σύμφωνα μ'αυτή την άποψη οι

"προλετάριοι" είναι επαναστάτες και δεν είναι εναλλακτικοί, δηλαδή κάνουν την "επανάσταση"αλλά συνεχίζουν να δέρνουν την γυναίκα τους, να κάνουν κανένα καμάκι ή και κανένα βιασμό άμα λάχει,αρνούνται την συλλογικότητα της κοινότητας και της οργάνωσης, αρνούνται να οικοδομούν οτιδήποτε, αλλά παραμένουν αποκλειστικοί εραστές της "ανατροπής". Αυτοί θέλουν την "επανάσταση", δηλαδή καμμιά σπασμένη βιτρίνα και δεν τους ενδιαφέρει τίποτε άλλο. Τα άλλα είναι "αστικά" και "ρεφορμιστικά".

Είτε στην πιο φοιτητική και κυριλέ εκδοχή τους, στην Ελλάδα, συνεχίζουν να απολαμβάνουν τα αγαθά της τάξης τους, του μπαμπά τους, της οικογένειας τους και της περιουσίας τους, αλλά αρνούνται μετά βδελυμίας την εναλλακτικότητα,αυτοί υποστηρίζουν μόνο τους "εργατικούς αγώνες".

Έτσι συναντάει κανείς επιχειρηματίες που υποστηρίζουν μέχρι θανάτου (Sic) την εργατική τάξη, όμως οι ίδιοι παραμένουν επιχειρηματίες, μεταπτυχιακούς φοιτητές σε όλα τα ευρωπαϊκά και ελληνικά πανεπιστήμια που είναι εναντίον των μεταπτυχιακών, κατοικοεδρεύοντες στο Κολωνάκι,που υποστηρίζουν αναφανδόν την εργατιά και ότι άλλο μπορεί κανείς να φανταστεί, που όμως απορρίπτουν μετά βδελυγμίας την εναλλακτικότητα. Γιατί εναλλακτικότητα σημαίνει να αρνείσαι να προσλαμβάνεις εργάτες, αλλά να δημιουργείς σχέσεις συλλογικότητας και συνεταιρισμού, εναλλακτικότητα σημαίνει να αμφισβητείς έμπρακτα το πτυχίο σου και να δουλεύεις και στην άμεση παραγωγή, εναλλακτικότητα σημαίνει να αμφισβητείς και την παραδοσιακή οικογενειακή δομή, εναλλακτικότητα μ' άλλα λόγια σημαίνει να....είσαι απλά επαναστάτης.

Και μόνο άν είσαι ο ίδιος εναλλακτικός μ' αυτή τη βαθύτερη έννοια, και διεκδικείς παντού, από την δουλειά σου μέχρι την κοινωνία εναλλακτικές σχέσεις και οικοδομείς τέτοια προπλάσματα σχέσεων, μόνο τότε μπορεί και να επιθυμείς βαθιά μια επαναστατική ανατροπή.Μόνο όσοι ζουν σε κοινόβια, σε κατειλημμένα σπίτια μπορούν να συγκρουστούν με το κράτος και την αστυνομία,γύρω απο την κατοικία, ακριβώς γιατί ακολουθούν ένα μοντέλο έξω απο την αστική νομιμότητα, και επομένως επιθυμούν βαθιά την ανατροπή του υπάρχοντος μοντέλου. Μόνο όσοι στη ζωή τους έχουν δουλέψει και σαν εργάτες,ακόμα και άν είναι διανοούμενοι,μπορούν να καταλάβουν έστω και για λίγο την πραγματικότητα της εργατικής υπόστασης. Μόνο όσοι προσπαθούν να οικοδομήσουν σχέσεις στηριγμένες στη συλλογικότητα σε μορφές παραγωγής, αντιμετωπίζουν με αυθεντικό επαναστατικό μίσος τους νόμους της αγοράς και της ζούγκλας της. Μόνο όσοι στη ζωή τους εξεγείρονται και αμφισβητούν το κυρίαρχο μοντέλο των σχέσεων της οικογένειας, μπορούν αυθεντικά να παλεύουν για άλλες σχέσεις υποκειμενικότητας, να διεκδικούν και να συγκρούονται. Μόνο όσοι παλεύουν για να χτίσουν οργανωτικές πολιτικές μορφές που δεν στηρίζονται στην ιεραρχία και το διαχωρισμό, βιώνουν πραγματικά το βάρος του καταμερισμού εργασίας κλπ.

Και μόνο αυτοί βέβαια επιθυμούν βαθιά και μια επαναστατική ανατροπή στην κατεύθυνση του κομμουνισμού. Όσο για τους άλλους είτε δείχνουν ένα φιλολογικό ενδιαφέρον για την επανάσταση, στην καλύτερη περίπτωση,είτε στη χειρότερη επιθυμούν να αντικαταστήσουν την υπάρχουσα εξουσία με τη δική τους χειρότερη κυριαρχία και ολοκληρωτισμό. Ευτυχώς βέβαια έχει περάσει η εποχή τους και δεν κινδυνεύουμε τόσο. Πάντως αυτή είναι η σκοπιά και το όραμά τους, η "εξουσία" γι' αυτούς και τους "κολλητούς" τους, ώστε να αναλάβουν να "δείξουν" το σωστό δρόμο.

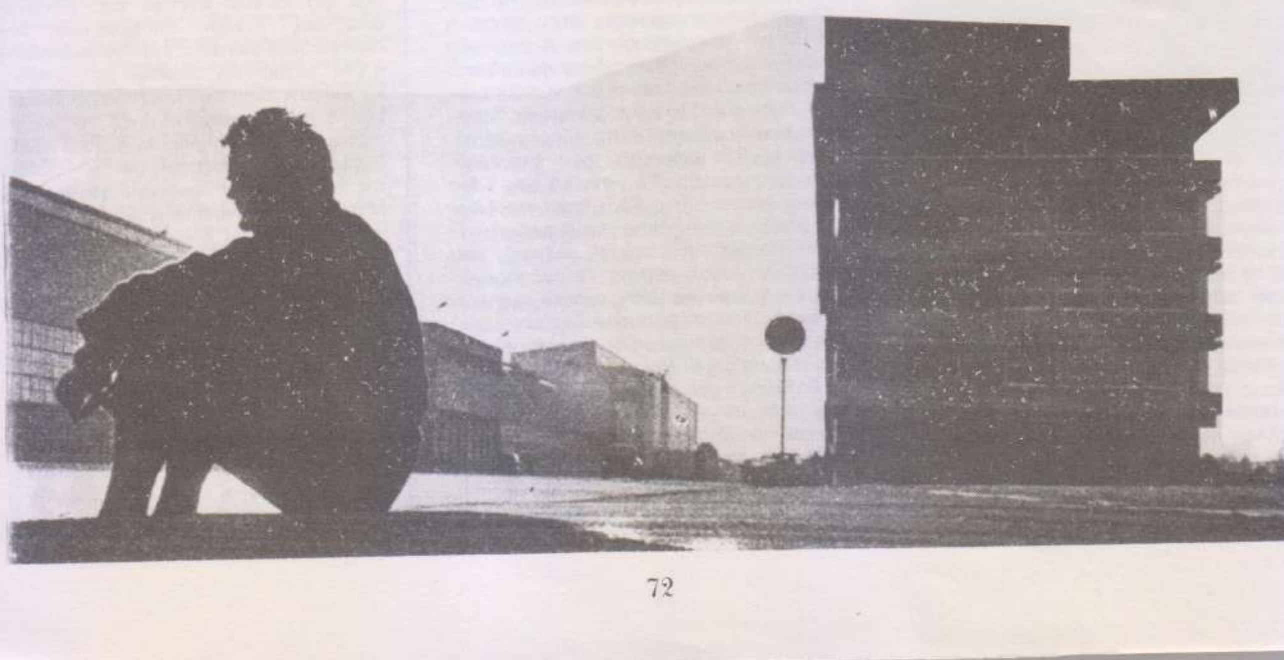
Υπάρχει ένα πολύ σωστό ρητό που λέει : τον άνθρωπο τον κοιτάς στα χέρια και όχι στο στόμα,δηλαδή στο τι κάνει και όχι στο τι λέει. Αυτό ίσχυε πάντα. Σήμερα ισχύει πολύ περισσότερο από το παρελθόν.Ας δούμε γιατί.

Το εναλλακτικό κίνημα πέρα από τη σοσιαλδημοκρατική και κομμουνιστική παράδοση

Όπως ξέρουμε το εργατικό κίνημα στη διάρκεια του 19ου αιώνα ήταν ένα κίνημα "εναλλακτικό" με τον τρόπο του.Οι ουτοπικοί σοσιαλιστές, οι αναρχοσυνδικαλιστές, οι σοσιαλιστές δημιουργούσαν εναλλακτικές ενώσεις παραγωγής, διανομής, κοοπερατίβες, συνεταιρισμούς, συνδικάτα και εργατικές ενώσεις χωρίς ιεραρχία κλπ.κλπ.Το εργατικό κίνημα, ιδιαίτερα απο την Κομμούνα του Παρισιού μέχρι τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο,ήταν ένα κίνημα εναλλακτικό και όχι απλά ή μονοσήμαντα πολιτικό. Οι διαφορετικές παραδόσεις και ρεύματα στο εσωτερικό του, από τους κοινοβουλευτικούς σοσιαλιστές μέχρι τους αναρχοσυνδικαλιστές, συμφωνούσαν ως προς αυτή την εναλλακτικότητα. Η ταξική πάλη η επανάσταση,αντιμετωπίζονταν σαν ένας μακρόχρονος και πολύμορφος αγώνας.

Όμως με τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο όλα αλλάζουν.Τα γεγονότα του πολέμου φέρνουν στην ημερήσια διάταξη το ζήτημα της ανατροπής του καπιταλισμού. Και η επανάσταση του '17 επιταχύνει τη διαδικασία.Το κομμουνιστικό κίνημα που αναδύεται μέσα από την προδοσία της σοσιαλδημοκρατίας στον πόλεμο,είναι ένα κίνημα σφραγισμένο από δύο χαρακτηριστικά,την απαίτηση και τη διεκδίκηση της άμεσης πολιτικής επανάστασης, σε όλη τουλάχιστο την περίοδο που φτάνει μέχρι το τέλος του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, και κατά δεύτερο λόγο από την κυριαρχία της ρώσικης παράδοσης πάνω σε όλο το κομμουνιστικό κίνημα.

Η ρώσικη παράδοση ήταν,πριν ακόμα η Διεθνής περάσει στα χέρια της σταλινικής αντεπανάστασης, μια παράδοση σχεδόν

"καθαρής"πολιτικής επανάστασης. Το επαναστατικό κίνημα στην τσαρική Ρωσία δεν μπορούσε παρά να είναι σχεδόν αποκλειστικά πολιτικό,και η εναλλακτικότητα του επαναστάτη ήταν η ολοκληρωτική σχεδόν απόρριψη των "εγκοσμίων" για χάρη της επαναστατικής υπόθεσης. Εξορία, παρανομία, φυλακή, εκπατρισμός, παράνομη αγκιτάτσια,ήταν η καθημερινότητα των ρώσων επαναστατών. Και βέβαια ούτε συζήτηση ότι οι ρώσοι επαναστάτες ήταν "εναλλακτικοί", δηλαδή ζούσαν έξω και πέρα από τις νόρμες της εποχής τους. Όμως αυτή τους η εναλλακτικότητα ήταν σχεδόν αποκλειστικά δεμένη με το πολιτικό κίνημα και δεν είχε ούτε μπορούσε να έχει ευρύτερες κοινωνικές ρίζες. Κάθε απόπειρα να προπαγανδιστεί στη Ρωσία μια οποιαδήποτε άποψη σταδιακών αλλαγών ή μεταρρυθμίσεων, καταγγέλονταν -και δίκαια -σαν ρεφορμισμός και σαν εξωραϊσμός του τσαρισμού. Η πολιτική επανάσταση αποτελούσε κυριολεκτικά την προϋπόθεση για οποιοδήποτε οικονομικό ή κοινωνικό μετασχηματισμό μεγάλης κλίμακας.

Στη συνέχεια, με την άνοδο της αντεπανάστασης στη Ρωσία, αυτή η πολιτική παράδοση της ρώσικης επανάστασης μεταβλήκε σε μια τυπική και αντεπαναστατική στην ουσία της -λογική που επιβλήθηκε στο κομμουνιστικό κίνημα όλης της Δυτικής Ευρώπης. Έτσι τα κομμουνιστικά κόμματα της Δύσης, πέρα από τις δύσκολες συνθήκες μέσα στις οποίες έδιναν τον αγώνα τους-άνοδος του φασισμού σε όλη την Ευρώπη-υποχρεώθηκαν από τη ρώσικη κυριαρχία στη Διεθνή να εξοβελίσουν κάθε εναλλακτική λογική πέρα από εκείνη του πολιτικού επαναστάτη, που εγκαταλείπει τα πάντα για χάρη της "υπόθεσης". Για παράδειγμα, οι κοινοβιακές απόπειρες των νέων κομμουνιστών στη μετεπαναστατική Ρωσία και την Γερμανία του μεσοπολέμου γρήγορα καταπνίγηκαν και ο Ράιχ που οργάνωνε τις γυμνιστικές εκδρομές της νεολαίας του γερμανικού Κόμματος, γρήγορα μπήκε σε "τάξη"...Εξ' άλλου ο φασισμός που πλησίαζε έφερνε στο προσκήνιο διαφορετικές προτεραιότητες.

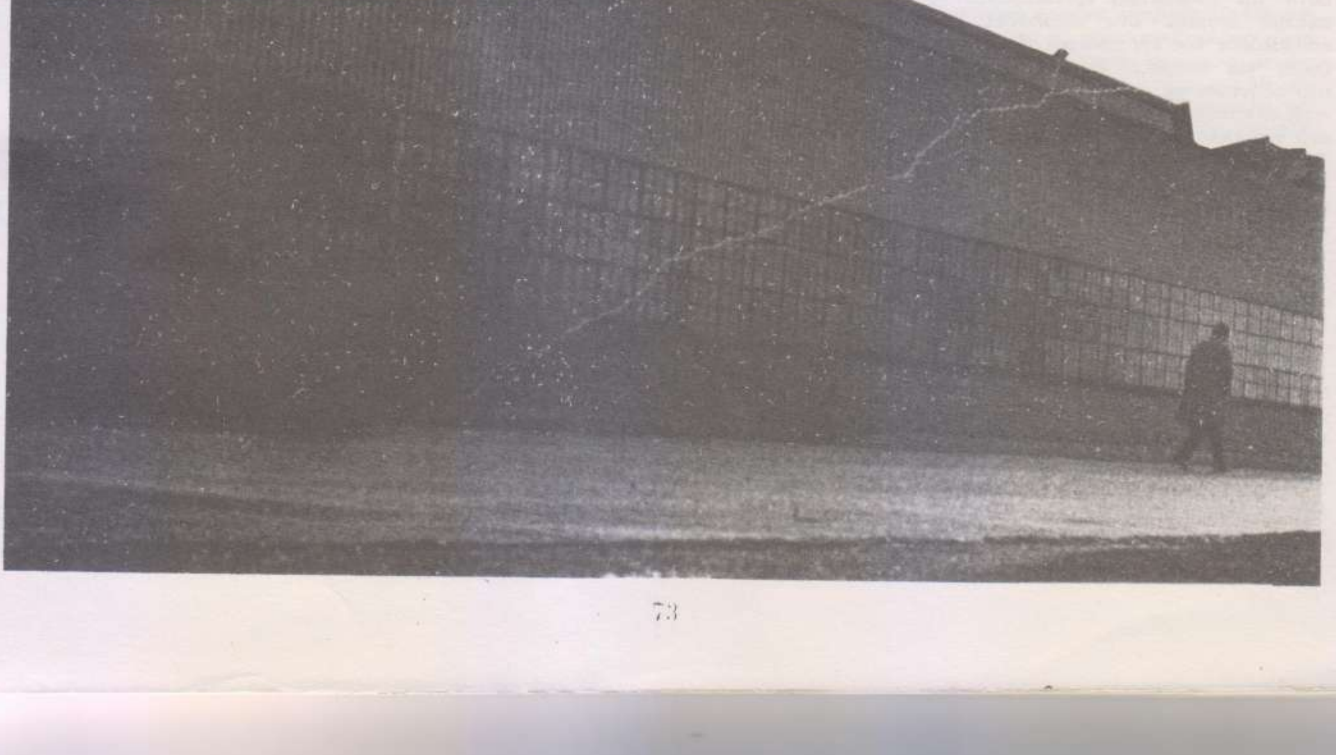
Απ'αυτή τη κατεύθυνση που πήρε το κομμουνιστικό κίνημα καθορίστηκε σε μεγάλο βαθμό και η τύχη κάθε μεταρρυθμιστικής απόπειρας, κάθε εναλλακτικής πρότασης ζωής και παραγωγής. Κάθε τέτοια σκέψη εγκλωβίστηκε μέσα στη σοσιαλ-δημοκρατία, που την έννοια των εναλλακτικών μεταρρυθμίσεων την μετέβαλε σε ρεφορμισμό και ένταξη -αποδοχή του συστήματος του κεφάλαιου.

Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο εμφανίζεται μια ιδιότυπη πολιτική κατάσταση όπου η μεν σοσιαλδημοκρατία, με αδιάκοπες ρεφορμιστικές προσαρμογές, προσπαθούσε βασισμένη στα εργατικά συνδικάτα, να υλοποιήσει το μεγάλο κεϋνσιανό όνειρο της ένταξης της εργασίας στο σύστημα της κατανάλωσης, ενώ τα κομμουνιστικά κόμματα χάνοντας σιγά-σιγά κάθε επαναστατική αναφορά, μένουν παγιωμένα σε μια πολιτική διεκδίκηση της εξουσίας, με κοινοβουλευτικά μέσα πλέον, χωρίς καμιά ελπίδα να φτάσουν στην εξουσία. Μόνο το ιταλικό κομμουνιστικό κόμμα, μετασχηματίζει αυτή την πολιτική και προσπαθεί αυτό το ίδιο να αναλάβει το ρόλο που έπαιξε αλλού η σοσιαλδημοκρατία (και ναι μεν δεν κατόρθωσε να μπει στην κυβέρνηση,κατόρθωσε όμως να διατηρήσει την ηγεμονία του στην εργατική τάξη). Το αποτέλεσμα ήταν η γνωστή αγκύλωση που χαρακτηρίζει το εργατικό κίνημα και τις πολιτικές του εκπροσωπήσεις για είκοσι τουλάχιστον χρόνια μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η εναλλακτική έκρηξη του '68

Η εναλλακτική έκρηξη του '68 ήρθε κατά κάποιο τρόπο να ξανασυνδέσει το επαναστατικό κίνημα με την χαμένη διαμελισμένη παράδοση της εναλλακτικότητας ανάμεσα στην κομμουνιστική και τη σοσιαλδημοκρατική παράδοση. Το κίνημα του '68 αποτελούσε ακριβώς μία υπέρβαση αυτών των δύο παραδόσεων,και σε καμμιά περίπτωση μια "ριζοσπαστικότερη" εκδοχή της "κομμουνιστικής παράδοσης", όπως φαντάζόνταν για αρκετά χρόνια ο αριστερισμός -και γι'αυτό εξ' άλλου πολιτικά έσπασε τα μούτρα του. Το '68 ήταν ένα κίνημα κατ' εξοχήν εναλλακτικό,με την έννοια ότι πέρα και πάνω ίσως από την πατροπαράδοτη διεκδίκηση της εξουσίας,έβαζε τα ζητήματα της αλλαγής του ανθρώπου, των σχέσεών του , της σχέσης των δύο φύλων, της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση, το σώμα του κ.λ.π. και όλα αυτά όχι απλά σαν σκέψεις κάποιων διανοουμένων αλλά σαν κίνημα. Με το '68 εγκαινιάζονται όλα τα μεγάλα εναλλακτικά κινήματα της σύγχρονης εποχής, από την Κίνα μέχρι την Καλιφόρνια, από την Πολιτιστική Επανάσταση μέχρι τις καταλήψεις σπιτιών, την ελεύθερη και εναλλακτική ραδιοφωνία, τις κομμούνες, τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας, τα αντιμαθήματα, την αυτοαξιοποίηση, τη σεξουαλική επανάσταση, τις γυναικείες οργανώσεις και μορφές συμβίωσης, τα "στέκια" κλπ.κλπ. Και είναι φυσικό. Το επαναστατικό κίνημα σήμερα δεν διεκδικεί το "στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του" σαν μακρινή εξαγγελία-προγραμματικού χαρακτήρα,όπως έκανε το παλιό κομμουνιστικό κίνημα αλλά σαν σύγχρονη, άμεση και πιεστική ΑΝΑΓΚΗ εκατομμυρίων ανθρώπων, η ανάγκη του κομμουνισμού βιωμένη σαν αμεσότητα είναι το θεμέλιο της σημερινής κυριαρχίας της εναλλακτικότητας του επαναστατικού κινήματος. Οι άνθρωποι δεν θα περιμένουν το μυθικό αύριο "μετά την επανάσταση" για να αρχίσουν να αλλάζουν τις σχέσεις τους, τη ζωή τους,την παραγωγή. Έτσι το '68 επανεισάγει αποφασιστικά την έννοια της επανάστασης, του κομμουνισμού, "σαν κίνημα που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων, κατά πως έλεγε ο Μάρξ και βέβαια σε ένα επίπεδο ωρίμανσης και μαζικής συμμετοχής πρωτόφαντο.

Παράλληλα η κρίση των μεγάλων επαναστατικών αποπειρών και ουτοπιών, που στη διάρκεια της δεκαετίας του '70 ήρθε να αποτελειώσει ότι είχε απομείνει από την Ουγγρική επανάσταση, δηλαδή, το 68 στην Τσεχοσλοβακία, η άνοδος του

Τενγκ στην Κίνα και η κατάρρευση του Μαοϊσμού, το θλιβερό τέλος της βιετναμέζικης επανάστασης και η γραφειοκρατικοποίηση της Κουβανικής, όλα αυτά ήρθαν να βάλουν τέλος στα παλιά ιδεολογικά μορφώματα και ουτοπίες της αριστεράς. Επομένως η εναλλακτικότητα παρέμενε το μοναδικό καταφύγιο των επαναστατών. Να αλλάξουμε τη ζωή μας, την μικροκλίμακα, να αποκτήσουμε νέες εμπειρίες, να πειραματιστούμε ώστε σιγά-σιγά να αρχίσουμε να προτείνουμε νέα μοντέλα, νέα οράματα.

Το επαναστατικό κίνημα τώρα ξεκινάει αντίστροφα. Δεν προτάσσει το όραμα, που είναι ασαφές και υπό αναζήτηση, αλλά αντίστροφα ξεκινάει από την εναλλακτικότητα για να διεκδικήσει μέσα από εκεί το νέο όραμα. Την οποιαδήποτε απόπειρα σύνθεσης. Γι'αυτό σήμερα αν θες να πεις "επαναστατικό" πρέπει πριν απ'όλα να πεις εναλλακτικό. Ζούμε στην εποχή της εναλλακτικότητας και όχι σε εκείνη των ιδεολογιών. Και ήδη έχουμε προχωρήσει σ' αυτό το δρόμο. Από την εμπειρία του μερικού στην γενίκευση. Αυτός είναι ο δρόμος της Πολωνικής αλληλεγγύης, των Γερμανών Πράσινων. Αυτός είναι ο δρόμος των μεγάλων κινημάτων των νέων, που διαπερνούν σήμερα τον κόσμο, δεν ξεκινάνε από τις μεγάλες ιδεολογίες αλλά από το συγκεκριμένο και μέσα από κεί βέβαια θα συναντήσουν αναπόφευκτα και το όραμα, αλλά με ένα δρόμο εμπειρικό, ψαχουλευτά, χωρίς να προτάσσουν κάποιες ολοκληρωτικές και απόλυτες ιδεολογίες. Την εποχή που η ανάγκη του κομμουνισμού μεταβάλλεται σε μαζική ανάγκη, τότε αναδύεται και σαν εμπειρική και όχι θεωρητική αναζήτηση.

Τα εναλλακτικά κινήματα του σήμερα δεν ισχυρίζονται πως "ξέρουν" την κοινωνία που θέλουν, ούτε πως αρκούν διάφορες γενικολογίες για τα εργατικά συμβούλια να απαντήσουν σε οτιδήποτε, πρόκειται για αρχαιολογία και μεσσιανισμό. Τα εναλλακτικά κινήματα πειραματίζονται, προτείνουν, προωθούν εδώ και τώρα, στηριγμένα πάντα στο μεγάλο κύμα της ατομικής και συλλογικής μεταρρύθμισης που διαπερνά το σύγχρονο κόσμο. Στα εκατομμύρια εργάτες που αρνούνται τη σοσιαλ-καπιταλιστική πειραρχία του εργοστάσιου, τα εκατομμύρια των νέων που δοκιμάζουν νέες μορφές συλλογικότητας και επικοινωνίας, τα εκατομμύρια των γυναικών που μετασχηματίζουν τον ανδροκρατικό κόσμο, τους πολίτες που προωθούν τη δημοκρατία της βάσης, την άμεση δημοκρατία. Αυτό είναι τι ζωντανό, υπαρκτό σώμα του εναλλακτικού κινήματος. Κ α ι ό π ο ι ο ς σ ή μ ε ρ α λ έ ε ι ε ν α λ λ α κ τ ι κ ό κ ί ν η μ α, λ έ ε ι κ ο μ μ ο υ ν ι σ τ ι κ ό κ ί ν η μ α λ έ ε ι α ν ά γ κ ε ς κ α ι π ρ α κ τ ι κ έ ς τ ο ύ κ ο μ μ ο υ ν ι σ μ ο ύ. Εδώ και τώρα.

'Ετσι κλείνουμε το χάσμα ανάμεσα στην πολιτική ανατροπή και την οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση. Το εναλλακτικό κίνημα σημαίνει πάλη εδώ και τώρα, μέσα και έξω από τους θεσμούς, ειρηνική και όχι, αν χρειαστεί, που μπορεί να είναι επαναστατική και όχι συνθηκολόγα, ρεφορμιστική γιατί στηρίζεται στις ίδιες τις εναλλακτικές πρακτικές των υποκειμένων που βρίσκονται σε ανταγωνισμό με τον κόσμο του κέρδους, της εργασίας, της εκμετάλλευσης και της κυριαρχίας.

Ιδεολογία και όραμα

Αναφέραμε παραπάνω πως το νέο κίνημα είναι κίνημα αποϊδεολογικοποιημένο.

Ενα κίνημα που υπερβαίνει τις ουτοπίες και τους ολοκληρωτισμούς.

Ενα κίνημα που αρνείται να έχει μια λογική που να συμπεριλαμβάνει τα πάντα. Η γενιά του -68 έζησε πάνω στο πετσί της αυτή την τρομακτική εμπειρία, αυτό το σχίσιμο ανάμεσα στις ιδεολογίες που κουβαλούσε και την πραγματικότητα που ζούσε και έκφραζε. 'Ενας διαχωρισμός που οδηγούσε σε κυριολεκτική σχιζοφρένεια, από την μια το λάβαρο του Στάλιν και από την άλλη "η φαντασία στην εξουσία". Το τέλος των μεγάλων ιδεολογιών και ουτοπιών, που στην Ελλάδα μόλις αρχίζει να ομολογείται βιώθηκε από πολλούς, τους περισσότερους, σαν το τέλος κάθε οράματος. Γιατί ο κόσμος έχει μάθει να ταυτίζει όραμα και ιδεολογία. Και γι'αυτό η λέξη ιδεολογία έχει πολυσήμαντο χαρακτήρα. Για τους αντιδραστικούς, τους υπερασπιστές της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων το "τέλος των ιδεολογιών "σημαίνει υποστήριξη του υπαρκτού κόσμου, σημαίνει πως ο υπάρχων κόσμος είναι ο καλύτερος δυνατός και κάθε απόπειρα ανατροπής του καταλήγει σε ιδεολογίες και πρακτικές ολοκληρωτισμού, το Γκουλάγκ. Αυτή ακριβώς τη λαθροχειρία έκαναν οι "νέοι φιλόσοφοι" που προετοίμασαν ιδεολογικά την άνοδο της δεξιάς στη Γαλλία. Αντίθετα όταν εμείς, όταν το εναλλακτικό κίνημα μιλάει για το τέλος των ιδεολογιών, δεν εννοεί σε καμμιά περίπτωση το τέλος των οραμάτων, δεν εννοεί πως πρέπει να υπερασπίσουμε τον υπαρκτό κόσμο, αλλά ότι απλά θα πρέπει να εγκαταλείψουμε την ιδεολογική σκοπιά του κόσμου, εκείνη τη σκοπιά που αντικαθιστά τη θρησκεία με μια νέα έκδοση του Παραδείσου, εκείνη τη σκοπιά που ισχυρίζεται πως έχει λύσει τα πάντα, ξέρει τα πάντα και αρκεί για να" φωτίσει" τον κόσμο. Αυτή η ιδεολογία ήταν ο μαρξισμός -λενινισμός. 'Ηταν μια νέα θρησκεία που ήρθε να αντικαταστήσει την παλιά επουράνια. Η θρησκεία του προλεταριάτου και των προφητών του, Μαρξ και Λένιν. Ξέρουμε όλοι που κατέληξε αυτή η λογική, αυτή η ιδεολογία. Οι φωτισμένοι αυτής της ιδεολογίας "ξέρουν"και είναι φορείς της προλεταριακής αλήθειας, νομιμοποιούνται να "εκφράσουν" το προλεταριάτο, να καταργήσουν κάθε πραγματικό δικαίωμα του προλεταριάτου αν έχουν την εξουσία και να κάνουν όποιο "πειραματισμό" τους καπνίσει, όπως ο Πολ Ποτ και η παρέα του που εξόντωσαν σχεδόν μισό πληθυσμό της Καμπότζης. Κι όλα αυτά για να σώσουν το λαό. Μα θα πεί κάποιος, αν έχεις ένα όραμα δεν είναι ίσως αναπόφευκτη μια τέτοια εξέλιξη; Και όμως όχι! Το όραμα μιας κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση δε σημαίνει μια κοινωνία χωρίς αντιθέσεις, η πάλη ενάντια στον κρατισμό δεν σημαίνει την βέβαιη εξάλειψη κάθε κρατικής μορφής, η πάλη ενάντια στις εμπορευματικές σχέσεις δεν σημαίνει την άμεση εξάλειψη της μορφής εμπόρευμα, η επέκταση των σχέσεων άμεσης δημοκρατίας δεν σημαίνει εξάλειψη των μορφών της πλουραλιστικής και αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, σημαίνει απλά την επέκταση της μιας δίπλα στην άλλη. Η ύπαρξη οράματος δεν συνεπάγεται λύσεις για όλα τα προβλήματα, αλλά κατευθύνσεις, υποθέσεις, προτάσεις. Και πριν απ' όλα βέβαια, προϋποθέτει τη συναίνεση. Την συναίνεση των μαζών, των ανθρώπων, για κάθε βήμα προς τα μπρός, και βέβαια την δυνατότητα αναθεώρησης, αλλαγών, σημαίνει την εγκατάλειψη του μαρξισμού-λενινισμού σαν μοναδικού κλειδιού για την μελέτη και ερμηνεία της πραγματικότητας και την απόρριψη κάθε άλλης απόλυτης αλήθειας, σημαίνει την έμπρακτη αποδοχή της σχετικότητας της αλήθειας και της ερμηνείας του κόσμου που προτείνουμε. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ο Μάρξ κατέχει μια μεγάλη και σημαντική θέση, η μαρξιστική θρησκεία καμία. Εξ' άλλου ο Μάρξ, τι ειρωνία, υπήρξε ο πρώτος μεγάλος κριτικός των ιδεολογιών σαν μορφών συσκότισης της πραγματικότητας και δεν είναι τυχαίο πως εντόπισε την θρησκευτική υφή των ιδεολογιών.

Το εναλλακτικό κίνημα λοιπόν προτείνει ένα κίνημα που έχει οράματα, σκοπιά, τοποθέτηση, κατεύθυνση, αλλά δεν έχει ιδεολογία και έτοιμες λύσεις.'Οταν λοιπόν λέμε τέλος των ιδεολογιών δεν σημαίνει τέλος των μεγάλων ιδεών που δίνουν νόημα στη ζωή και την πάλη των ανθρώπων, απλά αρνούμαστε την ιδεολογικοποίηση και την θρησκευτικοποίησή τους.

'Ισως επιζητούμε το αδύνατο, γιατί πάντα οι άνθρωποι είχαν ανάγκη από θρησκείες. 'Ομως ίδιο των επαναστατών είναι ακριβώς η αναζήτηση του αδύνατου. Ε, λοιπόν ναι, πιστεύουμε πως το εναλλακτικό κίνημα είναι πιο κοντά από κάθε άλλο ιστορικό κίνημα σ'αυτό το αδύνατο. Γιατί από την στιγμή και πέρα που το όραμα δεν μετατίθεται σε κάποιο μακρυνό μέλλον, αλλά μεταβάλλεται σε καθημερινότητα, σε ΑΝΑΓΚΗ, ε, τότε ναι, πιστεύουμε πως μπορούμε να μιλάμε για άλλη μια φορά για το "τέλος των θρησκειών", το λυκόφως των ιδεολογιών. Το τέλος της προϊστορίας έλεγαν ο Μάρξ και ο'Ενγκελς. Θα δούμε.

Εναλλακτικό κίνημα και έλληνες μαρξιστές

'Ομως στην Ελλάδα οι υπερασπιστές της ορθοδοξίας αγρυπνούν. Από τον "Πολίτη" και την "Α/συνέχεια"μέχρι το "Κονβόυ" και τη "Δοκιμή" οι έλληνες μαρξιστές ή αναρχικοί "επαναστάτες" στηλιτεύουν την έννοια της εναλλακτικότητας που "εγκαταλείπει" την "εργατική τάξη" και την "επανάσταση". Ενώ βέβαια ξέρου-

με όλοι τους ακατάλυτους δεσμούς τους με την εργατική τάξη. Σύμφωνα λοιπόν με τους φαιά φορούντες "μαρξιστές" και "αναρχικούς", σήμερα η επανάσταση περνάει μέσα από την υπεράσπιση των γραφών (το "Κάππα" σύντροφοι, το κάππα) και του "ιστορικού ρόλου" του προλεταριάτου Δεν είναι τυχαίο πως οι υπερασπιστές τόσο της μαρξιστικής ορθοδοξίας που υπεραμύνονται του "ανταγωνισμού" δεν έχουν ζήσει στο πρόσφατο παρελθόν τους σε κανένα ανταγωνισμό και καμμία σύγκρουση, την δε εργατική τάξη την μελετούν με το ματογυάλι, ενώ από την άλλη πλευρά οι αντιεξουσιαστές της εξέγερσης για την εξέγερση, έχουν σαν τελευταίες αναφορές τους την Ισπανία του 1936 ή φτάνουν να κάνουν καταπληκτικές ανακαλύψεις του τύπου οι προλετάριοι δεν έχουν ατομική ζωή, (όπως λέει το Κονβόυ) και επομένως τι επανάσταση στην καθημερινότητα και άλλα τέτοια, αυτά είναι για τους αστούς. Οι προλετάριοι μάχονται στο εργοστάσιο και δέρνουν την γυναίκα τους στην προσωπική ζωή. Όσο για τα "εναλλακτικά" ανήκουν στη δικαιοδοσία των αστών και μικροαστών.

Χαρακτηριστικό κάθε ιδεολογίας, κάθε ρεύματος που πεθαίνει ιστορικά είναι ο απολογητικός του χαρακτήρας. Δεν έχει να προτείνει, να δείξει κάτι καινούργιο, απλά υπερασπίζει το παρελθόν. Η επανάσταση του '17, του '36, το καλό "68" στην καλύτερη περίπτωση, αλλά όχι βέβαια οι πράσινοι, η Αλληλεγγύη, το κίνημα των Γάλλων σπουδαστών το '86, όλα αυτά δεν είναι παρά οδοντόκρεμες. Οι "επαναστάτες" υπερασπίζονται τις ξεπερασμένες επαναστατικές μορφές για να μην υποχρεωθούν να είναι επαναστάτες σήμερα, δηλαδή εναλλακτικοί. Μοιάζουν σαν διάφορες γριές του "είχαμαν και τι δεν είχαμαν", και συνεχίζουν να φοράνε τα "παλιά κουρέλια" του μαρξισμού και του αναρχισμού για να συγκινήσουν το χορό, που όπως λέει και ο παλιός Σαββόπουλος-και ο Αριστοφάνης - κάτι του θυμίζουν από το παλιό ένδοξο παρελθόν του. Αλλά [illegible] σύντροφοι ότι αυτή η απάτη ή οφθαλμαπάτη μπορεί να κρατάει για καιρό; Η μήπως τρέφετε την αυταπάτη ότι: εδώ είναι Βαλκάνια, είσαι ότι δηλώσεις. Και όμως σύντροφοι αυτό ισχύει, μόνο που υπάρχει και το αναγκαίο συμπλήρωμα, η κατάρρευση είναι αστραπιαία, αδήριτη, εξοντωτική.

Αν λοιπόν θέλει κάποιος να κριτικάρει το εναλλακτικό κίνημα δεν μπορεί να καταφεύγει σε ταχυδακτυλουργίες του τύπου που κάνει π.χ. ο Ελεφάντης στον Πολίτη του Δεκέμβρη, όπου μας κριτικάρει γιατί σήμερα "ανακαλύπτουμε" το εναλλακτικό κίνημα, παλιά τον κοινωνικό εργάτη, τη νεολαία ή δεν ξέρω εγώ ποιό άλλο υποκείμενο. Σύντροφε φαίνεται πως δεν τα διαβάζεις καλά τα κιτάπια. Την εναλλακτικότητα την υπερασπίζουμε με τα κείμενα και την πράξη μας από τότε που παρεμβαίνουμε πολιτικά-με τα κείμενα και την πράξη μας-σύντροφε Ελεφάντη.

Ή μήπως η εναλλακτικότητα που προβάλλουμε έντονα σήμερα αναιρεί τις πραγματικότητες του κοινωνικού εργοστάσιου, της νεολαίας, των γυναικών, σαν υποκειμένων της επανάστασης; Και το ότι σε κάθε συγκυρία, κάθε στιγμή περνάει μπροστά κάποιο διαφορετικό υποκείμενο δεν μπορεί να εκπλήσσει εκείνους που όπως εμείς ενστερνιζόμαστε μια άποψη που εντάσσει όλα αυτά τα "υποκείμενα" στην σύγχρονη επαναστατική διαδικασία, αλλά μόνον εκείνους που δεν ξέρουν τι να τα κάνουν με τον παγωμένο και δογματικό μαρξισμό-λενινισμό τους, όπως οι φίλοι του Πολίτη. Η εναλλακτικότητα λοιπόν για μας δεν είναι καινούργιο "φρούτο" ούτε έρχεται σε καμμιά αντίθεση με τα πολλαπλά υποκείμενα της επαναστατικής διαδικασίας, αντίθετα απο τελεί την έκφρασή τους.

Δεν μας εκπλήσσει βέβαια το γεγονός ότι οι "μαρξιστές -λενινιστές" εκστρατεύουν ενάντια στην εναλλακτικότητα. Εκστρατεύουν ενάντια της με τον ίδιο τρόπο που οι ίδιοι αυτοπρόσωπα, ή οι ιδεολογικοί και πολιτικοί τους προκάτοχοι εκστράτευσαν, ας πούμε ενάντια στο "αναρχικό 68", υπερασπίζοντας οι μεν "κομμουνιστές της ανανέωσης" το γαλλικό κομμουνιστικό κόμμα, οι δε "μαρξιστές -λενινιστές" τον σταλινισμό απέναντι στον "αναρχικό" Μάη. Και άς μη συνεχίσουμε γιατί ο κατάλογος θα είναι μακρύς και άχρηστος. Το θλιβερό είναι πως τόσοι άνθρωποι σήμερα, μετά την κατάρρευση τόσων και τόσων επαναστατικών ουτοπιών, συνεχίζουν να υπερασπίζονται την ίδια γέρικη και ξεπερασμένη λογική, συνεχίζουν να κρατάνε την ελληνική σκέψη βαθειά χωμένη στον επαρχιωτισμό ενός ψευδομαρξισμού της βιτρίνας, συνεχίζουν να αναπαράγουν τη λογική της ελληνικής καφενοκουβέντας, την μικρομεσαία λογική, όπου τα πάντα είναι φρασεολογία και επαναστατισμός, σαν το σοσιαλισμό του ΠΑΣΟΚ, και ελάχιστα γίνονται στην πράξη. Το θλιβερό είναι πως η έννοια και η πραγματικότητα της εναλλακτικότητας, του εναλλακτικού κινήματος, βιώνεται σαν μια καινούργια "ανακάλυψη" της ΡΗΞΗΣ, ας πούμε και όχι σαν αυτό που είναι, σαν η κυρίαρχη λογική των κινημάτων μετά το '68. Παράλληλα με την λεξιλαγνεία ή λεξιμαχία, και η σκιαμαχία εντέλει. Γιατί πράγματι είναι δυνατό να καταπολεμηθεί η πραγματικότητα ενός επαναστατικού κινήματος 20 χρόνων; Ίσως μια λέξη, αλλά η ουσία της;

Συμπερασματικά

Για να κλείνουμε λοιπόν στα περιορισμένα πλαίσια ενός άρθρου, θα θέλαμε να συνοψίσουμε μερικές απο τις σκέψεις μας πάνω στο εναλλακτικό κίνημα. Κατ' αρχήν εναλλακτικό είναι το ίδιο το επαναστατικό κίνημα. Και είναι εναλλακτικό γιατί προτείνει και διαμορφώνει μέσα από την πράξη και τη θεωρία προτάσεις που ξεκινάνε από το συγκεκριμένο, την καθημερινότητα, περνάει μέσα από τις ιδιαίτερες διεκδικήσεις και τα αιτήματα των επι μέρους υποκειμένων και φτάνει μέχρι την διαμόρφωση, σε γενικές γραμμές και κατευθύνσεις, ενός οράματος κοινωνίας. Δεν είναι, ούτε μπορούμε να το χαρακτηρίζουμε σοσιαλιστικό γιατί τα αιτήματα του σημερινού επαναστατικού κινήματος υπερβαίνουν τον σοσιαλκαπιταλισμό που μας περιβάλει. Τέλος ενώ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί -και είναι κομμουνιστικό κίνημα- επειδή η έννοια κομμουνισμός για τον κόσμο χωράει σήμερα όλους, από τον Γκορμπατσώφ μέχρι και μας, και δεν διευκρινίζει ακριβώς το συγκεκριμένο περιεχόμενο του κινήματος και τις πρακτικές του, πιστεύουμε πως η έννοια εναλλακτικό αποδίδει την ιδιαιτερότητα και την επικαιρότητα του σημερινού κινήματος. Το να εμφανιστεί σαν αντίθεση στην αυτονομία, την ιδιαιτερότητα, την αντιπαράθεση είναι μια γελοία και καταδικασμένη σε αποτυχία απόπειρα. Βασικά στοιχεία και συνιστώσες του εναλλακτικού κινήματος είναι η αυτονομία των υποκειμένων και ο ριζικός ανταγωνισμός τους με τον κόσμο του κεφάλαιου. Όσο για τις λαθροχειρίες, ε, με Λακεδαιμονίους θα ασχολούμαστε τώρα;

Δημοσιεύουμε με μεγάλη καθυστέρηση την ομιλία της Ρωσίδας Όλγας Μεντβέντοβα στη Διεθνή Αντιπυρηνική Συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη τον Σεπτέμβρη του 1986. Η Όλγα Μεντβέντοβα μίλησε σαν εκπρόσωπος της ανεξάρτητης ειρηνιστικής ομάδας Trust Group που δρα στη Ρωσία ημι-παράνομα εδώ και αρκετά χρόνια (Στο προηγούμενο τεύχος της Ρήξης αναφερθήκαμε στις περιπέτειες ενός άλλου μέλους αυτής της ομάδας, της Λαρίσα Τσούγκεβα που κατέληξε στη φυλακή για την ειρηνιστική της δράση).

Μετά τις πρόσφατες αλλαγές στη Ρωσία και τη νέα γραμμή Γκορμπατσώφ, εύκολα θα σκεφτόταν κανείς ότι τα γεγονότα που αναφέρονται στο κείμενο έχουν χάσει πια την επικαιρότητά τους. Ωστόσο, αποφασίσαμε να το δημοσιεύσουμε πιστεύοντας ότι διατηρεί την αξία του σαν η μοναδική πηγή πληροφόρησης για τις κινητοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Ρωσία μετά το ατύχημα του Τσερνομπίλ.

Άλλωστε, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ένας από τους σημαντικότερους ίσως παράγοντες που οδήγησαν στις εξελίξεις που συνταράζουν σήμερα το σοβιετικό καθεστώς υπήρξε η πραγματικά ηρωική αντίσταση που αντιτάσσουν εδώ και τόσα χρόνια όλοι αυτοί οι άνθρωποι (οι λεγόμενοι διαφωνούντες) στη φαινομενικά πανίσχυρη σοβιετική κρατική μηχανή.

μιά ρωσίδα εξομολογείται

Είμαι μέλος του Ανεξάρτητου Κινήματος Ειρήνης της Μόσχας, των Trustbuilders όπως μας αποκαλούν.Το κίνημα μας δημιουργήθηκε πριν από τεσσερισίμισυ χρόνια περίπου και παρ' όλα τα εμπόδια εξακολουθούμε να υπάρχουμε και η ομάδα μας είναι τώρα ισχυρή.

Στην αρχή συγκεντρώσαμε τις προσπάθειές μας στα πυρηνικά όπλα και στα ανθρώπινα δικαιώματα, για να δημιουργήσουμε ένα κλίμα εμπιστοσύνης στον κόσμο γιατί είναι αδύνατο να μιλήσεις για αφοπλισμό όταν οι άνθρωποι δεν εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον. Η δημιουργία αυτής της εμπιστοσύνης δεν είναι βέβαια τόσο απλό. Δεν θίξαμε το ζήτημα των σταθμών πυρηνικής ενέργειας από την αρχή. Κατανοήσαμε ότι δεν είναι το καλύτερο πράγμα στον κόσμο αλλά υπάρχουν τόσα πολλά άλλα προβλήματα' και στη χώρα μας, επίσημα οι πυρηνικές εγκαταστάσεις θεωρούνται κάτι καλό.

Προς αυτή την κατεύθυνση μας ώθησε η επιρροή των Γερμανών Πράσινων, οι οποίοι ήρθαν στη Μόσχα, μας επισκέφθηκαν στα σπίτια μας κατά τη διάρκεια των εβδομαδιαίων σεμιναρίων μας και μας μίλησαν πολλές φορές για τους σταθμούς παραγωγής πυρηνικής ενέργειας.

Επειδή στη χώρα μας οι πληροφορίες για τα πυρηνικά όπλα καθώς και για τους σταθμούς παραγωγής πυρηνικής ενέργειας θεωρούνται άκρως απόρρητες, δεν είχαμε υλικό γι' αυτά πριν τον Απρίλη. Μετά την ενημέρωσή μας για τους σταθμούς παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, συνέβη το ατύχημα του Τσερνομπίλ και όπως μπορείτε να φανταστείτε στρέψαμε αμέσως την προσοχή μας στις εγκαταστάσεις παραγωγής πυρηνικής ενέργειας.Πρόκειται για μια καταστροφή η οποία ελπίζω να ξύπνησε το σοβιετικό λαό.

Οι άνθρωποι αντελήφθησαν ότι καμιά κυβέρνηση στον κόσμο δεν μπορεί να προστατεύσει τον πληθυσμό από μια τέτοια καταστροφή.'Οτι πρέπει οι ίδιοι να δραστηριοποιηθούν για να προστατέψουν τους εαυτούς τους και τα παιδιά τους. Δεν πρόκειται μόνο για τα 31 άτομα που πέθαναν' ο σταθμός παραγωγής πυρηνικής ενέργειας του Τσερνομπίλ είναι εγκατεστημένος δίπλα στον μεγαλύτερο ποταμό της Ουκρανίας και ο οποίος διασχίζει τις μεγαλύτερες πόλεις της. Η Ουκρανία είναι ο σιτοβολώνας της Σοβ. Ένωσης. Πόσα άτομα λοιπόν μολύνθηκαν και πόσα θα πεθάνουν;Οι έγκυες γυναίκες του Κιέβου και της γύρω περιοχής πρέπει να κάνουν έκτρωση. Ο κόσμος δεν μεταφέρθηκε μακριά από την περιοχή αυτή, παρά μόνο τρεις μέρες μετά, οι οποίες είναι και οι πιο επικίνδυνες. Και όταν μεταφέρθηκε τον μετακίνησαν στην Bella Russia αλλά και εκεί η περιοχή είχε μολυνθεί σε τόσο υψηλό βαθμό, που οι άνθρωποι θα πέθαιναν σύντομα. Αυτή ήταν η τραγωδία.

Κάναμε έκκληση λοιπόν στην κυβέρνησή μας στέλνοντας μια ανοικτή επιστολή στις 5 Μαΐου η οποία δημοσιεύτηκε στο "End Journal"' το οποίο αντιπροσωπεύει τους Trustbuilders της Βρετανίας και οι οποίοι μας υποστηρίζουν πάρα πολύ.

Θα σας πω τι γράψαμε σ' αυτή την επιστολή, που την έχω εδώ μπροστά μου.

Στην πρώτη παράγραφο απαιτούμε το σταμάτημα της λειτουργίας όλων των σοβιετικών σταθμών παραγωγής ενέργειας έως ότου ερευνηθούν όλα τα αίτια της καταστροφής και εφαρμοστούν στους σταθμούς οι καινούργιοι κανονισμοί ασφάλειας, σε επίπεδο που να θεωρείται ικανοποιητικό από τις γειτονικές χώρες.

Στη δεύτερη απαιτούμε την αποδοχή από την

Σοβιετική Ένωση της δυτικής βοήθειας, και της αμερικάνικης, για την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής.

Στην τρίτη απαιτούμε την λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας των παιδιών, παρόμοιων μ' εκείνων που ισχύουν αυτή τη στιγμή στην Πολωνία και τη Ρουμανία, στις περιοχές που μολύνθηκαν από τον πυρηνικό αντιδραστήρα του Τσερνομπίλ.

Στην τέταρτη ζητάμε τη μαζική διάθεση φτηνών ατομικών μετρητών ραδιενέργειας, στους σοβιετικούς πολίτες και στους τουρίστες ώστε να αποφευχθεί ο αναίτιος πανικός.Πάνω απ' όλα απαιτούμε, τέλος, την πλήρη πληροφόρηση του σοβιετικού λαού και των ξένων έτσι ώστε όλοι να μάθουμε γι ατο μέγεθος της ραδιενεργού διαρροής και της μόλυνσης του νερού, του εδάφους, των τροφών.

Τα αιτήματά μας έγιναν δεκτά, όχι βέβαια γιατί το ζητήσαμε εμείς! Όπως περιμέναμε, το τέταρτο αίτημά μας δεν έγινε δεκτό γιατί οι σοβιετικές αρχέςδεν θέλουν το κοινό να έχει καμία γνώση για το πως να προστατευθεί. Πώς μπορεί να ξέρει ο κόσμος αν αυτό το φαγητό είναι μολυσμένο ή όχι;

Κάναμε λοιπόν τρεις ενέργειες στη Σοβιετική Ένωση εναντίον των σταθμών παραγωγής πυρηνικής ενέργειας. Όπως μπορείτε να φανταστείτε το να κάνεις μια ενέργεια στο δρόμο δεν είναι και τόσο εύκολο πράγμα, στη Σοβιετική Ένωση. Γιατί οι άνθρωποι δεν είναι συνηθισμένοι να συμμετάσχουν σε ενέργειες που δεν έχουν επιτραπεί από τα πάνω.

Κανονίσαμε την πρώτη μας ενέργεια για τις 20 Μαΐου και θέλαμε να βγούμε στους δρόμους. Λέω θέλαμε, γιατί εγώ ήμουν σε κατ' οίκο περιορισμό από την KGB και μόνο τρία μέλη της ομάδας πλησίασαν το μέρος που είχαμε ορίσει.

Η επόμενη ενέργειά μας θα ήταν περίπου ως εξής : Θα ζωγραφίζαμε ένα χέρι και κάτι σαν φίδι που το δαγκώνει γύρω απ' αυτό το κόκκινο χέρι θα γράφαμε "ψηφίζω υπέρ του σχεδίου αναθεώρησης των σταθμών παραγωγής πυρηνικής ενέργειας στον κόσμο". Θα είχαμε μαζί μας και τα αιτήματά μας γραμμένα σε κόλλες, έτσι ώστε ο κόσμος να μπορεί να υπογράψει. Θέλαμε με δυο λόγια να κάνουμε ένα δημοψήφισμα. Το σύνταγμά μας δεν το απαγορεύει και οι άνθρωποι πρέπει να εκφραστούν.

Αλλά στις 20 Μαΐου, στην πρώτη μας δηλαδή ενέργεια, βρισκόμασταν σε κατ' οίκον περιορισμό, πράγμα που σημαίνει ότι ούτε και στο γιό μου, που κάθεται δίπλα μου τώρα, δεν επιτρεπόταν να βγει από το διαμέρισμα, κάτι που δεν αναφέρεται βέβαια στον νομικό κώδικα αλλά γίνεται στην πράξη.. Στις 20 λοιπόν, τρία μέλη της ομάδας μας οδηγήθηκαν στο αστυνομικό τμήμα και κρατήθηκαν τρεις ώρες. Δυστυχώς όμως είχαμε μια τραγική απώλεια. Βλέπετα αυτό το ωραίο νεανικό πρόσωπο στη φωτογραφία; Είναι η Λαρίσα Τσουκάγιεβα. Συνελήφθη εκείνη τη μέρα αξαιτίας της ενέργειας μας και καταδικάστηκε σε δύο χρόνια φυλάκιση σε καταναγκαστικά έργα. Η Λαρίσα είναι ιδιαίτερη απώλεια της αντιπυρηνικής μας ομάδας και νομίζω πως πρέπει να βγάλουμε κάποια ανακοίνωση για να προσπαθήσουμε να πετύχουμε την απελευθέρωσή της. Πρέπει να καταλάβετε ότι εσείς που είστε ενεργοί, στο δυτικό ειρηνιστικό κίνημα έχετε πολύ δύναμη. Ίσως να μην μπορείτε καν να φανταστείτε πόσα έχετε κάνει για μας. Μόνο αυτό το καλοκαίρι δύο μέλη της ομάδας μας, η Αλέξα Τράτκα και η Ασλαζίνα Βόσκι,αφέθηκαν ελεύθερες από τα καταναγκαστικά έργα. Αυτό είναι χωρίς προηγούμενο κι έγινε χάρη στην υποστήριξη από τη δύση και τη δική μας δουλειά στο εσωτερικό. Αυτά λοιπόν που λέω για τη Λαρίσα δεν είναι κούφια λόγια. Νομίζω ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε και είναι καθήκον μας να το κάνουμε.

Η δεύτερη ενέργειά μας με τα ίδια συνθήματα εναντίον των σταθμών πυρηνικής ενέργειας έγινε με επιτυχία στις 31 Μαΐου. Όταν εμείς μιλάμε για επιτυχία,εννοούμε κάτι διαφορετικό από σας. Επιτυχία για μας σημαίνει ότι δεν είχαν περικυκλώσει τα διαμερίσματά μας, ότι πλησιάσαμε το σημείο της συγκέντρωσης και ότι σταθήκαμε εκεί για λίγα λεπτά πριν συλληφθούμε. Πλησιάσαμε το πάρκο Γκόρκι, στο κέντρο της Μόσχας, και μέσα σε είκοσι λεπτά, συγκεντρώσαμε περίπου 40 υπογραφές. Για τη Σοβιετική Ένωση αυτός ο αριθμός είναι μεγάλος και δείχνει ότι ο κόσμος ήταν πρόθυμος να υπογράψει βέβαια μετά μας συνέλαβαν. Συνέλαβαν και μένα.Ο κόσμος όμως θέλησε να μας προστατέψει και δεν ήθελαν να μας αφήσουν μόνους με τους αστυνομικούς. Τους είπαν, "όλοι έχουν δικαιώματα". Αλλά οι αστυνομικοί τους διέκοψαν λέγοντας,"Α! Όλοι έχουν δικαιώματα. Παρακαλώ ελάτε στο τμήμα μαζί μας". Και ήρθαν και πέρασαν μερικές ώρες μαζί μας στο τμήμα.

Μετά από αυτό δεν μας ενόχλησαν και πολύ. Μορφώνουν τον κόσμο στη Σοβιετική ˙Ενωση μ˙ αυτόν τον τόπο.Μετά από αυτό κάναμε δύο ακόμη ενέργειες στο δρόμο, μαζί με ξένους ειρηνιστές και ήταν υπέροχο.Στις 6 Αυγούστου, μερικά μέλη από τους Trustbuilders της Βρετανίας καθώς και της Ν. Υόρκης έφθασαν στη Μόσχα με προκηρύξεις για το "Πώς να προφυλαχτείτε από τη ραδιενέργεια" που απευθύνονταν στους απλούς ανθρώπους. Κανένας δεν ήξερε τι να κάνει μετά το Τσερνομπίλ, δεν μας είπαν τίποτα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συγκεντρωθήκαμε λοιπόν πάλι στο πάρκο Γκόρκι, μια και από την προηγούμενη φορά είχε αποδειχτεί καλό μέρος, και μοιράσαμε προκηρύξεις στον κόσμο. Μέσα σε δέκα λεπτά είχαμε μοιράσει εκατοντάδες. ˙Ηταν γι˙ αυτούς και καταλάβαν ότι δεν ήταν κρατικές, γιατί στην προκήρυξη υπήρχαν δύο συνθήματα στ˙ αγγλικά και στα ρώσικα, "˙Οχι άλλα Τσερνομπίλ" και "˙Οχι άλλη Χιροσίμα". Αυτό έγινε στις 6 Αυγούστου, την ημέρα που έπεσε η βόμβα στη Χιροσίμα.

Οι Βρετανοί και οι Αμερικάνοι που οδηγήθηκαν στο τμήμα, κρατήθηκαν μόνο δύο ώρες και μετά τους άφησαν.

Γύρω στα τέλη Αυγούστου αυτή η ενέργεια ξανάγινε γιατί έφτασε άλλη μια ομάδα από τις ΗΠΑ και την Βρετανία. Μέλη της ομάδας μας μοίρασαν την ίδια προκήρυξη πάλι, αυτή τη φορά όμως για περίπου μια ώρα.Και βέβαια δεν αργήσαμε να καταλάβουμε το γιατί. Ο επικείμενος λόγος του Γκορμπατσώφ για το μορατόριουμ ήταν η αιτία της καλής μας τύχης. Είχαμε πετύχει διάνα.

˙Οπως είναι γνωστό η ραδιενέργεια δεν γνωρίζει σύνορα. ˙Ετσι λοιπόν και ο αγώνας μας δεν πρέπει να σταματάει στα εθνικά όρια. Πρέπει να αγωνιστούμε μαζί. Δεν πρόκειται για ένα εσωτερικό ζήτημα μιας χώρας. Πρέπει να κατανοήσετε ότι το ρώσικο ειρηνιστικό κίνημα δεν είναι δυνατόν να υπάρξει χωρίς το ανατολικό ειρηνιστικό κίνημα και το ανατολικό με τη σειρά του χωρίς την δικιά σας υποστήριξη.

Καζακσταν: οπου η πολιτικη της διαφανειας φτανει στα ορια της.

Στις 15 του περασμένου Δεκεμβρίου, το Τασς με μια άχρωμη, λακωνική δήλωση, ανακοίνωνε την παύση από τα καθήκοντά του σαν γραμματέα του ΚΚ Καζαχστάν τον Ντιμουχαμέντ Κουνάεφ. Στη θέση του είχε εκλεγεί ο Γκενάτι Κόλμπιν,πρώτος γραμματέας μέχρι τότε στο Ομπλάαστ του Ουλιανόφσκ. Δύο μέρες αργότερα ξεσπούσαν στην ˙Αλμα-˙Ατα, πρωτεύουσα του Καζαχστάν φοβερά επεισόδια, με πρωτατωνιστές τους φοιτητές του πανεπιστημίου της πόλης.

Ο Κουνάεφ, έμπιστος του Μπρέζνιεφ, ήταν επίσης μέλος του πολιτικού γραφείου της ΚΕ του ΚΚΣΕ, ως τις 29/1/87, και μαζί με τον Ουκρανό Τσερπίνσκι οι τελευταίοι αντιπρόσωποι της "παλιάς" τάσης , που σήμερα γίνεται αντικείμενο κριτικής στη Σ.Ε. για διαφθορά, ευνοιοκρατία και αναποτελεσματικότητα. Είναι επίσης Καζάκος, και μαζί με τον γεωργιανό Σεβαρντνάζε και τον αρτζεμπατζιανό Αλίεφ, οι μόνοι μη σλάβοι στο πολιτικό γραφείο.

Ο Κόλμπιν είναι Ρώσος, εφαρμοστής της πολιτικής του Γκορμπατσώφ και είχε ήδη εμπειρίες από ταραχές στα τέλη της δεκαετίας του ˙70 όταν ήταν δεύτερος γραμματέας στη Γεωργία.

Το Καζαχστάν είναι η μεγαλύτερη δημοκρατία της Κεντρικής Ασίας, δεύτερη σε μέγεθος της Σ.Ε. Ενώ όμως οι άλλες ασιατικές δημοκρατίες κατοικούνται σε συντριπτικό ποσοστό από ιθαγενή πληθυσμό, στο Καζαχστάν οι Καζάκοι είναι γύρω στο 35% σε ένα σύνολο 15.000.000 κατοίκων, με τους Ρώσους να υπερέχουν ελαφρά στον αριθμό. Παρ˙ όλα αυτά οι Καζάκοι είναι ο μεγαλύτερος μη σλαβικός λαός της Σοβιετικής ˙Ενωσης και έχουν έντονη εθνική συνείδηση.

Η απόφαση επίσης αυτή της Κ.Ε του ΚΚ Καζαχστάν έσπασε έναν άγραφο νόμο, ότι δηλαδή στη θέση του πρώτου γραμματέα των δεκατέσσερων Δημοκρατιών (πλην της Ρωσίας) τοποθετείται στέλεχος προερχόμενο από την εθνότητα που έδωσε το όνομα της στη Δημοκρταία, ενώ ο δεύτερος γραμματέας τοποθετείται Ρώσος. Βέβαια αυτή η ρύθμιση σε τίποτα δεν προστάτευε τις άλλες εθνότητες από τις αυθαιρεσίες των Ρώσων, ήταν περισσότερο τυπική, δήλωνε όμως ότι οι εθνότητες έχουν δικαίωμα στην ανάπτυξη της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας τους. Η τοποθέτηση λοιπόν ενός Ρώσου που δεν είναι από την περιοχή, σαν πρώτου γραμματέα έθιξε την εθνική περηφάνεια των Καζάκων και κυρίως των φοιτητών. Στα υπόψη, ότι αν στην ˙Αλμα ˙Ατα είναι 20% οι Καζάκοι, στο πανεπιστήμιο, αποτελούν την πλειοψηφία γιατί οι Ρώσοι προτιμούν να σπουδάζουν στη Μόσχα ή στο Λένιγκραντ.

Η απάντηση στην τοποθέτηση του Κόλμπιν ήταν πολύ πιο δυναμική απ˙ ότι θα μπορούσε να φανταστεί η κεντρική ηγεσία. Το Τασς - προς μεγάλη έκπληξη όλων - έδωσε πληροφορίες για τα γεγονότα, αναφέροντας ότι οι φοιτητές στους οποίους είχαν παρεισφρύσει εθνικιστικά στοιχεία διαδήλωσαν την αποδοκιμασίας τους στην τελευταία απόφαση της Κ.Ε.,ενώ χούλιγκανς, παράσιτα και άλλα αντικοινωνικά στοιχεία κάψανε καταστήματα τροφίμων, αυτοκίνητα και επιτέθηκαν σα ανθρώπους. Οι χαρακτηρισμοί του Τασς δεν έχουν βέβαια καμιά σημασία. Είναι οι χαρακτηρισμοί που προσδίδει κάθε εξουσία σ˙ όσους την αντιπαλεύουν. Αν ήταν μάλιστα πιο προσεχτικοί δεν θα τους χαρακτήριζαν χούλιγκανς αφού είναι γνωστό, ότι οι ασιατικές Δημοκρατίες δεν έχουν καθόλου καλό ποδόσφαιρο(!). Ούτε είναι τόσο σημαντικό το ότι ανέφεραν τα γεγονότα και δεν τα έθαψαν,γιατί αυτό δεν ήταν καμιά σφαιρική ενημέρωση. Η καινοτομία του Γκορμπατσώφ είναι μονάχα ότι, ενώ παλιότερα έθαβαν τελείως την είδηση (Γεωργία τέλη του ˙70, Εσθονία, Λιθουανία) για ταραχές, τώρα τη δίνουν παραμορφωμένη και προσαρμοσμένη σ˙ αυτά που εκείνοι θέλουν.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως στην Αλμα Ατα . Στις 17 Δεκέμβρη, φοιτητές συγκρούστηκαν με την αστυνομία, που απέτυχε να τους διαλύσει, κάψαν ένα μαγαζί τροφίμων και αναποδογύρισαν πολλά ιδιωτικά αυτοκίνητα. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ˙Αλμα ˙Ατα αντιμετωπίζει οξύ πρόβλημα τροφοδοσίας.

Οι συγκρούσεις με την αστυνομία διήρκεσαν δύο μέρες. Εκδηλώθηκαν επίσης επιθέσεις σε αξιωματούχους του κόμματος και Ρώσους πολίτες˙ οι Ρώσοι κάτοικοι ειδοποιήθηκαν να μείνουν στα σπίτια τους.

Η διαμαρτυρία στο μεταξύ είχε πάρει πιο συγκεκριμένη μορφή : απάντηση στο πρόβλημα της έλλειψης τροφίμων, πρόταξη

του συνθήματος για αυτοδιάθεση του Καζαχστάν, δικιά του έδρα στον ΟΗΕ' επιστροφή του Κόλμπιν στη Ρωσία' ακόμη εκδηλώθηκαν επιθέσεις στις φυλακές και απελευθέρωσαν τους συλληφθέντες συντρόφους τους.

Μπροστά στην αδυναμία της αστυνομίας να επιβάλει την τάξη έφτασε ο στρατός' 70.000 εγκαταστάθηκαν μέσα και γύρω από την πόλη, επιβάλλοντας την περιπόθητη τάξη. Στο μεταξύ η "Καζαχστάνκαγια Πράβντα", στις 17/12, τήρησε σιγήν ιχθύος, δημοσιεύοντας ένα βιογραφικό του Κόλμπιν και μια σημειωσούλα που έλεγε ότι δεν θα κυκλοφορήσει την επόμενη! Το δε φύλλο της 19/12 δεν βοηθούσε καθόλου το διψασμένο για πληροφορίες κοινό.

Μετά την καταστολή της εξέγερσης, τα νοσοκομεία ανέφεραν πάνω από 200 "βαριά αρρώστους" και οι φυλακές 1000 παραπάνω έγκλειστους.

Ενδεικτικό επίσης της σοβαρότητάς της κατάστασης ήταν και η αποστολή του μέλους του Π.Γ Σολομενζεφ στην περιοχή, ήδη στις 18 του μήνα! (μέλος του Π.Γ είχε φύγει από τη Μόσχα ξανά μόνο για να εκτιμήσει την κατάσταση στην Ουκρανία, επί Τσερνομπίλ). Μαζί με τον Κόλμπιν υπήρξαν πολύ δραστήριοι : επισκέφτηκαν εργοστάσια, εκπαιδευτικά ιδρύματα, μίλησαν σε συγκέντρωση επιχειρήσεων, σε συγκέντρωση κολχόζ, στο υπουργικό συμβούλιο, στο αγροτικό ινστιτούτο και τη νεολαία. Βεβαίως τόνισαν την ανάγκη για διεθνιστική παιδεία, αύξηση της παραγωγικότητας και ανάγκη για περισσότερη επαφή με τον λαό.

Τα γεγονότα δεν έγιναν για χάρη του Κουνάεφ' αυτό που εξόργισε τον πληθυσμό ήταν η τοποθέτηση ενός Ρώσου στη θέση του πρώτου γραμματέα. Παρόλο που το Καζαχστάν δεν είναι τόσο βαθιά ισλαμικό όσο οι άλλες κεντρασιατικές δημοκρατίες, η εθνική συνείδηση είναι πολύ ισχυρή. Τα γεγονότα έβαλαν ξανά το ζήτημα της ρώσικης καταπίεσης απέναντι στις άλλες εθνότητες, της έλλειψης τροφίμων και απάντησαν με μεγάλη δυναμικότητα στην προσπάθεια καταστολής της εξέγερσης.

Από τη μεριά του Γκορμπατσώφ, φάνηκαν τα όρια που έχει η πολιτική της "διαφάνειας"που έχει εγκαινιάσει. Απέδειξαν ότι καμιά ουσιαστική αλλαγή δεν θα φέρει στην κοινωνική δομή της Σοβιετικής Ένωσης ο εκσυγχρονισμός του. Από την άλλη μεριά ήταν μια ακόμη νίκη του στην ηγεσία του ΚΚΣΕ, απέναντι στα μπρεζνιεφικά στελέχη, που προβάλλουν ισχυρή αντίσταση. Χαρακτηριστικό είναι ότι η αποπομπή του Κουνάεφ έγινε σταδιακά' εκλέχτηκε στην Κ.Ε στο τελευταίο συνέδριο παρά την αντίθετη θέληση του Γκορμπατσώφ. Κρατήθηκε στο Π.Γ αμέσως μετά την καθαίρεση του, παρόλο που αναμενόταν να φύγει στη σύνοδο της βδομάδας εκείνης. Ενώ και τώρα που έφυγε τελικά, αυτό έγινε με μεγάλες δυσκολίες και δεν απειλήθηκε προς το παρόν τουλάχιστον, ο τελευταίος μπρεζνιεφικός, ο Τσερπίνσκι.

Ο όλος χειρισμός του θέματος έδειξε επίσης ότι οι κεντρασιατικές δημοκρατίες αποτελούν το μεγαλύτερο πονοκέφαλο της Μόσχας στην εσωτερική της πολιτική. Γι' αυτό ο Γκορμπατσώφ προσπαθεί να της ελέγξει στέλνοντας εκεί δικούς του ανθρώπους. Η τοποθέτηση του Κόλμπιν δεν είναι

ναι η πρώτη Ρώσου αξιωματούχου στην περιοχή' Ρώσος είναι και ο πρώτος γραμματέας του κόμματος στην Τασκένδη (Ουζμπεκιστάν) ενώ Ρώσοι , στην πλειοψηφία τους, είναι τα μέλη των Κ.Ε του κόμματος του Ουζμπεκιστάν και της Τουρκμενίας, αν και ο ρώσικος πληθυσμός σ' αυτές τις περιοχές είναι 10%.

Ο φόβος για το ολοένα αυξανόμενο ειδικό βάρος της Κεντρικής Ασίας (με αύξηση του πληθυσμού 93% από το '59 ως το '83) στη Σ.Ε δίνει αφορμή για ακόμα πιο αντριχιαστικές πρωτοβουλίες. Ήδη συζητιέται η εφαρμογή "οικογενειακού προγραμματισμού"στο Τατζικιστάν (110% αύξηση) γιατί υφίσταται κίνδυνος ανεργίας στο μέλλον!

Μανώλης

ΑΥΣΤΡΙΑ

Αυστρία, μια χώρα της Κεντρικής Ευρώπης που ήρθε πρόσφατα στο προσκήνιο της παγκόσμιας επικαιρότητας,με την υπόθεση της εκλογής ενός πρώην Ναζί, του πρώην Γ.Γ του ΟΗΕ Κουρτ Βαλντχάιμ, στο ύπατο αξίωμα της χώρας.

Σφηνωμένη ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή, που την είχαν καταλάβει στρατιωτικά μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο ως το 1955, περισσότερο γνωστή για το παρελθόν της ως κέντρο της Αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας και της δυναστείας των Αψβούργων, παρά το φαινομενικά ήρεμο και αδιατάρακτο παρόν της.

Κι όμως η Αυστρία δεν παραμένει ανεπηρέαστη από τα μεγάλα πολιτικά και κοινωνικά ρεύματα που διαπερνούν την εποχή μας.Αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα μιας βιομηχανικά αναπτυγμένης χώρας με πληθυσμό περίπου 7,5 εκατομμύρια κατοίκους, εδώ και μια τουλάχιστον δεκαετία άρχισε να αναπτύσσεται ένα ογκούμενο οικολογικό ρεύμα που προσπαθούσε να βάλει φραγμό σε μια άμετρη και παράλογη ανάπτυξη,που οδηγούσε στην κατασκευή πυρηνικών εργοστασίων και τεράστιων και καταστρεπτικών για το περιβάλλον έργων, όπως το υδροηλεκτρικό φράγμα του Δούναβη.

Όλη αυτή η πορεία είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία και στην Αυστρία ενός πράσινου ρεύματος που για πρώτη φορά καταφέρνει στις 23 Νοέμβρη του,1986 να επιτύχει την κοινοβουλευτική του εκπροσώπηση στην αυστριακή βουλή συγκεντρώνοντας το 4,82%, δηλαδή 233.935 ψήφους και 8 έδρες στη νέα βουλή.

Συζητήσαμε για όλα αυτά με τον Matthias Reich, που συμμετέχει ενεργά στο κίνημα των αυστριακών Πράσινων, δουλεύοντας σ' ένα κέντρο διεθνούς πληροφόρησης για την ειρήνη, με την ευκαιρία της επίσκεψής του στη χώρα μας για να συμμετάσχει σε διεθνές συνέδριο της ΚΕΑΔΕΑ, όπου μαζί με άλλους συνέδρους,αλλά και Έλληνες οικολόγους έθεσε το θέμα των αντιρρησιών συνείδησης με την ευκαιρία του αγώνα του αντιρρησία Μιχάλη Μαραγκάκη.

"Οι απαρχές του οικολογικού κινήματος στην Αυστρία βρίσκονται στο κίνημα ενάντια στους πυρηνικούς αντιδραστήρες. Για τη χρήση μάλιστα της πυρηνικής ενέργειας έγινε δημοψήφισμα το 1978 και παρά το ότι το κίνημα ήταν στα σπάργανα,κερδήθηκε ανέλπιστα με ποσοστό 50,5%. Αυτό έγινε στις 5 Νοέμβρη του 1978 και αυτή η νίκη έδωσε μεγάλη ώθηση στο κίνημά μας.

Από αυτήν προέκυψαν δυο τάσεις για την παραπέρα ανάπτυξη του κινήματος και τις οργανωτικές μορφές που αυτή θα έπαιρνε. Η μια υποστήριζε την δημιουργία ενός δίκτυου που θα βοηθούσε και θα προωθούσε τις διάφορες εναλλακτικές προσπάθειες και κινήσεις που γίνονταν, η άλλη υποστήριζε την δημιουργία κόμματος. Αυτές οι συζητήσεις μας απασχόλησαν όλη τη περίοδο 80-81. Παράλληλα συνεχιζόταν η συνεργασία πράσινων και διάφορων ακροαριστερών ομάδων ενάντια στα πυρηνικά.

Οι συζητήσεις μας για την παρουσία μας στις εκλογές του 1983 κατέληξαν το Νοέμβρη του 1982 στη δημιουργία της Εναλλακτικής Λίστας Αυστρίας. Παράλληλα στις εκλογές παρουσιάστηκαν και οι Ενοποιημένοι Πράσινοι, ένα οικολογικό ρεύμα μάλλον αστικό. Στην

Το Πράσινο κύμα

ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ στη γαλλια

Μετά την καταιγίδα του νεοφιλελευθερισμού και της νέας δεξιάς, το ουράνιο τόξο ανατέλλει για μια ακόμη φορά στη Γαλλία. Αποτέλεσμα πρωτοβουλιών και κινήσεων διασπαρμένων στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα αλλά και αντίδραση, καταλύτης της οποίας υπήρξε το πρόσφατο κίνημα των φοιτητών και των σιδηροδρομικών, οι υπογράφοντες την έκκληση για τη δημιουργία ενός συνασπισμού του "Ουράνιου Τόξου" έκαναν την πρώτη τους δημόσια εμφάνιση την Πέμπτη 12/2 με συνέντευξη τύπου στο Παρίσι. Στόχος της κίνησης η συνεύρευση "τεσσάρων τύπων αγωνιστών" δηλαδή των παλιών αγωνιστών της αριστεράς ή της άκρας αριστεράς που επιστρέφουν μετά από πολλές και επίπονες αναθεωρήσεις τόσο του τρόπου σκέψης τους, όσο και του τρόπου που κάνουν πολιτική. Δεύτερος τύπος αυτοί που έχουν απομακρυνθεί από παλιά και δρούσαν για πολύ σαν φεμινίστριες πχ. ή ειρηνιστές κλπ. Τρίτος τύπος οι "εναλλακτικοί της βάσης" και τέλος οι καινούργιες φιγούρες των πρόσφατων κινημάτων, μαθητές, φοιτητές, σιδηροδρομικοί κλπ.

Τα μέλη της κίνησης, όσο κι αν προέρχονται από χώρους οργανωμένους όπως η Ομοσπονδία για μια Εναλλακτική Αριστερά ή το Ενοποιημένο Σοσιαλιστικό Κόμμα ή οι Γάλλοι Πράσινοι, τονίζουν τη συμμετοχή τους σαν άτομα σ' αυτήν. "Πρέπει να δημιουργήσουμε έναν καινούργιο χώρο για να σκεφτόμαστε και να πραγματοποιούμε, σεβόμενοι τις διαφορές μας, τις συγκλίσεις των στόχων μας".

Ανάμεσα στους 300 υπογράφοντες την έκκληση σημειώνουμε τους Νταντιέλ Κον Μπεντίτ, Ρενέ Ντυμόν, Φελίξ Γκουατταρί, Ανρί Λαμπορί, Όττο Βολφ, Αντρέ Γκορζ, Ρομπέρ Λινάρ

Η πρώτη προπαρασκευαστική σύσκεψη θα γίνει στις 22 Μάρτη με στόχο τη σύγκλιση συνεδρίου τον Ιούνη. Το στοίχημα, ιδιαίτερα για μια χώρα όπως η Γαλλία, είναι τεράστιο. Όμως όπως λέει και ένας από τους συμμετέχοντες : "είναι ίσως η πρώτη φορά που υπάρχει το πολιτικό κενό που να επιτρέπει την ύπαρξη μιας τέτοιας κίνησης".

Αυστρία το εκλογικό σύστημα είναι παρόμοιο με το ελληνικό, μόνο που χρειάζεσαι ένα μικρό αριθμό υπογραφών από κάθε περιοχή για να πάρεις μέρος. Έτσι δεν μπορέσαμε να βγάλουμε κανένα βουλευτή, ούτε και στη Βιέννη όπου παρουσιάστηκαν και τα δύο ρεύματα.

Αυτή η αποτυχία έριξε το κίνημα σ' ένα κύκλο συζητήσεων, θεωρητικού και οργανωτικού χαρακτήρα (ενοποίηση κλπ) με αποτέλεσμα την παράλυση και την αναποτελεσματικότητα.

Πρώτη νίκη σε εκλογικό επίπεδο ήταν στις περιφερειακές εκλο-Voralberg και τον Οκτώβρη του 1986, 2 έδρες, στην περιοχή του Steiermark*. Αυτά έδωσαν την ευκαιρία για στροφή στη δουλειά σε συγκεκριμένα θέματα οικολογίας, δημοκρατίας, ανεργίας, παραγωγής όπλων (η Αυστρία είναι 7η στη σειρά των χωρών που παράγουν όπλα).

Ένα χρόνο αργότερα μια ομάδα πήρε την πρωτοβουλία για το κατέβασμα στις εκλογές. Αυτό ξανάριξε το κίνημα σε θεωρητικές συζητήσεις. Τέλος τον Γενάρη του 1986 αποφασίζουμε να δουλέψουμε συγκεκριμένα. Με την κυβερνητική κρίση όμως οι εκλογές επιταχύνονται κι όλα αναγκαστικά έγιναν πιο γρήγορα. Το πρόγραμμα π.χ. συντάχτηκε μέσα σε λίγες μέρες απο λίγους ανθρώπους. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής καμπάνιας έγινε φανερό πως όπου υπήρχαν ομάδες που δρούσαν, και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, ο κόσμος ανταποκρινόταν και έπαιρνε μέρος. Βέβαια κατά τη διαρκεια της προεκλογικής εκστρατείας πολύ λίγη ουσιαστική συζήτηση μπορούσε να γίνει εξαιτίας της πόλωσης ανάμεσα στα δυό μεγάλα κόμματα (Λαϊκό και Εργατικό). Για παράδειγμα οι κίνδυνοι απο το κοντινό πυρηνικό εργοστάσιο του Βάκερσντορφ ήταν κάτι που έμενε απέξω και δύσκολα μπορούσε να περάσει στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Τελικά η προεκλογική εκστρατεία είχε αίσιο τέλος. Πως σκέφτονται τη συνέχεια της δουλειάς τους;

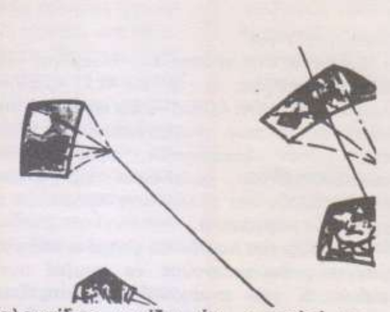
Οι Πράσινοι παρουσιάζονται σήμερα στο κοινοβούλιο με οκτώ βουλευτές, που είναι το μίνιμουμ για τη αναγνώριση ενός κόμματος από τη Βουλή, τη συμμετοχή του σε επιτροπές, τη χρηματοδότησή του από τον προυπολογισμό.

Οι Πράσινοι θα υποστήριζαν μια κυβέρνηση μειοψηφίας των σοσιαλιστών, στο βαθμό που αυτοί δεσμεύονταν να πάρουν συγκεκριμένα μέτρα. Αυτή τη στιγμή οι Πράσινοι είναι η μόνη αληθινή αντιπολίτευση στο κοινοβούλιο (και αυτό γίνεται ακόμη πιο φανερό μετά το σχηματισμό του συνασπισμού από τα δύο μεγάλα κόμματα (το Λαϊκό και το Εργατικό) και αυτό σκοπεύουν να το δείξουν με τη στάση τους από τη μέρα της ορκωμοσίας τους ήδη. Ένας από τους βουλευτές είναι ανάπηρος και σκοπεύουμε να απαιτήσουμε τη διαμόρφωση του κοινοβουλίου έτσι ώστε να έχει πρόσβαση, κάτι που ξεχνιέται συχνά σ' όλες τις δημόσιες κατασκευές, τα λεωφορεία, τα τραίνα κλπ, που ένας ανάπηρος δεν μπορεί ποτέ να χρησιμοποιήσει. Ένας άλλος βουλευτής είναι από την Καρίνθια, μειονοτικός που μιλάει σλοβένικα. Είναι ο πρώτος μειονοτικός βουλευτής από την εποχή της αυτοκρατορίας, και θα απαιτήσει να ορκιστεί στη γλώσσα του. Αυτό έχει μεγάλη σημασία στο βαθμό που ο αρχηγός του Λαϊκού κόμματος, που και ο ίδιος κατάγεται απ' αυτή την περιοχή, κάνει εκστρατεία κατά της διδασκαλίας της γλώσσας αυτής στα σχολεία.

Τώρα πια μπορούμε μέσα απο το κοινοβούλιο και χρησιμοποιώντας τα μέσα που προσφέρει, να συστηματοποιήσουμε και να αναβαθμίσουμε την υποστήριξη και τη βοήθεια προς τις διάφορες ομάδες και πρωτοβουλίες, προς την κατεύθυνση όχι μόνο της αντίθεσης προς τις επιλογές του συστήματος -τομέας όπου υπάρχουν ακόμη πάρα πολλά να γίνουν- αλλά ακόμη προς την κατεύθυνση μιας εναλλακτικής δημιουργικότητας, στο στήσιμο καταστάσεων τέτοιων που να δημιουργούν πράγματα, πράγμα που είναι ακόμη πιο δύσκολο."

* όπως και αργότερα η συγκέντρωση ποσοστού 6,5% απο την υπόψήφια στις τελευταίες προεδρικές εκλογές Freda Meissner Blau.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι ένα γράμμα του Μιχάλη Χαραλαμπίδη στο περιοδικό "Σχολιαστής", το οποίο μας ζήτησε να δημοσιεύσουμε και στη "Ρήξη".

Αθήνα 20/2/87

Στο τεύχος 47 (Φεβρουάριος 87) του περιοδικού σας ο "αρθρογράφος" σας Τάκης Μαστραντώνης, με μια μεθοδολογία εξαρτημένου αυταρχικού νεοελληνικού κράτους σε σχέση με τους πολίτες, όσο κράτους σε σχέεση με τους πολίτες, όσο και την πολιτική κουλτούρα και ηθική της παραδοσιακής αριστεράς, αναφέρεται στο δικό μου άρθρο "αναζητώντας έναν ειλικρινή φίλο στη Τουρκία" που δημοσιεύτηκε στην Ελευθεροτυπία 12-13 Ιανουαρίου με τίτλο "Ελληνοτουρκική φιλία, ναί αλλά πώς;"

Πιστεύω ότι ο "αρθρογράφος" σας δεν κατάλαβε αυτά που εγώ γράφω στο κείμενό μου. Δεν τον γνωρίζω αλλά όπως καταλαβαίνω αποτελεί μέρος εκείνου του καθυστερημένου μορφωτικά και πολιτικά κομματιού της παραδοσιακής αριστεράς το οποίο ,εκτός των άλλων μορφωτικών κενών του, αγνοεί την ανατολικο-μεσογειακή πολιτική,κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα.

Έτσι η άγνοιά του τον καθιστά θεατή ή παθητικό ή διαμαρτυρόμενο αποδέκτη του ιμπεριαλιστικού σχέδιου στην περιοχή.

Δεν είχα καμμιά διάθεση να ασχοληθώ με την αρθρογραφία σας.

Λόγω του ότι όμως, η άγνοια ή η ημιμάθειά του τον οδηγεί στον πολιτικό αμοραλισμό, ζητώ να επαναδημοσιεύσετε, μαζί με την επιστολή μου, το μέρος του επιλεγμένου απο τον αρθρογράφο σας δικού μου κειμένου, και τα δικά του συμπεράσματα, αφήνοντάς τα στην κρίση των αναγνωστών σας.

Λοιπόν εγώ γράφω: "Η υπαρκτή Τουρκική αριστερά οδηγείται σε αλλεπάλληλες ήττες, αδιέξοδα, διασπάσεις, γιατί το δικό της πολιτικό σχέδιο στην ιδεολογία, την κοινωνία, την οικονομία, τις εξωτερικές σχέσεις, εγκλωβίζεται, ενσωματώνεται με διάφορες μορφές στη λογική και την στρατηγική του Τούρκικου ρατσιστικού κράτους. Έτσι είναι αμφισβητήσιμο αν με όρους υπαρκτούς, αντιπροσωπευτικούς, αποτελεσματικούς μπορεί και θέλει να λειτουργεί σαν δύναμη εγκατάλειψης ή αποτροπής του Τουρκικού επεκτατισμού. Αποτελούσε και αποτελεί αναγκαιότητα για το δικό μας λαό να αναδειχθεί,να υπάρξει στο εσωτερικό της Τουρκικής κοινωνίας μια νέα πολιτική και μορφωτική δύναμη της οποίας το απελευθερωτικό σχέδιο θα συναντάται και θα συμπορεύεται με το δικό μας"

Ο "αρθρογράφος"σας καταλήγει: " ο κ. Χαραλαμπίδης νομίζω ότι αποτελεί το άκρο άωτο του ρατσισμού, καθώς θεωρεί τους Τούρκους ανάξιους να πάρουν στα χέρια τους την κοινωνία τους, με το δικό τους όραμα, με το δικο τους "απελευθερωτικό σχέδιο" το οποίο πρέπει να δανειστούν απο μας, τους περίφημους αριστερούς Έλληνες, που ως γνωστόν ούτε ήττες ούτε αδιέξοδα γνωρίσαμε ποτέ"

Δεν θα αισθανόμουνα καμμιά ενόχληση εάν επρόκειτο για ένα αντίλογο με όλα τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει αυτός σε μια πολιτισμένη χώρα.

Επειδή όμως, κανένας ο οποίος αναπτύσει λογικά και τίμια την σκέψη του , δεν θα έφτανε με αυτό τον τρόπο, διαβάζοντας τόσο όλο το άρθρο μου όσο και το επιλεγμένο κομμάτι, νάμου αποδίδει αυτά τα αυθαίρετα που μου αποδίδει ο αρθρογράφος σας, με μεγάλη επιεικια και ανοχή σας λέω:

ΒΟΗΘΕΙΑ!! ΟΙ ΚΡΕΤΙΝΟΙ.

AIUTO !! I CRETINI.

Τώρα λοιπόν....

Κάθησα μηχανικά σχεδόν μπροστά στο χαρτί κι άρχισα να γράφω χωρίς να τόχω σκεφτεί απο πριν, ένιωσα όμως έτσι βρε αδελφάκι, μια ανάγκη απο μέσα μου, να τα πώ όλα αυτά που με βαραίνουν και να ξεθυμάνω. Τώρα που γνώρισα κάπως τη φοιτητική ζωή και έμαθα τι σημαίνει να είσαι πρωτοετής και μακριά απο το σπίτι σου. Τώρα που κυττάζομαι στον καθρέφτη κι αναρωτιέμαι αν άξιζε να "τρώω" τον 18ο χρόνο της ζωής μου μέσα σε ξερές αποστηθήσεις, φροντηστήρια - σχολείο για να διαβώ αυτή την περίφημη πόρτα του πανεπιστήμιου, για να βρώ μια περίφημη αποδιοργάνωση, γραφειοκρατία, μονολιθικότητα και αδιαφορία. Τώρα που πληρώνω ένα σεβαστό ποσό για νοίκι κι αναγκάζομαι να κάνω περικοπές στο φαγητό,στα βιβλία, στις εξόδους.

Τώρα, που ζω σε μια μεγάλη πόλη, με μόλυνση, βαβούρα, φωνές, τσιμέντο... Μοναξιά!

Τώρα, που γνώρισα την αδιαφορία των άλλων για όλα αυτά, το βόλεμα τους και τον εφησυχασμό, ή τους ψεύτικους αγώνες με φωνές και διακυρήξεις.

Τώρα, που γνώρισα τις πολιτικές νεολαίες και την υποδοχή που επιφυλάσσουν στους πρωτοετείς κάθε σχολής οι, κατά τ' άλλα, "δημοκράτες" κνίτες.

Τώρα λοιπόν, διαπίστωσα ότι αυτό που φούσκωνε μέσα μου και μ' έπνιγε, μπορεί να γίνει κραυγή, μπορεί να γκρεμίσει και να ξανακτίσει.

Τώρα λοιπόν, ανακάλυψα ότι τα δεκαοκτώ μου χρόνια είναι πολύ αλαζονικά για να αφήσουν να τους πάρουν τα όνειρα και πολύ αγωνιστικά για να αφήσουν τη κατάσταση έτσι!

Τώρα λοιπόν αρχίζει η επανάσταση.

Τασία.

Θεσσαλονίκη.

Υ.Γ. Αχ! Τα είπα και ξαλάφρωσα!

Προς το
περιοδικό "ΡΗΞΗ"
Θεμιστοκλέους 37
106 77 ΑΘΗΝΑ

Κύριε διευθυντή
αγαπητή "Ρήξη"

Εδώ και δύο χρόνια περίπου είμαι αναγνώστης των εκδόσεων σας (Κομμούνα, περιοδικό Ρήξη, κ.α.) έχοντας μια άποψη για το χώρο που βρίσκεσθε και τον τρόπο που δραστηριοποιείσθε.

Αφορμή για την επιστολή μου στάθηκε το άρθρο του τεύχους 26-27 της "Ρήξης" για το "εναλλακτικό κίνημα" και την "ελληνική ιδιαιτερότητα", ένα συνηθισμένο για την εναλλακτική σας θεώρηση άρθρο γραμμένο έξυπνα , απο συντάκτες (-η) που πολύ αμφιβάλλω για τον "αδιόρθωτο ρομαντισμό τους".

Κύριοι της "Ρήξης" ο χώρος δεν είναι επιχείρηση για να κάνει "εντυπωσιακή παραγωγή" όπως εσεις γράφετε, ούτε οι ιδέες του,η ζωντάνια του και η περιπέτεια που ζούσε, βρέθηκε σε κανένα εμπορικό στόκ.(Τό αν εσείς με το ρόλο του λογιστή κάνετε ισολογισμό κηρύσσοντας το χώρο προβληματικό, δεν έχετε παρά να κοινοποιήσετε ανοικτά τις απολύσεις -πράγμα που ήδη άρχισε να γίνεται απο τον περασμένο Νοέμβρη). Δεν μπορούμε κύριοι της "Ρήξης" -ξέχωρα απο αυτή- να οικοδομούμε το επαναστατικό υποκείμενο με βάση την κατανομή του πληθυσμού % σύμφωνα με την ηλικία. Ο τεχνοκρατισμός σας είναι ξεδιαντροπιά.

Η έννοια και μόνο του εναλλακτικού που ακόμα προωθείτε με τέτοιες αναλύσεις και "εγχειρήματα" πάνω σε γεγονότα "κράχτες" είναι καταδικασμένη να αποτύχει στη

ζωή ή να επιτύχει "πολιτικά". Δεν μπορεί ακόμα κύριοι της "Ρήξης" το κίνημα να είναι και αντιεξουσιαστικό (τεύχος 25) γιατί το αντιεξουσιαστικό είναι το στοιχείο εκείνο που δομεί πρόταση ολομέτωπης επίθεσης ενάντια σε κράτος και κεφάλαιο.

Το αυτόνομο κίνημα που προωθείτε, δεν είναι τίποτα άλλο παρά η εναλλακτική εκτόνωση της επιθυμίας των μαζών,ή αλλιώς η πολιτική εξόντωση της Αναρχίας. Το αν ο αναρχικός χώρος αποσυντέθηκε ή πέθανε κύριοι της "Ρήξης" δεν είστε εσείς αρμόδιοι να το πείτε μιας και ΠΟΤΕ δεν βρεθήκατε μαζί του, μιας και ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΓΟΗΤΕΥΤΗΚΑΤΕ, για να μπορείτε να ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΤΕΙΤΕ.

Οι "χούλιγκανς της πολιτικής" είναι αυτοί που θα φέρουν τη ζωή κύριοι της "Ρήξης", γιατί η ζωή τους χρειάζεται, είναι η καθημερινή της ανάσα.

Η Αναρχία δεν είναι ούτε "θεωρία" ούτε "φιλοσοφία" ούτε "πολιτική", είναι η αφορμή και η αιτία της ύπαρξής μας, είναι ότι ζωντανό υπάρχει απο μάς.

Κύριοι της "Ρήξης",
αν τελειώσατε τις "διαδρομές" σας και σχεδιάζετε "καταδύσεις", προσέχτε, ακόμα και οι μάγκες δεν βουτάνε στα "ρηχά".

ευχαριστώ

Γ.Κ. Δάσκαλος.

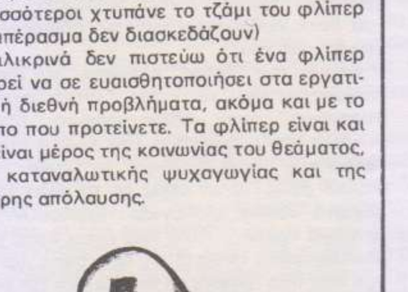
ΥΓ(1): Να σας ζήσει ο μπόμπιρας.

ΥΓ(2): Για τον αυτόνομο Τάσο που σας καθεσε το βιογραφικό του. Τάσο στ' αλήθεια πιστεύεις ότι "οι αναρχικοί καλύπτονται πίσω απο το επιχείρημα" της μη δράσης πρίν την ανατροπή του καπιταλισμού; (μα τότε πώς θα αντραπεί;)

Στα αλήθεια πιστεύεις οτι οι αναρχικοί δεν παρεμβαίνουν στη γνώση και στα πανεπιστήμια, ή τελικά νομίζεις ότι η μοναδική παρέμβαση μπορεί να γίνει στο μάθημα και τις εκλογές; Τι εννοείς τελικά παρέμβαση; Εγω πάντως σου εύχομαι καλό διάβασμα και -πρώτα ο θεός- καλό πτυχίο.

ΥΓ(3): Ε, οχι και επαναστατικό παιγνίδι το φλιπεράκι του κερατά.Μόνο και μόνο τη λογική του κέρδους και των βαθμών να σκεφτούμε, τον οριστικά καθορισμένο χώρο και σχήμα του, την εμπορευματική συναλλαγή με το μηχάνημα (του δίνεις χρήμα, σου προσφέρει ψυχαγωγία), τα συνηθισμένα "τιτλ" που απο τα νεύρα τους οι περισσότεροι χτυπάνε το τζάμι του φλίπερ (συμπέρασμα δεν διασκεδάζουν)

Ειλικρινά δεν πιστεύω ότι ένα φλίπερ μπορεί να σε ευαισθητοποιήσει στα εργατικά ή διεθνή προβλήματα, ακόμα και με το τρόπο που προτείνετε. Τα φλίπερ είναι και θα είναι μέρος της κοινωνίας του θεάματος, της καταναλωτικής ψυχαγωγίας και της μίζερης απόλαυσης.

Αγαπητή "Ρήξη"

Διάβασα στο τεύχος του Νοέμβρη (26-27) τις απόψεις του φίλου Μ.Σ. (μαθητή λυκείου,απ' την Αθήνα) που αφορούν την συσπείρωση των επαναστατικών ομάδων της χώρας (αναρχικών, αριστεριστών, αντιεξουσιαστών, οικολόγων, ειρηνιστών, επαναστατών και μελών των πολιτικών αριστερών κομμάτων).

Διαβάζοντας λοιπόν το γράμμα, σκέφτομαι πώς θα μπορούσε να συμβεί αυτό αφού: οι μεν αναρχικοί χαρακτηρίζουν τους αριστεριστές βλάκες και λένε ότι ο αριστερισμός είναι "παιδική αρρώστια", οι δε αριστεριστές προσπαθούν να αποδείξουν το αντίθετο, αλλά κάπου σκοντάβουν. 'Οσο για τους αντεξουσιαστές, αυτοί μπορεί να 'ναι και αντεπαναστάτες, και να ονομάζονται αντιεξουσιαστές, επειδή είναι αντίθετοι στην υπάρχουσα εξουσία, και όχι γενικά σε κάθε είδος εξουσίας.

Για να μην πολυλογώ, συσπείρωση όλων των παραπάνω, για τη δημιουργία ενός αυτόνομου εναλλακτικού επαναστατικού κινήματος μάλλον θα 'ναι ακατόρθωτο.

Πάντως θάταν ευχής έργο.

Και γώ θα παρακαλούσα να δημοσιευτεί το γράμμα μου και φυσικά να γραφτούν και άλλες απόψεις, και περισσότερο θάθελα να δω γραμμένη την κριτική στο γράμμα μου του φίλου Μ.Σ.

Φιλικά

Τζίνα Ζ. Σ.,15 χρόνων.
Θεσσαλονίκη.

...συνεχεια... συνεχεια... συνεχεια... συνεχεια...

συνεχεια απο τη σελ 6

λευση. Είναι τυχαίο, άραγε, ότι οι γυναίκες που συμμετείχαν στις πορείες ήταν πολύ περισσότερες από κάθε άλλη κινητοποίηση, ήταν η πλειοψηφία αυτών που υπέγραψαν τα κείμενα συμπαράστασης; Αυτές γνωρίζουν, πολύ καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον, τι σημαίνει να είσαι " παθητικός".

· Ηταν μια από τις λίγες φορές που αντικρύσαμε μια πραγματική , μαζική και ζωντανή κίνηση. Ενα ετερόκλητο σύνολο που χωρίς ν' αναιρέσει τις διαφορές που το χωρίζουν, έκανε έναν αγώνα, που πέτυχε, τουλάχιστον, ν' αποφυλακιστεί ο Ρούσσος και κάτι εξίσου σημαντικό:να ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη, να αγκαλιάσει έναν ευρύτερο κόσμο,που επιμένει διαφορετικά.Αυτή η πολυμορφία και η ζωντάνια φάνηκε τόσο στα μέσα που ακολούθησε η καμπάνια (πορείες, απεργίες πείνας, συνεντεύξεις τύπου, αφίσσες) όσο και στα συνθήματα, στη συμμετοχή και τη σύνθεση του κόσμου, αποδεικνύοντας για μια ακόμα φορά, και στους πιο κακόπιστους ότι υπάρχει η δυνατότητα ν' αναπτυχθεί κίνημα στη χώρα μας, μόνο που θα είναι αρκετά διαφορετικό, απ' αυτό που εκείνοι φαντάζονται.....

συνεχεια απο τη σελ 37

όλοι μαζί : ζήτω ο Ρήγκαν, ζήτω ο Ταπί . Νάστε σίγουροι, άμα γυρίσει ο άνεμος, αυτοί θα είναι οι πρώτοι που θα ξαναγυρίσουν.

'Αλλωστε, όπως έλεγε ένα στέλεχος του Μετώπου για την Απελευθέρωση των Νέων, "δεν έχουμε τίποτα ενάντια στους γέρους, αλλά σ' αυτό που τους έκανε γέρους". "Γεράσαμε απο τις ήττες μας κι απο την κρίση,αλλά οι περισσότεροι από εμάς έχουν κρατήσει στην καρδιά τους την ίδια ελπίδα:ποτέ μια γενιά δεν είχε συγκλονιστεί τόσο πολύ απ' αυτήν που τη διαδέχτηκε. Υπάρχει μια συνέχεια στους προχωρημένους και παραδείγματα προς αποφυγή στους υποχωρήσαντες.'Ενας Μπέρτραντ Σβαρτς που στη δεκαετία του εξήντα, υπεράσπιζε στο Συνέδριο της Καέεν τον εκσυγχρονισμό του πανεπιστήμιου μέσω της επιλογής. Γιατί από το 68, είναι το ίδιο κύμα χωρίς μέτρο, η ίδια φράση χωρίς σταματημό, υπογραμμίζοντας τις ίδιες αξίες, αχώριστες μέσα στην αντίθεσή τους:να πάρουμε τη ζωή μας στα χέρια μας, μα όλοι μαζί . Απλά το κύμα ξεσπά σε άλλα βράχια. Χτες,η ηθική τάξη μιας ακόμη αγροτικής Γαλλίας, σήμερα οι κοφτερές γωνίες του εγωισμού, ο σοσιαλσαδισμός ενός φιλελευθερισμού για τον καιρό της κρίσης. Αριστεροί εργάτες ή αγρότες, φεμινίστριες, οικολόγοι, αυτονομιστές, αναζητήσαμε την εναλλακτική λύση στη μαζική παραγωγή που στοχεύει στη μαζική κατανάλωση. Αντιρατσιστές, ειρηνιστές, χαρούμενοι μαχητές της ισότητας και της αλληλεγγύης μας στον τρίτο κόσμο, είστε η ελπίδα για μια εναλλακτική λύση στη φιλελεύθερη-παραγωγικίστικη διαχείρηση, η εναλλακτική λύση στη "Γαλλία που κερδίζει" ενάντια στους απόκληρους και τους περιθωριακούς.

Διώξατε έναν υπουργό και τσακίσατε το νόμο μιας κυβέρνησης της ωμής βίας. Σας μένει να ανακαλύψετε έναν κόσμο : μαζί μας, μαζί με όλους αναγκαστικά.

σταση της πραγματικότητας και των κοινωνικών κινημάτων και η ταυτόχρονη διεκδίκηση μιας ολιστικής και ολικής άποψης για τα πράγματα οδηγεί σε ένα φαύλο κύκλο, όπου μια σκοπιά και οπτική των κοινωνικών κινημάτων ανάγεται σε ολότητα. Το έργο έχει ξαναπαιχτεί ατέλειωτες φορές με διαφορετικούς πρωταγωνιστές και δυστυχώς εξακολουθεί να παίζεται ακόμη. Όσο τέλος για τον "αντιεξουσιαστικό χώρο" ποτέ τα τελευταία χρόνια δεν βρισκόταν σε χειρότερη κατάσταση, και όχι τόσο από την αδυναμία των οργανωτικών του δομών, πράγμα που σχεδόν πάντα τον χαρακτήριζε, όσο—πολύ περισσότερο—για το ότι δεν έχει πια να πραγματοποιήσει καμιά σχεδόν γόνιμη κριτική και παρέμβαση, πράγμα που έκανε στη μετά το 1977 περίοδο. Στειρότητα, επανάληψη και φρασεολογία.

Τέλος, αυτός που χαρακτηρίζουμε εναλλακτικό χώρο, εκείνος που προσπαθεί να υπερβεί σε μια κατεύθυνση σύνθεσης τον ακροαριστερό, αντιεξουσιαστικό, οικολογικό και "ανένταχτο-ανανεωτικό χώρο", παρά την σχετική ανάπτυξη του και ακόμα περισσότερο την επέκταση των θεματικών του, των απόψεων, των πρακτικών του, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να ισχυριστεί πως έχει αρχίσει να πραγματοποιεί ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ αυτή τη σύνθεση που στοχεύει, και η μόνη που έχει τη δυνατότητα να προτείνει ένα νέο πολιτικό πόλο στην κοινωνία. Δεν έχει ακόμα έρθει η ώρα για ένα εναλλακτικό πολιτικό πόλο που όπως πάντα εκφράζει νέες κοινωνικές δυνάμεις και νέα οράματα.

Η ελληνική κοινωνία μένει ακόμα προσκολλημένη στην κλασσική αντίθεση ανάμεσα στον παλιό καπιταλισμό και τον κρατικό σοσιαλισμό, έστω και αν η παρέμβαση των πολυπληθών μικροαστικών στρωμάτων προσφέρει μια ιδιαιτερότητα στην αντιπαράθεση και κάνει τα πράγματα περισσότερο ρευστά. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο το παιχνίδι είναι ήδη παιγμένο και αν μείνουμε σ' αυτή την αντιπαράθεση τότε δεν θα υπήρχε καμιά διέξοδος πέρα από την ένταξή μας στο "μέτωπο" της αριστεράς.

Το εναλλακτικό κίνημα εκφράζοντας μια υπέρβαση αυτής της αντιπαράθεσης, που στις κοινωνίες μας μοιάζει πια με την αντίθεση ανάμεσα σε ευγενείς και στους αστούς στα πλαίσια της Αγγλίας του τέλους του 18ου αιώνα, αρνείται το δίπολο ιδιωτική επιχείρηση-κρατικοποίηση, αρνείται τον υπαρκτό σοσιαλ-καπιταλισμό και την ιερή συμμαχία τεχνοκρατών και κεφαλαιοκρατών και στηρίζεται στην επέκταση και προώθηση αιτημάτων κομμουνιστικού - εναλλακτικού χαρακτήρα που δεν στοχεύουν απλά στην διανομή και το χαρακτήρα της διανομής του εισοδήματος, αλλά στην αλλαγή του ίδιου του εισοδήματος, στην αλλαγή των αναγκών, στην αλλαγή του ανθρώπου, και στην ανάπτυξη νέων—συνεργατικών—μορφών ιδιοκτησίας. Αυτά τα αιτήματα και οι ευαισθησίες αναπτύσσονται σήμερα στην ελληνική κοινωνία, αλλά δεν έχουν γίνει ακόμα κύριες μορφές στη σκέψη και την πρακτική μεγάλων ομάδων, παραμένουν δευτερεύουσες πλευρές σκέψεων και πρακτικών. Για να μεταβληθούν όμως σε πολιτικό πόλο θα πρέπει η πολιτική τους "πυκνότητα" να ανέβει ποσοτικά και ποιοτικά και πριν απ' όλα ΠΡΑΚΤΙΚΑ, δηλαδή σαν πρακτικές μέσα στην κοινωνία. Εδώ βρίσκεται σήμερα το "κλειδί".

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΝΑΡΩΤΙΕΤΑΙ

Σήμερα η κοινωνία αρχίζει να αναρωτιέται, για πολλά πράγματα, για την αριστερά και τη δεξιά, για τη φύση της μεταπολίτευσης, την ανάπτυξη, την κατανάλωση. Και αυτή η αναρώτηση δεν εκφράζεται μόνο με την ανάπτυξη νέων ρευμάτων ιδεών. Εκφράζεται πριν απ' όλα με την κινητοποίηση γύρω απο πολλαπλά ζητήματα, από την υπεράσπιση του εισοδήματος των μισθωτών μέχρι εκείνη του Χρήστου Ρούσσου, τις καταλήψεις σπιτιών από άστεγους νέους και τις κινητοποιήσεις των μαθητών. Η αδυναμία της δεξιάς μετά τη νίκη των δημοτικών εκλογών να καλύψει τον κενό χώρο που άφησε το ΠΑΣΟΚ και η υποχρέωση στην οποία βρίσκεται το ΚΚΕ να συνοδοιπορεί με τα κινήματα που αναπτύσσονται δίνει τη δυνατότητα στην κοινωνική κινητικότητα να καλύπτει με το δικό της τρόπο το κενό! Το πολιτικό κενό δεν καλύπτεται στην πραγματικότητα από καμιά πολιτική δύναμη - ούτε είναι δυνατό να καλυφθεί, επομένως ανοίγεται ο δρόμος για μια νέα "αυτονομία του κοινωνικού", έστω και αν τα κόμματα και οι ποικίλες πολιτικές κινήσεις φαίνονται να σκιάζουν τα πάντα. Στην πραγματικότητα η κοινωνική κινητικότητα χρησιμοποιεί - όταν δεν ξεπερνάει- τα πολιτικά σχήματα χωρίς να ταυτίζεται μαζί τους. Προφανώς πρόκειται για μια κινητικότητα που δεν ξεπερνάει τα όρια της αναρώτησης, είναι όμως ήδη σημαντική. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να κινηθούμε σήμερα. Αναπτύσσοντας και προωθώντας κοινωνικές πρακτικές και εναλλακτικούς πειραματισμούς, χτίζοντας συμμαχίες και κατευθύνσεις μέσα στους κοινωνικούς χώρους Σ' αυτή ακριβώς την κατεύθυνση μπορεί και να χρησιμοποιηθεί η πολιτική κινητικότητα που υπάρχει σήμερα. Στην προσέγγιση με πολιτικές δυνάμεις μέσα σε συγκεκριμένους χώρους και γύρω από συγκεκριμένα προβλήματα, και στην οικοδόμηση κάποιων συμμαχιών με επιλεκτικό τρόπο, συμμαχιών που ευνοεί η σημερινή συγκυρία.

Έτσι νομίζουμε ότι θα πρέπει να δούμε σήμερα την σχέση πολιτικού και κοινωνικού. Θα πρέπει να απορρίψουμε χωρίς συζήτηση κάθε κεντρική πολιτική απόπειρα για διαμόρφωση ενός "πόλου". Οι δυνάμεις που υπάρχουν είναι εντελώς ανεπαρκείς για κάτι τέτοιο. Όμως η διαφοροποίηση του πολιτικού σκηνικού, η κρίση της μεταπολίτευσης, η πολιτική κινητικότητα που υπάρχει, ευνοούν τις συγκλίσεις γύρω από κοινωνικές παρεμβάσεις και θεματικές. Όταν λοιπόν μιλάμε για αυτονομία του κοινωνικού, δεν θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι είναι μια αυτονομία αδιαμεσολάβητη, όπως συνέβαινε το 1974-75 ας πούμε. Σήμερα υπάρχουν και κόμματα και πολιτικές αντιλήψεις μέσα στους μαζικούς χώρους. Η κρίση των κομμάτων και της πολιτικής επιτρέπει επι μέρους πολιτικές συγκλίσεις γύρω από θεματικές και κινήματα. Μόνο μέσα από την κίνηση της κοινωνίας και την παρέμβαση σε ένα επίπεδο ιδεολογίας, είναι δυνατό η κρίση των κομμάτων και των πολιτικών χώρων να αρχίσει να μετασχηματίζεται στη γέννηση κάτι καινούργιου και ευρύτερου σε πολιτικό επίπεδο. Γιατί όπως πάντα, πριν από την διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής πραγματικότητας ή πραγματικοτήτων διαμορφώνονται νέες κοινωνικές πρακτικές και αναπτύσσονται καινούργια ιδεολογικά ρεύματα. Η πολιτική αποκρυστάλλωση ακολουθεί στη συνέχεια, και ίσως και να καθυστερήσει σημαντικά. Είναι αδύνατο να φανταστούμε σήμερα άμεσες και οριστικές συγκλίσεις ανάμεσα σε χώρους με προέλευση άκρας αριστεράς, αντιεξουσιαστών, οικολόγων και κομματιών της αριστεράς που προέρχονται απ' όλα τα κόμματα πάνω σε μια οργανωτικότητες του παρελθόντος είναι τέτοιες που ακόμα δεν έχει ωριμάσει σε κανένα σημαντικό κομμάτι του η αναγκαιότητα μιας ευρύτερης σύγκλισης. Έτσι αντίστροφα στο επίπεδο των πρακτικών ή επι μέρους ιδεολογικών θεματικών οι συγκλίσεις είναι δυνατές, και συνήθως η πρακτική είναι πιο προχωρημένη από την πολιτική έκφραση. Έτσι με φίλους και συντρόφους από χώρους της άκρας αριστεράς ή του αντιεξουσιαστικού χώρου μπορούν να προωθούνται πρακτικές εναλλακτικού χαρακτήρα-καταλήψεις σπιτιών, κάμπινγκ, στέκια κλπ, έστω και αν δεν αναγνωρίζεται από τους ίδιους η θεωρητική και πολιτική διάσταση αυτών των πρακτικών. Με τους οικολόγους υπάρχει ένα ευρύτατο πεδίο συνεργασίας, γύρω από οικολογικά ζητήματα και ιδεολογικά γύρω από τις θεματικές της ανάπτυξης, ενός άλλου μοντέλου κοινωνίας κλπ.

Με κομμάτια και άτομα από τα κόμματα της αριστεράς και την άκρα αριστερά μπορούν να υπάρχουν συγκλίσεις και κοινές πρακτικές σε χώρους εργαζομένων, σε ζητήματα καταστολής και δημοκρατικών ελευθεριών, όπως και ανάπτυξη του νεολαιίστικου και γυναικείου χώρου, στα ζητήματα της Κύπρου, το "εθνικό" κλπ. Μέσα απο την πολλαπλότητα και την πύκνωση αυτών των χώρων και την παρέμβαση στην κοινωνία και τον χώρο των ιδεών θα πρέπει να στοχεύουμε στη δημιουργία ενός εναλλακτικού χώρου, που να ξεπερνάει τις παλιές διαιρέσεις, ενός "χωροχρονικού συνεχούς", που να υπερβαίνει την κάθε χωριστή συνιστώσα και να αφήσουμε για μετά κάθε ευρύτερη πολιτική απόπειρα, για τότε που η συνείδηση της ενότητας θα έχει υπερκοντίσει τη συνείδηση των διαφορών. Πριν περάσουμε σε νέα μορφώματα, σε νέους αστερισμούς θα πρέπει να βοηθήσουμε στη μεταβολή των υπολειμμάτων του παρελθόντος σ' ένα "αστρικό πλάσμα". Ας αφήσουμε λοιπόν τους κατασκευαστές κομμάτων, κινήσεων και "φορέων" στην ησυχία τους, ας μη μπούμε σ' ένα γελοίο συναγωνισμό για το ποιός θα φτιάξει πρώτος ένα φορέα που θα τη φέρει στους άλλους. Ας αφήσουμε τα νέα γκρουμπούσκουλα που διαρκώς αναγεννιούνται από την συρρικνωμένη μήτρα του αριστερισμού και της αριστεράς. Το πεδίο του δικού μας πειραματισμού και αποπειρών είναι σήμερα η ίδια η κοινωνία και ευαισθησίες που ξεπερνούν τις επιμέρους πολιτικές ή συνδικαλιστο-εργασιακές τοποθετήσεις.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως σε μια τέτοια στιγμή, σε μιά στιγμή που ο Παπανδρέου μεταβάλλεται σε νέο Καίσαρα ή Βοναπάρτη, σε μια στιγμή που μπροστά στο μέγεθος της κρίσης συγκεντρώνει όλες τις εξουσίες στα χέρια του, δεν θα χρειαζόταν ένας πολιτικός πόλος. Κάτι τέτοιο θα ήταν ανάγκη και θα μπορούσε να βοηθήσει πολύ ουσιαστικά. Όμως δεν πρέπει να παίρνουμε τις επιθυμίες μας για πραγματικότητα. Αυτός ο πολιτικός πόλος σήμερα δεν υπάρχει Αντίθετα το κυρίαρχο στοιχείο είναι ακόμα η κρίση των παλιών πολιτικών σχηματισμών που όμως δεν μπορούν να καλύψουν τις

νέες ανάγκες και απαιτήσεις. Γι΄ αυτό ενώ εδώ και ενάμισυ χρόνο θεωρούμε σημαντικές τις εξελίξεις που γίνονται στο εσωτερικό των επιμέρους πολιτικών χώρων, γιατί επιτρέπουν και ευνοούν κινητοποιήσεις και ιδεολογικές ανακατατάξεις (πχ η διάσπαση της ΠΑΣΚΕ και της ΓΣΕΕ ή η διάσπαση του ΚΚΕ εσωτερικού)όμως δεν αρκούν αυτές οι κινήσεις για να επιτρέψουν κάτι το καινούργιο. Πρέπει να περάσουν μέσα από την κρισάρα των κοινωνικών διεργασιών για να μεταβληθούν -αν το κατορθώσουν-από νοσταλγούς του -17 (οι αριστεριστές και οι ΚΚΕδες), του ΄36 (οι αντιεξουσιαστές), της διάσπασης του ΄68 (οι του ΚΚΕεσωτερ.) και της 3ης Σεπτέμβρη (οι ΠΑΣΟΚογενείς) και των Γερμανών πρασίνων (οι οικολόγοι) σε κάτι νέο που εμπεριέχει τις επι μέρους εμπειρίες αλλά και ταυτόχρονα τις υπερβαίνει.

Ας μη μπούμε λοιπόν στον πειρασμό της κάλυψης του πολιτικού κενού "από τα πάνω", δηλαδή μέσα από κάποιο "νέο φορέα", ας αρχίσουμε από εκεί που μπορούμε, από τα κοινωνικά κινήματα και εκεί ας σφυρηλατήσουμε και νέες πολιτικές συμμαχίες και ευαισθησίες.

ή συνδρομητής στή Ρήξη ή....